

ΚΕΝΤΡΟΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ

τετράδια ἐργασίας

Κ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗΣ

Ἀρχεῖον Μιχαήλ Ἰατροῦ
1802-1893

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΜΗΛΑΙΡΗΣ

Ἀρχεῖο Δημητρίου Καλλέργη
1824-1867

6

ΑΘΗΝΑ 1983

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ:

1. Κατάλογος Μικροταινιοθήκης. Φωτογραφήσεις έγγραφων, καταστίχων, χειρογράφων, έντύπων καί προσωπογραφιών 1960 -1980. Έπιμέλεια Τ. Ε. Σκλαβενίτης. 1982
2. Καταγραφή έγγραφων, χειρογράφων, έντύπων Ρόδου καί Σύμης. Έπιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Α. Πολίτης, Τ. Ε. Σκλαβενίτης. 1982
3. Γιῶργος Δ. Μπῶκος. Έλληνική Βιβλιογραφία. Άγνωστα έπτανησιακά μονόφυλλα (1798-1817). 1982
4. Φίλιππος Ήλιού. Έλληνική Βιβλιογραφία 1800-1863. Προσθήκες — Συμπληρώσεις. 1983.
5. Γιάννης Κόκκωνας. Κατάλογος τῶν ἀρχετύπων τῆς Έθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ελλάδος (μέ ένταξη τῶν ἀντιτύπων τοῦ Μουσείου Μπενάκη). 1983.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ

τετράδια ἐργασίας

Κ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗΣ

Ἀρχεῖον Μιχαήλ Ἰατροῦ
1802-1893

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΜΗΛΑΙΡΗΣ

Ἀρχεῖο Δημητρίου Καλλέργη
1824-1867

6

ΑΘΗΝΑ 1983

ΕΠΙΤΡΟΠΗ «ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Έμμανουήλ Ν. Φραγκίσκος, Κατερίνα Γαρδίκι-Άλεξανδροπούλου, Πανσιώ-
της Μιχαηλάρης, Δήμητρα Πικραμένου-Βάρφη, Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗ, Τὸ Ἀρχεῖον Μιχαήλ Ἰατροῦ (1802-1892)

Εἰσαγωγή

Ἀνεύρεσις καὶ τακτοποιήσις τοῦ Ἀρχείου 9

Βιογραφικά καὶ εἰδήσεις ἐκ τοῦ Ἀρχείου 13

Γενεαλογικά - Πρόγονοι. Πρῶτα βήματα εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἐπανα-

στατική καὶ Καποδιστριακὴ περίοδος - Συμμετοχὴ εἰς τὰ κοινά.

Ἐμπόριον. Μεταξοβιομηχανία. Ναυτιλία. Τραπεζικαὶ Ἔργασίαι.

Ἀκίνητος περιουσία - Οἰκογενειακά. Γενικά - Δωρεαὶ - Κληροδο-

τήματα — Ἀπόγονοι

Κατάλογος 48

Εἰκόνες 91

Εὐρετήριον 123

Σύνοψις (ἀγγλιστί) 139

Γενεαλογικοὶ Πίνακες (ἐκτὸς κειμένου) α'-δ'

Γ. ΣΜΠΛΙΡΗ, Ἀρχεῖο Δημητρίου Καλλέργη (1824-1867)

Εἰσαγωγικὸ σημείωμα 143

Πίνακας τῶν ἐγγράφων 153

Εὐρετήριον ὀνομάτων προσώπων καὶ τόπων 171

TO APXEION
MIXAHΛ IATPOY
(1802-1893)

Εἰσαγωγή

Ἀνεύρεσις καὶ τακτοποιήσις τοῦ Ἀρχείου

Ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας, ὅποτε ἐπεσκεπτόμην τὸ οἰκογενειακὸν κτῆμα, εἰς τὸ Κιβέρι τῆς Ἀργολίδος¹, ὁ,τιδήποτε μοὶ προσεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου, αὐγά, τυρί, φρούτα κλπ., ἦτο περιτυλιγμένον μὲ παλαιόν, κιτρινισμένον χαρτί. Ἐν τῇ ἀμεριμνησίᾳ τῆς ἡλικίας, παρηρχόμην τὸ παράδοξον ἄνευ ἰδιαιτέρας προσοχῆς.

Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ὁμῶς, μοὶ ἐγεννήθη ἡ περιέργεια καὶ περὶ τὸ 1955, ἠρώτησα ποία ἦτο ἡ ἀστείρευτος πηγὴ τῶν παλαιῶν χαρτῶν. Τότε ὡδηγῆθην εἰς μικρὸν ὑπόγειον συγγενικῆς οἰκίας, ἀκριβῶς ἔναντι τῆς ἰδικῆς μου, ὅπου ἐπὶ ὕγρου δαπέδου ἦσαν στοιβαγμένοι ἑκατοντάδες χιλιάδων παλαιὰ ἔγγραφα καὶ δεκάδες παλαιοὶ τόμοι (κατάστιχα), ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων συνήθως μεταχειρίζονται οἱ λογισταί.

Κατόπιν ἐξετάσεως μερικῶν, ἀντελήφθην ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀρχείου ἀνήκοντος κυρίως εἰς τὸν Μιχαὴλ Ἰατρὸν,² προπάππον μου ἐκ πατρὸς καὶ ἀρχικὸν ἰδιοκτήτην τοῦ κτήματος, κατὰ μικρὸν δὲ μέρος εἰς τοὺς κληρονόμους του, τὴν σύζυγον του Μαγδαληνὴν καὶ τὸν υἱὸν του Παναγιώτην, καὶ τοὺς ἀμέσους κληρονόμους αὐτῶν. Παρατήρησα μετὰ κάποιας προσοχῆς τὰ ἔγγραφα καὶ εἶδον ὅτι ὁπισθεν ἐκάστης ἐπιστολῆς ἦτο σημειωμένον ὄνομα καὶ διεύθυνσις ἀποστολῆς, ἡμερομηνία ἀποστολῆς, ἀφίξεως καὶ ἀποκρίσεως. Ἐπίσης, ὅτι ὅσαι ἐπιστολαὶ ἔφερον γραμματόσημον, τοῦτο εἶχεν ἀφαιρεθῆ³, ἐνῶ ἀνέπαφοι ἦσαν ταχυδρομικαὶ σφραγίδες. Πάντως ὁ «τυμβωρύχος» ἦτο τουλάχιστον τακτικός, καθ' ὅσον εἶχε τὴν πρόνοιαν νὰ ἐπαναφέρῃ τὰς ἐπιστολάς-ἔγγραφα εἰς τὸν ἀρχικὸν τρόπον ἀρχειοθετήσεώς των, ἕκαστον διπλωμένον εἰς τρία καὶ τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ ἄλλου κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ἐνῶ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀπετέλει δέσμην περιτυλιγμένην μὲ χαρτίνην ταινίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐγράφετο τὸ ἔτος καὶ ὄνομα τοῦ ἡ τῶν ἀποστολῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνδιαφέρον μου εἶχε κεντρισθῆ, ἐφόρτωσα μίαν ἀρμαθιὰ ἐγγράφων καὶ παλαιῶν τόμων εἰς τὸ αὐτοκίνητον, μὲ πρόθεσιν νὰ τὰ ἐξετάσω λεπτομερέστερον εἰς Ἀθήνας, ἐν καιρῷ. Παρῆλθον τρία ἀκόμη ἔτη πρὶν ἀσχοληθῶ καὶ ἀντιληφθῶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ φορτίου. Τότε, ἔσπευσα νὰ περισώσω ὅ,τι ἀπέμενε ἐκ τῆς ὕγρασιος, τῶν ποντικῶν καὶ ἴσως, νέων ἐπιδόξων «τυμβωρύχων».

1. Εἰς τὰς θέσεις *Μύτικας* καὶ *Μονοπόρι* (βλ. σελ. 39, σημ. 6 τοῦ παρόντος). Περὶ ἀγορᾶς τοῦ κτήματος τὸ 1826, πρὸς χρηματοδότησιν τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ τοῦ στόλου, καὶ διὰ περιγραφῆν του, βλ. Κ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗ, *Ὁ Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης εἰς τὸ πολιτικὸν προσκήνιον (1823-1826)*, Ἀθῆναι 1980, σελ. 196, τέλος σημ. 4.

2. Τὸ ἐπώνυμον εἶναι Ἰ α τ ρ ὸ ς καὶ οὐχὶ Ἰατροῦ.

3. Ἀσφαλῶς ἐσυλήθησαν καὶ ὁλόκληροὶ ἐπιστολαὶ μὲ «κεφαλὰς Ἑρμοῦ», καθ' ὅτι τοιαῦται ἐπιστολαὶ πρὸς Μιχαὴλ Ἰατρὸν κοσμοῦν σήμερον τὰς γνωστοτέρας συλλογὰς γραμματοσήμων.

Ἐπέστρεψα εἰς τὸ γνωστόν μου ὑπόγειον, ἀλλὰ εἰς τὴν θέσιν τῶν παλαιῶν χαρτιῶν τώρα ὑπῆρχον μόνον ἀντικείμενα οἰκιακά. Ἠρεῦνησα καὶ ἠρώτησα μετ' ἐπιμονῆς, οὐδείς ὁμως ἤξευρεν ἢ τοῦλάχιστον ἤθελε νὰ γνωρίζῃ. Μόνον μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν, ἐπληροφορήθην διὰ τὴν νέα κάτοχος τῆς συγγενικῆς οἰκίας, κληρονομήσασα αὐτὴν ἐκ τοῦ ἐν τῷ μεταξύ ἀποβιώσαντος γηραιοῦ πατρὸς τῆς, ἐπειδὴ προώριζε τὸ ὑπόγειον δι' ἄλλην χρῆσιν, εἶχε καύσει τὸ «χαρτομάνι». Οὕτω πως, ἐνενήντα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀρχικοῦ ἰδιοκτητοῦ των, καὶ ἀφοῦ ἐκρύπτοντο κατὰ τὰ πρῶτα ἐξήντα ἔτη προφανῶς εἰς Ναύπλιον καὶ τὰ ἐπόμενα τριάντα εἰς τὸ κτῆμα¹, τὰ χαρτιά ἐγένοντο καὶ αὐτὰ χῶμα, μαζί των δὲ ἐχάνετο ἓνας θησαυρὸς γνώσεων τοῦ παρελθόντος.

Τὸ περισωθὲν τοῦτο μέρος τοῦ ἀρχείου ἐμελέτησα καὶ τὰ λυτὰ ἔγγραφα, ἀφοῦ ἐταξινόμησα χρονολογικῶς καὶ ἠρίθμησα κατ' αὐξοντα ἀριθμόν, τὰ μὲν φέροντα ἡμερομηνίαν προγενεστέραν τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Ἰατροῦ (14.10.1868) ἐβιβλιοδέτησα εἰς δύο τόμους (ἀριθ. III καὶ IV), τὰ δὲ μεταγενέστερα τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς, δηλαδὴ τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ Μιχαήλ, ἐτοποθέτησα ὡς εἶχον ἐντὸς φακέλων. Ἀργότερον, περὶ τὸ 1967, ὅταν ἐγένετο ἐπισκευὴ τῆς ἰδικῆς μου οἰκίας, τὴν ὁποίαν κατῴκει μέχρι τότε ὁ ἐπιστάτης τοῦ κτήματος, ἀνεκαλύφθη ἱκανὸς ἀριθμὸς καὶ ἄλλων ἐγγράφων καὶ τέσσαρες ἀκόμη παλαιοὶ τόμοι, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ εἶχον μεταφερθῇ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπιστάτου, δι' ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν, δηλαδὴ ὡς προσάναμμα διὰ τὸ τζάκι ἢ ἀκόμη καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν «πατρὸν» διὰ τὰ φουστανάκια τῶν παιδιῶν. Ἐνα ἔτος μετὰ, εἰς παλαιὸν σεντούκι τοῦ πατρὸς μου, εὗρέθησαν ἀκόμη δώδεκα παλαιοὶ τόμοι τῆς αὐτῆς προελεύσεως. Τέλος, τὸ 1972 προσετέθη φωτογραφικὸν ἀντίγραφον καταστίχου τοῦ Ἰατροῦ, τοῦ πρωτοτύπου ὄντος τότε εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἤδη μακαρίτου Παναγιώτου Μ. Ἰατροῦ, δισεγγόνου τοῦ Μιχαήλ².

Δι' ὅλα τὰ ἀνωτέρω λυτὰ ἔγγραφα ἠκολουθήθη ἡ αὐτὴ μέθοδος ταξινομήσεως ὡς καὶ διὰ τὰ εὗρεθέντα τὸ 1955, ἥτοι ἀρίθμησης κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν καὶ βιβλιοδεσία ἢ φύλαξις εἰς φακέλους. Ὡς πρὸς τοὺς παλαιοὺς τόμους (κατάστιχα), εἰς τοὺς μὲν περιέχοντας ἀντίγραφα ἐξερχομένων ἐπιστολῶν ἠριθμήθη ἕκαστον ἀντίγραφον κατ' αὐξοντα ἀριθμόν, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ ἠριθμήθη ἕκαστη σελίς, ἐὰν δὲν ἦτο ἤδη ἠριθμημένη. Τέλος, ὅλοι οἱ τόμοι (παλαιοὶ καὶ νέοι) ἠριθμήθησαν ἀπὸ I μέχρι XXIV καὶ οἱ φάκελοι (οἱ περιέχοντες τὰ μεταγενέστερα τῆς 14.10.1868 ἔγγραφα) ἀπὸ 1 μέχρι 4.

Τὸ σύνολον τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, δηλαδὴ 24 τόμοι καὶ 4 φάκελοι, περιέχοντες συνολικῶς 1703 εἰσερχόμενα, 1758 ἀντίγραφα ἐξερχομένων, 515 σελίδας πρακτικῶν καὶ διαφόρων πληροφοριῶν, 3675 σελίδας λογιστικῶν ἐγγράφων, ὡς καὶ διάφορα λυτὰ ἀποκόμματα ἐγγράφων ἢ σελίδων, ἀποτελοῦν τὸ διασωθὲν μικρὸν τμῆμα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀρχείου. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἀποκαλῶ Ἀρχεῖον Μιχαήλ Ἰατροῦ ἢ ἐπὶ τὸ συντομώτερον, διὰ τῶν ἀρχικῶν ΑΜΙ.

Χρονικῶς, τὸ Ἀρχεῖον καλύπτει τὴν περίοδον 1802-1893, ἐπειδὴ ὁμως ἐνετοπίσθη καθ' ὃν τρόπον περιέγραψα εἶναι ἀποσπασματικὸν (π.χ. περιέχει 242

1. Αἱ οἰκίαι τοῦ κτήματος κατεσκευάσθησαν περὶ τὸ 1930.

2. Βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα β'.

ἐπιστολάς ἐν ἀντιγράφῳ ἢ πρωτοτύπῳ καὶ πολλὰς πληροφορίας ἀφορώσας εἰς τὸ 1839 καὶ οὐδὲν ἔγγραφον ἢ πληροφορίαν εἰς τὸ 1835). Θεματικῶς, τὸ Ἀρχεῖον εἶναι κυρίως ἐμπορικὸν (ἐπιστολαί, τηλεγραφήματα, συμβολαιογραφικαὶ πράξεις, ναυλοσύμφωνα, ἀσφαλιστήρια, λογαριασμοί), μὲ ἀναφοράς καὶ εἰς ἱστορικὰ γεγονότα, περιέχει δὲ καὶ ἀριθμὸν ἐπιστολῶν προσωπικῆς φύσεως, μὲ ποικίλον ἠθογραφικὸν περιεχόμενον. Ἐπίσης, εἰς τὸ *AMI* περιλαμβάνεται τὸ βιβλίον πρακτικῶν καὶ ἀντιγράφων ἐξερχομένων τῶν 23 πρώτων ἐτῶν λειτουργίας τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ναυπλίου¹. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐγγράφων τοῦ Ἀρχείου εἶναι συντεταγμένα εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ὀλίγα εἰς τὴν ἰταλικὴν ἢ γαλλικὴν.

Πρὸς μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν τοῦ Ἀρχείου καὶ εὐχερεστέραν χρῆσιν του ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν, ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος καὶ νῦν κάτοχος τοῦ Ἀρχείου ἐπέτρεψε τὴν φωτογράφησίν του εἰς μικροταινίας ὑπὸ τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τοῦ ΕΙΕ, ὅπου καὶ ἀπόκειται, μὲ τίτλον «Συλλογὴ Κ. Κ. Σπηλιωτάκη: Ἀρχεῖον Ἰατροῦ, τ. I-XXIV, φ. 1-4». Κατὰ τὴν φωτογράφησιν ἐτηρήθη ἡ αὐτὴ σειρὰ τῶν ἐγγράφων ὡς ἐν τῷ πρωτοτύπῳ, ἐκάστη δὲ μικροταινία ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἓνα τῶν εἰκοσιτεσσάρων τόμων τοῦ πρωτοτύπου καὶ φέρει τὸν αὐτὸν αὐξοῦντα ἀριθμὸν μὲ αὐτόν.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν «Τετραδίων Ἑργασίας» διὰ τὴν φιλοξενίαν τῆς παρούσης μελέτης εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ, διὰ τὴν πολύτιμον συνδρομὴν των κατὰ τὸ στάδιον τῆς τελικῆς γραφῆς καὶ ἐκτυπώσεως, τοὺς κ.κ. Ἐμ. Ν. Φραγκίσκον, Π. Μιχαηλάρην καὶ Τ. Ε. Σκλαβενίτην, ἐξ ὧν ὁ τελευταῖος ἐπεμελήθη καὶ τῆς φωτογραφήσεως τοῦ Ἀρχείου.

Ἀκολουθεῖ βιογραφικὴ μελέτη περὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἰατροῦ μετὰ σχολίων σχετικῶν πρὸς τὴν ἐν τῷ *AMI* ὄλην. Εἰς αὐτὴν ἐδόθη ἔμφασις εἰς τὴν ἐπιχειρηματικὴν δραστηριότητα καὶ τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις τοῦ ἀνδρός, καὶ δίδονται πληροφορίες περὶ τῆς ἐμπορικῆς, ἐπιχειρηματικῆς καὶ ἐν γένει καθημερινῆς ζωῆς τῆς ἐποχῆς, ὡς ταῦτα προκύπτουν ἐκ τῆς μελέτης τοῦ Ἀρχείου, ἐνῶ ὅσα βιογραφικὰ προκύπτουν ἐξ ἄλλων πηγῶν ἀναφέρονται μόνον συνοπτικῶς. Ἡ τοιαύτη σύνθεσις ἐπροτιμήθη τῆς συνήθους, οὕτως ὥστε νὰ καταδειχθῇ καλλίτερον τὸ σύνθετον ἐνδιαφέρον τοῦ ἀρχεῖακοῦ ὕλικου, συνάμα δὲ νὰ μὴ ἀγνοηθῇ ἡ βιογραφικὴ πλευρὰ τῆς μελέτης.

Τέλος, παρατίθεται συνοπτικὸς κατάλογος τῶν ἐν τῷ Ἀρχείῳ περιεχομένων, εἰκόνες καὶ Εὐρετήριον.

1. Ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνα τῶν Πατρῶν καὶ Σύρου, ἰδρύθη βάσει τοῦ ΒΔ τῆς 22 Μαΐου 1836 περὶ τὸ τέλος τοῦ 1837.

Βιογραφικά και Ειδήσεις εκ του 'Αρχείου

Γενεαλογικά — Πρόγονοι

Ὁ Μιχαήλ Ἱατρός ἐγεννήθη περί τὸ 1779 (;)¹ εἰς τὸ χωρίον Λογκανίκον τῆς Λακωνίας, πατὴρ του δὲ εἶναι ὁ Ἀναστάσιος Ἱατρός (ἢ Gatros) ἐκ τοῦ ἄλλοτε πλησίον κειμένου χωρίου Κοτίτσα, τοῦ ὁποίου σήμερον μόνον ἴχνη ἐρειπίων σώζονται.

Κατ' εἰδήσεις ἱστοριοδιφῶν, εἰδικῶς ἀσχοληθέντων μὲ τὴν τοπικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν οἰκογένειαν τῶν Ἱατρῶν, πάππος τοῦ Μιχαήλ εἶναι ὁ Ἰωάννης ντὶ Μεδιτζί Ἱατρός (ἢ Ἱατρόπουλος), κάτοχος τοῦ τίτλου *τενέντες καβαλλιέρος*². Οὗτοι συμπεραίνουν, ἐκ τοῦ ἐπωνύμου μὲν τὴν καταγωγὴν τοῦ Ἰωάννου ἐκ τῶν Μεδίκων τῆς Μάνης — φάρας ἢ ὁποία μετέτρεψε τὰ ἐκ τοῦ Medici ἐξελληνισθέντα ντὶ Μεδιτζί, Μεδίκος κλπ. ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον εἰς Ἱατρός, Ἱατρόπουλος ἢ καὶ Γιατράκος—,³ ἐκ τοῦ τίτλου δὲ τὴν κατοχὴν ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου βαθμοῦ ἢ παρασήμου ἀξιωματικοῦ ξένου στρατοῦ⁴.

1. Ἐνδ. βλ. ἐφ. *Ἀλήθεια*, φ. 756 (9.11.1868), σελ. 2, ὅπου νεκρολογία Μ. Ἱατροῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεβίωσεν «ἄγων τὸ 90ον σχεδὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του», ἥτοι ἤτο γεννηθεὶς περί τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1779. Κατ' ἄλλας πληροφορίας ἐγεννήθη μεταξὺ 1784 καὶ 1790 (ἐνδ. πρβλ. *ΦΕΚ*, παράρτ. ἐνόρκων, τῆς 8.9.1853, σελ. 30, καὶ *Ἀρχεῖον Δήμου Ναυπλίου* [Δημοτογραφῆσεις 1 — Διακήρυξιν Μ. Ἱατροῦ τοῦ 1839— ἢ Μητρῶν Ἀρρένων τοῦ 1847 ἢ ἐκλογικὸν κατάλογον τοῦ 1868]), ἐκ διασταυρώσεως ὁμως μὲ ἄλλας εἰδήσεις, τὸ ἔτος γεννήσεως 1779 φαίνεται ὡς τὸ πιθανότερον.

2. Βλ. ΜΙΧ. Γ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ, «Οἱ Μεδικοὶ ἐν Ἑλλάδι», ἐφ. *Ἀθῆναι*, παράρτ. Σεπτ. 1911, σελ. 3505· EUGENE YEMENIZ, *Scènes et récits des guerres de l'Indépendance - Grèce moderne*, Paris 1869, p. 303· Π.Χ. ΔΟΥΚΑ, *Ἡ Σπάρτη διὰ μέσου τῶν Αἰώνων*, Νέα Ὑόρκη 1922, σελ. 770-771, καὶ Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ, «Οἱ Ἀντωνόπουλοι», *Νέα Ἑστία*, ἔτος Δ' (1930), σελ. 1072 (βάσει σημειώσεων Γ. Σ. Ἀντωνοπούλου, τὰς ὁποίας ὁ Καμπούρογλου εἰς ἔγγραφε δι τὰ καταθέσει εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρείαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ὁμως δὲν τὰς ἀνεῦρον τὸ 1981).

3. Περί τῶν Μεδίκων τῆς Μάνης, ἐνδ. βλ. Κ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗ, «Νεώτερα Στοιχεῖα περὶ τῆς μετοικήσεως τῶν Μεδίκων τῆς Μάνης εἰς Τοσκάνην (1670-1671)», *Λακωνικαὶ Σπουδαί*, τόμ. Α' (1972), σελ. 199-211, ὅπου καὶ βιβλιογραφία, καὶ περὶ τῆς μετοικήσεως εἰδικώτερον, ΖΑΧΑΡΙΑ Ν. ΤΣΙΡΠΑΝΑΝΗ, «Οἱ Μανιάτες τῆς Τοσκάνης καὶ τῆς περιοχῆς τοῦ Τάραντα», καὶ ΘΩΜΑ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, «Μανιάτες ἑποικοὶ στὴν Ἰταλία τὸν 17ον αἰῶνα», *Λακωνικαὶ Σπουδαί*, τόμος Δ' (1979), σελ. 105-159 καὶ 398-474, ἀντιστοιχῶς. Περί τῶν Μεδίκων τοῦ Μορέως (14ος ἕως 16ος αἰών), τῶν ὁποίων ἡ καταγωγὴ φαίνεται διττὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλάδων τῶν Φλωρεντιανῶν Medici, ἥτοι τῶν Bonagiunto (+ μετὰ 1226) - Laro (+ μετὰ 1290) καὶ τῶν Chiarissimo (+ μετὰ 1210) - Averardo II (+ 1318). Παρατηρητέον πάντως, διττοὶ οἱ ἱστορικοὶ διαφωνοῦν ἐπὶ πολλῶν λεπτομερειῶν τοῦ θέματος τῶν Medici ἐν Ἑλλάδι (ἐνδ. πρβλ. Α. LUTTRELL, «The Latins of Argos and Nauplia», *Papers of the British School at Rome*, vol. XXXIV [1966], pp. 34-35, ὅπου καὶ βιβλιογραφία, καὶ Μ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 3489-3506, τῆς μελέτης αὐτῆς δημοσιευθείσης ἐν συντετμημένῃ μορφῇ εἰς *Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον*, ἐκδ. Κ. Α. Σώκου, τόμ. XV [1900], σελ. 356-366, καὶ ἐφ. *Ἡμέρα* [Τεργέστης], ἐπιφ. 1 [12.2.1904]-4 [16.2.1904]).

4. Ἀξιοπαρατήρητος εἶναι ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἀναστασίου καὶ Παναγιώτου Μεδίκου εἰς τὸν ἐν Νεαπόλει στρατὸν τοῦ Καρόλου Β', περὶ τὸ 1680 (βλ. Ι. Κ. ΧΑΣΙΩΤΗ, Ἑλληνικοὶ Ἐποικισμοὶ

Ἐκ τῶν ιστοριοδιφῶν αὐτῶν, ὁ Λαμπρυνίδης ἔγραψε ὅτι ὁ Ἰωάννης ντὶ Μέντιτς ἦτο ὁ ἀρχηγέτης τοῦ ἐκ Μάνης προελθόντος καὶ ἐγκατασταθέντος εἰς τὴν περιοχὴν Λογκανίκου-Κοτίτσης κλάδου τῶν Ἱατρῶν, κατ' αὐτὸν μετὰ τὰ Ὀρλωφικά (1770-1779) καὶ ἀφοῦ εἶχε πρῶτον καταφύγει εἰς Κύθηρα. Τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν θέτουν ἐν ἀμφιβόλῳ ὁ Καμπούρογλους, βάσει σημειώσεων ἀπογόνου τοῦ κλάδου, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ὁ προμνησθεὶς Ἰωάννης ἐγεννήθη μὲν τὸ 1700, ἀπεβίωσε δὲ τὸ 1768, καὶ πληροφορία τῶν ἐνετικῶν ἀρχείων περὶ ἐνοικιαστοῦ ὑδρομύλου εἰς Λογκανίκον τὸ 1698 ὀνόματι Giannachi Gatro¹, καθ' ὅτι ἀμφότερα εἶναι συμβάντα προ-Ὀρλωφικά.

Ἐν ὧσι καὶ ἄλλων ἀσυμφωνιῶν εἰς τὰς εἰδήσεις, πιθανωτέρα φαίνεται ἡ ἐγκατάστασις τοῦ κλάδου εἰς τὴν περιοχὴν πρὸ τῶν Ὀρλωφικῶν, ἴσως ἀμέσως μετὰ τὸ 1670, ὅταν μεγάλο μέρος τῆς φάρας μετώκησεν ἐξ Οἰτύλου τῆς Μάνης εἰς Μαρεμμα τῆς Τοσκάνης, ὅπου ἤλπιζε νὰ εὕρῃ ἀσφαλεστέραν καὶ εὐφορωτέραν γῆν². Ὡς πρὸς τὴν ἐπιλογὴν τῆς Κοτίτσης ὑπὸ τοῦ κλάδου τούτου πρέπει νὰ ὠφείλετο εἰς τὸ προνόμιον τῶν Κοτιτσάνων νὰ ταξιδεύουν ἐλευθέρως, ἄνευ ἀδείας τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξελιχθοῦν οἱ κάτοικοι εἰς πλουσίους ἐμπόρους-γυρολόγους, ὡς ἦσαν μερικοὶ τῶν Ἱατρῶν.

Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κλάδου κτηθεῖσαν εἰς τὴν περιοχὴν περιουσίαν, τὸ 1967 ἐντόπιοι παρέσχον εἰς τὸν συγγραφέα τὴν πληροφορίαν ὅτι οἱ περισσότεροι ὑδρόμυλοι, γνῶρισμα οἰκονομικῆς εὐρωστίας, «ἀπὸ Βρονταμᾶ εἰς Σκορτσινού», δηλαδὴ ἀπὸ τῶν πηγῶν μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐρώτα, ἦσαν πρῶην Γιατρεῖκοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἄλλων Κοτιτσάνων. Ἐπίσης, ὑπέδειξαν ὑπόλειμμα θεμελίων, περὶ τὰ 150-200 μέτρα ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ Λογκανίκου καὶ ἐπὶ οἰκοπέδου μὲ πρόσοψιν 20 περίπου μέτρων ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς ἀπὸ Κοτίτσης ὁδοῦ, ὡς ἀνῆκον εἰς τὴν πρῶην οἰκίαν τοῦ «κυρ Μιχαλάκη». Ἐξ ἄλλου, εἶναι γνωστὸν, ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος οἱ ἀπόγονοι τοῦ Μιχαῆλ Ἱατροῦ ἐξεποίησαν ἀκίνητον περιουσίαν εἰς Λογκανίκον, ὅπως τοὺς ὑδρομύλους τοῦ Λογαρά καὶ Μεσσηανόν, ἀγροτικὴν ἔκτασιν, οἰκίας κλπ., πάντα τὰ ὁποῖα ὁ Ἱατρός περιγράφει εἰς τὸ Ἀρχεῖον ὡς «πατρικά», ἥτοι εἰς τὴν κατοχὴν τῆς οἰκογενείας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος τοῦλάχιστον.

Σχετικὸς πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρισμὸς ὠρισμένων ἐκ τῶν μνημονευθέντων ἱστοριοδιφῶν περὶ ὑπάρξεως μέχρι πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν μαρμαρίνης στήλης, ἐντοιχισμένης ἐπὶ ναϊδρίου, πλησίον τοῦ κάστρου εἰς Λογκανίκον, ἐπὶ τῆς ὁποίας διεκρίνοντο χαραγμέναι αἱ λέξεις «Ἰωάννης Μένδικος ἀνήγειρε», ἄνευ χρονολογίας ὁμως.³ Ἐπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ Μιχαῆλ Ἱατρός κατέλιπε διὰ τῆς διαθήκης του πολλὰς δωρεὰς εἰς ναοὺς, ἐξ ὧν εἰς Λογκανίκον εἰς

στὸ Βασίλειο τῆς Νεάπολης..., Ἑλληνικά, τόμ. 22 [1969], σελ. 128, σημ. 3), δοθέντος ὅτι ἐκ τῶν ὀνομάτων δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι πρόκειται περὶ προγόνων τοῦ Μ. Ἱατροῦ.

1. *Archivio di Stato, Venezia*, col. misc. 680 (arch. Grimani, busta 53).

2. Περὶ τῆς μετοικήσεως, βλ. σελ. 12 σημ. 3 τοῦ παρόντος.

3. Πρβλ. Μ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 3505· Ε. ΥΕΜΕΝΙΖ, ἐνθ. ἀνωτ., καὶ Π. ΔΟΥΚΑ, ἐνθ. ἀνωτ.

τὸν Προφήτην Ἡλιοῦ μόνον,¹ οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ὑπὸ τῶν ἱστοριοδιφῶν αὐτῶν κατονομαζόμενον ναῖδριον, κατ' ἄλλους τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου καὶ κατ' ἄλλους τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ δι' αὐτὸ ἡ ἀνωτέρω πληροφορία φαίνεται ἀμφίβολος.

Οἱ εἰσβαλόντες εἰς τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὰ Ὀρλωφικὰ Ἀλβανοὶ ἐπυρπόλησαν ὁλοσχερῶς τὴν Κοτίτσαν καὶ κατεδίωξαν τοὺς πλουσίους Κοτιτσάνους, καθ' ὅτι ἐθεώρησαν αὐτοὺς χρηματοδότας τοῦ ἡγήτορος τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς Παναγιώτου Μπενάκη. Τότε, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἴτε ἐσφάγησαν εἴτε ἐξεπατρίσθησαν, μεταξύ τῶν τελευταίων δὲ ἴσως συγκατελέγετο καὶ ὁ Γεώργιος (ἢ Τζώρτζης) Ἰατρός, πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀναστασίου, ἐφ' ὃσον κατὰ τὸν Λαμπρυνίδην τὸ 1780 ἐβαπτίσθη υἱὸς τοῦ Γεωργίου ὀνόματι Νικόλαος εἰς τὸν «Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον» τῶν Κυθήρων². Ὁμοίως καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους εἶναι πιθανὸν νὰ ἠκολούθησε τότε τὸν Γεώργιον εἰς Κύθηρα καὶ ὁ Ἀναστάσιος, δοθέντος μάλιστα ὅτι ἐκ συστήματος ἐκεῖ ἀνεζήτησαν ἄσυλον οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὰ ἔτη τῆς δουλείας.³

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω εἰκασιῶν, εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀναστασίου Ἰατροῦ ἐμφανίζεται εἰς Λογκανίκον εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν, ὀλίγον μετὰ δὲ εἰς Μυστράν, τὴν ἐμπορικωτέραν καὶ μεγαλυτέραν τότε πόλιν. Οὕτω, περὶ τὸ 1779 γεννᾶται εἰς Λογκανίκον ὁ υἱὸς τοῦ Μιχαήλ καὶ ἀπὸ τοῦ 1784 γεννῶνται τὰ λοιπὰ τέκνα τοῦ εἰς Μυστράν, ὅπου μάλιστα τὸ 1799 ὁ Ἀναστάσιος ὑπογράφει τὸ προικοσύμφωνον τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἑλένης, ἐμπορεῦεται δὲ τοῦλάχιστον μέχρις Ὀκτωβρίου 1807.⁴ Παρὰ τὴν μετοίκησιν αὐτὴν ὁμοίως, ὁ Ἀναστάσιος ὡς φαίνεται διετήρησε τοὺς πατρογονικοὺς δεσμοὺς μετὰ τοῦ Λογκανίκου, καθ' ὅτι εἰς ἐπίσημον ἔγγραφον τῶν κατοίκων μὲ ἡμερομηνίαν 1789 εὑρεται ὑπογραφή *Ἀναστάις Γατρός* — «Προεστὼς Λογκανίκου».⁵

Ὡς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Ἀναστασίου καὶ θεῖους τοῦ Μιχαήλ, ὁ Γεώρ-

1. Βλ. τὴν ἀπὸ 20.6.1868 μυστικὴν διαθήκην τοῦ Μ. Ἰατροῦ (1078/1868 πρᾶξις καταθ. σ/φου Ναυπλίου Ν. Ἀθανασιάδου) καὶ ἀντιγρ. Βιβλιοθ. Βουλῆς, Ἀρχεῖον Ρενιέρη, ἀρ. 427).

2. Μ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ, ἐνθ. ἀνωτ., ὅπου δημοσιεύεται τὸ κείμενον τῆς σχετικῆς πράξεως. Ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν *Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος* ὑπῆρχε ναῖδριον ἐντὸς σπηλαίου, ὅπου σήμερον ἐκεῖνο τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου εἰς τὸν Ἐγκρεμνόν (βλ. ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΚΑΣΙΜΑΤΗ, *Ἀπὸ τὴν παλαιὰ καὶ σύγχρονη Κυθηραϊκὴ Ζωή*, Ἀθῆναι 1957, σελ. 173-179). Ἐπίσης, βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα α'.

3. Ἡ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας συνεχὴς ἀναζήτησις ἀσύλου ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων εἰς Κ ὕ θ η ρ α ὠφείλετο εἰς τὴν γειτονίαν τῆς Νήσου καὶ τὴν κατοχὴν αὐτῆς εἴτε ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν εἴτε ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Ἄλλωστε, ἡ Νῆσος ἦτο «πέρασμα» πλοίων καὶ συνεπῶς κατάλληλος διὰ συνεννόησιν μὲ τοὺς πλοιάρχους τῶν διερχομένων ἐμπορικῶν πλοίων καὶ παρατηρητήριον τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν ἀναφορῶν εἰς τὰς ἐκ Κυθήρων ἐπιστολάς τοῦ Ἀρχεῖου.

4. Βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. Ι, ὅπου ἡ τελευταία ἔγγραφη εἰς τὸν ἀτομ. λογαριασμὸν τοῦ Ἀναστασίου (πατρός τοῦ Μιχαήλ) εἶναι τοῦ Ὀκτωβρίου 1807. Διὰ προικοσύμφωνον Ἑλένης Α. Ἰατροῦ (συζ. Σταματέλου Ἀντωνοπούλου), φωτογρ. ἀντίγρ. τοῦ ὁποῦ ἐχω εἰς τὴν κατοχὴν μου, βλ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Σταματέλος Σπηλ. Ἀντωνόπουλος βιογραφούμενος...*, Ἀθῆναι 1918, σελ. 10-11.

5. Βλ. Π. ΔΟΥΚΑ, ἐνθ' ἀνωτ., ὅπου καὶ φωτογραφία τοῦ ἐγγράφου.

γιος ως φαίνεται ήτο εἰς Ἄργος τὸ 1822, ἐφ' ὅσον ἐπιστολὴ μὲ ἡμερομηνίαν 28 Ἰουνίου τοῦ ἔτους αὐτοῦ διευθύνεται «Τῷ ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ Μιχαήλ Ἰατρῷ, εἰς ἔλλειψιν αὐτοῦ τὸν κύρ Γιώργη Ἰατρὸ εἰς Ἄργος»¹. Ἐπίσης, ἕτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀναστασίου καὶ θεῖος τοῦ Μιχαήλ, ὀνόματι Παναγιώτης ἢ Ἀναγνώστης, ήτο ἐγκατεστημένος εἰς Ὑδραν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος, δπου ἐμπορεύετο. Τὸ 1819, οὗτος μυεῖται ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν, τὸ 1821, μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἰωάννου, συνεισφέρει 14.200 γρόσια εἰς τὸν Ἀγῶνα.² Κατ' ἀνεπιβεβαίωτον πληροφορίαν, ὁ Παναγιώτης ἔζη εἰς Ἄργος τὸ 1825.

Τέλος, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν περὶ συγγενῶν τοῦ Μιχαήλ Ἰατροῦ, μνημονεύεται καὶ ὁ ἀδελφὸς του Γ ε ώ ρ γ ι ο ς († Καλάμαι 1830), ἐμπορος καὶ ἱσως ὑποπρόξενος τῆς Μ. Βρετανίας εἰς Καλάμας· ἡ ἀδελφὴ του Ἑ λ έ ν η (Μυστρᾶς 1784-;1839), σύζυγος Σταματέλου Ἀντωνοπούλου· ὁ ἀδελφὸς του Δ ι ο ν ύ σ ι ο ς (Μυστρᾶς 1786 - Ναύπλιον 1852), ἐμπορος εἰς Μάλταν καὶ γνωστὸς προμηθευτὴς ἐφοδίων τοῦ ὕδραϊκοῦ στόλου κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, οἱ ἀπόγονοι τοῦ ὁποίου ἠσπάσθησαν τὸν Καθολικισμόν.³ ἡ ἑξαδέλφη του Ε ὕ δ ο κ ι α, θυγάτηρ τοῦ θεῖου του Παναγιώτου καὶ γνωστὴ ὡς σύζυγος τοῦ Μυστριώτου προκρίτου Παναγιώτου Κρεββατᾶ, καὶ ὁ συχνὰ ἀπαντῶμενος εἰς τὸ Ἀρχεῖον θεῖος καὶ συνεργάτης του Ἰ ω ά ν ν η ς Μ ε ῖ ν δ α ν ό π ο υ λ ο ς († Ναύπλιον 1849).

Πρῶτα βήματα εἰς τὸ ἐμπόριον

Ὁ Μιχαήλ Ἰατρὸς ήτο προικισμένος μὲ ἐμπορικὸν δαιμόνιον καὶ ἀκατάβλητον διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν. Πέρα τούτων, τὸ ήθος, τὸ λιτοδίαιτον, τὸ ἀνεπιτήδευτον καὶ φιλοπρόοδον τοῦ χαρακτῆρος του καὶ ἡ ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας συνεχῆς καὶ ἔντονος ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότης του ἀνέδειξαν αὐτὸν εἰς πρῶτου μεγέθους οἰκονομικὸν παράγοντα.

1. *AMI*, τόμ. III, ἀριθ. 5. Ἐγγονος τοῦ Γεωργίου ἢ Τζώρτζη εἶναι ὁ Γεώργιος Ι. Ἰατρὸς, τὸ 1856 βουλευτὴς Ναυπλίου καὶ μετέπειτα δήμαρχος τῆς πόλεως, τοῦ ὁποίου τὴν θυγατέρα Αἰκατερίνην ἐνυμφεῦθη ὁ ἱστορικὸς τοῦ Ναυπλίου Μ. Λαμπρινίδης.

2. Βλ. *Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας (1778-1832)*, ἐκδ. Ἀντωνίου Λιγνοῦ, τόμ. I, Πειραιεὺς 1921, σελ. 279, καὶ τόμ. XIII, Πειραιεὺς 1930, σελ. 373, καὶ *ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ, Δοκίμιον Ἱστορικόν...*, Ἀθῆναι 1859, τόμ. I, σελ. 394.

3. Οἱ ἀποκληθέντες *Τζ α ν ν ί ν ο ι* (ἐκ τοῦ Gianni ἢ Ἰωάννου, μοναδικοῦ υἱοῦ τοῦ Διονυσίου). Ὁ ἐν λόγῳ κλάδος τῶν Ἰατρῶν ἠσπάσθη τὸν Καθολικισμόν, προφανῶς ἐκ τοῦ γάμου τοῦ Διονυσίου μετὰ τῆς ἐκ τῆς Μάλτας Rosa Mizzi, καθολικῆς. Ἡ Soeur Sebastienne, κατὰ κόσμον Αἰκατερίνη Π. Ἰατροῦ, διευθύντρια τῆς Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς Ἁγίος Ἰωσήφ τῶν Ἀθηνῶν καὶ μία τοῦ «Τζαννίνων», ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν τῆς π ρ ο σ ω π ι κ ό ν σ η μ ε ι ω μ α τ ά ρ ι ο ν τοῦ Διονυσίου, περιέχον κυρίως ἀντίγραφα συναλλαγματικῶν πρὸς ἡ ἀπὸ πελάτας του εἰς Τυνησίαν, Μάλταν, Κύθηρα, Λιβόρνον, Κεφαλλονιά καὶ Ζάκυνθον. Τὸ σημειωματάριον εἶναι γραμμένον εἰς Μάλταν, καλύπτει τὴν περίοδον 1820-1828 καὶ ἔχει 181 σελίδας, σχ. 16X0,095. Ἡ γλῶσσα τῶν ἐγγραφῶν εἶναι ἡ ἑλληνικὴ, ἰταλική, γαλλικὴ καὶ ἀγγλική. Ἐν φωτογραφικὸν ἀντίγραφον τοῦ σημειωματαρίου εὐρίσκεται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ συγγραφέως καὶ ἕτερον εἶναι κατατεθειμένον εἰς τὸ ἀρχεῖον μικροταινῶν τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ ΕΙΕ, ὡς μέρος τοῦ Ἀρχείου Ἰα-

Κατά την οικογενειακήν παράδοσιν, ὁ Ἰατρὸς ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας συνήθιζε νὰ συνοδεύῃ μέχρι Τύνιδος φορτία μετάξης καὶ πρινοκοκκίου (εἶδος παρασίτου τοῦ βελανιδίου χρησιμεύον εἰς τὴν παρασκευὴν ἐρυθρᾶς βαφῆς), ἀμφοτέρωθεν χρησιμεύοντα εἰς τὴν παραγωγὴν φεσίων. Εἰς Τύνιδα ἀντήλλασσε τὰ προϊόντα αὐτὰ μὲ τὰ περιζήτητα τυνησιακὰ φέσια, τὰ ὁποῖα ἐπώλει εἰς Πελοπόννησον. Λέγεται ἐπίσης, ὅτι ἀπεκόμισε τὰ πρῶτα σημαντικὰ κέρδη εἰκοσαετῆς περιόδου, ὥς μέλος ὑδραϊκοῦ πλοίου διασπάσαντος τὸν ναυτικὸν ἀποκλεισμόν τῆς Αἰγύπτου κατὰ τοὺς Ναπολεοντείους πολέμους.

Μετὰ ταῦτα, ὁ νεαρὸς Μιχαὴλ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ἀκμάζουσαν τότε Ὑδραν, ὅπου ἐμπορευέτο ὁ προμνησθεὶς θεῖος τοῦ Παναγιώτης. Ἐκεῖ, ἀπὸ τοῦ 1802 τοῦλάχιστον, τηρεῖ λογιστικὸν κατάστιχον ἐμπορικῶν πράξεων, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἦτο ἤδη τότε γνώστης τῆς λογιστικῆς καὶ μανθάνομεν τὰ ὀνόματα τῶν μετ' αὐτοῦ ἐμπορευομένων καὶ τὰ εἶδη τῶν ἐμπορευμάτων.

Μεταξὺ τῶν συνεργατῶν-πελατῶν τοῦ Ἰατροῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορικοῦ σταδίου τοῦ συγκαταλέγεται ὁ πατὴρ τοῦ Ἀναστάσιος εἰς Μυστράν, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γεωργίου εἰς Καλάμας καὶ οἱ ἐξάδελφοί του Κωνσταντῖνος, Νικόλαος καὶ Ἰωάννης εἰς Ναύπλιον καὶ Παναγιώτης εἰς Σμύρνην,¹ μετὰ τῶν ὁποίων ἐμπορευέται κουκούλλια, μέταξαν, ἐλαιόλαδον, δημητριακὰ, πρινοκόκκι, φέσια, ὑφάσματα καὶ ἄλλα.² Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν καὶ πάντως πρὸ τοῦ 1819, ἡ ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Μιχαὴλ δικαιολογεῖ τὴν ἐγκατάστασιν γραφείου καὶ εἰς Τρίπολιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ θεοῦ τοῦ Ἰωάννου Μείνδανοπούλου. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Τρίπολις ἦτο ἔδρα τῆς τουρκικῆς διοικήσεως καὶ κέντρον τῶν τραπεζικῶν καὶ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Κωνσταντινουπόλεως³, ἀσφαλῶς ἦτο ἀπολύτως σχετικόν.

Τὸ γραφεῖον τῆς Τριπολιτζᾶς συνέχισε τὰς ἐργασίας μέχρι τῶν παραμονῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁπότε ὁ διευθύνων τοῦτο Μείνδανόπουλος μετώκησεν εἰς Κῦθηρα. Δὲν γνωρίζομεν τὴν αἰτίαν τῆς μετοικήσεως, δηλαδὴ ἂν ὠφείλετο εἰς γνῶσιν τῶν ἐπικειμένων μεγάλων ἐξελίξεων καὶ ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν προσωπικὴν του ἀσφάλειαν ἢ ἂν ἐσκόπει καὶ εἰς τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ γραφείου ἐκεῖ. Μόνον ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Μείνδανοπούλου πρὸς πελάτην, γραφείσης ὀλίγον μετὰ τὴν ἀφίξιν του εἰς τὴν-Νῆσον, ἔχομεν κάποιαν νύξιν: «*Πρὸ καιροῦ μᾶς ἔγραφεν ὁ κύρ Μ. Ἰατρὸς ὅτι ἐδῶ πού εὕρισκόμεθα νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ κάμωμεν καμμίαν μικρὰν ἐπιχείρησιν διὰ νὰ ἐβγάλωμεν τὰ ἐξοδά μας*».⁴ Πάντως, βέβαιον εἶναι ὅτι ἐντὸς μηνῶν μέγα μέρος τοῦ ἐμπορίου τῆς ἐπιχειρήσεως μὲ τὸ ἐξωτερικὸν διεκινεῖτο μέσφ Κυθήρων. Πλὴν ὁμως, τὰ σχετικὰ ἐκ τῆς Νήσου ἀντίγραφα τοῦ Ἀρχείου εἶναι ἀνυπόγραφα καὶ συνεπῶς, εἶναι ἄδηλον ἂν ἐγράφη-

τροῦ, μὲ ὑπότιτλον *Κατάστιχον Διονυσίου Ἰατροῦ 1*.

1. Τέκνα τοῦ θεοῦ τοῦ Γεωργίου ἢ Τζώρτζη Ἰατροῦ (βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα α'). Ἀργότερον, ὁ ἐξ αὐτῶν Παναγιώτης ἐγκατεστάθη οἰκογενειακῶς εἰς Ρένι τῆς Οὐκρανίας.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. I, καὶ *Ἀρχεῖα Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου 1821-1832*, ἐκδ. Βιβλιοθήκης Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους, τόμ. X, Ἀθῆναι 1969, σελ. 337.

3. Ἐνδ. βλ. ΒΑΣΙΛΗ ΚΡΕΜΜΥΔΑ, *Τὸ ἐμπόριο τῆς Πελοποννήσου στὸ 18ο αἶώνα (1715-1792)*, Ἀθῆναι 1972, σελ. 20.

4. Βλ. *AMI*, τόμ. III, ἀριθ. 4β.

σαν υπό τοῦ Μεινδανοπούλου ἢ ἄλλων συνεταίρων τοῦ Ἱατροῦ, ἤδη ἐγκατεστημένων ἐκεῖ, ὡς οἱ ἀδελφοὶ Ἀλμπανάκη.

Ἐπαναστατικὴ καὶ Καποδιστριακὴ περίοδος — Συμμετοχὴ εἰς τὰ κοινὰ

Ὁ Μιχαὴλ Ἱατρὸς παρέμεινεν εἰς Πελοπόννησον καθ' ὅλον σχεδὸν τὸν Ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ προσφορά του εἶναι ἐν πάσῃ συντομίᾳ ἡ ἀκόλουθος. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας συνεισέφερε πλέον τῶν 2000 γροσίων, ἐν εἴδει πρώτης δόσεως πολλαπλασίων συνεισφορῶν τοῦ ἀργότερον· κατ' Ἰούλιον 1821 διέθεσε πλοῖον του, ὑπὸ τὴν πλοιαρχίαν τοῦ Ὑδραίου Δημητρίου Κριεμάδη, διὰ τὸν θαλάσσιον ἀποκλεισμόν τοῦ Ναυαρίνου, ἴσως δὲ καὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου.¹ τὸν ἐπόμενον μῆνα παρευρέθη εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς Ζαράκοβας ὡς ἐκπρόσωπος τῶν Ὑδραίων,² ἐν συνεχείᾳ δὲ συμμετέσχε τῆς πολιορκίας τῆς Τριπολιτζᾶς, παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν λοιπῶν Μυστριωτῶν.³ Ἀκολουθῶς, διέτριψε μεταξὺ Λεωνιδίου, Μονεμβασίας καὶ Μυστρᾶ ἀσχολούμενος μὲ ἰδιωτικὰς καὶ κοινὰς ὑποθέσεις. Τὸν χειμῶνα 1822 ἐξήτησεν ἄδειαν ἀπὸ τὰς ἀγγλικὰς ἀρχὰς τῶν Κυθέρων, ὥστε νὰ ἀποστείλῃ ἐκεῖ τὴν οἰκογένειάν του, τὴν ὁποίαν ἐν τῷ μεταξὺ ἐξησφάλισεν εἰς μοναστήριον τοῦ Μυστρᾶ.

Κατ' Αὐγούστον 1824, οἱ συμπολίται τοῦ Ἱατροῦ ἐξέλεξαν αὐτὸν βουλευτὴν Μυστρᾶ, ὁπότε οὗτος ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Ναύπλιον, ἔδραν τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως. Συγχρόνως, ἐπειδὴ ἡ βουλευτικὴ ιδιότης ἦτο ἀσυμβίβαστος καὶ χρονοβόρος, ἐκάλεσε τὸν Μεινδανόπουλον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ναύπλιον, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις του. Κατὰ τὴν θητείαν του εἰς τὸ Βουλευτικὸν ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ συμμετοχὴ του εἰς διαφόρους ἐμπιστευτικὰς ἀποστολὰς καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπιτροπὰς τοῦ Σώματος ἐπὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐπαναστατικῆς διακυβερνήσεως ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅταν, κατὰ τὸ θέρος 1826, αἱ ἐσωτερικαὶ διαμάχαι κατέστησαν τὸν βίον ἀβίωτον εἰς Ναύπλιον, ὁ Ἱατρὸς ἦτο μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν διὰ τὰ Κύθηρα, ὅπου καὶ ἡ οἰκογένειά του.⁴

Εἰς Κύθηρα παρέμεινε μέχρις ὀλίγον πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Καποδιστριαίου, ὁπότε ἐπέστρεψεν εἰς Ναύπλιον, μὲ σκοπὸν νὰ ἐγκατασταθῇ. Εὐθὺς ἀμέσως, ὁ Κυβερνήτης, ἐκτιμήσας τὰς ἱκανότητας τοῦ ἀνδρός, προσέφερεν εἰς αὐτὸν διαφόρους ὑπευθύνους δημοσίας θέσεις, ἀλλ' ὁ Ἱατρὸς ἠρνήθη, προτιμήσας νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς του ὑποθέσεις.⁵ Ἐκτοτε, ὁ Ἱατρὸς ἐγκατεστάθη οἰκο-

1. Πρβλ. Ἀρχεῖον Ὑδρας, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 374, τόμ. XV, Πειραιεὺς 1931, σελ. 206, καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΛΙΓΝΟΥ, *Ἱστορία τῆς Νήσου Ὑδρας*, τόμ. II, Ἀθῆναι 1953, σελ. 134-137.

2. Βλ. Ν. ΣΠΗΛΙΑΔΗ, *Ἀπομνημονεύματα*, ἐκδ. Χ. Ν. Φιλαδελφείως, τόμ. I, Ἀθῆναι 1851, σελ. 231 Ἀρχεῖον Ὑδρας, ἐνθ' ἄνωτ., τόμ. VII, Πειραιεὺς 1926, σελ. 325-326, καὶ *Τὰ Σπετσιωτικά Συλλογὴ ἱστορικῶν ἐγγράφων...*, ἐκδ. Ἀναργ. (Χατζῆ) Ἀναργύρου, τόμ. I, σελ. 247-248.

3. Βλ. ἐφ. Ἀλήθεια, ἐνθ' ἄνωτ.

4. Διὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω, ἐνδ. βλ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗ, *Ὁ Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης* Εὐρετήριο, λήμμα Ἱατρὸς Μιχαήλ.

5. Βλ. ἐφ. Ἀλήθεια, ἐνθ' ἄνωτ.

γενειακῶς εἰς Ναύπλιον, ἐκτὸς μικρᾶς ἀπουσίας τῆς οἰκογενείας του εἰς Τήνον, ὅπου κατέφυγεν αὕτη μεῖ ἄλλους Κυβερνητικούς πρὸς ἀσφάλειάν της ἀμέσως μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Κυβερνήτου¹. Ὁ ἴδιος παρέμεινεν εἰς Ναύπλιον καὶ κατ' Ἰούλιον 1832 διωρίσθη μέλος τῆς ἐπιτροπῆς συστάσεως σχολείου τῆς πόλεως.²

Παρά τὴν ἀποποίησιν τῆς προσφορᾶς τοῦ Καποδιστρίου, ἡ συμμετοχὴ τοῦ Ἰατροῦ εἰς τὰ κοινὰ εἶναι σημαντικὴ. Λίαν συνοπτικῶς, κατέλαβε τὰς ἀκολουθούς θέσεις καὶ ἀξιώματα: ἐξελέγη βουλευτὴς Ναυπλίας κατὰ τὴν Α' (1844-1847) καὶ Β' (1847-1850) περίοδον, διατελέσας καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν α' καὶ β' σύνοδον τῆς δευτέρας περιόδου· ἐπειδὴ ἐξελέγη πληρεξούσιος Ναυπλίας εἰς τὰς Συνελεύσεις τοῦ 1843 καὶ 1862, εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων οἱ ὅποιοι ὑπέγραψαν ἀμφότερα τὰ σχετικὰ Συντάγματα· ἦτο σχεδὸν μόνιμος πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ναυπλίου, ἐνῶ ὀγδοηκοντούτης καὶ πλέον, κατὰ τὴν Ναυπλιακὴν Ἐπανάστασιν (1862) προήδρευε τῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς.³

Ἐμπόριον

Ὡς ἐμνημονεύθη, ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Καποδιστρίου κατοικία καὶ ἔδρα τοῦ Ἰατροῦ ἦτο τὸ Ναύπλιον. Κατὰ πληροφορίαν ἀπογόνου,⁴ εἶχε κατοικίαν καὶ γραφεῖα ἐντὸς τριῶν ἐνωμένων ἐσωτερικῶς ἰδιοκτητῶν οἰκιῶν μετὰ 14 συνολικῶς δωμάτια. Τὸ συγκρότημα ἦτο πλησίον τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τῆς σημερινῆς Λεωφόρου Ἀμαλίας, ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς της καὶ κατ' ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου, ἦτο συνεχόμενον πρὸς τὴν οἰκίαν «Ι. Χριστοπούλου».⁵ Τὸ συγκρότημα τοῦτο κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος. Ἀργότερον, ἐπειδὴ ὁ Μιχαὴλ ἠναγκάζετο νὰ ἐπισκέπτεται συχνὰ τὴν νέαν πρωτεύουσαν, ἐσκέφθη νὰ κατεσκευάσῃ οἰκίαν καὶ εἰς Ἀθήνας,⁶ ὅπου μάλιστα ἤνοιξε γραφεῖον, ὡς καὶ εἰς Πειραιᾶ.

Τὸ πολυάριθμον προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως συνίστατο ἐξ ἀλληλογράφων, διὰ τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰ ἀντίγραφα (κατεχωροῦντο διὰ χειρὸς εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτο κατάστιχον ἀντιγραφῆς), λογιστῶν, βοηθητικῶν, ἀποθηκαρίων, καὶ ἐργατῶν, ἐπιστατῶν καὶ ἄλλων διὰ τὰ κτήματα, μεταξουργεῖα, ἰχθυοτροφεῖον καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις. Ἐπίσης, ὁ Ἰατρὸς προσέλαβεν εἰδικευμένους εἰς ὅλας τὰς φάσεις τοῦ ἐμπορίου, οἱ ὅποιοι ἐταξίδευον ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν, διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατὰ τὴν οἰκογενειακὴν πα-

1. Βλ. *Ἀρχεῖον Κουντουριώτου*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 534.

2. Βλ. *Ἐθνικὴ Ἐφημερίς*, φ. 22 (2.7.1832), σελ. 1.

3. Συνοπτικῶς, βλ. ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ, *Ἡ Ναυπλία*, Ἀθήναι 1950, σελ. 327 κ. ἐξ. Ὁ Ἰατρὸς κατ' οὐσίαν προήδρευε τοῦ Ἐπιμελητηρίου, καθ' ὅτι μόνιμος πρόεδρος ἦτο ὁ ἐκάστοτε νομάρχης ἢ διοικητὴς Ναυπλίας.

4. Τῆς Μαρίας Μ. Ρήγα (βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα β').

5. Βλ. *Ἀρχεῖον Δήμου Ναυπλίου*, Δημογραφήσεις 1, Διακήρυξις Μ. Ἰατροῦ τοῦ 1839.

6. Βλ. σελ. 34 τοῦ παρόντος.

ράδοσιν, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐπιχειρήσεως περὶ τὰ μέσα τοῦ αἰῶνος ὑπερέβαινε τοὺς 300.

Τὸν βαρὺν φόρτον τῆς ἐργασίας καὶ τὰς δυσκόλους ἐν ὑπαίθρῳ συνθήκας μᾶς δίδουν αὐθόρμητα σχόλια ὑπαλλήλου, σταλέντος εἰς Κορινθίαν καὶ Αἰγιαλείαν διὰ νὰ ἐπιληφθῇ διαφορῶν ἐκκρεμοτήτων. Τὸ 1869 ἀνέφερεν οὗτος ἀπὸ Βραχάτι τῆς Κορινθίας: «Περὶ ὧν τῶν ἐνεργηθειῶν καὶ ἐνεργηθησομένων ὑποθέσεων ἔχω σημειωματάριον ἰδιαίτερον, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνθυμεῖται τις ὅλας... ἄνευ τούτου». ¹ Εἰς ἄλλο σχόλιον ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος δίδει τὴν εἰκόνα τοῦ συνεχοῦς ὁδοιοπορικοῦ ἐν μέσῳ τοῦ Ἰουλιανοῦ καύσωνος, τῶν ἀτραπῶν καὶ τοῦ κονιορτοῦ: «Χθὲς εἰς Κόρινθον σᾶς ἔγραφον. Τὸ ἑσπέρας ἦλθον ἐνταῦθα καὶ σήμερον τὴν πρωΐαν ἐσκόπευον νὰ ὑπάγω εἰς Κιάτον... ἀλλ' ἐκ τοῦ κόπου καὶ καύσωνος θὰ ὑπάγω τὸ ἑσπέρας». ² Μὴ ὑπάρχοντος σιδηροδρόμου, κατὰ περιστάσιν δὲ μόνον ἀλόγου, ἐπρόκειτο ὄντως περὶ φοβεροῦ ὁδοιοπορικοῦ, ὡς ἀποκαλύπτει τὸ ἐπόμενον σχόλιον τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου: «τὸ πῶς τρέχομεν δὲν σᾶς γράφω, ἀρκεῖ ὅπου ἔμεινον ἄνευ ὑποδημάτων». ³

Τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἐπλαισιοῦτο ὑπὸ ἀνταποκριτῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ λοιπὴν Ἑλλάδα, τοὺς λιμένας τῆς Μαύρης καὶ Μεσογείου Θαλάσσης, τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Εὐρώπης. Μεταξὺ τῶν ἀνταποκριτῶν συγκατελέγοντο οἱ γνωστοὶ ἔμποροι τῆς ἐποχῆς Ἡλ. Λυκουρέζος καὶ Ἡλ. Ἐφέσιος εἰς Καλάμας, Ἀλέξ. Ζ. Θωμόπουλος, Φέλς καὶ ἀδελφοὶ Πετσάλη εἰς Πάτρας, Δ. καὶ Θ. Ἀραβαντινὸς εἰς Κόρινθον, Σ. Χαραλάμπους-Α. Ἀλεξόπουλος καὶ Σωτ. Παναγιωτόπουλος εἰς Αἴγιον, Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλος καὶ Ι. Καλούτας εἰς Σῦρον, Ν. Παλαιολόγος εἰς Τύνιδα, Μ. Ρέγγιο-Μ. Ροδοκανάκης εἰς Λιβόρνον, Σταμ. Ροδοκανάκης εἰς Γένοβαν, Ν. Μοροζίνης, Γ.Μ. Ἀντωνόπουλος, Δ.Ν. Ἀποστολόπουλος καὶ Φραγκ. Σκουλούδης εἰς Τεργέστην, Ἀργέντης-Σκυλίτσης-Ράλλης, Θ. Γ. Ρετσήνας καὶ ἀδελφὸς καὶ ἀδελφοὶ Τζίτζινια εἰς Μασσαλίαν, Γ. Δουρούτης εἰς Ἀγκῶνα, Τζωρτζῆς Ψύχας εἰς Ἀμστερδαμ, ἀδελφοὶ Τοσίτσα - Ν. Στουρνάρης εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ Ταμβάκος - Μικρουλάκης - Μαυρογορδάτος, Σπάρταλης - Λασκαρίδης καὶ ἀδελφοὶ Ράλλη εἰς Λονδῖνον.

Μέσῳ αὐτῶν, ἡ ἐπιχείρησις ἐξῆγε κυρίως ἔλαιον, βελανίδι, σταφίδα, μέταξαν, κουκιὰ, ξηροὺς καρποὺς καὶ σῦκα, σφουγγάρια, δέρματα ἀκατέργαστα («ἀρνιακά» καὶ «λαγωτόμαρα»), μαλλί, πρινοκόκκι καὶ καπνόν, εἰσῆγε δὲ δημητριακά, παστά, ὄρυζαν, ζάχαριν, καφέν, χάρτην (δημοσιογραφικόν, γραφῆς, τσιγάρων, τραπεζογραμματίων κλπ), δέρματα κατεργασμένα, ὑφάσματα, βελούδο, φέσια καὶ κατὰ περιστάσιν, ναυτιλιακὰ εἶδη, χρώματα, ὕαλον, σίδηρον, φάρμακα, λουλάκι, οἰκοδομικὰ ὑλικά ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀπερρόφα ἢ ἐγχώριος ἀγορά, ὡς καθρέπτας, φιάλας, ὀμβρέλλας, μπαχαρικά, παιγνιόχαρτα κ.ἄ. Ἀπὸ τοῦ 1837 ὁ Ἰατρὸς ἐξῆγε καὶ κατεργασμένην, λεπτὴν μέταξαν, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ 1850 περίπου, ση-

1. Βλ. *AMI*, φάκ. II, ἀριθ. 1300.

2. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 1291.

3. Βλ. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 1290.

μαντικόν μέρος τῶν ἐξαγωγῶν ἀπετελεῖτο ἐκ σταφίδος, μετὰ δεκαετίαν δὲ εἰς τὰ εἰσαγόμενα προσετέθη τὸ κάρβουνον καὶ θεῖον.¹

Τὰ ἀνωτέρω ἐμπορεύματα, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν διωχτεῦντο ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατανάλωσιν, μερικὰ δὲ ἐναποθηκεύοντο εἰς τὴν διαμετακόμισιν (τράνζιτο) τῆς Σύρου καὶ Ὑδρας, πρὸς μεταφόρτωσιν. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὰ φέσια, τὰ ὁποῖα ἐπρομηθεύετο καὶ ὁ στρατὸς, συχνὰ ἡ μεταφόρτωσίς τῶν ἐγίνετο διὰ Κωνσταντινουπόλιν καὶ Σμύρνην, τὴν τουρκοκρατουμένην Θεσσαλονίκην καὶ Κρήτην ἢ καὶ ἀλλαχοῦ.

Τὰ εἶδη ἦσαν τόσα πολλὰ, ὥστε σχεδὸν κάθε τι ἐμπορεύσιμον ἐνδιέφερεν. Χαρακτηριστικὴ τῆς πολυπραγμοσύνης τοῦ Ἰατροῦ εἶναι ἡ ἀκόλουθος πληροφορία, δοθεῖσα εἰς αὐτὸν ὑπὸ ἀνταποκριτοῦ τῆς Τριπόλεως, ὀλίγον μετὰ τὴν Ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου: «εἰς τὸ Νεόκαστρον βγαίνουν χάλκωμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ὅλο πλάκες ἀπὸ τῶν καραβίων ὅπου ἐκάϊκαν, φέρνουν ἐδῶ καὶ τὸ πωλοῦν».²

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἐμπορευόμενος ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ ὄχι μόνον γνώσεις ἐμπορικὰς, συσκευασίας, φορτώσεως καὶ μεταφορᾶς ἐκάστου εἶδους, ἀλλὰ ἐλλείψει πιστωτικοῦ ἰδρύματος καὶ γνώσεις τραπεζικὰς καὶ κεφάλαιον σημαντικόν, ὥστε νὰ χρηματοδοτῇ ἐκάστην πρᾶξιν ἐξ ἰδίων ἢ τὸ πολὺ «συντροφικῶς», συνήθως μετὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀνταποκριτοῦ. Βεβαίως, ὁ συναγωνισμὸς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς καταναλώσεως ἦτο σχετικῶς περιορισμένος, ἀλλὰ τοῦτο εἶχεν ἀντιστάθμισμα διὰ τὸν ἐμπορον, τὰς δυσκολίας ἐκ τῆς ἐλλείψεως οἰασδῆποτε τυποποιήσεως, δηλαδή τὴν ἀπαραίτητον ἐξοικειώσιν του μὲ τὴν πληθώραν τῶν ποικιλιῶν καὶ ποιότητων ἐκάστου εἶδους. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν σχετικῶν λεπτομερειῶν εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἀρχεῖου ἐντυπωσιάζει σήμερον.

Ἐκ τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν εἰδῶν δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι αἱ συναλλαγαι ἀφεώρων εἰς εὐτελεῖς ποσότητες. Τὸ 1830 ἀνταποκριτὴς τῆς Τριπόλεως πληροφορεῖ τὸν Ἰατρὸν ὅτι ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἐφόρτωσε διὰ Ναῦπλιον 1500 σχεδὸν κεφάλια τυροῦ, συνολικοῦ βάρους 8 περίπου τόνων, ἀλλὰ δικαιολογεῖται ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν παραγγελίαν, ἐπειδὴ *ζῶα ἅλλα δὲν εἶναι*³ οὔτε σακκιά καὶ «δὲν εἶναι τόσοι ἀγωγιάτες ἀπὸ ὅλα τὰ χωριά». Ὁ αὐτός, ἐπειδὴ εἶχεν ἐντολὴν καὶ διὰ δέρματα λαγῶν, πρὸς ἐξαγωγὴν ἐκ Ναυπλίου, κατὰ τὸ τέλος τῆς κυνηγετικῆς περιόδου πληροφορεῖ τὸν Ἰατρὸν: «τὰ λαγωτόμαρα σήμερης τὰ ἐφόρτωσα... εἶναι κομμάτια Τέσσερις Χιλιάδες Ἐννεακόσια».⁴ Ἐπομένως, αἱ ποικιλίαι ἦσαν πολλαί, ἀλλὰ καὶ τὰ φορτία μεγάλα, τουλάχιστον διὰ τὴν ἐποχὴν.

Ἄλλη περίπτωσις ἀφορᾷ εἰς μερικὴν μόνον παράδοσιν παραγγελίας φεσίων ὑπὸ Τυνησίου κατασκευαστοῦ εἰς ἀνταποκριτὴν τῆς Σύρου, προφανῶς δι' ἐναποθήκευσιν εἰς τὴν διαμετακόμισιν, ὁπότε ὁ Ἰατρὸς παρετήρησεν: «ἐχρεώ-

1. Θ ε ῖ ο ν ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς *Oidium Tuckeri*, ἀσθενείας τῶν ἀμπέλων, πρωτοεμφανισθείσης ὀλίγον πρὶν εἰς Ἰταλίαν (ἐνδ. βλ. *Δελτίον ἐπὶ τῆς Ἐμφυλώσεως τῆς Ἑθνικῆς Βιομηχανίας*, Φεβρουάριος 1878, σελ. 210-214).

2. Βλ. *AMI*, τόμ. III, ἀριθ. 72.

3. *AMI*, τομ. III, ἀριθ. 115.

4. *AMI*, ἐνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 72.

σται νὰ μᾶς δώση δουζ. 385 καὶ μᾶς ἔστειλλε μόνον αὐτάς, ὥστε χρεωστεῖ νὰ μᾶς δώση ἀκόμη δουζ. 151».¹ Τουτέστιν, ἡ συνολικὴ παραγγελία ἦτο διὰ 4.600 καὶ πλέον φέσια. Τὸ αὐτὸ ἔτος, ὁ Ἱατρὸς γράφει εἰς ἀνταποκριτὴν τῆς Τεργέστης: «Τδον διτι ἐπροβλέψατε 90 βαρέλλες σαρδέλλα τῆς παραγγελίας μας»,² ὀλίγον μετὰ δὲ ζητεῖ ἀπὸ ὑπάλληλόν του εἰς Καλάμας νὰ ἐξεύρη ἀγνὸν ἐλαιόλαδον (νὰ καίῃ εἰς τὸ καντήλι), προσδιορίζων: «τὸ ποσὸν ὅπου χρειάζομαι εἶναι βαρέλλες 500».³ Ἐγγραφή εἰς τὸ Καθημερινὸν τοῦ 1848 ἀναφέρεται εἰς φορτίον ἀποσταλὲν εἰς ἀνταποκριτὴν τοῦ Λονδίνου καὶ ἀποτελούμενον ἐξ 822.991 λιτρῶν (400 περίπου τόνων) σταφίδος,⁴ ἀξίας 110 καὶ πλέον ἑκατομμυρίων σημερινῶν δραχμῶν. Ὁμοίως, τὸ 1869 ναυλομεσίτης ἐκ Πατρῶν ἀναγγέλλει εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Ἱατροῦ τὴν ναύλωσιν ἀγγλικοῦ πλοίου 250 τόνων καὶ προσθέτει: «Τδον διτι δὲν θὰ δώσητε θέσιν εἰς ἄλλον καὶ δι' αὐτὸν τὸ φορτώσητε μόνος σας, καὶ ἴσως λάβετε ἀνάγκην καὶ δι' ἄλλον πλοῖον».⁵

Ἐνδεικτικὸν τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ἀξίας τῶν φορτίων καὶ τοῦ καθ' ὅλα τρόπου συναλλαγῆς εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ 1846 τοῦ Ἱατροῦ πρὸς ἀνταποκριτὴν τοῦ Λονδίνου: «σᾶς ἔγραφον περικλείοντάς σας τὴν φορτωτικὴν... διὰ 10 κάσσεσ σφουγγάρια (τὰ ὅποια) ἐφόρτωσαν οἱ ἐν Πάτραις (ἀντιπρόσωποι) ὑπὸ τὴν διαταγὴν μου καὶ τὴν ὁποῖαν φορτωτικὴν ἐγύρισα εἰς τὴν διαταγὴν σας. Σᾶς εἰδοποιούσα (ἐπίσης) διτι ἔστειλα 10 κάσσεσ μετάξια ψηλά... εἰς τοὺς ἐν Πάτραις, νέτα ὁκάδες 322,216, οἱ ὅποιοι μὲ γράφουν τὸ εὐόδιόν τους εἰς Πάτρας καὶ τὰ ὅποια θὰ φορτώσουν εἰς πλοῖον ἀγγλικὸν διὰ Λονδίνον. Σᾶς ἔγραφον νὰ ἐγγίξετε ἀσφάλειαν εἰς αὐτὰ... διὰ στερλίνας 724... Ἦδη στέλνω πρὸς τοὺς ἰδίους 14 κάσσεσ σφουγγάρια ψηλά, φίνα... περιέχει ἡ κάθε κάσσα ἀνὰ κομμάτια 900, τὸ ὅλον κομμάτια 12.600, παρομοίως τοὺς στέλνω καὶ 7 κάσσεσ μετάξια νέτα ὁκάδες 217,392. Λαμβάνοντες τὴν παροῦσαν μου θέλετε μᾶς ἐγγίξῃ ἀσφάλειαν διὰ μὲν τὰς 14 κάσσας σφουγγάρια διὰ 1(ίρας) 630, διὰ δὲ τὰς 7 κάσσας μετάξια 1(ίρας) 490, ...λαμβάνοντές τα εἰς τὴν ἐξουσίαν σας, θέλετε φροντίσῃ διὰ τὴν πώλησίν τους εἰς τὴν ὠφελιμοτέραν τιμὴν ἢ θέλατε δυνηθῇ».⁶ Δηλαδή, ὁ Ἱατρὸς ἀπέστειλεν εἰς Λονδίνον μέταξαν καὶ σφουγγάρια ἡσφαλισμένης ἀξίας λιρῶν χρυσῶν Ἀγγλίας 1844, ἥγουν 25 περίπου ἑκατομ. σημερινῶν δραχμῶν. Κατὰ τὰ λοιπά, ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ εἰς τὸ ἀνωτέρω ἀπόσπασμα ὁμοιότης τῶν περιγραφομένων πράξεων πρὸς τὰς ἀναλόγους σημερινάς.

Ἐνῶ ὁμως τὰ φορτία ἦσαν μεγάλα, μεγάλοι ἦσαν καὶ οἱ κίνδυνοι ποὺ τὰ

1. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 736.

2. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 757 (σχετικῶς, βλ. ἐπομένην σημείωσιν).

3. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1228. Ἐκάστη βαρέλλα εἶχε περιεκτικότητα 48 ὀκ., ἥτοι αἱ 600 περιέχον συνολικῶς 31 περίπου τόνους ἐλαίου.

4. *AMI*, τόμ. XIII, ἀριθ. 303. Τὸ ἐνετικὸν λ ί τ ρ ο ν λογίζεται πρὸς 480 γρ. καὶ τὸ ἀγγλικὸν πρὸς 454 γρ. περίπου. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ζητήσεως εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου, ἀπὸ τοῦ 1845 εἶχεν ἀρχίσει ἡ θυσία τῆς ποιότητος εἰς τὸν βωμόν τῆς ποσότητος, διὰ τοῦ γνωστοῦ χ α ρ α κ ὠ μ α τ ο ς τῶν κλημάτων, πρὸς παραγωγὴν ρόγας εὐμεγέθους οὐχὶ ὁμως εὐγεύστου (σχετικῶς, βλ. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1738, καὶ *Δελτίον*, ἐνθ' ἀνωτ., Νοέμβριος 1877, σελ. 149-151).

5. *AMI*, φάκ. II, ἀριθ. 1359.

6. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1732.

περιέβαλλον. Ἐπισφαλῇ πλοῖα, ληστοσυμμορίαὶ λυμαινόμεναι τὰς μεταξὺ ἐσωτερικοῦ καὶ λιμένων φορτώσεως διαβάσεις, πειραταί, νηνεμῖαι, ἀντίξοοι ἄνεμοι, τρικυμῖαι, ἐπιδημῖαι καὶ λοιμοκαθαρτήρια, ὅλα συνέβαλλον ὥστε τὸ δρομολόγιον καὶ ὁ χρόνος παραδόσεως νὰ εἶναι πάντοτε ἀμφίβολα. Τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα ἐκ τοῦ Ἀρχείου εἶναι παραστατικά.

Τὸ 1828, πρὸς μεταφορὰν φορτίου εἰς Λιβόρνον, ἐναυλώθη βριγαντῖνον μὲ «εὐρωπαϊκὴν σημαίαν», διότι κατὰ τὸν ναυλομεσίτην Σύρου «οἱ Ἀλτζερῖνοι καὶ Τριπολίνοι κρατοῦν τὸν Κάβο Πάπαρη καὶ Σαρδῆνια». ¹ Διὰ τὸν κίνδυνον τῶν ληστῶν, οἱ ὅποιοι κατήντησαν ἀληθῆς μάστιξ κατὰ τὴν Ὀθωνικὴν περίοδον, τὸ 1847 ὁ Ἱατρὸς ἔγραφε: «τὴν νύκτα, εἰς τὸ χωρίον Ἀχούρια τοῦ Δήμου Τριπόλεως ἐγύνωσαν τοὺς ἀγωγιάτες Ἀργεῖους, οἵτινες ἐπήγαιναν εἰς Μυστρᾶν, εἶχον καὶ γρούπους (=σακκοῦλες μὲ νομίσματα) ἀπὸ τοὺς ἐδῶ ἐμπόρους ὅπου ἐστέλλοντο διὰ πρόβλεψιν μεταξίων. Ἐμπλεξα κι ἐγὼ ἀπὸ 2000 δρχ.» ² Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ Ἱατρὸς συνεβούλευε τὸν εἰς Διακοφτὸ ἀνταποκριτὴν του: «Τὸ αὐτὸ μετὰξί μὲ στέλλετε εἰς Ναύπλιον (μὲ ζῶα) ... ἂν οἱ δρόμοι εἶναι παστρικοί, εἰδὲ διὰ θαλάσσης». ³ Ὑπάλληλος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπιστρέφων ἀπὸ Βραχάτι εἰς Ναύπλιον, ἐδικαιολογεῖ ὡς ἐξῆς τὸ περιεργον δρομολόγιον του: «Διὰ τὴν αὐτόθι ἔλυσίν μου σκοπεύω... ν' ἀναχωρήσω διὰ Πειραιῶς... φοβούμενος τοὺς δρόμους, ἐμφανισθείσης συμμορίας ἐκ 15 εἰς τὴν Λίμνην Φενεοῦ». ⁴ Ἀλλὰ καὶ εἰς περιοχὰς θεωρουμένας κεντρικὰς, ὅπως αἱ στροφαὶ τοῦ Ἀχλαδοκάμπου, παρὰ τὸν χεῖμαρρον Κολοσοῦρτην, οἱ λησταὶ παρεμόνευον, ὡς μαρτυρεῖται ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ 1845, ὅπου ἀναφέρεται: «ἐκ τῶν ληστῶν τοῦ Κολοσοῦρτη συνελήφθησαν τρεῖς». ⁵

Πολλαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀρχείου μνημονεύουν διαφόρους καθυστερήσεις λόγῳ ἀνέμων ἢ ἐπιδημιῶν. Εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν ὁ Ἱατρὸς εἰδοποιεῖται ἐκ Πειραιῶς: «ἔφθασεν ὁ πλοίαρχος Γεώργιος Φώκας ἀπὸ Μασσαλίαν μετὰ τεσσαράκοντα πέντε ἡμέρας πλοῦν». ⁶ Ὁ Ἱατρὸς αἰτιᾶται τοὺς ἀνέμους διὰ τὴν καθυστέρησιν ἀφίξεως πλοίου του εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἐξῆς: «Ὁ πλοίαρχος... τοῦ ἐλληνικοῦ βρικίου ὁ Λυκοῦργος, ἀναχωρήσας... ἐξ Ὑδρας διὰ τὸ αὐτόθι, ἠναγκάσθη ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνέμων, νὰ ποδίση εἰς Πειραιά». ⁷ Κατὰ τὴν ἐπιδημίαν χολέρας τοῦ 1850, ἀνταποκριτὴς εἰς Σῦρον γράφει: «θὰ ἀργήσῃ νὰ κινηθῇ τὸ ἐμπόριον... αὐξάνει ἡ ἀσθένεια εἰς Μάλταν καὶ κύριος εἶδε πότε θὰ μοῦ ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἄφησα ἐκεῖ». ⁸ Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ὅταν φορτία σταφίδος ἀνέμεναν εἰς τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον τὴν διέλευσιν τοῦ ἀτμοπλοίου, διὰ νὰ μεταφερθοῦν εἰς Λονδῖνον, ναυλομεσίτης τῶν Πατρῶν πληροφορεῖ τὸν Ἱαρόν: «ἦλ-

1. *AMI*, τόμ. III, ἀριθ. 40. Τὸ ἐν λόγῳ βριγαντῖνον ἦτο χωρικότητος «6000 κ ι λ ῶ ν», ἥτοι (πρὸς 0,0273 περίπου τόνους τὸ ἐλληνικὸν κιλὸν) τόνων 164 περίπου.

2. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1090.

3. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 1430.

4. *AMI*, φάκ. II, ἀριθ. 1298.

5. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 711.

6. *AMI*, τόμ. IX, ἀριθ. 1087.

7. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1732.

8. *AMI*, τόμ. IV, ἀριθ. 252.

θεν εἰς Πάτρας τὸ αὐστριακὸν ἀτμόπλοιον, τὸ ὁποῖον χθὲς ἐπέστρεψεν διὰ Τεργέστην, χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Κορινθιακὸν, λόγῳ τῆς χολέρας».¹

Καθοριστικῆς σημασίας δυσκολία τῆς ἐποχῆς ἦτο ἡ βραδύτης τῶν ἐπικοινωνιῶν, ἐφ' ὅσον μοναδικοὶ τρόποι ἦσαν ἡ προσωπικὴ ἐπίσκεψις καὶ ἡ ἐπιστολή. Παρὰ τὴν ἔλλειψιν ταχύτερου μέσου ἐπικοινωνίας ὁμοῦς, δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι οἱ ἐμπορευόμενοι δὲν εἶχον εὐαισθησίαν εἰς τὸ θέμα. Εἰς τὸ Ἀρχεῖον εὕρηνται παραδείγματα τοιαύτης εὐαισθησίας, ὅπως ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἰατροῦ πρὸς ἀλληλογράφον εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὸν ὁποῖον εἰδοποιεῖ ὅτι ἔλαβεν ἐπιστολὴν μέσῳ Σύρου, ἀλλὰ: «νὰ μὲ γράφητε κατ' εὐθείαν μέσῳ Ἀθηνῶν... διότι διὰ τοῦ ἐκεῖ μέσου ...μᾶς ἔρχεται 4 καὶ 5 ἡμέρας ἀρχήτερα».²

Καλλίτερον ὁμοῦς παντὸς ἄλλου παραδείγματος εὐαισθησίας εἰς τὸ θέμα χρόνου, εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἐμπόρων χρήσις τοῦ τηλεγράφου ἐν Ἑλλάδι πρὶν κἂν ἐγκατασταθῇ τηλεγράφος ἐκεῖ! Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ ἀκολουθούτου ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς ναυλομεσίτου τῶν Πατρῶν πρὸς τὸν Ἰατρόν: «εἰς τοὺς εἰρημένους ἀνταποκριτάς μας (δηλ. τοὺς ἐν Λονδίῳ Ράλλην - Μαυρογιάννην) ἐγγράψαμεν, τὴν πραγματοποιήσιν ἢ μὴ τοῦ ναυλώματος αὐτοῦ νὰ μᾶς τὴν γνωρίσουν διὰ τηλεγράφου».³ Δοθέντος, ὅτι ὁ τηλεγράφος ἐν Ἑλλάδι ἐλειτούργησεν τρία καὶ πλέον ἔτη μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς, ἥτις φέρει ἡμερομηνίαν 18 Ἰουνίου 1856, πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ ἐγκαιρος πληροφόρησις ἦτο τόσον πιεστικὴ διὰ τοὺς ἐμπορευομένους, ὥστε ἐσυντομεύετο ὁ χρόνος διὰ τῆς πολυπλόκου καὶ δαπανηρᾶς χρήσεως τηλεγράφου γειτονικῆς χώρας, τῆς εἰδήσεως μεταφερομένης ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ προσφορωτέρου μέσου.⁴ Ὁμοίως, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπιστολογράφος δὲν ἐξηγεῖ τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐλάμβανε τὴν τηλεγραφικὴν ἀπάντησιν, ὁ τρόπος αὐτὸς ἦτο γνωστὸς καὶ ἐν χρήσει. Οὕτω, μὲ τὴν εὐρείαν χρήσιν τοῦ τηλεγράφου ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ τῶν μέσων τῆς δεκαετίας τοῦ '60, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι αὕτη αὕτη ἡ νοοτροπία καὶ τὸ σύστημα τοῦ συναλλάσσεσθαι ἥλλαξεν.

Κατὰ κανόνα, ὁ Ἰατρὸς ἐμπορεύετο μόνον φορτία ἀνήκοντα εἰς τὸν ἴδιον. Τὰ ἐξαγόμενα παρελαμβάνοντο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μὲ «ἀνοικτὴν τιμὴν», δηλαδὴ μὲ ἐντολὴν νὰ πωλήσῃ αὐτὰ εἰς τὴν συμφερωτέραν δυνατὴν τιμὴν διὰ τὸν ἀποστολέα. Ἀσφαλῶς ἠκολουθεῖτο τὸ σύστημα τοῦτο, διότι λόγῳ τῶν συνθηκῶν ἐπικοινωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Εὐρώπης ὁ ἀποστολεὺς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐνημεροῦται ἐγκαίρως, ὥστε νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ τῶν σχετικῶν διακυμάνσεων τῆς ἀγορᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ εἰσαγόμενα, ταῦτα ἠγοράζοντο καὶ ἠσφαλίζοντο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ τῶν ἀνταποκριτῶν διὰ λο-

1. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 303.

2. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 857.

3. Βλ. *AMI*, τόμ. VIII, ἀριθ. 940.

4. Τὸ 1856 ἐλειτούργει τ ἡ λ ἔ γ ρ α φ ο ς εἰς Τεργέστην (βλ. *Cenni sull' Amministrazione dei Telegrafi in Italia dalle origine all' anno 1885*, Roma [tipografia L. Cecchini] 1886) καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, Χίον καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Τουρκίας (ἐνδ. βλ. ΒΔ «περὶ τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας», *ΦΕΚ*, ἀριθ. 41 [18.9.1859]), μετὰ τῶν ὁποίων συνεδέετο ἡ Σύρος, ὁ Πειραιεὺς καὶ αἱ Πάτραι διὰ τακτικῆς ἀτμοπλοϊκῆς γραμμῆς.

γαριασμόν τοῦ Ἱατροῦ, συνήθως διὰ χρεωπιστώσεως τοῦ παρ' ἐκάστῳ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ, ἢ δὲ τιμὴ ἀγορᾶς των ἀπεφασίζετο ὑπὸ τοῦ ἀνταποκριτοῦ.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἐλλεῖπει σημαντικοῦ ἀσφαλιστικοῦ οἴκου ἐν Ἑλλάδι,¹ οἱ ἀνταποκριταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡσφάλιζον τὸ φορτίον, συνήθως μὲ ἰταλικούς οἴκους, ἄνευ προτέρου ἐλέγχου τούτου ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Δεῖγμα ἀσφαλίσεως φορτίου ἐξ Ἑλλάδος πρὸς Τύνιδα εἶναι ἡ ἀκόλουθος ἀπλὴ ἐντολὴ τοῦ Ἱατροῦ πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς Τεργέστης: «*να μᾶς ἐγγίξετε ἀσφάλειαν ἐπάνω εἰς τὴν γολέτα ἢ Σπάρτη..., ἀπὸ ἐδῶ διὰ Τούνεζι, διὰ μετάξια... κοντὰ ὀκ. 1197,150..., ἐκτιμώμενα... δρχ. 39.513, ὁμοίως καὶ... πρινοκόκκια, κοντὰ ὀκ. 119, ἐκτιμώμενα ... δρχ. 4.760..., μὲ τὰ ὀλιγώτερα πρέμια ὅπου θέλατε δυνηθῇ καὶ ἂν δὲν εὐρῆτε... νὰ γράψετε ἀμέσως... εἰς Λιβόρνο διὰ νὰ τὴν ἐγγίξουν*».² Ἀνάλογοι ἦσαν αἱ σχέσεις Ἱατροῦ μετὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνταποκριτῶν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ μέθοδος τῆς «ἀνοικτῆς τιμῆς» δὲν ἦτο κανὼν καὶ τὸ ἐμπόρευμα παρέμενε ἀνασφάλιστον, ἐκτὸς ἐὰν ἦτο ἰδιαιτέρως πολύτιμον.

Ἐτέρα ἰδιορρυθμία τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μέχρι τῆς δεκαετίας τοῦ '70 εἶναι ἡ παραλαβὴ τοῦ ἐμπορεύματος ὑπὸ τοῦ ἀνταποκριτοῦ ἄνευ ἀμέσου διακανονισμοῦ τῆς ἀξίας του. Ἡ σημαντικὴ αὕτη ἰδιορρυθμία ὠφείλετο εἰς τὴν ἔλλειψιν ὀργανωμένου πιστωτικοῦ ἰδρύματος ἐν Ἑλλάδι, τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δραστηριοποιηθείσης πολὺ μετὰ τὴν ἰδρυσίν της.³ Πρὸς τοῦτο, ἐτηρεῖτο παρ' ἐκάστου συναλλασσομένου ἀλληλόχρεος, ἀνοικτός, ἀτομικὸς λογαριασμός, τοκοφόρος πρὸς 6 ἕως 7%, τουτέστιν πρὸς 12 ἕως 14% συνολικῶς, ἐτησίως.⁴ Ὁ διακανονισμὸς τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν ἐγένετο εἰς ἀραιὰ διαστήματα καὶ ἀμοιβαίως ἀποδεκτὰς ἡμερομηνίας, ὅποτε τὸ σύνολον ἢ μέρος τοῦ πιστωτικοῦ ὑπολοίπου μετεβιβάζετο διὰ ταχυδρομῆσεως συναλλαγματικῆς, ἐὰν εὐρίσκετο κατάλληλος εἰς τὴν ἐντόπιον ἀγοράν⁵, ἢ ἀποστολῆς μὲ ἐμπιστον πρόσωπον νομισμάτων ἐντὸς ἐσφραγισμένης σακκούλας, τῆς γνωστῆς ὡς γρούπου. Σημειωτέον, ὅτι ἡ καταλληλότης τῆς συναλλαγματικῆς ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ ἀναγραφομένου ἐπ' αὐτῆς ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀντιστοιχῇ περίπου πρὸς τὸ ὀφειλόμενον, καὶ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς ὑπογραφῶν, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ ἦσαν ἀξιόχρεοι, ἐνῶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συναλλαγματικῆς πλειόνων ἀντιγράφων, προτιμητέον ἦτο τὸ πρωτότυπον.

Σχετικὸν εἶναι τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἱατροῦ πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς Τεργέστης: «*ἐδιώρῃσα τὸν κύριον ... εἰς Πάτρας διὰ νὰ σᾶς ἐμβά-*

1. Διὰ τὴν τότε πενίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν «καταστημάτων», ἐνδ. βλ. Σ. Ι. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΥ, «Αἱ ἑλληνικαὶ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι τῆς Ὀθωνικῆς περιόδου», *Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιθεώρησις*, Ἀθῆναι 1937 (Ἔτος 11ον), σελ. 275-278.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 635.

3. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἰδρύθη τὸ 1841, ἀλλὰ τὸ 1869 ἀκόμη ἐμπορος τῶν Πατρῶν παρεπονεῖτο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμβάσῃ χρήματα εἰς Ναύπλιον, διότι ἡ Τράπεζα «*δὲν δέχεται διὰ κανὲν μέρος ἐκτὸς δι' Ἀθήνας*» (βλ. *AMI*, φάκ. 1, ἀριθ. 1209).

4. Συνήθης τόκος ἦτο ὁ πρὸς 12% ἐτησίως, ἐνίοτε ὅμως, δι' ἐπισφαλῆ δάνεια, ὡς τὰ ἐπιλεγόμενα «θαλασσοδάνεια» πρὸς πλοιάρχους, ἔφθανε τὸ 36%.

5. Πιθανὴ αἰτία τῆς τοιαύτης μεθοδεύσεως, ἀντὶ ἐκδόσεως νέας συναλλαγματικῆς, εἶναι ἡ προσδοκία κέρδους ἐκ τῆς ἐνδεχομένης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ ξένῃ προεξοφλητικοῦ τόκου.

ση διὰ συναλλαγματικῆς φιορίνια 1500. Μοῦ ἀπήντησεν ὅτι δὲν εὗρεν. Τοῦ ἔδωσα παραγγελίαν, ἃν δὲν εὗρη εἰς συναλλαγματικὴν, νὰ σᾶς ἐμβάσῃ διὰ τοῦ ἀτμοκινήτου εἰς γροῦπον εἴτε ἀπὸ τάλληρα ρεγγίνες εἴτε ἀπὸ (τάλληρα) κολωνάτα... (καὶ) λαμβάνοντάς τα θέλετε πιστώσῃ τὴν μερίδα μου».¹ Ἐν τούτοις, οἱ διακανονισμοὶ καὶ αἱ πληρωμαὶ ἐν γένει δὲν ἦσαν πάντοτε τόσον ἀπλᾶ. Παράδειγμα, ἡ κατωτέρω περίπτωσης.

Τὸ 1838, ὁ Ἱατρός ἠθέλησε νὰ ἀποστείλῃ χρήματα εἰς Λαμίαν. Ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον ἐνίοτε διηυκόλυνε, δὲν διέθετε χρήματα εἰς Λαμίαν, ὁ Ἱατρός ἐπεστράτευσε τὴν ἐφευρηματικότητα. Τὸ σχετικὸν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς ἀνταποκριτὴν εἰς Σῦρον ἔχει οὕτως: «Ἐχω ἀνάγκην νὰ ἐμβάσω εἰς Λαμίαν... μερικὰ χρήματα διὰ πρόβλεψιν μεταξίου καὶ ἀπὸ ἐδῶ εἶναι δυστυχία..., τὸ διοικητικὸν ταμεῖον δὲν ἔχει ἐκεῖ χρήματα. Νὰ τὰ περικλείσω εἰς γραμμάτια (τραπεζιτικά) εἶναι ὑποψία τοῦ δρόμου ἀπὸ ληστὰς... Θέλω γράψῃ νὰ σᾶς τὰ τραβήξουν εἴτε ἀπὸ Ναύπλιον εἴτε ἀπὸ Μυστράν...καὶ διὰ τὴν Λαμίαν σᾶς περικλείω εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἀπὸ δρχ. 2000 εἰς 26 τῶν 50 καὶ εἰς 7 τῶν 100, τὰ ὁποῖα θέλετε ἀλλάξῃ αὐτοῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Τραπεζῆς εἰς νομίσματα ἀργυρὰ, ἐκτὸς κολωνάτων (:) καὶ μὲ τυχόντα γνωστὸν σας ἐπιβάτην ἢ πλοίαρχον θέλετε τὰ ἐμβάσῃ εἰς Λαμίαν εἰς τὸν ρηθέντα... γράφοντας νὰ πιστώσουν τὴν μερίδα μου».²

Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ὅτι ὁ περιγραφεὶς τρόπος συναλλαγῆς (δι' αὐτοχρηματοδοτήσεως καὶ ἄνευ ἀμέσου διακανονισμοῦ τῆς ἀξίας, μὲ «ἀνοικτὴν τιμὴν», μὲ ἀσφάλισιν βάσει ἀπλῆς δηλώσεως καὶ μὲ τόσα ἀπρόβλεπτα κατὰ τὴν μεταφορὰν καὶ διάθεσιν) προϋπέθετεν οἰκονομικὴν εὐεξίαν τοῦ ἐμπορευομένου καὶ ὁπωσδήποτε, ἀπόλυτον καλὴν πίστιν. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἄμεμπτος φήμη ἦτο ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, αὕτη δὲ ἀπεκτᾶτο μόνον διὰ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, τοῦτ' αὐτὸ ἦτο ἀνασχετικὸς παράγων τῆς φυσικῆς ἀνανεώσεως τοῦ σώματος τῶν ἐμπόρων, ἰδίᾳ τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὸ διεθνὲς ἐμπόριον.³ Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ ἀλληλοτροφοδοτούμενοι παράγοντες, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἄμεμπτος φήμη, ἠνύθουν τὸν γιγαντισμὸν καὶ ὑπερπλουτισμὸν τῶν ἤδη ὑφισταμένων παλαιῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν. Ὡς εἶναι εὐνόητον, ἡ παρατήρησις αὕτη ἔχει εὐρυτέραν σημασίαν, καθ' ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ σήμερον, εἰς παρομοίας περιπτώσεις συγκεντρώσεως ἰσχύος. Δηλαδή, ὅποταν αἱ τεχνολογικαί, κοινωνικαὶ ἢ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι τὸ ἐπιβάλλουν ἢ εὐνοοῦν.

Βεβαίως, ἡ ἔλλειψις δεδοκιμασμένης σχέσεως μεταξὺ συναλλασσομένων δὲν ἀπέκλειε τὴν συναλλαγὴν. Τότε, αὕτη ἐγίνετο μέσῳ ἐμπίστου συνοδοῦ τοῦ ἐμπορεύματος, ὁ ὁποῖος συνήθως ἐπέστρεφε κομίζων ἄλλο ἐμπόρευμα, ἀγορασθὲν μὲ τὸ προϊόν τῆς πωλήσεως τοῦ πρώτου. Συναφὲς εἶναι τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα ἐξ ἐπιστολῆς γραφείσης τὸ 1837 ὑπὸ τοῦ Ἱατροῦ πρὸς ἔμπορον τῆς Κωνσταντινουπόλεως: «Διὰ τὰ φέσια τοῦ Τούμη καὶ Μπασχάμπα (Τυνήσιοι τε-

1. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 586.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1635.

3. Δι' ἐπιτυχὴ ἀνασκόπησιν τοῦ διεθνoῦς μερκαντισμοῦ, μετὰ πλουσίας συλλογῆς εἰκόνων καὶ πολλῶν σημειώσεων, βλ. FERNAND BRAUDEL, *Civilisation materielle, Economie et Capitalisme* (XVe-XVIIIe siècle), tome 2 (Les jeux de l' Echange), Paris 1979.

χνίται), ὅλα διαλεκτὰ καὶ εἰς ἐξόδουσιν τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἀποφάσισα νὰ σᾶς στείλω καὶ νὰ τὰ συνοδεύσω μὲ τὸν ἐπιφέροντα τὴν παροῦσαν μου παραγυιὸν μου Γ. Ἀργυρόπουλον, τὸν ὁποῖον καὶ σᾶς συσταίνω εἰς τὴν προστασίαν σας, ὄντος ἀνίδεου τοῦ αὐτοῦ τόπου. Φέρει μαζί του πρὸς παραλαβὴν σας δουλ. φέσια 47 τοῦ Μπασχάμπα καὶ δουλ. 27 ὅμοια τοῦ Τούμη... νὰ τὰ πωλήσετε διὰ τῶν μετρητῶν, μὲ τὸ νὰ μᾶς ἀναγκαιοῦν χρήματα διὰ νὰ προβλέψη (ὁ Ἀργυρόπουλος) μερικὰς πραγματείας».¹

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἱατροῦ πρὸς τὸν παραγυιὸν, ὁ ὁποῖος θὰ παρελάμβανε τὰ φέσια ἀπὸ τὸ «τράνζιτο» τῆς Σύρου καὶ ἐκεῖθεν θὰ ἐπεβιβάζετο πλοίου διὰ Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου ἔπρεπε νὰ φθάσῃ διὰ τὸ ραμαζάνι, ἔχουν οὕτως: «Φθάνοντας εἰς Σῦρον ἐγχειρίζεται τὸ γράμμα σας διὰ τὸν κύρ Χρ. Παπαγιαννόπουλον... (δηλ. τὸν ἀνταποκριτὴν του) διὰ νὰ σᾶς παραδώσῃ 47 δουλ. φέσια τοῦ Μπασχάμπα... 23 δουλ. τοῦ Τούμη... αὐτὰ εὐρίσκονται εἰς τὴν διαμετακομῆσιν καὶ 4 δουλ. ὅπου τοῦ ἐπαρέδωσα ἀπὸ ἐδῶ τοῦ Τούμη, ὁμοῦ δουλ. 74. Τὰ βάζετε εἰς 2 ἢ 3 κασέλες καὶ μὲ τὸ πρῶτον πλοῖον ὅπου τύχει... ἀναχωρῆτε... γράφω τοῦ κ. Παπαγιαννόπουλου διὰ νὰ ἐγγίξῃ ἀσφάλειαν... ἂν πέρνῃ τὸ ἀτμοκίνητον πραγματεῖς... ἤμπορεῖτε νὰ ἐμβαρκαρισθῆτε εἰς αὐτὸ... εἰδὲ φροντίζετε νὰ ἐμβαρκαρισθῆτε εἰς ἄλλο, ταχύνοντας τὴν ἀναχώρησίν σας... διὰ νὰ καταφθάσετε εἰς τὸ ραμαζάνι».²

Παρὰ τὰς λεπτομερεῖς ὁδηγίας καὶ τὰς τόσας προφυλάξεις, ἡ ἐπιχείρησις ἀπέτυχεν. Ὁ ἔμπιστος παραγυιὸς δὲν ἠκολούθησε τὰς ὁδηγίας, νὰ πωλήσῃ μόνον τοῖς μετρητοῖς, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ Ἱατρός νὰ προσπαθῇ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα ἄλλοτε μὲ παραινετικὰς ἐπιστολάς καὶ ἄλλοτε μὲ πιέσεις, μέσῳ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνος πρέσβεως καὶ παλαιοῦ φίλου του Σπυρίδωνος Τρικούπη. Ἐπὶ ματαίῳ ὅμως, διότι δύο ἔτη ἀργότερον ἐξηκολούθει νὰ φορῇ τὸ πανάκριβο «φέσι», δηλαδὴ τὰ βερεσέδια τῶν ἐμπόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀξίας ἄνω τῶν 50 χιλιάδων γροσίων.³

Ἐν τούτοις, ὁ Ἱατρός δὲν ἔπιπτε εὐκόλως εἰς τὰς συνήθεις παγίδας. Ἐνῶ ἦτο πάντοτε πρόθυμος νὰ συμμετάσχῃ εἰς νέας ἐπιχειρήσεις, ὅταν κάποιος ἐπρότεινε νέαν τοιαύτην πρὶν ἐξοφλήσῃ παλαιὸν χρέος του, ὁ Ἱατρός ἀπήντησε: «θέλω νὰ τελειώσω τὸν περυσινὸν λογαριασμὸν κατὰ τὴν συνήθειάν μου καὶ ἀφοῦ τελειώσωμεν, τότε ὁμιλοῦμεν διὰ νέαν συντροφίαν».⁴ Οὕτε ἐδίσταζε νὰ εἴπῃ τὰ σῦκα-σῦκα καὶ τὴν σκάφην-σκάφην, ὥς εἰς τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα. Λακωνικὸς, σαφὴς καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος, εἰς μεγαλέμπορον τοῦ Αἰγίου, σκαρφισθέντα νεοελληνικὴν μέθοδον πλουτισμοῦ, παρετήρησεν: «συνηθίζετε νὰ ζυγίζετε τὸ πρᾶγμα (δηλ. τὴν σταφίδα) μὲ ζυγαριὰ ἰδική σας, ἢ ὁποία εἶναι βαρυτέρα ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου πρὸς 2%. Τοῦτο δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ παραδεχθῶ, τὸ ζύγιόν της θέλῃ γίνῃ μὲ τὴν ζυγαριὰ τὴν ἰδικήν μου... (διότι) εἶναι ὁμοία μὲ ἐκείνην τοῦ Δημοσίου».⁵

1. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 120.

Μεταξοβιομηχανία

Ἐκτός τοῦ ἐμπορίου, ὁ Ἱατρὸς ἡσχολήθη καὶ μὲ τὴν βιομηχανίαν. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ὁθωνος, ὅταν ἡ πρόοδος τῆς εὐρωπαϊκῆς μεταξοβιομηχανίας εἶχε περιορίσει τὰς ἐξαγωγὰς ἐλληνικῆς μετάξης πρὸς Τύνιδα μόνον, ὁ Ἱατρὸς ἐσκέφθη νὰ ἐπανακτήσῃ τὰς ξένας ἀγορὰς διὰ τῆς ὁργανώσεως συγχρόνου ἐλληνικῆς μεταξοβιομηχανίας. Πρὸς τοῦτο, θὰ εἰσῆγε μηχανήματα ἐξ Εὐρώπης καὶ θὰ μετεκάλει εἰδικευμένους Εὐρωπαίους τεχνίτας, διὰ νὰ ἐκπαιδεύσουν Ἕλληνας.

Ἐπειδὴ τὸ μεγαλόπνοον σχέδιον ἦτο ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ τὸ ἀπαιτούμενον κεφάλαιον καὶ οἱ κίνδυνοι μεγάλοι, τὸ Δημόσιον ἐδέχθη νὰ ἐγγυηθῇ τὴν προνομιακὴν μεταχείρισιν τῆς ὑπὸ μελέτην βιομηχανίας. Ἡ σχετικὴ σύμβασις, ἐκ τῶν πρώτων μεταξὺ ιδιώτου καὶ ἐλληνικοῦ δημοσίου, ὑπεγράφη τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1835.¹ Συμβασιούχοι ἐνεφανίσθησαν ὁ ἐκ Λεωνιδίου ἔμπορος Ἐμμανουὴλ Γ. (Χατζῆ) Τσοῦχλος καὶ ὁ ἐξ Ἀγκῶνος Κωνσταντῖνος Γ. Δουρούτης, ἀμφότεροι στενοὶ συνεργάται τοῦ Μ. Ἱατροῦ, ὁ δεῦτερος μάλιστα μνηστήρ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἱατροῦ Μαρिγῶς.² Παρ' ὅλον ὅτι ὁ Ἱατρὸς δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὰς συνεννοήσεις μετὰ τοῦ Δημοσίου, οὔτε ἀναφέρεται εἰς τὸ κείμενον τῆς συμβάσεως, ἐκ πληροφοριῶν τοῦ Ἀρχείου προκύπτει σαφῶς ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ μνημονευόμενος εἰς αὐτὴν «ἀξιόχρεως ἐγγυητής» καὶ ὁ ἄνθρωπος τῶν παρασκηνίων τῆς ὅλης ὑποθέσεως. Ἀργότερον ὁμοῦ, ὅταν ἀνέλαβεν οἰκονομικὸς διευθυντὴς τῶν ἰδρυθέντων δύο μεταξουργείων καὶ ἡγόρασε τὰς μετοχὰς τοῦ Τσοῦχλου, ἐγένετο κύριος μέτοχος καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, τὸ Δημόσιον μὲν παρεχόμενον τὸ ἐπὶ ὀκταετίαν ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἀτελοῦς «εἰσαγωγῆς καὶ συστάσεως μαγκάνων διὰ τὸ κατὰ τὸν γαλλικὸν ἢ ἰταλικὸν τρόπον κλώσιμον τῶν κουκουλλίων», οἱ δὲ συμβασιούχοι ἀνελάμβανον νὰ φυτεύσουν τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδας μορέας, τὸ φύλλωμα τῶν ὁποίων εἶναι τροφή τῶν μεταξοσκωλήκων. Ἀντὶ δανείου ἴσως, τὸ Δημόσιον ἐπίσης παρεχόμενον διὰ μίαν ὀκταετίαν τὸ ἐπὶ τοῦ δεκάτου τῆς παραγωγῆς κουκουλλίων δικαίωμά του («κουκουλλοδέκατα»)³ εἰς Μεσσηνίαν, Λα-

1. Βλ. ΦΕΚ τοῦ ἔτους 1839 (Ἀνατύψεις..., Ἀθῆναι 1866), ἀριθ. 24 (18.11.1839), σελ. 25-26. Βλ. εἰκόνα σελ. 99 τοῦ παρόντος, ὅπου φωτογρ. Κ. Δουρούτη.

2. Κ. Δ ο υ ρ ο ὕ τ η ς— εἶναι ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ ἐν Ἀγκῶνι ἐγκατεστημένου γνωστοῦ Ἡπειρώτου μεγαλεμπόρου Γεωργίου Δουρούτη (βλ. εἰκόνα σελ. 99). Ἡ Μαρία (Μαριγῶ) Ἱατροῦ, θυγάτηρ τοῦ Μιχαήλ, ἀπεβίωσε τὸν Ὀκτώβριον 1838, ὀλίγον πρὸ τῶν γάμων τῆς μετὰ τοῦ Κ. Δουρούτη. Συμβασιούχος ἀναφέρεται καὶ κάποιος Βάλβης, ὁ ὅποιος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἰδρύσας μεταξουργεῖον τὸ ἐπόμενον ἔτος (1838) εἰς Ἀνδρον, Σπυρίδων Βάλβης.

3. Κ ο υ κ ο υ λ λ ο δ έ κ α τ α= ἐκ τοῦ Δεκάτη, φόρου ἢ δικαιώματος τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τοῦ 10% τῆς παραγωγῆς τῶν ἰδιωτικῶν κτημάτων (25% ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν). Ἡ δεκάτη ἐπλειστηριάζετο κατὰ Μάρτιον καὶ περιήρχετο εἰς τὸν πλειοδότην ἐπὶ τῇ ἀμέσῃ καταβολῇ τοῦ τρίτου τοῦ ποσοῦ, τῶν λοιπῶν δύο τρίτων καταβαλλομένων κατ' ἰσομοιρίαν τὸν Ἰούλιον καὶ Ὀκτώβριον, ἐνῶ τὸ Δημόσιον ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς πλειοδότας κατὰ τὴν σύναξιν τῆς πα-

κωνίαν, Ἀχαΐαν καὶ Ἡλείαν ἄνευ πλειστηριασμοῦ, ὥς καὶ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν «ἐθνικῶν ὑδάτων» ἐπὶ τριετίαν («*Καθ' ὅσον τοῦτο δύναται νὰ γίνη χωρὶς νὰ ἐπηρεασθοῦν τὰ ἄχρι τοῦδε εἰς κίνησιν ὑδροκίνητα καταστήματα*»).

Περὶ τὸ τέλος 1836 τὰ μηχανήματα παρηγγέλθησαν εἰς Βολωνίαν καὶ Φλωρεντίαν μέσῳ τοῦ ἐν Ἀγκῶνι διαμένοντος Ἰωάννου Δουρούτη, πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ τοῦ Κωνσταντίνου. Ὁ ἴδιος ἐπρομήθευσε καὶ τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον κατασκευῆς τοῦ κτιρίου, ἀνέλαβε νὰ ἀποστείλῃ βελτιωμένα ὥαρια μεταξοσκωλήκων καὶ ἐξεύρη τεχνίτας, εἰ δυνατόν ἀπὸ τὸ Fossombrone,¹ πασίγνωστον τότε μεταξουργικὸν κέντρον πλησίον τῆς Ἀγκῶνος. Σχεδὸν ταυτοχρόνως, ἐθεμελιώθη τὸ κτίριον τοῦ πρώτου μεταξουργείου, ἐπὶ παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀγροκτήματος εἰς Σπάρτην, παρὰ τὸ πρῶτον τουρκικὸν τσιφλίκι Ἀλαϊμπεη, καὶ ὀλίγους μῆνας μετὰ (28 Μαΐου 1837) ἐθεμελιώθη τὸ δευτέρον μεταξουργεῖον εἰς Νησί (Μεσσήνην), παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Παμίσου. Διὰ τὸ τελευταῖον ἐχρησιμοποιήθη τὸ ἀποσταλὲν ἐξ Ἰταλίας σχέδιον, τὸ ὁποῖον προέβλεπε δυναμικότητα 24 καζανίων, ἐνῶ διὰ τὸ μεταξουργεῖον τῆς Σπάρτης, διὰ τὸ ὁποῖον προεβλέπετο δυναμικότης 36 καζανίων, ἐγένετο ἀνάλογος προσαρμογὴ τοῦ σχεδίου. Ὡς φαίνεται ὁμως, ἡ προσαρμογὴ ἐγένετο προχειρῶς, διότι κατὰ τὴν ἐπὶ τόπου ἐφαρμογὴν του προέκυψαν διαφοραὶ καὶ ἀτέλειαι.

Ὑπάλλληλος τοῦ Ἰατροῦ διατρίβων εἰς Μυστρὰν πρὸς παρακολούθησιν ἄλλων ὑποθέσεων τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνέλαβε καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς κατασκευῆς τοῦ εἰς Σπάρτην ἐργοστασίου. Εἰς μίαν τῶν τακτικῶν ἀναφορῶν του πρὸς τὸν Ἰατρόν, μὲ ἡμερομηνίαν 27 Μαρτίου 1837, γράφει περὶ τοῦ Ἰταλοῦ ἐπιβλέποντος: «*ἐφθασεν ἀπὸ Καλαμάταν καὶ ὁ Τέκτων τῶν φουγάρων... χθὲς ἐκατέβημεν μὲ τὸν ἴδιον καὶ εἰς Σπάρτην διὰ νὰ ἐπιθεωρήσωμεν τὴν οἰκοδομήν, τὴν ὁποίαν ἀντὶ διὰ καζάνια 36, ὅπου διελάμβανε τὸ σχέδιον, χωρεῖ 42*».² Πέρα τῆς ἀσυμφωνίας σχεδίου καὶ κατασκευῆς, ἐξ ἐπιστολῆς γραφείσης μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν μανθάνομεν ὅτι ἡ δυναμικότης τοῦ ἐργοστασίου τῆς Σπάρτης εἶχε φθάσει τὰ 48 καζάνια.³ Τουτέστιν, ἐνῶ τὸ σχέδιον προέβλεπεν 24 καζάνια, προσηρμόσθη ἀργότερον εἰς 36, ἡ δὲ κατασκευὴ, ἐνῶ ἤρχισεν διὰ 42, ἀπεπερατώθη διὰ 48.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς προκύπτει ὅτι καὶ τὸ σχέδιον, ὅταν ἐφηρμόσθη ἀκριβῶς, ἀπεδείχθη λανθασμένον. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, «*τὸ σχέδιον δὲν ἐ-*

ραγωγῆς, ἔστω καὶ ἐνόπλως (σχετικῶς, βλ. FREDERICK THIERSCH, *De l' état actuel en Grèce*, Leipzig 1833 —μετάφρ. Α. Σπήλιου: Ἡ Ἑλλάδα τοῦ Καποδίστρια, τόμ. Β', σελ. 35). Τὸ σύστημα ἦτο κατάλοιπον τοῦ ρωμαϊκοῦ τοιοῦτου καὶ ἐπειδὴ ἀπέφερεν ὀλίγα, ἐνῶ ἦτο αἰτία συνεχοῦς προστριβῆς καὶ ἀντιδικιῶν δημοσίου-πλειοδοτῶν-παραγωγῶν, ἐγκαταλείφθη τὸ 1880, διατηρηθὲν ὁμως εἰς τὰς Νέας Χώρας μέχρι τοῦ 1928. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὁ φόρος-δικαίωμα ἀφεώρα εἰς κουκουλλία, ἐξετιμήθη δὲ βάσει τῆς μέσης ἀποδόσεως τῶν προηγουμένων ἐτῶν καὶ παρεχωρήθη εἰς τοὺς συμβασιούχους εἰς ἀνάλογον τιμὴν, διὰ μίαν ὀκταετίαν.

1. Πρῶτοι ἀρχιτεχνῖται ἦσαν τὸ ζεῦγος Nicola καὶ Teresa Loviselli (σχετικῶς, βλ. ἐφ. *Αἰών*, φ. 84 [26.7.1837], σελ. 4). Κατ' ἀνεπιβεβαίωτον πληροφορίαν, τὸ ζεῦγος Loviselli εὐρίσκετο ἤδη εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ 1837, ὥς Ἰταλοὶ πολιτικοὶ φυγάδες.

2. Βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. Χ, ἀριθ. 372.

3. Βλ. ἐπιστ. Ἀθ. Δουρούτη πρὸς Ι. Δουρούτην, τῆς 27.5.1837, ἀνέκδ. Ἀρχεῖον Δουρούτη, τὸ μέρος τοῦτο παρὰ Μάνῳ Χαριτάτῳ (Ἀθῆναι) τὸ 1982. Ἐπίσης, βλ. ἀναφορὰν Ἀθ. Δουρούτη

σημείωνε κανένα μέρος δια νὰ δεχθῇ τοὺς καπνοὺς» καὶ δι' αὐτό, συνέχιζεν ὁ γράφων, «ἐποπτεύομεν τῶρα νὰ κάμωμεν τόσας τρύπας εἰς τοὺς τοίχους διὰ νὰ τοὺς ἐβγάλη ἔξω». Ὡς φαίνεται ὁμοίως, καὶ τὰ παράθυρα εἶχον κακῶς σχεδιασθῇ, διότι «ἤθελον μεγαλυτέρα καὶ ὀλιγότερα διὰ νὰ λάβουν τὴν ἰσομετρίαν κάθε δύο καζάνια ἐν παράθυρον».

Ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος διεμαρτύρετο εἰς τὸν Ἰατρὸν καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς γλώσσης («ὁ Τέκτων δὲν γνωρίζει καθ' ὅλου τὴν γλῶσσαν μας») καὶ ἐπειδὴ ὁ ἴδιος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς ἄλλας ἐργασίας του, διὰ νὰ κάμῃ χρέη διερμηνεύου τοῦ Ἰταλοῦ, ἐπρότεινε: «νὰ εὑρηται... κανένα ἀπὸ τοὺς κτιστάδες (ἢ μαραγκόν) ὁποῦ νὰ γνωρίζῃ καὶ τὴν ἰταλικήν». Προφανῶς, ἡ τελευταία πρότασις ἔγινεν ἀμέσως δεκτὴ, καθ' ὅτι ἐντὸς ἐβδομάδος ὁ ἐν Ἀθήναις διευθυντὴς τοῦ Ἰατροῦ ἀπήντησεν ὅτι συνεφώνησεν κάποιον Ζακύνθιον, ὄνόματι μαστρο-Στάθην, «ὁποῦταν ἐπιστάτης ἐπάνω εἰς τὸ Παλάτι... ξέρει τὴν ἰταλικήν... καὶ γαλλικὴν... (καὶ) μέλλει νὰ ἀναχωρήσῃ (διὰ Σπάρτην) ... μετὰ τρεῖς ἡμέρας».¹ Οἱ ὁροι τῆς συμφωνίας: ἡμερομίσθιον πρὸς δρχ. 4, σὺν 9 ἡμερομίσθια καὶ τὰ ἐξοδα διαμονῆς καὶ ταξιδίου εἰς Σπάρτην μετ' ἐπιστροφῆς.

Παρὰ τὰ «ράβε-ξήλωνε», τὰ ἐγκαίνια τοῦ μεταξουργείου Σπάρτης ἔγιναν τὸ θέρος τοῦ 1837, καὶ τοῦ τῆς Μεσσηνίας ὀλίγον ἀργότερον, ἀμέσως δὲ τὰ πρῶτα δείγματα τῆς παραγωγῆς ἐστάλησαν πρὸς ἀξιολόγησιν. Ἐν καιρῷ, ὁ ἑλληνικὸς τύπος ἐχαιρέτισε τὸ ἐπίτευγμα² καὶ ὀλίγον μετὰ, οἱ Βασιλεῖς ἀπένειμαν τὸν Ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος εἰς τοὺς Κωνσταντῖνον Δουροῦτην καὶ Μιχαὴλ Ἰατρὸν.³

Οἱ ξένοι ὁμοίως ἦσαν ἐπιφυλακτικώτεροι. Ἀνταποκριτὴς τῆς Τεργέστης, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστάλησαν δείγματα, ἔκαμε τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ποιότητος: «Διὰ τὸ δεῖγμα (ποῦ) μᾶς ἐστεῖλατε... τινὲς εὔρον (αὐτὸ) πάρα πολὺ ψηλόν, δηλαδὴ... ἡ κλῶνα ἔπρεπεν νὰ ἔχῃ περισσότερον σῶμα, καὶ ὅτι τοῦτο προέρχεται διὰ νὰ μὴν ἔγινεν ἡ ἀπαιτουμένη ἐκλογὴ εἰς τὰ κουκούλια, ὅταν ἐγνέθη(σαν) νὰ ἀπομακρυνθοῦν τὰ ἀδύνατα ἢ βλαμμένα, ἐπειδὴ τὸ κουκούλι τῆς Πελοποννήσου... εἶναι λέγουν ἱκανὸν νὰ κάμῃ μετὰξὶ ἀνώτερον ἴσως ἀπὸ τὸ καλλίτερον τῆς Ἰταλίας, ...φθάνει νὰ εἶναι εἰδήμονες ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸ χωρίζουν καὶ τὸ γνέθουν».

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, εἰδήμονες ἦσαν οἱ Ἰταλοὶ τεχνῖται, αὐτοὶ ὁμοίως, ἐφ' ὅσον ἐδέχοντο τὸν ἐκπατρισμόν, κατὰ τεκμήριον δὲν ἦσαν οἱ εἰδη-

πρὸς Κυβέρνησιν, τῆς 27.9.1856, ἀνέκδ. Ἀρχεῖον Δουροῦτη, τὸ μέρος τοῦτο παρὰ Χρ. Ζιούλα (Ἀθήναι) τὸ 1982, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ μεταξουργεῖον τῆς Μεσσηνίας διέθετε 44 καζάνια καὶ ἐκεῖνο τῆς Σπάρτης 42. Ἡ δυναμικότης τῆς παραγωγῆς ἐξηρτάτο ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καζανίων, καθ' ὅτι τὰ κουκούλια ἐβαπτίζοντο εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ διὰ νὰ ἀποκολληθῇ τὸ νῆμα. Ἐπίσης, βλ. εἰκόνα σελ. 95 τοῦ παρόντος, ὅπου σχέδιον τοῦ ἐργοστασίου Μεσσηνίας.

1. Βλ. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 378. Τὸ «παλάτι» τοῦ Ὁθωνος (ἡ νῦν Βουλὴ) ἐθεμελιώθη κατ' Ἰανουάριον 1836.

2. Ἐνδ. βλ. ἐφ. *Αἰών*, φ. 84 (26.7.1839).

3. Βλ. δίπλωμα ὑπογεγρ. ὑπὸ τῆς Βασ. Ἀμαλίας, τῆς 11.8.1856, ἀνέκδ. Ἀρχεῖον Δουροῦτη (παρὰ Ζιούλα).

4. Βλ. *AMI*, τόμ. V, ἀριθ. 462.

μονέστεροι. Ἐκτὸς τούτου, ἡ γλῶσσα, αἱ κακαὶ συνθῆκαι διαβιώσεως, ἡ ἐλονοσία καὶ ἡ νοσταλγία ἔκαμαν τοὺς Ἰταλοὺς νὰ ἐπιζητοῦν συχνὰ παλινόστησιν, ἐνῶ οἱ ἀντικαταστάται τῶν ἐξ Ἰταλίας δὲν ἐφθάναν πάντοτε ἐγκαίρως. Οὕτω, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ ἐπιχειρήσεις ἐπεβαρύνθη μὲ κατωτέραν ποιότητα προϊόντος, μειωμένην ἀπόδοσιν, συνεχῇ φροντίδα ἐξευρέσεως νέων Ἰταλῶν καὶ ηὐξημένα ἐξοδα παλινοστήσεως. Βεβαίως, κατεβάλλετο πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια δι' οἰκονομίας, ἐλαμβάνετο δὲ φροντίς ὥστε οἱ Ἰταλοὶ νὰ ταξιδεύουν διὰ πλοίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ναυλωμένα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν διὰ τὴν μεταφορὰν φορτίων.

Εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν, ὅταν φορτηγὸν πλοῖον ἐμελλε νὰ ταξιδεύσῃ ἀπὸ Γυθείου εἰς Ἀγκῶνα διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁ Ἰατρὸς ἐσκέφθη νὰ ἐπιβοῦν αὐτοῦ καὶ Ἰταλοὶ τεχνῖται. Ἡ ἐνδιαφέρουσα περικοπὴ σχετικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰατροῦ πρὸς ναυλομεσίτας τῶν Πατρῶν ἔχει ὡς ἐξῆς: «*νὰ δεχθῇ τὸ πλοῖον ἀπὸ Μαραθωνῆσι διὰ Ἀγκῶνα 4 γυναῖκες, 3 ἄνδρες, ἐν παιδί καὶ ἐν κοριτσάκι, ὄλους 9, συμφωνῶν (ὁ πλοίαρχος) εἰς τόσον τὴν ἡμέραν διὰ νὰ τοὺς δίδει τὴν τροφήν εἰς τὸ ταξίδιον, ἡ δὲ τροφή νὰ εἶναι περιορισμένη εἰς κρέας, μανέστρα, ὀλίγον κρασί κλπ. Οἱ ἄνθρωποι τοῦτοι εἶναι ἐργολάβοι τῆς μεταξοκλωθείας, τεχνῖται καὶ δὲν χρειάζονται πολλὰ κομπλιμέντα, εἰμὴ μόνον τὰ ἀπαιτούμενα τῆς ζωτροφίας... (καὶ) δίδοντας ἐν τόπον εἰς μίαν κάμαραν (τοῦ πλοίου)*».¹

Τὰ δύο πρῶτα σύγχρονα ἑλληνικὰ μεταξουργεῖα ἀντιμετώπισαν καὶ ἄλλα ἀπρόβλεπτα, ὡς τὴν ἐμφανισθεῖσαν τὸ 1838 ἀσθένειαν τῶν κουκουλλίων καὶ τὴν ἀντίστοιχον πτώσιν τῆς ἀποδόσεώς των εἰς νῆμα. Κατὰ τὸν Ἰατρόν, ὁ Μυστράς, «*τὰ μετάξια ὁποῦ ἄλλους χρόνους βγάζει (εἶναι) 17 ἕως 18 χιλιάδες (λίτρες), ἐτοῦτον τὸν χρόνον δὲν θέλει ἔβγουν περισσότερα ἀπὸ 10 ἕως 13*».² Εἰς ἄλλην ἐπιστολήν, γράφει διὰ τὴν πτώσιν τῆς ἀποδόσεως: «*ἄλλους χρόνους ἔβγουν 7 ἕως 8 λίτρες κουκούλι μίαν ὁκὰ μετάξι, ἐτοῦτον τὸν χρόνον θέλουν 9 ἕως 10 λίτρες*».³

Κατόπιν τούτου, ὑψώθη μὲν ἡ τιμὴ τῶν κουκουλλίων, ἀλλὰ λόγῳ μειώσεως ἢ καὶ μηδενισμοῦ τῆς παραγωγῆς, εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, παραγωγοὶ τῆς Λακωνίας, Ἀχαΐας, Ἠλείας καὶ Μεσσηνίας ἐδυστρόπουν εἰς τὴν καταβολὴν τῆς κουκουλλοδεκάτης, μὲ τὴν ὁποίαν ὁμοῦς τὸ Δημόσιον εἶχε χρεώσει τοὺς ἐπιχειρηματίας. Εἰς τὴν ἄρνησιν των συνέβαλλε καὶ ἡ ἀπροθυμία τῆς Κυβερνήσεως νὰ συνδράμῃ τοὺς συμβασιούχους κατὰ τὴν εἴσπραξιν, συνδρομὴν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεχρεοῦτο, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν διὰ λόγους ψηφοθηρικοὺς ἀπέφευγεν ἐκ συστήματος. Ὑπάλλληλος τῆς ἐπιχειρήσεως, σταλεῖς εἰς Μυστράν διὰ νὰ ἐπιμεληθῇ τῆς εἰσπράξεως ὀφειλομένων, τὸ 1839 ἀνέφερεν: «*ἄρχισα νὰ ἐνεργῶ ἤδη κατὰ τῶν ὀφειλετῶν μας ὅλα τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα... διὰ τε τοὺς πλειστηριασμούς, διὰ τὸ στρεψόδικον τῶν κατοίκων, διὰ τὴν Κορφιοτικὴν ραδιουργίαν καὶ διὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν εἰς αὐτοὺς πενίαν, θεωρῶ ὅτι θέλω βραδύνη ἐπὶ πολὺ μέ-*

1. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 127. Ζ ω ο τ ρ ο φ ί α = τροφοδοσία

2. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 474.

3. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 472. Ἰκανοποιητικὴ ἐθεωρεῖτο ἡ σχέσις 4:1.

χρὶς οὐ ἐκπερατωθούν». ¹ Ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος, παραπονούμενος καὶ διὰ τὴν σχετικὴν στρεψοδικίαν τοῦ Δημοσίου καὶ ὀλιγορίαν τῆς γραφειοκρατίας, εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν ἔγραφεν: «Οἱ κλέπται τῆς Οἰκονομίας (δηλ. τῆς Γραμματείας τῶν Οἰκονομικῶν) δὲν ἀπαντοῦν γρήγορα εἰς τὰς ἀπορίας μας... (καὶ) οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ὑπαλλήλίσκοι εἶναι τύραννοι». ²

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἀπροβλέπτων, ἀποφασιστικῆς σημασίας πρέπει νὰ ᾔτο ἡ ἀπροθυμία τῆς Κυβερνήσεως νὰ προστατεύσῃ τοὺς συμβασιούχους ἐκ τῶν ἀπομιμήσεων. Τὸ θέμα ἀνέκυψεν ὀλίγον μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τῶν δύο μεταξουργείων, ὅταν ἐντόπιοι κατασκευασταί, διὰ προχείρων ἀπομιμήσεων τοῦ ἰταλικοῦ πρωτοτύπου, μὲ τὴν βοήθειαν πρώην τεχνιτῶν τῶν δύο μεταξουργείων καὶ τὴν ἀνοχὴν τοῦ Δημοσίου, ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ παράγουν μέταξαν «εὐρωπαϊκοῦ» τύπου. Ἐπειδὴ ἡ ἀπομίμησις ἀπετέλει κατάφωρον παραβίασιν τοῦ ὀκταετοῦς ἀποκλειστικοῦ προνομίου τῶν συμβασιούχων, ἡ ἐπιχειρήσις ἐστράφη κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐζήτει ἀποζημίωσιν, ἐκτιμηθεῖσαν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 125.000 δραχμῶν. Τὸ Δημόσιον ἡρνήθη νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀπαίτησιν, ὅποτε ἐπηκολούθησε πολυετής δικαστικὸς ἀγών. Ὅταν ἡ διαφορὰ ἐφθασεν εἰς τὸ Ἐφετεῖον, τοῦτο ἡρμήνευσε στενῶς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τῆς συμβάσεως, θεωρήσαν ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρξεν ἀντιγραφὴ καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας, δὲν παρεβιάσθη τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν συμβασιούχων.

Κατόπιν τούτου, ἡ ἐπιχειρήσις ἐζήτησε γνωμοδότησιν Γάλλων νομομαθῶν, εἰς τοὺς ὁποίους συγκατελέγετο καὶ ὁ μετέπειτα γενόμενος πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας Emille Ollivier. Οἱ Γάλλοι, διαθέτοντες βιομηχανικὴν πείραν καὶ παράδοσιν, ἀπέρριψαν τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἐλληνικοῦ Ἐφετείου, ὑποστηρίζαντες ὅτι ἀπετέλει αὕτη ἐνθάρρυνσιν πρὸς δόλον, ὁμοφώνως δὲ ἀπεφάνθησαν ὅτι αὕτη αὕτη ἡ πράξις τῆς παραγωγῆς μετάξης «κατὰ τὸν γαλλικὸν ἢ ἰταλικὸν τρόπον» συνίστα τὴν παραβίασιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ προνομίου τῶν συμβασιούχων καὶ συνεπῶς, ἡ ἐπιχειρήσις ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως. ³

Ποία ᾔτο ἡ τελικὴ ἔκβασις τοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ πόσῃν περαιτέρω ζημίαν ὑπέστησαν τὰ δύο μεταξουργεῖα ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1846 ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν κουκουλλίων, δὲν γνωρίζομεν. Πάντως, κατ' Αὐγούστον 1845 ὁ Ἰατρὸς ἐθεώρει ἤδη ἀσύμφορον τὴν λειτουργίαν των. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἀκολουθοῦ ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν ἐν Ἀγκῶνι εὐρισκόμενον τότε συνεταῖρον του Κ. Δουροῦτην: «Εἶδον ὅτι ἀπεράσατε εἰς τὸ πανηγύρι τῆς Σινιγάλλιας διὰ νὰ

1. Βλ. *AMI*, τόμ. VI, ἀριθ. 568. Ἡ «Κορφωτικὴ ραδιουργία» ἀναφέρεται εἰς τὴν τοπικὴν ἐπιρροὴν τοῦ γνωστοῦ Λάκωνος πολιτευτοῦ Ν. Κορφωτάκη, ὁπαδοῦ τοῦ Ι. Κωλέττη.

2. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 579.

3. Βλ. γνωμάτευσιν, τῆς 30.4.1845, ἀνέκδ. *Ἀρχεῖον Δουροῦτη*, ἐνθ' ἄνωτ., ὅπου καὶ ἀντίγραφα τῶν σχετικῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Τὸ ἄκρως ἐνδιαφέρον κείμενον τῆς γνωματεύσεως σχολιάζει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου καὶ ὡς ἐξῆς: «Ὁ ἀπαιτῶν πλήρη τὴν ἀπομίμησιν βραβεύει τὴν δολιότητα καὶ ἐνθαρρύνει τὴν παραποίησην». Ὡς πρὸς τὴν ὀφειλομένην πρὸς τοὺς συμβασιούχους ἀποζημίωσιν, κατὰ τοὺς Γάλλους δὲν ἔφθανε νὰ λογισθῇ ἐπὶ μόνου τοῦ κέρδους τοῦ παραποιοῦτο, ἀλλὰ καὶ «ἐπὶ τῆς βλάβης καὶ τῶν ζημιῶν τὰς ὁποίας ὑπέστη ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ προνομίου».

κάμετε πωλήσεις ἀπὸ τὰ βελανίδια καὶ ὅτι σκοπεύετε νὰ ἀπεράσετε εἰς Βολωνίαν, διὰ νὰ ἐπισκεφθεῖτε τὰ τῆς μεταξουργείας καὶ εἴθε νὰ εὕρῃτε κανέναν τεχνισμὸν πρόχειρον, διότι εἰς τὸν τρόπον ὅπου εἶναι τὰ καταστήματά μας εἶναι ἀσύμφορος ἡ ἐργασία».¹ Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιστολὴν, ἔγραφε καὶ τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικὰ διὰ τὸ ἀνεγειρόμενον τότε εἰς Πειραιᾶ μεταξουργεῖον τοῦ Λ. Ράλλη, τοῦ μετέπειτα δημάρχου: «Ὁ Λουκάς Ράλλης ἐτελείωσεν τὸ κτίριον τῆς Μεταξοκλωθείας εἰς Πειραιᾶ καὶ θέλει ἰδῶμεν ποῖον τεχνισμὸν θέλει μεταχειρισθῇ αὐτός, ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸν καλλίτερον».

Βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ εἰς Σπάρτην μεταξουργεῖον κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς περὶ τὸ ἔτος 1849. Ἐπίσης, ὅτι ἡ ἐν πολλοῖς ἀτυχήσασα πρώτη σύγχρονος ἑλληνικὴ βιομηχανία ἀπέληξεν καὶ εἰς χρηματικὴν διαφορὰν καὶ ψυχρότητα μεταξὺ τῶν συνεταίρων, διαφορὰ ἡ ὁποία κατέτρεξε τὰς σχέσεις τῶν μέχρι τέλους. Ὁ Ἱατρός εἰς τὴν διαθήκην του, τὴν ὁποίαν συνέταξεν ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, ἀφοῦ περιγράφει τὸ ἱστορικὸν τῶν διαφορῶν, ὀρίζει διὰ τὸν Κ. Δουρούτην: «Δὲν γνωρίζω νὰ ἔκαμα καμμίαν δολιότητα οὔτε εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τῆς μεταξοκλωσίας οὔτε εἰς τὸν μεταξύ μας (λογαριασμόν), μ' ὅλον τοῦτο, διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω, διατάττω νὰ τοῦ χαρισθῶσιν αἱ δραχμαὶ 14.381, 50, νὰ τοῦ δοθῶσι καὶ ἔτι δραχμαὶ 15.000, ἐπειδὴ εἶχεν ἀρραβωνιάσῃ τὴν θυγατέρα μου Μαριγῶ καὶ ἐξωδεύθῃ τότε».²

Τὴν χειροτέραν ὁμῶς ἀπογοήτευσιν καὶ πικρίαν πρέπει νὰ ἐγεύθησαν οἱ Δουρούτης καὶ Ἱατρός τὸ 1850, ὅταν τὰ δύο μεταξουργεῖα ἀνῆκον ἤδη εἰς τὴν ἱστορίαν. Τότε, οἱ δύο ἐπίδοξοι βιομήχανοι ἐκεραυνοβολήθησαν ἐν αἰθρίᾳ ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ δημοσίου δι' ἐντάλματος συλλήψεως, ὃ μὲν Δουρούτης ὡς ὀφειλέτης, ὃ δὲ Ἱατρός ὡς ἐγγυητής, καὶ κατασχέσεως ὅλης τῆς περιουσίας τῶν, διὰ διήθεν ὀφειλὴν πρὸς αὐτὸ προερχομένην ἐκ τῆς προνομιακῆς συμβάσεως τοῦ 1835, ἀνερχομένην εἰς τὸ ἀστρονομικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ποσὸν τῶν 532.586,89 δρχ. Κατόπιν ἐντόνων καὶ ἐπιμόνων διαμαρτυριῶν, παραστάσεων καὶ ἀναφορῶν, ἡ τότε Κυβέρνησις Κριεζῆ ἐδέχθη νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως μέχρις ἀναδιφύσεως τῶν ἀρχείων τῶν ἐπαρχιακῶν δημοσίων ταμείων, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Μόνον μετὰ πάροδον μηνῶν, φοβεράς ἀγωνίας καὶ διασυρμὸν τῶν «ὀφειλετῶν» εἰς τὸν τύπον καὶ ἄλλα ἔντυπα,³ ἀπεκαλύφθη ὅτι ἡ ὑπόθεσις εἶχε προκύψει

1. Βλ. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ., 1369. Σινιγᾶλια εἶναι ἡ περὶ τὰ 30 χλμ. βορείως τῆς Ἀγκῶνος παράλιος πόλις Sinigalia.

2. Σχετικῶς μὲ διαθήκην καὶ ἀρραβῶνα, βλ. σελ. 14, σημ. 1, καὶ σελ. 27, σημ. 2 τοῦ παρόντος, ἀντιστοιχῶς.

3. Ὁ μάγος τοῦ δημῶδους λόγου, ἀλλὰ καὶ τόσον ἀνακριβολόγος Μακρυγιάννης, υἱοθετῶν ἀβασανίστως τὴν κατηγορίαν καὶ ἀναφερόμενος εἰς τὸ «ἀσύδοτον» τῶν Ἑλλήνων, ἔγραψε διὰ τὸν Ἱατρὸν καὶ τοὺς συνεργάτας του: «Τῆς πρόσδοτες τῆς πατρίδας τῆς κλέβομεν... ἕνα βάνομεν εἰς τὸ ταμεῖον δέκα κλέβομεν. Ἀγοράζομεν πρόσδοτες, τῆς τρῶμεν ὅλες. Χρωστοῦν εἰς τὸ Ταμεῖον δεκοχτὼ κατομμύρια ὃ ἕνας κι' ὃ ἄλλος· ὁ Μιχαλάκης Γιατρός πεντακόσιες χιλιάδες, ὁ Τζούχλος τρακόσες, ὁ Γιωργάκης Νοταρᾶς τρακόσες πενήντα — ὅλο τέτοιγοι χρωστοῦνε αὐτὰ» (*ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, Ἀπομνημονεύματα*, ἑκδ. Γαλαξία, Ἀθῆναι 1965, σελ. 497). Τρία ἔτη μετὰ τὴν διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς μὲ τὸ Δημόσιον, ὁ Ἱατρός ἐμήνυσεν ὑπάλληλον τοῦ Ὑπουργείου Οἰ-

ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀμελείας τοῦ Δημοσίου. Συγκεκριμένως, τὸ ἀρχικὸν χρέος τῶν συμβασιούχων, διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ὀκταετοῦς ἐκμεταλλεύσεως τῆς κουκουλοδεκάτης καὶ τῶν συκαμινομορεῶν, εἶχεν ἐκτιμηθῇ εἰς 1.075.132 δρχ., πληρωτέας εἰς δόσεις, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτην τετραετίαν, ἐπειδὴ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ δικαιώματος ἀπεδείχθη ἐπιζημία διὰ τοὺς συμβασιούχους, ὁ μὲν Τσοῦχλος παρεχώρησε τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὸν Ἰατρὸν καὶ ἀπεχώρησεν τῆς εταιρείας,¹ οἱ δὲ Δουρούτης καὶ Ἰατρός τὴν 31 Μαρτίου 1838 ὑπέγραψαν μετὰ τοῦ Δημοσίου νέαν σύμβασιν. Κατ' αὐτήν, οἱ μὲν πρῶτοι παρητοῦντο τοῦ δικαιώματος τῆς κουκουλοδεκάτης, τὸ δὲ Δημόσιον ἀνελάμβανε νὰ ἐκπληστηριάξῃ αὐτὴν κανονικῶς, καθ' ὅλην τὴν δευτέραν τετραετίαν, εἰς πίστωσιν τοῦ ἀρχικοῦ χρέους τῶν συμβασιούχων. Οὕτω καὶ ἔγινε, πλην ὅμως τὸ Δημόσιον παρέλειπεν ἢ ἐλησμόνησε νὰ πιστώσῃ τὰς μερίδας τῶν Δουρούτη καὶ Ἰατροῦ μὲ τὰ εἰσπραχθέντα ποσά. Ὡς πρὸς τὸ ἐκ 40 περίπου χιλιάδων δραχμῶν πραγματικὸν χρέος τῶν Δουρούτη καὶ Ἰατροῦ (ὑπόλοιπον μέτ' ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθέντων ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ τὴν πρώτην τετραετίαν καὶ τὴν εἰσπραχθέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐκ τῶν πλειστηριασμῶν κατὰ τὴν δευτέραν, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν συμψηφισμῶν), τοῦτο προέκυψε διότι τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε μέχρι τότε ὑπολογίσει τὰς σχετικὰς χρεωπιστώσεις, ἀσφαλῶς δὲν εἶχε καὶ βεβαιώσει τοῦτο.²

Ἐν συμπεράσματι, δύναται νὰ λογισθῇ ὅτι ἡ ἀρχικὴ σκέψις τοῦ Ἰατροῦ νὰ ἐγκαταστήσῃ σύγχρονον εὐρωπαϊκὴν μεταξοβιομηχανίαν ἐν Ἑλλάδι, ἦτο ὀρθὴ καὶ ὠφέλιμος διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ὡς ἔγραψε χαρακτηριστικῶς ὁ Κ. Λεβίδης: «Ὁ Μιχ. Ἰατρός, Δουρούτης, Τσοῦχλος εἰσήγαγον τὴν βιομηχανίαν τῆς μεταξοκλωσίας· ἡ ἐξ αὐτῆς ὠφέλεια τῆς Ἑλλάδος εἶναι πασιφανής. Ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι τὸ μετὰξί μας ἐπωλεῖτο 28-30 δρχ. καὶ ἤδη πωλεῖται ἐξήκοντα».³

Ἡ ὀρθότης τῆς σκέψεως ὅμως ἦτο μόνον θεωρητικὴ. Εἰς τὴν πράξιν, ἀπεδείχθη ἄκαιρος διὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ 1837, ὅπου αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθήκαι, ἐν οἷς ἡ νοοτροπία καὶ ἡ ἐλλιπὴς ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις τῶν ὄσων εἶχον οἰανδήποτε σχέσιν πρὸς τὴν πρωτοβουλίαν (ἐπιχειρηματαί, ἐργάται, ὑπάλληλοι, προμηθευταί, παραγωγοί, ὑπάλληλοι τῆς διοικήσεως καὶ μέλη κυβερνήσεως) ἦτο ἀδύνατον νὰ στηρίξουν βιομηχανίαν. Ἐχρειάζετο ἐξειδίκευσις, συνέπεια καὶ σταθερὰ προοπτικὴ, ἐνῶ ἐπρυτάνευεν ἡ γνωστὴ προχειρολογία, ἡ κατὰ περίστασιν ἐφευρηματικότης καὶ τὸ στενῶς ἐρμηνευόμενον συμφέρον. Κλίμα δηλαδὴ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐκόλως διαπρέπει ὁ Ἕλλην καὶ εὐδοκιμεῖ προσωκαίρως τὸ ἐμ-

κονομικῶν ἐπὶ συκοφαντικῇ δυσφημίσει διὰ τὸ αὐτὸ θέμα (βλ. Μ. Α. ΜΟΥΡΑΚΙΔΟΥ, *Ὁ Θρίαμβος τῆς Ἀρετῆς κατὰ τῆς Κακίας*, Ἀθῆναι 1853). Ἐπίσης σχετικῶς, βλ. ἐπιστ. Κ. Σταματοπούλου καὶ Γ. Ἡλιάδου, ἐφ. *Φήμη*, φ. 57 (18.9.1837), ὅπου παρεμφερὴς συκοφαντία κατὰ Ἰατροῦ, καὶ φ. 62 (6.10.1837) καὶ ἐφ. *Ἑλπίς*, φ. 81 (6.10.1837), σελ. 347, ὅπου αἱ σχετικαὶ διαψεύσεις.

1. Ἐνδ. βλ. 8791/4.3.1838 παραχωρητήριον σ/φου Ναυπλίου Χαραλ. Παπαδοπούλου.

2. Διὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω, βλ. ἀνέκδ. *Ἀρχεῖον Δουρούτη* (παρὰ Χρ. Ζιούλα), φάκελον λογ/σμοῖ Μ. Ἰατροῦ, ὑποφάκελον «Ἀλληλογραφία μετὰ τοῦ Δημοσίου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξέλεγχιν τοῦ λ/μοῦ τῆς ὀκταετοῦς ἐνοικιάσεως».

3. Βλ. *Ἑλπίς*, φ. 178 (1.1.1845), σελ. 786.

πόριον, οὐδέποτε ὁμως ἔργα μακρόχρονα, ὡς ἡ βιομηχανία. Κατόπιν τούτων, δὲν εἶναι περίεργον, ὅτι ἡ ἀνωτέρω τόσον τολμηρὰ πρωτοβουλία τοῦ 1837 ἀνέδειξε μὲν τὸν Ἱατρὸν καὶ τοὺς συνεργάτας του πρωτοπόρους τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας, ἐπεφύλαξεν ὁμως εἰς αὐτοὺς οἰκονομικὴν ἀποτυχίαν, ἔγινε πρόξενος πικρῶν ἀπογοητεύσεων καὶ τελικῶς, ἐνέπλεξεν αὐτοὺς, ἀκόμη καὶ τοὺς κληρονόμους των, εἰς δαίδαλον δικαστικῶν ἀγώνων. Ταῦτα πάντα, διότι τὸ τίμημα εἶναι συχνὰ βαρὺ δι' ὅσους προτρέχουν τῶν καιρῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ, περὶ τὸ 1847, ὁ Ἱατρός ἐσκέφθη νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν, τῆς ὁποίας τὸ σχέδιον ἐξεπόνησεν ὁ γνωστὸς ἀρχιτέκτων Λ. Καυταντζόγλου.¹ Ἄξιον ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπὶ τῆς προσόψεως καὶ ἐκατέρωθεν τῆς κεντρικῆς εἰσόδου εἶναι σχεδιασμένα δύο μεγάλα δωμάτια, μὲ εἴσοδον ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ ἀνευ ἐπικοινωνίας μὲ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας. Προφανῶς, προορισμὸς τῶν δωματίων ἦτο νὰ γίνουν καταστήματα ἢ ἀποθῆκαι ἐμπορευμάτων τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς οἰκίας, εἶναι ἄγνωστον ὁμως διὰ ποῖον προωριζέτο ἡ οἰκία καὶ ποῦ θὰ ἐκτίζετο. Ἰσως ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα νὰ μὴν εἶναι ἄσχετος μὲ τὰ ἀμέσως ἐπόμενα γεγονότα.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1847, ὁ Ἀθανάσιος Δουρούτης, ὁ νεώτερος τῶν ἀδελφῶν Δουρούτη, συνεζεύχθη τὴν θυγατέρα τοῦ Ἱατροῦ Φλωρεντίαν.² Μετὰ τριετίαν, πενθερὸς καὶ γαμβρὸς συνέστησαν ἐν Ἀθήναις τὴν ἐμπορικὴν ἐταιρείαν *Μ. Ἱατρός καὶ Α. Δουρούτης*.³ Ἀκολουθῶς, τὸ 1854 οἱ Ἱατρός καὶ Α. Δουρούτης μετέσχον εἰς τὴν ἱδρυσιν τῆς ἑτερορρυθμοῦ ἐταιρείας *Σηρικὴ Ἐταιρεία τῆς Ἑλλάδος* (ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν *Α.Γ. Δουρούτης καὶ Σία*)⁴, ἡ ὁποία ἠγόρασε τὸ ἐν Ἀθήναις μεταξουργεῖον τῆς ἀγγλικῆς ἐταιρείας *A. Wrampe and Co.*, ὅταν αὕτη ἐπτώχευσε πρὶν ἂν τεθῇ εἰς λειτουργίαν τὸ ἐργοστάσιόν της.

Τὸ ἐν Ἀθήναις μεταξουργεῖον μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ τοῦ περιβολίου του, κατελάμβανε τὴν ὀριζομένην σήμερον ὑπὸ τῶν ὁδῶν Κολοκυνθοῦς, Μεγ. Ἀλεξάνδρου, Θερμοπυλῶν καὶ Λεωνίδου περιοχὴν, γνωστὴν τότε ὡς *Χεζολίθα-*

1. Βλ. *Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Μουσείου Μπενάκη*, Ἀρχεῖον Λ. Καυταντζόγλου, σχέδια 24207 καὶ 24208, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον φέρει ἐνδειξὴν *Μιχαὴλ Ἱατροῦ 30 Ἰανουαρ. 1847* (σχετικῶς, βλ. εἰκόνα σχεδίου σελ. 97 τοῦ παρόντος). Ἰσως πρόκειται διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ὁδῶν Κορνάρου καὶ Ἑρμοῦ τῶν Ἀθηναίων, ἥδη κατεδαφισθεῖσαν, οἰκίαν (βλ. σελ. 39 τοῦ παρόντος).

2. Βλ. φωτοτυπικὸν ἀντίγρ. προσκλήσεως εἰς γάμους, σελ. 98 τοῦ παρόντος. Ἐπίσης, βλ. σελ. 99 τοῦ παρόντος, ὅπου φωτογραφία Ἀθ. Δουρούτη.

3. Βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. IV, ἀριθ. 261.

4. Βλ. 2245/6.8.1854 συμβόλ. σ/φου Ἀθηναίων Π. Πούλου. Ἐπίσης, βλ. σελ. 100 τοῦ παρόντος, ὅπου δεῖγμα σχετικῆς μετοχῆς. Κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων τῆς 24 Ἰουνίου 1855 ἐνεφανίσθησαν οἱ κάτωθι, προσκομίζοντες ἑκαστος τὸν ἀκόλουθον ἀριθ. μετοχῶν: Λουδοβίκος Ροῆκ 76, Α. Φ. Παππαδάκης 40, Μιχαὴλ Ἱατρός 32, Δ. Σ. Μαυροκορδάτος 32, Ι. Τσάτσος 32, Ι. Χατζηπέτρος 5, Ἀλέξ. Πάλλης 4, Κ. Γ. Δουρούτης 24 καὶ Ἀθ. Γ. Δουρούτης 32. Ὁ Α. Ροῆκ εἶναι Γάλλος μηχανικός, ὁ ὁποῖος ὡς προμηθευτὴς τῶν μηχανημάτων ἦτο ὁ κύριος πιστωτὴς τῆς πτωχευσάσης *A. Wrampe and Co.* Ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται, τὰς πληροφορίας περὶ Μεταξουργεῖου ἀντὶ τῶ ἐξ ἀρχαικοῦ ὕλικου εἰς χεῖρας κ. Χρήστου Γ. Ζιούλα, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως δι' ὅλας τὰς πολυτίμους σχετικὰς πληροφορίας. Ὁμοίως, ὀφείλω χάριτας εἰς τὴν κ. Χρηστίναν Ἀγριαντῶνην, διὰ τὰς πληροφορίας καὶ ὑποδείξεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν μεταξοβιομηχανίαν τῆς ἐποχῆς καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ, Μυστρᾷ καὶ Ἀθήναις ἐργοστασίων.

ρο ἢ *Χεσμένη Πέτρα* ἢ *Χρυσή Πέτρα* καὶ ἀπὸ τοῦ 1855 ὡς *Μεταξουργεῖον*.¹ Ἐπρόκειτο περὶ τῆς πλέον συγχρόνου καὶ μεγαλυτέρας ἐν Ἑλλάδι βιομηχανικῆς μονάδος, τῆς πρώτης μὲ κινητήριον δύναμιν (μέχρι 40 ἵππων) τὸν ἀτμὸν καὶ δυναμικότητα 240 καζανίων, δηλαδὴ μεγαλυτέρας τῆς συνολικῆς τοιαύτης τῶν ἐν Ἑλλάδι λοιπῶν ἐργοστασίων. Τὸ συγκρότημα, ἐκτὸς τοῦ κλωστηρίου, περιέλαβε ἀτμοκίνητον ἐλαιοτριβεῖον, ἀτμόμυλον (7 μυλολίθων), ἀρτοποιεῖον, μηχανουργεῖον καὶ κατοικίαν τοῦ διευθυντοῦ². Εἰς κάποιο στάδιον τῆς παραγωγῆς ἐγένετο προσπάθεια παραγωγῆς καὶ βελούδου, εἰς τὴν ὁποίαν ὁμως δὲν ἐδόθη συνέχεια.

Μετὰ δέκα ἐτῶν λειτουργίαν, ὁ Μ. Ἰατρὸς ἀπεχώρησε καὶ ἡ ἐταιρεία διελύθη, τοῦ συγκροτήματος περιελθόντος κατ' ἀποκλειστικὴν κυριότητα εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἀθανάσιον Δουρούτην. Ὑπὸ τὴν νέαν του μορφήν τὸ ἐργοστάσιον ἐλειτούργησε μέχρι τοῦ 1875, ὁπότε λόγῳ ἀφ' ἑνὸς ἐπιδεινώσεως τῆς ἀσθενείας τῶν κουκουλλίων, ἀφ' ἑτέρου λόγῳ ὑπερφορολογήσεως ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου καὶ πτώσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν τῆς μετάξης, διέκοψε τὴν λειτουργίαν του. Ἐπηκολούθησαν κατεδαφίσεις, ρυμοτομία (ὁδοὶ Μαραθῶνος, Γιατράκου, Γερμανικοῦ, προέκτ. Λεωνίδου) καὶ οἰκοπεδοποιήσεις, οὕτως ὥστε σήμερον σώζονται μόνον μέρος τῆς ἐξωτερικῆς τοιχοποιίας τοῦ παλαιοῦ ἐργοστασίου, τὸ ὄνομα τῆς συνοικίας (*Μεταξουργεῖον*) καὶ ἡ οἰκία τοῦ διευθυντοῦ. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀνωτέρω οἰκία, μὲ εἰσοδὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ Γιατράκου 17, ἐντὸς κήπου μὲ παλαιούς φύκους, φοίνικας καὶ περικοκλάδας, ἐχρησίμευεν ὡς κατοικία τοῦ Ἰατροῦ κατὰ τὰς συχνὰς ἐπισκέψεις του εἰς Ἀθήνας, μάλιστα δὲ ἀπεβίωσεν ἐντὸς αὐτῆς.³

Ναυτιλία

Ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος πλοίου διὰ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν τουρκικῶν φρουρίων τὸ 1821, ὁ Ἰατρὸς ἦτο συνιδιοκτήτης τῆς γολέττας *Σπάρτη* καὶ τῶν βρικίων *Λυκοῦργος* καὶ *Ταξιάρχης Μιχαήλ*.⁴ Ὡς μικρότερον, ἡ *Σπάρτη* ἐταξίδευεν κυρίως μεταξύ Πελοποννήσου, Μάλτας καὶ Τύνιδος, ἐνῶ τὰ ἄλλα δύο ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Μεταξὺ τῶν

1. Ἡ *A. Wrampe and Co.* εἶχεν ἀγοράσει τὴν περιοχὴν ἀπὸ τὸν Γεώργιον Κατακουζηνόν, ὁ ὁποῖος τὸ 1833, ὅταν συνεζητεῖτο ἡ ἀνέγερσις τῶν Ἀνακτόρων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὁμονοίας, εἶχε σκεφθῇ νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ, ἀνεγείρων καὶ κέντρον ἐμπορίου καὶ διασκεδάσεων, τύπου *Palais Royal* τῶν Παρισίων.

2. Ἡ συνολικὴ δυναμικότης τῶν ἐν Ἑλλάδι μεταξουργείων κατὰ τὸ 1866 ὑπελογίζετο εἰς 414 καζάνια. Διὰ περιγραφὴν τοῦ *Μεταξουργείου* τῶν Ἀθηνῶν, πρβλ. *Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον*, ἐκδ. Μαρίνου Βρεττοῦ, Παρίσιοι 1864, καὶ *Νέα Πανδώρα*, τόμ. Ε', ἀριθ. 116 (15.1.1855), σελ. 478. Ἐπίσης, βλ. εἰκόνα σελ. 101 τοῦ παρόντος.

3. Σήμερον κατοικεῖται ὑπὸ τῶν κληρονόμων τῆς οἰκογενείας Ἀθ. Γ. Δουρούτη, τοὺς Ἰωάννην καὶ Μαρίαν Δούρου (σχετικῶς, βλ. εἰκόνα σελ. 102 τοῦ παρόντος).

4. Ἡ μέση χωρητικότης τῆς γολέττας εἶναι 85 περίπου τόννοι καὶ τοῦ βρικίου 150. Τὸ 1870, ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Ἰατροῦ Παναγιώτης ἐγίνε συνιδιοκτήτης τοῦ ἱστιοφόρου *Σπεράντζα*.

πλοιαρχών του Ίατρου, πρέπει να μνημονευθούν οι γνωστοί Ύδραϊοι Γεώργιος Σταμ. Φώκας και Ἀναστ. Θ. Γκίτζας, ἐξ ὧν ὁ δεύτερος ἀργότερον ἀνέλαβε τὸ γραφεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς Πειραιᾶ.

Ὑπὸ τὴν τελευταίαν ιδιότητα, κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1860, ὁ Γκίτζας ἐγνωστοποιεῖ εἰς τὸν Ἰατρὸν τὴν προσεχῆ κατέλκυσιν ἰστιοφόρου καὶ τὸν παρεκάλει: «*να ἔρθητε διὰ νὰ τοῦ δώσετε τὴν τύχην καὶ νὰ μᾶς προστάξῃτε τί ὄνομα νὰ βάλλομεν*». ¹ Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ *Ταξιάρχης Μιχαήλ*, ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰατρὸς δὲν κατώρθωσε νὰ παραστῇ εἰς τὴν κατέλκυσιν, ἓνα μῆνα μετὰ τὴν πρώτην ἐπιστολὴν ὁ Γκίτζας τὸν ἐπληροφῶρει πάλιν: «*Τὸ νέον πλοῖον Ταξιάρχης τὸ ἐρρίζαμεν τὴν ἀπερασμένην Παρασκευὴν... καταγινώμεθα διὰ νὰ τὸ ἀρματοσωμεν*». ² Πιστὸς δμως εἰς τὴν ρῆσιν, ὅτι οὐδὲν σπουδαιότερον τοῦ ἀνθρωπίνου μέτρου, ἀκριβῶς πρὸ τῆς ἀνωτέρω σπουδαιᾶς εἰδήσεως, ὁ Γκίτζας εἶχεν ἀναφέρει: «*ἔλαβον τὸ σακκίον μὲ τὰ δύο ἀρνιά καὶ τὸ κοφίνι μὲ τὶς δύο σακκοῦλες γιαούρτι. Ἐκράτησα τὴν μικρὴν... τὴν μεγάλην, ὁμοῦ μὲ τὰ ἀρνιά, τὴν ἔστειλλα εἰς τὸν Σπηλιωτάκην*» (δηλ. τὸν γαμβρὸν τοῦ Ἰατροῦ).

Τὸ πρῶτο ταξίδι τοῦ *Ταξιάρχης Μιχαήλ* ἦτο ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ταϊγάνι, Μασσαλίαν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς Πειραιᾶ. Εἶχε διαρκέσει 6 μῆνας καὶ ἀποφέρει καθαρὸν κέρδος 1785,48 δραχμάς. ³ Ἦτοι, μὲ κόστος κατασκευῆς τοῦ πλοίου 40 περίπου χιλιάδας δραχμάς, ἡ ἐπιχείρησις ἀπέδωσε μόλις 9% ἐπὶ ἐτήσιας βάσεως.

Τραπεζικαὶ ἐργασίαι

Φυσικὸν ἐπακόλουθον τῆς μεγάλης ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τοῦ Ἰατροῦ, ἐντὸς περιβάλλοντος ἐστερημένου δραστηριοποιημένου πιστωτικοῦ ἱδρύματος, ἦτο ἡ ἐνασχόλησις τοῦ ἰδίου μὲ τραπεζικὰς ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ, ἀξιοθαύμαστος εἶναι ὁ τρόπος τηρήσεως τῶν σχετικῶν λογιστικῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν πιστὸν καθρέπτην τῶν συναλλαγῶν του. Ὁμολογουμένως, εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ Ἰατρός, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς τουρκοκρατίας, δηλαδὴ κατ' οὐσίαν αὐτοδίδακτος, κατώρθωσε νὰ χρησιμοποιῇ τόσον τελειοποιημένον διπλογραφικὸν λογιστικὸν σύστημα, προκαλεῖ δὲ τὸν θαυμασμὸν ἢ τὰς τάξεις τῶν βιβλίων καὶ τὸ καλλιγραφικὸν τῶν ἐγγραφῶν, ἰδίᾳ τῶν βιβλίων ἐκείνων τὰ ὁποῖα τηρεῖ ἰδιοχείρως. Ἡ τραπεζικὴ δραστηριότης τοῦ Ἰατροῦ συμπεριέλαβε δανεισμόν, προεξόφλησιν, συνάλλαγμα, καταθέσεις, διαχείρισιν ξένης περιουσίας καὶ φυσικά, τοκισμόν καὶ ἀνατοκισμόν. Κατωτέρω παραθέτομεν χαρακτηριστικὰς ἐγγραφάς.

Εἰς τὸ Καθημερινόν, ἐγγραφὴ τοῦ 1839: «*199 Χρεῶσται—Χαδούλης*

1. Βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. IX, ἀριθ. 1013.

2. Βλ. *ΑΜΙ*, αὐτόθι, ἀριθ. 1020.

3. Βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. IV, ἀριθ. 321.

Ἰωάννου, διὰ τόκον δρ. 300, μην. 6 ἕως 15 τούτου... δρ. 18»¹ Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον, ἐγγραφή τοῦ 1840: «1 Ρήγας Παλαμῆδης, διὰ τόκον γρ. 1368,5 ἀπὸ 2 Ἰαν. 1831 ἕως σήμερον, ὡς ὁ λογαρ. λεπτομερῶς εἰς τὸ Πρόχειρον, λογισθεὶς πρὸς 20% καὶ τόκος ἐπὶ τόκου ὡς ἐσυμφωνήσαμεν... δρχ. 609,22».² Ἐπίσης, ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου, ἐγγραφή τοῦ 1841: «295 Χρεῶσται—Μίλνερ, διὰ συναλ.(λαγματικὴν) του, ἐκπύπτουσιν τὴν 7 Μαΐου, ἡγόρασα μὲ ἐκπτωσιν τόκου ἡμερ. 49, δρχ. 47,90... δρχ. 2300».³

Μεταξὺ τῶν προσωπικοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πελάται τοῦ Ἰατροῦ, συγκατέλεγτο καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. Σχετικὸν εἶναι τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα, ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἰατροῦ πρὸς τὸν Γενναῖον, υἱὸν τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Νοεμβρίου 1847: «σᾶς περικλείω τὸν μεταξὺ μας λογαριασμὸν ἐσφαλισμένον ἕως εἰς τὰς 16 τούτου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον παρατηρεῖτε ὅτι μὲ πηγαίνετε χρεώστης δρχ. 4.823,98... σᾶς χρεῶνω μὲ δρχ. 125,27 διὰ ὅσα ὁ Μεῖνδανόπουλος εἶχε δοσμένα... εἰς τὸν ἄνθρωπόν σας Θεοδωρί, καθὼς καὶ 4 τράβες (=ἀναλήψεις) τοῦ κυρίου πατρός σας, καθὼς καὶ μὲ δρχ. 349,30 διὰ ὅσα λέγει ὁ Τζέρτος ὅτι πηγαίνετε χρεώστης».⁴ Ἀκολουθῶς, ἐπειδὴ ὁ Ἰατρός ἐπεμελεῖτο καὶ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἀκινήτων τῆς οἰκογενείας Κολοκοτρώνη, ἔγραφε: «θεωρεῖτε ὅτι σᾶς πιστώνω μὲ τὸ μέρος σας τὸ ἐνοίκιον ἀπὸ τὰ 3 οἰκομαγαζιά Ναυπλίου, καθὼς καὶ διὰ τὸ μέρος σας τὸ ἐνοίκιον τοῦ πανδοχείου».

Δύο ἀκόμη ἀποσπάσματα ἐξ ἐπιστολῶν τοῦ Ἀρχείου εἶναι ἐνδεικτικὰ τῶν πολλαπλῶν ἐξυπηρετήσεων τοῦ Ἰατροῦ πρὸς πελάτας. Τὸ πρῶτον ἀφορᾷ εἰς δακτυλίδι «μονόπετρο διαμαντένιο», τὸ ὁποῖον ὁ Ἰατρός εἶχε στείλει διὰ νὰ πωληθῇ εἰς Κωνσταντινουπόλιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη. Ἀφοῦ παρηκολούθησεν ἐπὶ δύο σχεδὸν ἔτη τὰς ἀτυχεῖς προσπάθειας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτοῦ, ὁ Ἰατρός ἔγραψεν εἰς αὐτόν: «Τὸ δακτυλίδι πρέπει νὰ λάβετε εἰς τὴν ἐξουσίαν σας καὶ μὲ γνωστὸν σας νὰ μοῦ τὸ διευθύνετε, διότι εἶναι τοῦ Γενναίου ὡς σᾶς ἐξηγήθην καὶ κατὰ τὴν παραγγελίαν του, ἀφοῦ δὲν ἐπωλήθη, θέλη νὰ τοῦ τὸ παραδώσωμεν».⁵ Τὸ δεῦτερον, εἶναι ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἰατροῦ πρὸς τὸν ἀδελφόν του Διονύσιον, ὁ ὁποῖος κατῴκει εἰς Μάλταν, ἀλλὰ ἤθελε νὰ ἐνοικιάσῃ οἰκίαν εἰς Ναύπλιον, διὰ νὰ παραθερίσῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἀποσπάσματος παρεμπιπτόντως μανθάνομεν περὶ οἰκίας τοῦ Γενναίου εἰς Ναύπλιον, καθὼς καὶ ποῖα ἦσαν τὰ τότε συστατικὰ τῆς θεωρουμένης ὡς «καλῆς» οἰκίας. Ἐγραψεν λοιπὸν ὁ Ἰατρός: «πάντοτε προσεπάθουν νὰ ἐνοικιάσω κανὲν ἀπὸ τὰ καλλιώτερα. Ἐνοικίασα τὸ καινούργιον ὁσπῆτιον τοῦ Ἰωάννου Θ. Κολοκοτρώνη εἰς τὴν Πλατεία, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοικοῦσε ὁ ἴδιος,

1. *AMI*, τόμ. XIX, σελ. 4 (ὁ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐγγραφῆς ἀριθμὸς εἶναι πρὸς διασταύρωσιν μὲ ἐκεῖνον τοῦ Καθολικοῦ).

2. *AMI*, αὐτόθι, σελ. 302.

3. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 356.

4. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 181. Ὁ μνημονευόμενος «Τζέρτος» εἶναι ὁ Τζέρτος Ἰωαννοῦσης, διευθυντῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις γραφείου τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ διὰ τῶν λέξεων πατρός σας νοεῖται ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

5. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 817.

πρὸς 40 δρχ. τὸν μῆνα, διὰ χρόνον ἓνα. Ἐχει τρεῖς κάμερες, μία σάλα καλή, τὸ μαγειρεῖον καὶ ὀλίγη αὐλή».¹

Ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον τῶν συναλλαγμάτων, τοῦτο ὀλίγον διέφερε τοῦ παραπλησίου σημερινοῦ. Παράδειγμα σχετικὸν ἀντλοῦμεν ἐκ τῆς ἀκολουθοῦ προτάσεως τοῦ Ἱατροῦ πρὸς ἀνταποκριτὴν τοῦ Λονδίνου, γενομένης τὸ 1845: «Ἐνίστε κάμνω τὸ ἐμπόριον τῶν συναλλαγμάτων. Ἀγοράζω καὶ πωλῶ. Ἐπεθύμουν, ἂν σᾶς ἐσυγχωρεῖτο, νὰ σᾶς στεῖλλω συνάλλαγμα διὰ νὰ συνάγεται αὐτοῦ, καὶ ἐν ταυτῷ νὰ σᾶς τραβῶ, εὐρίσκων κάμβιον συμφέρον καὶ νὰ σᾶς πληρῶνω διὰ τὴν σύναξιν καὶ πληρωμὴν πρὸς 1/8%».² Ὡς πρὸς τὸν δανεισμόν, εἰς ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁ Ἱατρὸς ἐξηγεῖ τοὺς σχετικοὺς ὁρους: «τὸ σύστημά μου εἶναι νὰ δανεῖζω, ἐὰν διὰ συναλλαγματικῆς μὲ διπλᾶς ὑπογραφάς, ἐὰν διὰ συμβολαίου μὲ ὑποθήκην κτημάτων».³ Τέλος, ἐπειδὴ ἡ ἔννοια τῆς πάσης μορφῆς φειδοῦς εἶναι ἀνεπτυγμένη εἰς τὸν παραδοσιακὸν τραπεζίτην, ἐρανιζόμεθα τὴν κάτωθι ἀπάντησιν τοῦ Ἱατροῦ πρὸς λάτρην τῆς «ἀκατασχέτου» ἀλληλογραφίας: «Ἀποκρινόμεθα εἰς τὰ 7 γράμματά σας, τῶν 23 Ἰανουαρίου, 3, 13, 23 Φεβρουαρίου, 3, 13 Μαρτίου καὶ 3 τούτου... μὴ μᾶς γράφετε τόσον συχνὰ ἀνευ αἰτίας, διὰ νὰ οἰκονομοῦμεν τὰ ταχυδρομικά».⁴

Ἡ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἀποσπασματι ἐκφρασις ἐπιθυμίας ἐξοικονομήσεως ταχυδρομικῶν δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ ἄλλως, παρὰ ὥς ἡ καλῶς ἐννοουμένη εὐαισθησία τοῦ ἐμπόρου-τραπεζίτου εἰς τὸ κόστος ἐν γένει. Εἰς τὴν πραγματικότητα, ὁ Ἱατρὸς ἦτο «ἀπλοχέρης» καὶ φιλοπρόοδος, χρησιμοποιῶν ὅ,τι μηχανικὸν μέσον προσέφερεν ἡ ἐποχὴ του. Χαρακτηριστικῶς, ἀναφέρεται ὅτι ἀπὸ τοῦ 1856 κάμνει χρῆσιν «μηχανῆς» διὰ τὸ κοσκίνισμα καὶ καθάρισμα τῆς σταφίδος⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἔτους προμηθεύει τοὺς δύτας του μὲ καταβυθιστικὴν μηχανήν, δηλαδὴ σκάφανδρον, πρὸς ἀλίευσιν τῶν σφουγγαρίων.⁶

Ἐν ὅψει τοσαύτης πείρας τοῦ Ἱατροῦ εἰς τὰ τραπεζικά, εἶναι περίεργος ἡ ἀπαισιοδοξία του διὰ τὴν μελετωμένην τότε ἱδρυσιν ἑλληνικῆς τραπεζῆς. Τὸ 1838, εἰς πρότασιν συμμετοχῆς του εἰς τὴν ὑπὸ μελέτην Ἑθνικὴν Τράπεζαν ἀπήντησεν ἀρνητικῶς («νομίζω ὅτι δὲν θέλη κατορθωθῇ καὶ ἀπὸ μέρους μου δὲν ἐγκρίνω νὰ λάβω μετοχήν»)⁷. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἀνεμένετο ὁ Ἑλβετὸς Ἐϋνάρ, διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου τελικῶς ἐπετεύχθη ἡ ἱδρυσίς της, ἀνέβαλε τὴν τελικὴν ἀπόφασιν του μέχρις ὅτου συζητήσῃ μετ' αὐτοῦ. Ἐν συνεχείᾳ, μὲ τὴν αὐτὴν λογικὴν ὥς ὁ Γ. Σκουζές, ὁ ὁποῖος ἠρνήθη νὰ χρηματοδοτήσῃ τὸν σιδηρόδρομον Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, διότι κατόπιν καταμετρήσεως δὲν εὔρε τοὺς ἐπὶ τῶν ἀραμπάδων ταξιδιώτας ἀρκετοὺς, ἀνέλυεν ὥς ἐξῆς τὰς ἀμφιβολίας του: «μὲ 150 ἢ 200 μεθέξεις (=μετοχάς), ἂν πωληθοῦν, καὶ πρὸς 10 ἢ 12 τὰ 100 τὸν χρόνον, δὲν

1. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 495.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1738.

3. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 1459.

4. Βλ. *AMI*, ἐνθ. ἄνωτ., ἀριθ. 1562.

5. Ἐνδ. βλ. *AMI*, τόμ. VIII, ἀριθ. 842.

6. Ἐνδ. βλ. *AMI*, τόμ. XIV, σελ. 88.

7. Βλ. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 351.

θέλει ἔβγει (ἡ Τράπεζα)... διότι θέλει ἓνα διευθυντὴν ἄξιον καὶ ἓνα γραμματέα καὶ δὲν θέλει φθάσουν διὰ ἔξοδα 6 χιλ. δρχ. τὸν χρόνον, καὶ ἐξαιρουμένων τῶν ἐξόδων, πόση ὠφέλεια θέλει μείνει διὰ τοὺς μετόχους». Ἐκ τῶν ὑστέρων δμως, αἱ ἐπιφυλάξεις τοῦ Ἱατροῦ ἤρθσαν, διότι καὶ μεθέξεις ἠγόρασεν καὶ «εἰδικὸς ἀνταποκριτὴς» τῆς Τραπεζῆς εἰς Ναύπλιον διωρίσθη κατὰ τὴν ἰδρυσίν της.¹

Ὡς ἐμνημονεύθη, τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ Ἱατροῦ ἀντικατοπτρίζουν πιστῶς τὰς συναλλαγὰς του, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνας τῶν ὁποίων, σήμερον τοῦλάχιστον, ἀμφισβητοῦμεν τὴν δεοντολογίαν ἢ ἄψογον ἠθικὴν. Πρὸς σύγκρισιν μὲ τὰ καθ' ἡμᾶς, παραθέτομεν μερικὰς τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὰ ἔξοδα ἐκλογῆς τοῦ Ἱατροῦ ὡς βουλευτοῦ Ναυπλίας, προκύπτει ἡ τότε τρέχουσα τιμὴ τῆς ψήφου. Μία τῶν ἐγγραφῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: «ἔξοδα βουλευτικῆς ἐκλογῆς — ὅσα διὰ δύο ψήφους δρχ. 5 καὶ δῶρο εἰς τὸν δήμαρχον Μηδείας 100,44... δρχ. 105,44».² Εἰς ἄλλην σχετικὴν, σημειοῦται: «ὅσα τῶν κομματάρχων Μηδείας, τῶν χωροφυλάκων, βιολιτζίδων κλπ... δρχ. 161,34».³ Ἄλλαι ἐγγραφαὶ ἀφοροῦν εἰς τὸ αἰώνιον «τί μοῦ δίνεις - νὰ σοῦ δώσω;». Τὸ 1839, ἴσως πρὶν δημιουργηθῇ ἡ σχετικὴ οἰκοδομικὴ γραμμὴ, ὁ Ἱατρὸς ἠγόρασεν λωρίδα ἐκ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ ἀπὸ τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, ὥστε νὰ μεγαλώσῃ οἰκόπεδόν του εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ αὐτῆς μὲ τὴν Κορνάρου. Ἡ σχετικὴ ἐγγραφὴ ἔχει οὕτως: «Οἰκία τῶν Ἀθηνῶν — ὅσα εἰς τὸ Δημαρχεῖον Ἀθηνῶν διὰ τὸν τόπον ἀπὸ τὴν ὁδόν... δρχ. 1068».⁴ Πλέον ἀποκαλυπτικὴ δμως εἶναι ἡ ἀμέσως ἐπομένη: «τοῦ Δημάρχου περιπλέον διὰ τὸν αὐτὸν τόπον... δρχ. 588».

Ἀκίνητος περιουσία — Οἰκογενειακὰ

Γνωστὸν ἐπακόλουθον τῆς ἐπικερδοῦς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος ἐντὸς ὑπαναπτύκτου οἰκονομίας καὶ τῶν ἄλλων γνωστῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς, εἶναι ἡ ἐπένδυσις σημαντικοῦ μέρους τῶν κερδῶν εἰς ἀκίνητα. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἱατροῦ, λόγῳ πολὺ μεγάλης ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος, ἡ ἐπένδυσις εἰς ἀκίνητα ἦτο ἰδιαίτερος σημαντικὴ, ἐπεξετείνετο δὲ αὐτὴ εἰς 10 ἐπαρχίας καὶ 11 ἀστικά κέντρα,⁵ καὶ συμπεριελάμβανε χιλιάδας στρεμμάτων βοσκοτόπων,⁶ πληθώραν ἀγρῶν, σταφιδαμπέλων, ἐλαιώνων καὶ περιβο-

1. Βλ. ΕΥΤΥΧΙΑΣ Δ. ΛΙΑΤΑ, *Γενικὸ Εὐρετήριο τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς*, Ἀθῆνα 1980, σελ. 35.

2. *AMI*, τόμ. XIII, σελ. 477. Μηδεῖα = Μιδέα ἢ Μέρμπακας (χωρίον τῆς Ἀργολίδος).

3. *AMI*, αὐτόθι, σελ. 450.

4. *AMI*, τόμ. XIX, σελ. 67.

5. Διὰ σχετικὰς πληροφορίας, ἐνδ. βλ. *AMI*, τόμ. XVIII. Αἱ ἐπαρχίαι ἦσαν Μεσσήνη, Λακεδαίμων, Ἐπίδαυρος, Λιμηρά, Κυνοῦρια, Ναυπλία, Ἑρμιονίς, Κορινθία, Αἰγιαλεία καὶ Ἀττικὴ, καὶ τὰ ἀστικά κέντρα Λογκανίκος, Μυστράς, Σπάρτη, Ἄργος, Ναύπλιον, Κρανίδι, Κόρινθος, Περγᾶλι, Βραχάτι, Κιάτον καὶ Ἀθῆναι.

6. Οἱ βοσκοτόποι ἦσαν εἰς εἰς Δουραλὴ Ἑλους, παρὰ τὴν παράλιον θέσιν *Τσουχλείκα* ἢ *Ἀμούτσα*, (ἀγνώστου ὀνομασίας σήμερον), τρεῖς εἰς Κιβέρι Ἀργολίδος, οἱ *Φάκλαρι* ἢ *Ἅγιος Δη-*

λίων, πολλά καπνοχώραφα, οίκιας,¹ μαγαζιά, αποθήκας, ύδρομύλους,² χάνια, φούρνους, ὡς καὶ ἰχθυοτροφεῖον³ καὶ πανδοχεῖον.⁴ Χάριν περιεργείας, σημειοῦται ὅτι ἡ Ἄνω Κυψέλη τῶν Ἀθηνῶν εἶναι τμῆμα πρώην βοσκοτόπου ἰδιοκτησίας Μ. Ἰατροῦ, ἐνῶ μέρος τοῦ γνωστοῦ Ἄλσους καὶ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τῆς Κηφισίας εἶναι τμῆμα πρώην ἐλαιῶνος καὶ περιβολίου ἀπαλλοτριωθέν ἀπὸ τοὺς κληρονόμους τοῦ Ἰατροῦ, ἐπὶ πρωθυπουργίας Χ. Τρικούπη.

Παρὰ τὴν μεγάλην ἔκτασιν καὶ τὸ διάσπαρτον τῶν ἰδιοκτησιῶν, τὴν ταλαιπωρίαν καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ταξιδίων, τὴν βραδύτητα τῶν ἐπικοινωνιῶν καὶ τὸ πολυάσχολον τοῦ ἀνδρός, ὁ Ἰατρὸς κατώρθωσε νὰ παρακολουθῇ πᾶσαν λεπτομέρειαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀκινήτων του. Πολύτιμον συνεργάτην εἶχε τὴν σύζυγόν του Μαγδαληνὴν, ἰδίᾳ διὰ τὰ ἐν Ἀργολίδι κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ σύζυγός του παρηκολούθει ἀκόμη καὶ τὰς καθημερινὰς καλλιεργητικὰς φροντίδας. Ὁ ἴδιος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν συχνῶν μετακινήσεών του εἰς Ἀθήνας, ἐνίστε μετέβαινε πρῶτον εἰς Κόρινθον ἔφιππος, διὰ νὰ ἐπιθεωρῇ τὰς μέχρις Αἰγιαλείας ἰδιοκτησίας του, κατόπιν δὲ εἰς Πειραιᾶ διὰ θαλάσσης. Ὡς πρὸς τὰς πατρικὰς ἰδιοκτησίας εἰς Λογκανίκον καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Λακωνίας, ὁ Ἰατρὸς εἶχεν ἀναθέσει τὴν φροντίδα τῶν εἰς τοὺς ἐκεῖ συγγενεῖς καὶ φίλους, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο εἰς τακτικὴν ἐπαφὴν.

Ὁ Μιχαὴλ καὶ ἡ Μαγδαληνὴ ἦσαν ἰδιαίτερος συνδεδεμένοι μὲ τὰ ἐν Κιβερίῳ κτήματά των. Εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Κιβερίου, ἀκριβῶς ἐναντι τοῦ Ναυπλίου, εἰς ἀπόστασιν ὀλιγώτερον τῆς ὥρας μὲ ἰστιοφόρον, διέθετον οἰκίαν, σωζομένην σήμερον. Ἡ οἰκία εἶναι ἐντὸς περιβολίου ὑπερυψωμένου καὶ περιβαλλομένου ὑπὸ διπλοῦ τοίχου, μὲ πολεμίστρες, ἐν εἵδει πύργου, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέλια περιβρέχονται ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Ναυπλίου, ἡ οἰκία διαθέτει ἐξώστην εἰς τὸν πρῶτον ὄφωρον, τὰ δὲ ὑπόγεια εἶναι ἀποθήκαι διὰ τὰ προϊόντα. Ἡ θέσις τῆς εἶναι δεσπόζουσα, ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι κατὰ μῆκος

μήτριος, *Μονοπόρι* καὶ *Μύτικας*, εἰς εἰς Μύλους Ἀργολίδος, ὁ *Βράχος* ἢ *Πύργος Βασιλοπούλας*, εἰς εἰς Ναύπλιον (ὁ εἰς τὴν Ἀγίαν Μονὴν Ἀρείας κληροδοτηθεὶς), τέσσαρες εἰς Σουλινάρι (Ἀσίνης) Ἀργολίδος, οἱ *Χωστή* ἢ *Μακρυχώραφο*, *Φουρνάκι* ἢ *Λαιμός*, *Δωροκωνσταντοῦς Χανδάκια* ἢ *Μουγκοβασιλεῖκα* καὶ *Σκληρῆς* ἢ *Μεγάλος Βράχος*, καὶ εἰς εἰς τὴν Κυψέλην τῶν Ἀθηνῶν, τὰ *Τουρκοβούνια*. Ὁ τελευταῖος καὶ δὴ τὸ περισωθέν ἐκ τῶν καταπατήσεων μέρος τοῦ βοσκοτόπου, ἐρυμοτομήθη τὸ 1933 καὶ δέκα ἕξ ἔτη μετὰ ἐπωλήθη ὡς οἰκόπεδα ὑπὸ τῶν «κληρονόμων Μιχαὴλ Ἰατροῦ», περιλαμβάνεται δὲ τὸ μέρος τοῦτο μεταξὺ τῆς Πλ. Κυψέλης καὶ τῶν ὁδῶν Βελβενδοῦς, Δελβίνου καὶ Δοϊράνης.

1. Περὶ τῆς κυρίας ἐγκαταστάσεως τοῦ Ἰατροῦ εἰς Ναύπλιον, βλ. σελ. 18 τοῦ παρόντος. Ἄλλῃ οἰκίᾳ τοῦ Ἰατροῦ ἐν Ναυπλίῳ ἦτο ἡ ἀπέναντι τοῦ *Παλατίου* (Κυβερνεῖον), τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν ὀπλαρχηγὸν Κασομούλην ἠθέλησαν νὰ ἐνοικιάσουν οἱ Μαυρομιχάλοι πρὸς τῆς δολοφονίας τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ ὁ Ἰατρὸς ἤρνήθη διὰ λόγους ὑποψίας (ΝΙΚΟΛΑΟΥ Κ. ΚΑΣΟΜΟΥΛΗ, *Ἐνθυμήματα Στρατιωτικά...*, τόμ. III, Ἀθῆναι 1942, σελ. 432).

2. Δύο εἰς Λογκανίκον Λακωνίας, οἱ τοῦ *Λογαρά* καὶ *Μεσσηανός*, τρεῖς εἰς Κεφαλάρι Ἀργολίδος, οἱ *Ἰσοῦφαγας*, *Τσαπράζης* καὶ *Καινούργιος*, καὶ τρεῖς εἰς Ἀθήνας, εἰς τὴν περιοχὴν *Σεπολίων*.

3. Εἰς Ἀγουλινίτσαν (βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. III, ἀριθ. 198).

4. Εἰς Ναύπλιον, «κατὰ τὸν αἰγιαλὸν καὶ ἀπέναντι τοῦ Στρατῶνος τοῦ ὀπλοστασίου» (βλ. *ΑΜΙ*, τόμ. XVIII, σελ. 70).

τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ περιτειχίσματος ρέει μέρος τῶν ὑδάτων τοῦ μικροῦ ποταμοῦ Ξοβρυιοῦ, ἦτο δυνατὴ ἡ παρακολούθησις ἐξ αὐτῆς τοῦ καθ' οἶανδήποτε στιγμὴν διαθεσίμου διὰ τὴν ἄρδευσιν ὕδατος.¹ Ἐκεῖ ὁ Μιχαήλ μετέβαινε συχνά, μόνος ἢ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, πρὸς παρακολούθησιν τῶν καλλιεργειῶν ἢ καὶ παραθερισμόν.

Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ τρύγου τὸ 1845, ἡ Μαγδαληνὴ ἦτο εἰς Ναύπλιον καὶ εἰδοποίησε τὸν ἐν Ἀθήναις σύζυγόν της: «*Ἐδῶ ἔχομεν βορυάδες καὶ ζέστες ὑπερβολικὰς καὶ ἄρχισαν νὰ πειράζονται αἱ σταφίδες εἰς Τζιβέρι (Κιβέρι)*».² Ἐν συνεχείᾳ, ἀναφερομένη εἰς τὸ διαθέσιμον δι' ἄρδευσιν ὀλίγον ὕδωρ, περιέγραφε σκηνὴν πανομοιότυπον σημερινῶν, εἰς ἐποχὴν ξηρασίας: «*οἱ σέμπροι δὲν ἀφήνουν τὸ νερόν, τὸ κόπτουν διὰ τὰ ἀραβοσίτια καὶ οὔτε ἄνθρωπον ἀφήνουν ἀπὸ ἐκεῖ διὰ νὰ ποτίσουν... (καὶ) ὁ πάρεδρος (Δῆμου Ἀργους) στέκεται μὲ φοβέρες εἰς ὁλοὺς τοὺς σέμπρους διὰ νὰ μὴν ἀφήνουν τὸ νερόν καὶ τὸ πάρουν διὰ τὰς σταφίδας*». Καταφανῶς ἐνωχλημένη καὶ μὲ μαχητικὰς διαθέσεις, ἡ Μαγδαληνὴ κατέληγε: «*διὰ τοῦτο θὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ καὶ ἄς μὲ ἐμποδίσουν νὰ μὴν ποτίσω*».

Δὲν γνωρίζομεν τί ἀκριβῶς διεδραματίσθη κατὰ τὴν προσωπικὴν ἐπέμβασιν τῆς Μαγδαληνῆς. Πάντως, αἱ σταφίδες ἐσώθησαν, καθ' ὅτι μετ' ὀλίγον ἡ Μαγδαληνὴ ἀνῆγγειλε τὸν τρύγον τῶν εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις σύζυγόν της. Μάλιστα, ἐπειδὴ ὁ τρύγος θὰ συνέπιπτε μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ «θέρους» ἢ τὸ «πρῶτο χέρι στὸ ἀλῶν», προσέθετεν: «*ἐὰν ἡμπορέσω, θὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ, διότι αὐτὴ ἡ στιγμὴ εἶναι οἱ κόποι ὁλοῦ τοῦ χρόνου*».³ Τελικῶς, εἰς τὸν τρύγον καὶ τὸ «θέρος» μετέβη ὅλη ἡ οἰκογένεια. Τοῦτο προκύπτει ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἰατροῦ, ὁ ὁποῖος ἐπιστρέψας εἰς Ναύπλιον ὀλίγον μετὰ ἔγραψεν εἰς φίλον: «*Ἡ φαμίλια μου εὐρίσκεται εἰς Τζιβέρι εἰς τὸν τρύγον τῆς σταφίδος... ἀπόψε θέλω ἀπεράσω καὶ ἐγὼ*».⁴

Ποικίλαι εἰδήσεις τοῦ Ἀρχείου πληροφοροῦν διὰ τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις καὶ ἐν ταυτῷ, διὰ τὴν τελευταίαν φάσιν ὠρισμένου τρόπου ζωῆς, περισσότερο θεοσεβομένου, φυσικοῦ, λιτοδιαίτου. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον, διὰ τὸν Ἰατρὸν προκύπτει τοῦτο καὶ ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἀναφορῶν τοῦ Ἀρχείου εἰς προσωπικὰ ἐξοδά του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ πολυτελεῖ, εὐρωπαϊκὰ γοῦστα τοῦ υἱοῦ

1. Πρόκειται διὰ τὴν γνωστὴν σήμερον ὡς «οἰκία Καζακοπούλου» ἡ Ν. καὶ Ι. Κ. Γκάβρου (προικῶα τῆς Ὀλγας Π. Ἰατροῦ, συζ. Ἀνδρ. Καζακοπούλου καὶ ἐγγονῆς τοῦ Μ. Ἰατροῦ), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν παραπλευρῶς καὶ νοτίως αὐτῆς νεωτέραν οἰκίαν, τὴν γνωστὴν σήμερον ὡς «οἰκία Ἰατροῦ» ἡ Γ. Γκίκα, ἡ ὁποία ὁμῶς εἶναι ἡ πρῶτη κατοικία τοῦ Γεωργίου Ι. Ἰατροῦ. Βλ. φωτογραφίας οἰκιῶν, σελ. 96 τοῦ παρόντος.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 720. Εἰς τὴν περιοχὴν Κιβερίου (Τζιβερίου) οἱ θερινοὶ βοριάδες εἶναι ζεστοί.

3. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 755.

4. Βλ. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1369. Πολλοὶ ἐπιστολαί, ἀφορῶσαι κυρίως εἰς τὰ ἐν Ἀργολίδι κτήματα, θίγουν πτυχὰς τῆς λεγομένης «μικρᾶς» ἢ τοπικῆς ἱστορίας. Παράδειγμα, ἡ ὑπὸ ἐπιστάτου τῶν κτημάτων Κιβερίου ἀναφορὰ πρὸς ἐγγονον τοῦ Μιχαήλ, διὰ τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτεται συμπτωματικῶς, ὅτι τὸ σημερινόν χωρίον Καλαμάκι τῆς Κοινότητος Μύλων, τὸ 1885 ἦτο θέσις καὶ χειμαδιὸ μόνον: «*Μερικοὶ Βερβαινώτες, δπου ἔρχονται τὸν χειμῶνα καὶ παραχειμάζουν εἰς θέσιν Καλαμάκι... ἐπῆγαν διὰ νυκτὸς καὶ ἐχάλασαν τὰ σύνορα καὶ κατεπάτησαν μέρος ἀπὸ τὸ στανοτόπισας... ὅ,τι δὲ ἀγαπᾷς νὰ πράξω εἰδοποίησέ με*» (*AMI*, τόμ. VIII, ἀριθ. 939).

του Παναγιώτου.¹ Διὰ τὸν Μιχαήλ αἱ προσωπικαὶ ἐπιθυμίαι περιορίζονται εἰς τὰ παραδοσιακά. Ἀφιετηρίαν καὶ τέλος ἀποτελεῖ τὸ ἀγνὸν ἐλαιόλαδον, τὸ διαλεκτὸ βαρελίσιο κρασί Σαντορίνης, ὁ ἐκλεκτὸς καπνὸς τοῦ τσιμπουκιοῦ, τὸ καλοφορμαρισμένο φέσι. Μοναδικαὶ πολυτέλειαι: ὠρολόγιον μὲ «χρυσὴν ἀλυσσον»² καὶ διαλεγμένος ἵππος.

Κάποτε, ἡ ἐκλογή ἵππου διὰ τὸν Ἱατρὸν εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὸν Δ. Πλαπούταν, ὁ ὁποῖος ὡς μέλος τῆς Αὐλῆς τοῦ Ὁθωνος ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀνεύρῃ ὅ,τι καλλίτερον. Ὁ Πλαπούτας ἐπεμελήθη καὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ κέλῃτος μὲ συνοδόν, ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ἀκόμη τότε Τυρνάβου, μέσω Λαμίας καὶ Χαλκίδος. Εἰς τὸν συνοδὸν ὁ Πλαπούτας παρέδωκεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν φίλον τοῦ Ἱατροῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγραφε: «*λαμβάνετε τὸ ἄλογον, τὸ ὁποῖον εὐχομαι νὰ σᾶς ζήσει, ἀλλὰ νὰ μὴν τὸ θεωρήσητε μὲ τὸ μάτι, ἀλλὰ ἀφ' οὗ τὸ καβαλλικεύσητε ὁ ἴδιος θέλετε ἰδῇ τί ἀξίζει*».³

Λιτοδίαιτος εἶναι καὶ ἡ συμβία τοῦ Ἱατροῦ, μὲ ἐξαίρεσιν ὅμως ὅταν πρόκειται διὰ τὰς νεαρὰς θυγατέρας τῆς. Ἀπλαῖ παραγγελίαι ἱκανοποιοῦνται ἐκ τῆς περιορισμένης ἀγορᾶς τοῦ Ναυπλίου, ἐνῶ ἐκεῖναι μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μόδας ἐκτελοῦνται εἰς Ἀθήνας, πολλαὶ εἰς τὸ γνωστὸν τότε κατὰστημα Παπαδάκη, ἡ καὶ τὸ ἐξωτερικόν, πάντοτε ὅμως μέσω τοῦ προβλεπτοῦ καὶ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας. Δεῖγμα παραγγελίας τοῦ ἔτους 1845, τῆς Μαγδαληνῆς πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις σύζυγον, εἶναι ἡ ἀκόλουθος: «*μὲ τὸν καλὸν σας ἐρχομὸν μᾶς φέρνεται μίαν σιάλπα (=σάρπα) μαύρη διὰ τὴν Φλωρεντία, πουλοῦν ἑτοιμες εἰς τοῦ Παπαδάκη δρχ.15, καὶ μία μικροῦλα διὰ τὴν Ἑλένη, διὰ νὰ μὴν ζηλεύῃ*».⁴ Ἄλλῃ, τοῦ αὐτοῦ ἔτους, εἶναι ἡ ἐξῆς: «*διὰ τὰ παιδιὰ..., εἰὰν ἔχετε εὐχαρίστησιν καὶ προφθάνετε νὰ τοὺς κάμετε ἀπὸ μίαν καμάγια, (= κάπα μὲ κουκούλα), διότι δὲν ἔχουν οὔτε ταμπάρο (= κοντὸ παλτό) καὶ κρυώνουν ὅταν ἐβγαίνουν ἔξω... τῆς Ἑλένης... τῆς φέρετε καὶ μίαν καλλιγραφίαν*».⁵

Ἐνίστε, αἱ ἐπιθυμίαι εἶχον ὕψηλὰς ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ τότε τὰ γοῦστα Μαγδαληνῆς καὶ Μιχαήλ δὲν ἔπεται ὅτι συνέπιπτον. Κάποτε ἡ σύζυγος παρήγγειλεν ὕφασμα διὰ παλτό καὶ ἔλαβε κατὰλληλον διὰ φουστάνι. Ἐκλαβοῦσα τὴν ἀκαταλληλότητα τοῦ χρωματισμοῦ ὡς συζυγικὴν ἀδιαφορίαν, ἡ Μαγδαληνὴ ἀπήντησε μὲ δόσιν εἰρωνείας: «*Ἡ εὐγενεὶά σας γνωρίζει τί χρώματα φορῶ. Μοῦ κακοφαίνεται ὅπου τὸ πληρώσατε, πλὴν δὲν πειράζει, ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ διὰ καναμπὶ (= κανναβάτσο), διὰ τίς τσιπουρίες τοῦ μούστου Χαϊδαρίου*».⁶ Ἀλλὰ καὶ ὁ σύζυγος ἤξευρεν ἀκριβῶς τί ἤθελε. Κάποτε, ὅταν ἔλαβεν ἀπὸ Κωνσταντινίου-

1. Εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ὁ Παναγιώτης χρησιμοποιοῖ μαῦρο χαβιάρι, ἀγγλικὴν μπίραν, βούτυρον, γαλλικὰ κρασιά (*Lafite, St. Julien*) καὶ καμπανίτην, ἀμαξαν εἰσαχθεῖσαν ἐκ Τεργέστης καὶ ἄλλας εὐρωπαϊκὰς πολυτελείας.

2. *AMI*, τόμ. XIX, σελ. 79.

3. *AMI*, τόμ. VIII, ἀριθ. 888-890, ὅπου λεπτομερὴς λογ/σμός ἐξόδων διὰ συνοδόν, καραντίνα, πλοῖον, κριθὴν καὶ *μπαξίσια*, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἵππου (δρχ. 450).

4. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 725. Ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη ὅταν ἡ τρίτη θυγάτηρ, ἡ Μαρία (Μαριγώ), εἶχεν ἀποβιώσει.

5. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 754.

6. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 741.

πολιν μαξιλάρια οὐχὶ τῆς ἀρεσκείας του, ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι τότε δὲν ἔχαιρον ἐκτιμήσεως, ἀπήντησεν: «τὸ πακκετάκι ὁποῦ μοῦ ἔστεῖλλατε μὲ ζευγάρια μαξιλάρια δὲν εἶναι καλῆς ποιότητος... κάμουν διὰ κανέν σπήτι ἑβραϊκόν».¹

Τὸ 1838, ὀλίγον πρὸ τῶν γάμων (καὶ ἀποβιώσεως) τῆς θυγατρὸς του Μαριγῶς, ὁ Ἰατρὸς παρήγγειλε τὰ τῆς προικὸς τῆς εἰς Εὐρώπην, ἀσφαλῶς κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὴν σύζυγον καὶ τὴν μελλοννυμφον, ἴσως καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης τῶν περιοδικῶν μόδας. Ἰδοὺ ἡ ἐνδιαφέρουσα παραγγελία διὰ τὴν πολυφερνον, ὡς διευτυπώθη εἰς ἐπιστολὴν πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς Τεργέστης: «Ἐνα φόρμα ἄσπρον ἀτιλάζι φοιράτο. Ἐνα ὁμοιο κρεπόνι μεταξωτόν, ἐν ὁμοιον κασμίρι κλειστόν διὰ τὸν χειμῶνα, εἶδος καπότα. Ἐνα ὁμοιον ἀπὸ διττὸ ἄλλο μεταξωτόν καλὸν ἐγκρίνετε καὶ ἕνα καπέλον ἄσπρον καλὸν μὲ βελουδένια γκιρλάντα καὶ μὲ ἄσπρον πτερόν, τετραχιλιῆς κεντισμένον. Μία σάρπα 15 πήχεις τούλι καλόν, 25 πήχεις ταντέλλα πλατιά, 15 πήχεις ἀτιλάζι σκέτο τριανταφυλὶ βαθύ, καλῆς ποιότητος, 6 ζευγάρια σκάλτσες βαμβακερὲς ἐγκλέζικες, σκέτες. 4 φάσες ὁμοιον μὲ τὰ φορέματα, μιὰ γκαντιέρα ἀσημένια, καλῆς ποιότητος, ζυγίζουσα δράμ. 500 ἕως 600».²

Ἄλλα ἔξοδα ἀφοροῦν εἰς παραγγελίας διὰ τὸ σπίτι καὶ τὸ γραφεῖον. Συχνά, τὰ ἀπλούστερα τῶν πραγμάτων παραγγέλλονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς καρέκλες καὶ θερμάστρα εἰς Μασσαλίαν, κρεβάτια εἰς Μάλταν, μπακίρια εἰς Κωνσταντινούπολιν, τόσον ὥστε ἀπορεῖ κανεὶς διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν χαμηλὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν στάθμην τοῦ τόπου. Ἄλλοτε αἱ παραγγελίαι ἀφοροῦν εἰς ἀντικείμενα μὲ ἀπαιτήσεις, ὡς «φανὸν διὰ γραφεῖον» ἐκ Τεργέστης ἢ «πιανοφόρτε» ἐκ Βιέννης, διὰ νὰ ἐκμάθῃ πιάνο μία τῶν θυγατέρων τοῦ Ἰατροῦ. Ἡ σχετικὴ παραγγελία πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς Τεργέστης ἔχει ὡς ἑξῆς: «ἐλησμόνησα νὰ σὰς γράψω δι' ἕν φόρτε πιάνο διὰ νὰ διορίσετε εἰς τὴν Βιέννην νὰ τὸ κάμουν καὶ νὰ σὰς τὸ στείλουν, τὸ ὁποῖον χρειάζομαι διὰ τὴν κόρην μου... (νὰ εἶναι) τῆς νεωτέρας μόδας, καλὸν καὶ γερόν».³

Βεβαίως, ὑπάρχουν καὶ ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν μὲ εἰδικὸν ἐνδιαφέρον. Τοιαύτη εἶναι τοῦ Ἰωάννου Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Ναύπλιον πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις εὐρισκόμενον ἀνηψιὸν του Μιχαὴλ Ἰατρόν, κατὰ Μάϊον 1845, περὶ ἐμβολίου: «προβλέψατέ μας καὶ στείλετε μίαν πένα βατζίνα φρέσκια, καλῆς ποιότητος, διὰ νὰ βατζινάρωμεν τὴν μικράν, διότι ἐνταῦθα ἐπαρρησιάσθη εὐλογία».⁴ Ἄλλη ἀφορὰ εἰς ἀγορὰν πολυελαιίου διὰ τὸν Ἅγιον Δημήτριον τῆς Τριπόλεως τὸ 1838, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰατρὸς παραγγέλλει εἰς Τεργέστην («Χρειάζεται ἕνας πολυέλαιος διὰ νὰ ἔχῃ 8 σαμουτάκια διὰ τὰ κεριά. Μὲ ἐπεφόρτισαν διὰ νὰ γράψω... πρὸς τὴν ἐντιμότητά σας... νὰ ἀγοράσῃ πρὸς φ.(ιορίνια) 10 ἢ 50 τὸ πολὺ, τὸν ὁποῖον παρακαλῶ μὲ πρῶτο μοῦ τὸν στέλλετε διὰ νὰ καταφθάσῃ τὸ Πάσχα»)⁵ Ὡσαύτως, ὑπάρχουν καὶ λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ μὲ εἰδικὸν ἐνδιαφέρον. Τοιαύτη

1. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. 466.

2. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 723. Περὶ ἀρραβῶνος Μαριγῶς, βλ. σελ. 27, σημ. 2 τοῦ παρόντος.

3. *AMI*, τόμ. XI, ἀριθ. 1036. Πιανοφόρτε (ἢ φόρτε πιάνο), ἐκ τοῦ ἰταλ. *piano forte* (=πιάνο).

4. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 797. Τὸ ἐμβόλιον εἶχε τελειοποιηθῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τοῦ 1798.

5. *AMI*, τόμ. X, ἀριθ. ἀριθ. 273.

εἶναι ἐκείνη τοῦ Καθημερινοῦ τοῦ ἔτους 1840, ἴσως ἔχουσα σχέσιν μέ τὰς ἀνεπισήμους ὑποχρεώσεις τοῦ Ἰατροῦ, ὡς τοῦ εὐπόρου προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλίου: «*Δημοτικὸν Συμβούλιον — δι' ὅσα ἐξοδεύσαμεν... διὰ τὸν χορὸν τῆς Α.Μ. κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον... δρχ.591,61*».¹

Ὡς κάθε πατὴρ πρὸς υἱόν, ὁ Μιχαὴλ ἔτρεφεν ἀδυναμίαν πρὸς τὸν μονάκριβον υἱόν του Παναγιώτην. Διὰ τὴν μὴν στέρησιν αὐτὸν ὅ,τι εἶχε ὁ ἴδιος στέρηθῃ, τὸ 1845 ἔστειλε τὸν υἱόν εἰς Παρισίους διὰ σπουδὰς. Παραλλήλως, ἔδωσε ὁδηγίας εἰς ἀνταποκριτὰς του τῆς Μασσαλίας νὰ ἐμβάζουν εἰς τὸν Παναγιώτην 150 φράγκα μηνιαίως διὰ τὰ ἐξοδὰ του.

Ὁ νεαρὸς Παναγιώτης ἀνεχώρησεν ἀτμοπλοϊκῶς ἐκ Ναυπλίου καὶ ἔφθασεν εἰς Τουλὼν μετὰ ἓνα μῆνα περίπου. Κατ' αὐτόν, ἡ ἀργοπορία ὠφείλετο εἰς τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον «*δὲν ἠδύνατο νὰ ταξιδεύσῃ μακρυνόμενον ἀπὸ τὴν γῆν ἐνεκα τῶν μεγάλων τρικυμιῶν*».² Πιθανότερα ἐκδοχὴ φαίνεται ἡ ἐπὶ 21 ἡμέρας παραμονὴ τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας, ἐξ ὧν 6 εἰς Πόρον, 5 εἰς Μάλταν, 7 εἰς Νεάπολιν καὶ 3 εἰς Λιβόρνον.

Ἀπὸ Τουλὼν ὁ Παναγιώτης μετέβη ὁδικῶς εἰς Μασσαλίαν, ὅπου ἐφιλοξενήθη εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ἀνταποκριτῶν τοῦ πατρός του καὶ τότε προξένων τῆς Ἑλλάδος, ἀδελφῶν Τζιτζίνια, οἱ ὅποιοι ἔδωσαν καὶ δεξίωσιν πρὸς τιμὴν του. Λόγῳ ὅμως κοπώσεως, ὁ νεαρὸς παρέμεινε κλινῆρης ἐπὶ τετραήμερον, κατόπιν δὲ συμβουλῆς τῶν ἱατρῶν «*ἐφλεβοτομήθη δις*». Τὴν πέμπτην ἡμέραν ἀνεχώρησε πάλιν, μὲ ταχυδρομικὴν ἄμαξαν, δηλαδή τὴν γνωστὴν *diligence*, καὶ μέσῳ Λυὼν ἔφθασε μετὰ τέσσαρας ἀκόμη ἡμέρας εἰς Παρισίους. Κατάκοπος ἐκ τοῦ ταξιδίου καὶ τῶν συγκινήσεων καὶ ἔχων ἐξοδεύσει ὅ,τι χρήματα εἶχε ἀπὸ τὸ σπίτι του, ὡς καὶ δύο μηνιαῖα, τὰ ὁποῖα προεισέπραξεν εἰς Μασσαλίαν, ἐγκατεστάθῃ οἰκότροφος εἰς πανσιὸν τῆς ὁδοῦ Jacob 8 (ἀργότερον εἰς τὸν ἀριθμὸν 27).

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν του εἰς Παρισίους, ὁ νεαρὸς Παναγιώτης, ἀντιληφθεὶς τὴν οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν του νὰ ἀπολαύσῃ πάντα τὰ περιβάλλοντα αὐτὸν θέλητρα τῆς μεγαλουπόλεως καὶ συγχρόνως διαισθανθεὶς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πατρός, ἤρχισε νὰ κατακλύζῃ μὲ δακρυβρέκτους ἐπιστολάς τὸν κλειδοκράτορα τοῦ οἰκογενειακοῦ ταμείου. Ὁμολογουμένως αἱ σχετικαὶ ἐπιστολαὶ του γέμουν ἐφευρηματικότητος, διπλωματικότητος καὶ φαντασίας, ἀλλὰ καὶ συναρπαστικῶν λεπτομερειῶν τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοῦ φοιτητοῦ, εἰς τὸ Παρίσι τοῦ 1845.

Εἰς μίαν ἐπιστολὴν ὁ Παναγιώτης ἐξιστορεῖ τὰς περιπετείας νέων ἀσθενειῶν του (*φλόγησιν τοῦ λαιμοῦ, πυρετὸν καὶ πονοκέφαλον «ἀπὸ τὴν φύτρωσιν μιᾶς τραπεζίτας ἣτις δὲν ἔχει τόπον νὰ ἐξέλθῃ*»),³ καὶ φυσικά, ἀπαριθμεῖ τὰ ἐξοδα δι' ἱατρόν, ἀβδέλας, ροδοζάχαρον, «*ροδόμηλον*», ἱαματικά νερά κλπ. Εἰς αὐτὰ προσθέτει τὰ ἐξοδα τοῦ δωματίου, τῶν γευμάτων («*εἰάν θέλῃ τις νὰ ἔχῃ καθ' ἡμέραν κωλικόν, δύναται νὰ εὕρῃ καὶ μὲ φρ. 40*»), τῆς θερμάνσεως (*3 ὥρας τὴν ἡμέραν*), τοῦ φωτισμοῦ («*δὲν μεταχειριζόμεθα λάδι ἀλλὰ σπερματζέτα, διότι τὸ λάδι...*

1. *AMI*, τόμ. XIX, σελ. 289.

2. Βλ. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 708.

3. Βλ. *AMI*, αὐτόθι, ἀριθ. 739.

κοστίζει τριπλασίαν τιμήν»), τοῦ διδασκάλου τῆς γαλλικῆς, τῶν πλυστικῶν, τῶν τσιγάρων, τῶν σπύρων, τῆς γραφικῆς ὕλης, τῶν βιβλίων, περιέργως πῶς, δλων ἀπιστεῦτως ἀκριβῶν. Μὲ πολλὴν πειστικότητα, ὁ νεαρὸς καταλήγει: «ἐὰν ἡ κατάστασίς σας δὲν σᾶς τὸ συγχωρεῖ... γράψατέ μου μὲ πρῶτον ταχυδρομεῖον διὰ νὰ ἐπιστρέψω... (καὶ) ἡσυχάσω, διότι τότε μόνον μία λύπη θέλει κυριεύσῃ τὴν καρδίαν μου: ὅτι ἦλθα εἰς τὴν πηγὴν τῶν φώτων καὶ ἐπέστρεψα ὀπίσω ἔνεκα τῶν ἐξόδων».

Ἐν τῷ μεταξύ ἔφθαναν εἰδήσεις μέχρι Ναυπλίου, ὅτι ὁ Παναγιώτης ἐπεμελεῖτο περισσότερον τῶν διασκεδάσεων παρὰ τῶν σπουδῶν καὶ δι' αὐτὸ ὁ «σκληρὸς» πατὴρ δὲν ἐκάμπτετο. Μετὰ τρεῖς μῆνας, εἰς τοὺς «πάγους» καὶ τὰ «χιόνια» τῶν Παρισίων, ὁ νεαρὸς γράφει πάλιν: «κάθημαι μέσα εἰς τὴν κάμεραν...», διότι οὔτε ταμπάρο, οὔτε παλτό, οὔτε βρακὶ χειμωνιάτικο ἔχω, οὔτε βέστα τῆς κάμερας (= ρόμπα).¹ Ἀπελπισμένος, «εἰς ὅλα τὰ μέτωπα», ἔπαιξε τὸ τελευταῖο χαρτί: «Σήμερον μὲ λύπην μου σᾶς ἀναγγέλω ὅτι ἔπαυσα τὸν διδάσκαλον τῶν Γαλλικῶν, διότι δὲν δύναμαι νὰ πληρώνω».

Κατόπιν ἐπιμόνων προσπαθειῶν καὶ πολλῆς ἐπιμονῆς τοῦ υἱοῦ, ὁ πατὴρ ἐκάμφθη καὶ τὰ μὲν μηνιαῖα ἐμβάσματα ἡῤῃξε σταδιακῶς εἰς 300 φράγκα, τὸν δὲ υἱὸν προσεπάθει νὰ νουθετήσῃ μέσω τοῦ Ἀθανασίου Δουρούτη, διατρίβοντος καὶ αὐτοῦ εἰς Παρίσιους διὰ σπουδᾶς. Τελικῶς, ὅλα διευθετήθησαν: ὁ Παναγιώτης ἀπεφοίτησε τῆς *Faculté de Droit* τὸ 1848 καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπανδρεύθη, ἀπέκτησεν οἰκογένειαν, ἐπαξίως ἀντικαθίστα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τὸν γηράσκοντα πατέρα καὶ ἀπὸ τοῦ 1859 ὑπηρετεῖ εὐδοκίμως ὡς βουλευτῆς Ναυπλίας.

Γενικά — Δωρεαί — Κληροδοτήματα — Ἀπόγονοι

Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ στατικότητα τῆς κοινωνίας περιώριζεν τοὺς ὀρίζοντας τοῦ ἀτόμου, προκαλεῖ κατάπληξιν ἡ πολυπραγμοσύνη τοῦ Μιχαὴλ Ἰατροῦ· ἐμπόριον, βιομηχανία, ναυτιλία, τραπεζικαὶ ἐργασίαι, πολιτικὴ δραστηριότης, ἀσχολία μὲ τὰ κοινά, στενὴ παρακολούθησις διασπάρτου καὶ λίαν ἐκτεταμένης κτηματικῆς περιουσίας καὶ ἀκόμη, χρόνος καὶ διάθεσις διὰ τὸν τρύγον καὶ τὸ «θέρος», ἴσως διότι πλησίον τῆς γῆς εὗρισκε τὴν μοναδικὴν πνευματικὴν ἡρεμίαν. Δικαιολογημένως, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ αἵωνος ὁ Ἰατρὸς θεωρεῖται οἰκονομικὸς παράγων τοῦ τόπου. Τὸ 1848 ὁ Ὅθων ἀποστέλλει τὴν θαλαμηγόν του εἰς Ἰσθμια εἰδικῶς, διὰ νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς Πειραιᾶ.² Τὸ αὐτὸ ἔτος οἱ μεγαλέμποροι τοῦ Λονδίνου Σπάρταλης καὶ Λασκαρίδης ἀνοίγουν ἀνοικτὴν πίστωσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἰατροῦ, πρᾶγμα σπάνιον τότε, διότι θεωροῦν αὐτὸν γνωστὸν εἰς δὴλὴν τὴν Εὐρώπην.³ Τὸ 1853, εἰς ἐπίσημον κατάλογον 7479 ἐνόρκων ἐξ ὅλης τῆς

1. Βλ. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 760.

2. Βλ. *AMI*, ἐνθ' ἄνωτ. ἀριθ. 782, ὅπου ὁ Κ. Δουρούτης εἰδοποιεῖ ἐξ Ἀθηνῶν τὸν εἰς Κόρινθον εὐρισκόμενον Ἰατρὸν: «Χθὲς τὸ πρῶτ' ἀνεχώρησεν τὸ Βασ. κόττερον διὰ τὸ Καλαμάκι (δηλ. τὰ Ἰσθμια) διὰ νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς αὐτό. Ἐλπίζω ἀπόψε νὰ κατορθώσῃτε νὰ ἀναχωρήσῃτε δι' ἐνταῦθα».

3. Βλ. *AMI*, τόμ. VII, ἀριθ. 801.

Ἑλλάδος, ὁ Ἱατρός φέρεται ἔχων τὸ μεγαλύτερον εἰσόδημα.¹ Οἱ συμπολίται του οὐδεμίαν σημαντικὴν ἀπόφασιν λαμβάνουν πρὶν τὸν συμβουλευθοῦν, ἐνῶ κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ βίου του λογίζεται ὁ ἐπισημότερος Πελοποννήσιος ἔμπορος καὶ «εἰς τῶν πρώτων κτηματιῶν καὶ οἰκοκυραίων τῆς Ἑλλάδος».² Τέσσαρα ἔτη μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐφημερίς γράφει διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Ἱατροῦ: «Ἀληθῶς, δύο Κροῖσοι Ἕλληνες ὑπάρχουν, ὁ μὲν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ὁ δὲ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ὁ Κύριος Σίνας... καὶ ὁ μακαρίτης Μ. Ἱατρός».³

Φορτωμένος πλοῦτη καὶ τιμάς, ὁ Ἱατρός οὐδέποτε ἀπεμακρύνθη τῶν παραδόσεων. Ἀφοσιωμένος εἰς Θεόν, Πατρίδα, οἰκογένειαν καὶ ἐργασίαν, ἐνδεδυμένος τὸ ἀσιατικὸν ἔνδυμα τῶν προγόνων του καὶ τὸ ἀγαπημένον του τυνησιακὸν φέσι,⁴ παρέμεινε ἀνεπιτήδευτος καὶ εὐπροσήγορος, ἀποκαλούμενος ἀπὸ γνωστούς καὶ φίλους «κύρ Μιχαλάκης». Ὡς θὰ ἀνεμένετο, ὁ Ἱατρός πολλαπλῶς ἐβοήθησεν ὀρφανὰ, χήρας, πτωχοὺς νοσοκομεῖα καὶ οἴκους τοῦ Θεοῦ.

Ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐν ζωῇ δωρεῶν τοῦ Ἱατροῦ εἶναι τὸ σημερινὸν Δημοτικὸν Νεκροταφεῖον Ναυπλίου, ἐπὶ ἰδιοκτῆτου οἰκοπέδου, συμπεριλαμβανομένου τοῦ περιτειχίσματος καὶ τοῦ Ναϊδρίου τῶν Ἀσωμάτων. Ἄνωθεν τῆς θύρας τοῦ Ναϊδρίου εἶναι ἐντοιχισμένη ἡ κτητορικὴ ἐπιγραφή «Τοῖς Ἀσωμάτοις τὸν Ναὸν τοῦτον ἱδρυσεν Μιχαὴλ Ἱατρός τῷ 1852» καὶ ἄνωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ Νεκροταφείου: «Ἀνήγειρεν ἰδίᾳ δαπάνῃ Μιχαὴλ Ἱατρός ὑπὲρ τοῦ Δήμου Ναυπλίας τὸ Νεκροταφεῖον τοῦτο μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἱδρυμάτων 1852».

Ἡ κατασκευὴ τοῦ Νεκροταφείου ἤρχισε περὶ τὸ 1848.⁵ Κατὰ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσιν, ἀφορμὴ διὰ τὴν ἀνέγερσίν του ὑπῆρξε τυχαῖος περίπατος τοῦ Ἱατροῦ ἐφίππου μετὰ τῆς νεαρᾶς θυγατρὸς του Ἑλένης, ὁπότε ὀλίγον ἔξωθι τῆς πόλεως εὐρέθησάν πρὸ ἀνθρωπίνου πτώματος, σπαρασσομένου ἀπὸ ὄρνεα. Τότε, ὁ πατὴρ ὑπεσχέθη εἰς τὴν νεαρὰν νὰ μὴν ἐπανίδῃ τοιοῦτον φρικιαστικὸν θέαμα, ὑπόσχουσιν τὴν ὁποίαν ἐτήρησεν.

Ὁ Μιχ. Ἱατρός συνεζεύχθη τὴν Μα γ δ α λ η ν ἦ ν (Χατζῆ) Νικολάου Σέκερη († Ἄργος 1871), μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε δύο υἱούς, τοὺς Ἀ ν α σ τ ᾶ σ τ ο ν († Ναύπλιον 1830),⁶ καὶ Π α ν α γ ι ῶ τ η ν (; Κύθηρα 1823 - Ἀθῆναι

1. Βλ. ΦΕΚ, 8.9.1853, Παράρτημα Ἐνόρκων.

2. Βλ. νεκρολογίαν (σελ. 12, σημ. 1 τοῦ παρόντος).

3. Βλ. Ἀργολίς, 28 Ἀπριλίου 1872, σελ. 2.

4. Ἐνδ. βλ. προσωπογραφίαν Μιχαὴλ Ἱατροῦ, σελ. 93 τοῦ παρόντος. Τῆς συζύγου του Μαγδαληνῆς τὴν προσωπογραφίαν ἐδῶρξεν ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν Ἀγίαν Μονὴν Ἀρείας. Περί χρήσεως φεσίου καὶ ὑπὸ τῆς Μαγδαληνῆς, ἐνδ. βλ. ΑΜΙ, τόμ. ΧΙ, ἀριθ. 1741.

5. Ἐνδ. βλ. ΑΜΙ, ἐνθ' ἄνωτ., ἀριθ. 808. Ὁ μέχρι τότε συνήθης τόπος ταφῆς ἦτο ὁ μεταξὺ τῆς ἔθν. ὁδοῦ καὶ τοῦ Ναϊδρίου τῶν Ἀγίων Πάντων χῶρος, ὅπου σήμερον διάφορα κτίσματα καὶ ἐργοστάσια. Μετὰ τὴν ἐναρξιν λειτουργίας τοῦ Δημοτικοῦ Νεκροταφείου αἱ κοσμοῦσαι σήμερον τὸ δάπεδον τοῦ Ναϊδρίου παλαιαί, μαρμάριναι ταφόπετραι, πρέπει νὰ μετεφέρθησαν ἐκεῖ ἐκ τοῦ καταργηθέντος τόπου ταφῆς. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται ἡ τοῦ Διονυσίου Ἱατροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ μετακομιδὴ εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀδελφοῦ του Μιχαὴλ ἐγινε ἀργότερον (διὰ κατάλογον τῶν ταφοπετρῶν αὐτῶν, βλ. Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗΣ, Ὁ Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης, σελ. 242).

6. Ἐνδ. βλ. ΑΜΙ, τόμ. ΙΙΙ, ἀριθ. 92.

1877),¹ ὡς καὶ τρεῖς θυγατέρας, τὰς Μ α ρ ί α ν ἢ Μαριγῶ († Ναύπλιον 1838),² Φ λ ω ρ ε ν τ ί α ν (Τήνον; 1832 - Ἀθήναι 1930), σύζ. Ἀθανασίου Γ. Δουρούτη,³ καὶ Ἐ λ έ ν η ν (Ναύπλιον 1837 - Ἀθήναι 1902), σύζ. Ἰωάννου Δ. Σπηλιωτάκη.⁴ Ἐνα ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου του, ὁ Ἰατρὸς ἡσθένησε μὲ συμπτώματα αἱματουρίας καὶ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1868, ἐνενηκοντούτης σχεδόν, ἀπεβίωσεν εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ Μεταξουργείου τῶν Ἀθηνῶν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ του Ἀθανασίου Δουρούτη. Ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ μνημονευθὲν Δημοτικὸν Νεκροταφεῖον Ναυπλίου, ὅπου ὁ τάφος του εὑρεται ἀριστερὰ ὡς πρὸς τὸν εἰσερχόμενον καὶ παραπλευρῶς τοῦ Ναϊδρίου τῶν Ἀσωμάτων.

Ἐκ τῶν πολλῶν κληροδοτημάτων τοῦ Μ. Ἰατροῦ, σπουδαιότερον εἶναι τὸ πρὸς τὴν Ἀγίαν Μονὴν Ἀρείας. Σκοπὸς τούτου ἦτο ἡ ἀνασύστασις τῆς ἐρειπωμένης τότε μονῆς τοῦ 12ου αἰῶνος, εὕρισκομένης εἰς ἀπόστασιν πορείας ἡμισείας ὥρας περίπου ἐκ Ναυπλίου, ὅπου καὶ ἀναβλύζουσα πηγὴ, ἴσως ἡ ὑπὸ τοῦ Πausaniou περιγραφείσα *Κάναθος*. Τὸ κληροδότημα συμπεριέλαβεν ἀπάσας τὰς πέριξ τῆς Μονῆς γαίας (βοσκότοπον, ἐλαιῶνα, ἀμπέλους, ἀγρούς καὶ περιβόλι) ἰδιοκτησίας Μ. Ἰατροῦ, ἐκτιμηθείσης τῆς ἀξίας των ὑπὸ τοῦ κληροδότου εἰς τὸ ἐν δέκατον τῆς συνολικῆς περιουσίας του. Σήμερον, ἡ ἀδελφότης τῆς Μονῆς ἀριθμεῖ εἴκοσι περίπου μοναχάς.⁵

Διὰ τὰς ποικίλας ἐκδουλεύσεις του πρὸς τὴν πατρίδα, εἰς τὸν Μιχαὴλ Ἰατρόν, εὐθύς μετὰ τὸν θάνατόν του, ἀπενεμήθη ὁ Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Σωτήρος.⁶

1. Συνεζεύχθη τὴν Ἑλπίδα Ν. Καλλέργη (ἀνεψιὰν τοῦ γνωστοῦ Δημητρίου Καλλέργη), μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε δύο υἱοὺς (τοὺς Μιχαὴλ καὶ Νικόλαον) καὶ ἑξ θυγατέρας (τὰς Μαγδαληνὴν σύζ. Ν. Δημαρᾶ, Κάκιαν, σύζ. Ἀλ. Ἀμπελᾶ, Ὀλγαν, σύζ. Ἀνδρ. Καζακοπούλου, Ρόζαν, σύζ. Ι. Λελάκη καὶ μετέπειτα Ν. Σιμάτου, Φλωρεντίαν, σύζ. Γ. Ἀθανασιάδου καὶ Μαρίκαν). Ἐξ αὐτῶν δλων, πλὴν τριῶν (τοῦ Νικολάου, τῆς Μαγδαληνῆς καὶ Μαρίκας), ἐπιζοῦν ἀπόγονοι —σχετικῶς, βλ. Γενεαλογικοὺς Πίνακας β' - δ'. Ὁ Παναγ. Μ. Ἰατρὸς ἀπεβίωσεν 9 ἔτη μετὰ τὸν πατέρα του, εἰς σχετικῶς νεαρὰν ἡλικίαν. Ἡ νεκρολογία του ἀναφέρει χαρακτηριστικῶς «ἐνεκα τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του περιεπλέχθη εἰς λαβύρινθον πολιτικῶν δικῶν καὶ φροντίδων ἀνεξαντλήτων, αἵτινες περιήγαγον αὐτὸν ἐσχάτως εἰς δεινὴν σωματικὴν καχεξίαν» (βλ. ἐφ. Ἀνεξαρτησία [Ναυπλίου], 11 Μαΐου 1877). Ὁ ἐκλιπὼν ἠγαπᾶτο καὶ ἔχαιρε γενικῆς ἐκτιμῆσεως, κατῴκει δὲ εἰς τὴν σήμερον ἀνακατασκευαζομένην οἰκίαν ἐπὶ τῆς γωνίας τῶν ὁδῶν Βουλῆς καὶ Κολοκοτρώνη, ὅπισθεν τῆς Παλαιᾶς Βουλῆς, τὴν δὲ ἐν Ἀθήναις κηδεῖαν του παρηκολούθησεν ὁ Πρωθυπουργὸς Κουμουνδούρος μετὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν βουλευτῶν.

2. Ἀνύπανδρος (βλ. σελ. 27, σημ. 2 τοῦ παρόντος).

3. Ἐπιζοῦν ἀπόγονοι (βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα γ').

4. Ἐπιζοῦν ἀπόγονοι (βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα δ' καὶ Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗ, Ὁ Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης, σελ. 313-314).

5. Περὶ τῆς Μονῆς, βλ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘ. ΧΩΡΑ, Ἡ Ἀγία Μονὴ Ἀρείας, Ἀθήναι 1975, ὅπου καὶ πλήρης βιβλιογραφία.

6. Βλ. ΦΕΚ, φ. 41 (18.9.1868), σελ. 322 (ἦτο ἤδη κάτοχος τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος —βλ. σελ. 29 τοῦ παρόντος).

Ὁ Κατάλογος κατηρτίσθη κατὰ τόμον ἢ φάκελον. Δι' ἕκαστον τόμον ἢ φάκελον δίδεται ἐνδεικτικὴ περιγραφή τῶν περιεχομένων, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐγγράφων καὶ ἡ καλυπτομένη χρονικὴ περίοδος. Ὅταν τὸ περιεχόμενον εἶναι ἐπιστολαὶ ἢ ἀντίγραφα, ἡ καταλογογράφησις περιέλαβε καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν κατ' ἀποστολὰ ἢ παραλήπτην καὶ ὅταν ἡ καλυπτομένη ὑπὸ τοῦ τόμου ἢ φακέλου χρονικὴ περίοδος εἶναι μεγάλη, τότε ἡ καταλογογράφησις αὐτὴ ἐγίνε κατὰ μικροτέρας χρονικὰς περιόδους, συνήθως ὀχι πέρα τοῦ ἔτους, τοῦτο δὲ πρὸς εὐχερῇ ἐντοπισμὸν τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου. Διὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. V τόμον, ἂν καὶ λογιστικοῦ περιεχομένου, ἠκολουθήθη παρεμφερὲς σύστημα λόγῳ ἡϋξημένου ἐνδιαφέροντος τῶν περιεχομένων. Εἰς τὸ τέλος τῶν περισσοτέρων τόμων παρτίθεται συνοπτικὸν εὐρετήριον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπαντωμένων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστοτέρων, κυρίων ὀνομάτων.

Λεπτομερεστέρα καταλογογράφησις (π.χ. ἕκαστον ἐγγράφον κεχωρισμένως, μὲ αὐξ. ἀριθ. κλπ.) ἢ κατάστρωσις πλήρους εὐρετηρίου δὲν ἦτο ἐφικτὴ διὰ τὴν παροῦσαν σύντομον μελέτην. Πάντως, τὸ χρησιμοποιηθὲν σύστημα ἐπιτρέπει τὸν σχετικῶς εὐχερῇ ἐντοπισμὸν οἰουδήποτε ἐγγράφου ἐντὸς περιωρισμένης σειρᾶς 50 ἕως τὸ πολὺ 200 ἄλλων ἐγγράφων.

Διευκρινεῖται ὅτι ἐρωτηματικὸν συνοδεῦον βαπτιστικὸν ὄνομα ἢ τὸ ἀρχικὸν τοῦ ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι τοῦτο εἶναι δυσανάγνωστον. Ἐξ ἄλλου, ἐρωτηματικὸν συνοδεῦον οἰκογενειακὸν ὄνομα, κατὰ κανόνα, σημαίνει ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο τεκμαίρεται ὑπὸ ἀφρεσιν ἐκ τοῦ κειμένου ἢ δὲν συνοδεύεται ὑπὸ βαπτιστικοῦ ὀνόματος ἢ ἀρχικοῦ.

Κατάλογος

Τόμος Ι

Κατάστιχον (έν φωτοαντιγράφῳ, τοῦ πρωτοτύπου εἰς χεῖρας Π. Μ. Ἰατροῦ τὸ 1972), σχ. 14,3Χ20,3 ἐκ., γεγραμμένον διὰ χειρὸς Μ. Ἰατροῦ, περιέχον 78 σελίδας σημειωμένας διὰ πρασίνης μελάνης εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντάς ἀριθμοὺς 1-78 καὶ περιλαμβάνον τοὺς ἀκολουθοῦντας ἀτομικοὺς λογαριασμοὺς τῆς περιόδου 1802 - 1808:

- 1802— Ἀναστασίου Σταθοπούλου καὶ Σία
— Κωνσταντῇ τοῦ Ἀνδρέου καὶ Σία
— Ἀναστασίου Ἰατροῦ¹
- 1803— Χρήστου Νικολάου Ἰατροῦ καὶ Σία εἰς Σμύρνην
— Ἀναστασίου Ἰατροῦ (πατὴρ μου)
— Γεωργίου Ἀντωνοπούλου καὶ Χρηστοπούλου
- 1804— Γεωργίου Καραγιαννοπούλου
— Βασιλείου Ἀθανασοπούλου
— Ἰωάννου Χινοπούλου
— (Χατζῆ) Μανωλάκη ...² Μπογιατζόγλου
— Ἀθανασίου Ἰατροῦ (σταμπολῆς)
— Ἀναστασίου Ἰατροῦ (πατὴρ μου)
— Ἰωάννου Κορφωτάκη³
— Ἰωάννου Γολοπούλου⁴
— Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Α. Χρηστοπούλου
— Μανώλη Χαρτουλάρη
— Λυμπέρη Γιαννακοπούλου⁵
- 1805— Ἰωάννου Χινοπούλου εἰς Σμύρνην
— Θεοδωράκη Βλασοπούλου
— Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Α. Χρηστοπούλου

1. Νοεῖται ὁ πατὴρ τοῦ Μιχαήλ.

2. Καζάζη (·)

3. Προφανῶς, πρόκειται περὶ τοῦ Ἰωάννου Κορφωτάκη, πατρὸς τοῦ Νικολάου (βλ. σελ. 31 σημ. 1 τοῦ παρόντος).

4. Ἡ στήλη *Λαβεῖν* σημειωμένη 1805. Πιθανῶς, τὸ «Γολόπουλος» διεμορφώθη εἰς «Ἀγαλόπουλος» ἀργότερον.

5. Εἰς τὸ κείμενον *Γιαννουκόπουλος*. Ἐπειδὴ εἰς τὰ κείμενα τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ προσώπου

- Στρατήγη Νικολάου
- Ἰωάννου Κυρουσάκη
- Ἰωάννου Μορφογένη
- Δημητρίου Γιαννουκοπούλου
- Λυμπέρη Γιαννακοπούλου
- Νικολάου Κωνσταντίνου
- Γεωργίου Ἀγαλοπούλου εἰς Σμύρνην
- Ἱμπραϊμαγα Μολᾶ μπραϊμάκη¹
- Νικολάου Κρεμιδοπούλου εἰς Μυστρᾶν
- Παναγιώτου Τζουνάκη εἰς Τριπολιτζάν¹
- Ἰωάννου Μεϊνδανοπούλου εἰς Τριπολιτζάν
- Ἀναστασίου Ἰατροῦ (*πατήρ μου*)
- 1806— Ἀναστασίου Ἰατροῦ (*πατήρ μου*)²
 - Γεωργίου Ἀγαλοπούλου εἰς Σμύρνην
 - Ἀναστασίου Γεωργακοπούλου εἰς Σμύρνην
 - Δημητρίου Γιαννουκοπούλου
 - Λυμπέρη Γιαννακοπούλου
- 1807— Νικολάου Δημητρίου Κρεμιδοπούλου³
 - Μανώλη Χαρτουλάρη³
 - Ἀναστασίου Ἰατροῦ (*πατήρ μου*)
 - Γεωργίου Ἀγαλοπούλου εἰς Σμύρνην
- 1808— Γεωργίου Ἀγαλοπούλου εἰς Σμύρνην

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐγγραφῶν τοῦ Τόμου μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότε-
ρα: Ἀγαλόπουλος Παναγ., Ἀντωνόπουλος Σταματέλος, Βλαστός Λουϊτζής,
Βοῦρος Ἐμ., Καλβοκορέσης Λουμιτζής, Κατακουζηνός Ἰω., Μαυρογορδάτος
Παντιᾶς, Πετροκόκκινος Τζανές, Ροδοκανάκης Ἐμ., Σκυλίτσης Ν. καὶ Χουσεϊ-
ναγας Βοεβόδας Μυστρᾶ.

Τόμος II

Κατάστιχον ἀντιγραφῆς ἐξερχομένων ἐπιστολῶν κλπ., δερματόδετον, 10
Ἰουλ. 1819 - 20 Νοεμ. 1830, περιέχον 154 σελίδας σχ. 21, 3 X 30,7 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ
54 συμπληρωμέναι μὲ τὰ ἀκόλουθα 122 ἀντίγραφα ἐπιστολῶν διαφόρων, ση-

δὲν γράφεται πάντοτε πανομοιότηως, εἰς ὅσας περιπτώσεις διαπιστοῦται ταυτοπροσωπία χρησι-
μοποιεῖται ἡ πλέον δόκιμος γραφή.

1. Ἡ στήλη *Δοῦναι* σημειωμένη 1806.
2. Ἡ στήλη *Λαβεῖν* σημειωμένη 1808.
3. Ἡ στήλη *Λαβεῖν* σημειωμένη 1806.

μειωμένα εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν δι' ἐρυθρᾶς μελάνης μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 1-116¹:

- 1819— 11 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν² πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1820— 23 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 Μ. Ἰατροῦ καὶ Ι. Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Ὑδραν πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
 - 2 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον-Χαβιαρούχαν εἰς Κωνσταντινούπολιν
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Διον. Ἰατρὸν καὶ Σαρ. Μαλτσινιώτην εἰς Μάλταν
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Δημ. Κ. Πολίτην³
 - 6 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς ἀδελφοὺς Στάμου καὶ Ἐμ. Ἀλεξόπουλον εἰς Πάτρας
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Σαρ. Μαλτσινιώτην εἰς Μάλταν
 - 2 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
- 1821— 2 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον-Χαβιαρούχαν εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τριπολιτζάν πρὸς Ἀθ. Νικολόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1822— 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον⁴ πρὸς Πανάγον Ζαρκόπουλον εἰς Καλαμάταν
- 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς ἀδελφοὺς Σπύρου Ἀλμπανάκη εἰς Μάλταν
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Μ. Ἰατρὸν³
 - 1 Ι. Μεϊνδανοπούλου καὶ ἀδελφῶν Ι. Ἀλμπανάκη³ πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
 - 3 ἀνυπόγραφα ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Ἀναγν. Γιουρδὴν εἰς Ὑδραν
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
 - 1 ἀνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Ἀδριανὸν Παπαδόπουλον εἰς ...⁵

1. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀριθ. τῶν περιεχομένων ἀντιγράφων (122) καὶ τοῦ ἀδξ. ἀριθ. τοῦ τελευταίου ἀντιγράφου (116) ὀφείλεται εἰς ἀβλεψίαν κατὰ τὴν ἀρχικὴν ἀρίθμησιν, διορθωθείσης ἐκ τῶν ὑστέρων διὰ τῆς προσθήκης εἰς ὠρισμένους ἀδξ. ἀριθ. ἀντιγράφων τῶν ψηφίων α', β', γ' κλπ.

2. Ἀποστολεὺς τῶν ἐκ Τριπολιτζᾶς ἐπιστολῶν εἶναι πιθανῶς ὁ Ι. Μεϊνδανόπουλος.

3. Ἄνευ διευθύνσεως.

4. = Κύθηρα

5. Δυσανάγνωστον.

- 1823— 8 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Μ. Ίατρὸν¹
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Ι. Ίατρὸν¹
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Ν. Βενετσανόπουλον εἰς Ἅγιον Πέτρον (Κυνουρίας)
 — 2 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Γ. Ίατρὸν εἰς Καλαμάταν
 — 3 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Ι. Γ. Ίατρὸν εἰς Λεωνίδιον ἢ Ναύπλιον
 — 1 Ν. Βενετσανοπούλου-Παντ. Βαρλάμη από Τζιρίγον προς Μ. Ίατρὸν εἰς Ὑδραν ἢ Ναύπλιον
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Γ. Ἀντωνάκη¹
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Δημ. Καραπαυλον¹
 — 4 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Θεοδ. Λυμπέρην Μπαλασάκην εἰς Μαραθωνήσι ἢ Ἀγ. Πελαγίαν. (Κυθήρων)
 — 3 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Διον. Ίατρὸν εἰς Μάλταν
 — 2 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Διον. Σκιαδᾶν εἰς Μάλταν
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Α. Σκιαδᾶν εἰς Ζάκυνθον
- 1824— 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Γ. Ίατρὸν εἰς Καλαμάταν
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Δημ. Τούνταν¹
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Πάνον Σαρηγιάννην εἰς Ἅγιον Ἰωάννην (Κυνουρίας)
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Ἑλ. Οἰκονομόπουλον εἰς Ὑδραν
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Διον. Ίατρὸν εἰς Μάλταν
- 1825— 10 ανυπόγραφα από Τζιρίγον καὶ Ναύπλιον προς Γ. Ίατρὸν εἰς Καλάμας
 — 1 Γ. Κασιμάτη από Τζιρίγον προς Γ. Ίατρὸν εἰς Καλαμάταν
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Δημ. Τούνταν εἰς Τεργέστην
 — 1 ανυπόγραφον από Ναύπλιον προς Ι. Ἀντωνίου εἰς Ὑδραν
 — 1 ανυπόγραφον από Ναύπλιον προς Ι. Ἀλμπανάκην εἰς Τζιρίγον
- 1826— 4 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Διον. Ίατρὸν εἰς Μάλταν
 — 3 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Μ. Ίατρὸν εἰς Ναύπλιον
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Σταματέλον Ἀντωνόπουλον εἰς Ναύπλιον
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Δημ. Ζωόπουλον εἰς Κορφοῦς
- 1828— 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Δημ. Καρόπουλον εἰς Ὑδραν
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Ζαφειρούλαν Γ. Τραπάντζαλη εἰς Σῦρον
 — 1 ανυπόγραφον από Τζιρίγον προς Παναγ. Γεραλόπουλον εἰς Σῦρον
 — 2 ανυπόγραφα από Τζιρίγον προς Γ. Τζαλίκην εἰς Σῦρον

1. Ἄνευ διευθύνσεως.

1830— 1 άνυπόγραφον από Ναύπλιον πρὸς Γ. καὶ Ἄνδρ. Ἀλμπανάκην εἰς Τζιρίγον

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀλῆ πασᾶς Μεϊμέτ, Γιαννακόπουλος Λυμπέρης, Ζαφειρόπουλος Κ.Ι. ἢ Ἀναγν., Ἰμπραήμ πασᾶς, Κασιμάτης Τζώρτζης (σιὸρ ντοτόρ), Κλάδος Ι., Κορφιοτάκη (οἰκογ.), Κυριακὸς Πανάγος, Λόντος Ν., Μπότασης Ν., Νικηταρᾶς, Περούκας Χαρ., Σκλιάς Ἄνδρ., Σολωμὸς Ἄντ., Στάϊς Ἄνδρ. (σιὸρ ντοτόρ), Τσαμαδὸς Δημ. καὶ Χουσεῖν πασᾶς Βαληγιουτέμ.

Τόμος ΙΙΙ

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦς 152 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 26 Νοεμ. 1820 - 30 Δεκ. 1830, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιάν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 1-150¹:

- 1820— 3 Ἀλεξ. Ρουσοπούλου ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν πρὸς Μ. Ἰατρὸν καὶ Ι. Μεϊνδανόπουλον εἰς Ὑδραν
 — 1 Μ. Ἰατροῦ ἀπὸ Ὑδραν πρὸς Σταματέλον Ἀντωνόπουλον εἰς Ἄργος²
- 1822— 1 Ι. Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
 — 1 άνυπόγραφον ἀπὸ Τζιρίγον πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
 — 1 άνυπόγραφον³ πρὸς Ι. Μεϊνδανόπουλον³
 — 1 Γ. Ἀντωνάκη ἀπὸ Ὑδραν
- 1824— 2 Πέτρου Κλάπα ἀπὸ Τριπολιτζάν
- 1827— 1 Βασ. Μιχαλακοπούλου ἀπὸ Μάλταν
 — 1 Γ. Ἀντωνάκη ἀπὸ Ὑδραν πρὸς Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
- 1828— 23 Ι. Δ. Ἀλμπανάκη ἀπὸ Σῦρον, Τζιρίγον, Θερμιᾶ καὶ Ὑδραν
 — 2 Ι. καὶ Γ. Ἀλμπανάκη ἀπὸ Τζιρίγον
 — 1 ἀντιγρ. ναυλοσυμφώνου μεταξὺ Ι. Δ. Ἀλμπανάκη καὶ καπ. Γρ. Λυκιαρδοπούλου
- 1829— 1 Ἄνδρ. Λυμπεράκη ἀπὸ Τριπολιτζάν
 — 1 Σταύρου Καμπεροπούλου ἀπὸ Κόρινθον
 — 2 Μιχ. καὶ Ν. Κρεββατᾶ ἀπὸ Ἄργος
 — 1 Μιχ., Νικ., Τζόγιας καὶ Εὐδοκίας Κρεββατᾶ ἀπὸ Ἄργος

1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ αὐξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1 τοῦ παρόντος.

2. Ἐν φωτοαντιγράφῳ (τὸ πρωτότυπον εἰς χεῖρας Ἀναστ. Σ. Ἀντωνοπούλου τὸ 1978).

3. Ἄνευ διευθύνσεως.

- 5 Λαμπίκη Καρατζᾶ από Πύργον
- 1830— 39 Στυλ. Χατζηαθανασίου από Τριπολιτζάν
 - 1 Στυλ. Χατζηαθανασίου από Τριπολιτζάν πρὸς Ι. Μείνδανόπουλον εἰς Ναύπλιον
 - 1 Ν. Μαρούλη από Σῦρον
 - 1 Ν. Μπούκουρα από Καρύταιναν
 - 1 Ἡλ. Μανωλικάκη από Καλαμάταν
 - 1 Ἀντ. Μπάστα από Καλαμάταν πρὸς Γ. Κανελλόπουλον εἰς Ναύπλιον
 - 3 Ἀντ. Μπάστα από Καλαμάταν
 - 31 Γ. Ἀντωνάκη από Ὑδραν
 - 2 Γ. Ἀντωνάκη από Ὑδραν πρὸς Ι. Μείνδανόπουλον εἰς Ναύπλιον
 - 4 Γ. Χατζηαθανασίου από Τεργέστην καὶ Τριπολιτζάν
 - 1 Κ. Κυριακοῦ από Ὑδραν
 - 1 Μ. Μείνδανοπούλου από Σῦρον
 - 2 Σαρ. Μάλτσινιώτη από Τούνεζι
 - 2 Γ. Ἀντωνάκη από Ὑδραν πρὸς Ι. Μείνδανόπουλον εἰς Ναύπλιον
 - 3 Ἐμ. (Χατζῆ) Τσούχλου από Μαραθωνήσι
 - 1 Ν. Ναντάκη από Κωνσταντινούπολιν πρὸς Γ. Ἀντωνάκην εἰς Ὑδραν

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀναγνωσταρᾶς, Ἀναγνωστόπουλος Π., Ἀντωνόπουλος Γ. Μ., Βῶκος Δημ. (καπ.), Γιαννακόπουλος Λυμπέρης, Δεληγιάννης Κανέλλος καὶ Κωνστ., Δημητρακόπουλος Δ., Ζαφειρόπουλος Κ.Ι., Κλάδος Ι., Κουμουνδουράκης Β., Κουρουσόπουλος Β., Κρεββατᾶ (κληρονομ.), Κρεστενίτης Λυκ., Κυβερνήτης (Καποδιστριας), Λαλεχὸς Γ. (καπ.), Λόντος Ἀναστ., Μεταξᾶς (Ἄνδρ.), Μπότασης (:), Βουδούρης Σταμ., Νοταρᾶς Ἄνδρ. καὶ Χριστόδ., Παπατσώνης Π., Περούκας Χαρ., Ράδος Κ., Τσαμαδὸς Λάζ., Χαραλάμπους Γ. καὶ Χατζηχρήστος (:).

Τόμος IV

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦς 185 ἐπιστολάς, λογαριασμοὺς κλπ. πρὸς Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 2 Ἰαν. 1831 - 14 Ἰουν. 1866, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 151-336:

- 1831— 1 Γ. Ἀντωνάκη από Ὑδραν
 - 1 Ἐμ. (Χατζῆ) Τσούχλου καὶ Κ. Οἰκονόμου από Λεωνίδιον
 - 1 Σ. Λογοθετοπούλου από Σάλωνα
- 1832— 34 Γ. Ἀντωνάκη από Ὑδραν
 - 1 Σ. Λογοθετοπούλου από Σάλωνα

- 2 ἀναφορὰς Κ. Παπαϊωαννοπούλου ἀπὸ Καλαμάταν πρὸς *Διοίκησιν Καλαμάτας καὶ Νησίου*
- 1 Ἀντ. Ἀντωνάκη ἀπὸ Ὑδραν
- 1 Ἀναστ. Θεοδοσίου (Γ. Ἀντωνάκη)¹ ἀπὸ Ὑδραν
- 1833— 26 Στυλ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Τριπολιτζάν καὶ Ἄστρος
- 13 Γ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Τριπολιτζάν
- 1 Χρ. Γκούμα ἀπὸ Σοφικόν
- 1834— 2 Στυλ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Τριπολιτζάν
- 1838— 1 Σταύρου Θεοχάρη ἀπὸ Βοστίτζαν
- 1 Ἀθ. Θεοδοροπούλου καὶ Σία ἀπὸ Τριπολιτζάν
- 1 Ἡλιοπούλου-Φικιώτη ἀπὸ Ἀθήνας
- 1845— 2 αἰτήσεις Διον. Δραβανή (;) πρὸς Ὑποθηκοφύλακα Κορίνθου
- 1849— 1 συμβολαιογραφικὸν συμβιβ. μεταξὺ Μ. Ἰατροῦ καὶ Στ. Στεργιοπούλου εἰς Σικυῶνα (Κορινθίας)
- 1850— 22 Χρ. Παπαγιαννοπούλου ἀπὸ Σῦρον, Μάλταν, Τούνεζι καὶ Ναύπλιον
- 1852— 1 Γ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Σπάρτην
- 1853— 22 Γ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Σπάρτην
- 2 Α. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Σῦρον
- 1854— 16 Α. Ἀλεξοπούλου-Σ. Χαραλάμπους ἀπὸ Αἴγιον
- 1855— 1 Π. Λαζαρή ἀπὸ Ἀθήνας
- 1859— 1 ἀποδ. εἰσπράξεως χρημάτων ὑπὸ Α. Τομαροπούλου εἰς Κιάτον διὰ λογ/σμὸν Μ. Ἰατροῦ
- 1861— 1 συμβολαιογραφικὴν ἄρσιν ὑποθήκης ὑπὲρ Μ. Ἰατροῦ εἰς βάρος Ν. Κ. Μπάρτζη εἰς Κιάτον
- 1 λογ/σμὸν ὀφειλῆς Μ. Ἰατροῦ πρὸς Ι. Δημαρᾶν
- 1862— 1 πρόχ. σημ. ἐνοικίων καὶ ἐξόδων ὕδρομύλου Μ. Ἰατροῦ
- 1 ἀτομ. λογ/σμὸν Δ.Α. Πετρουτσοπούλου παρὰ Μ. Ἰατροῦ
- 4 λογ/σμοὺς φορτίων Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Δ. Α. Γουναροπούλου εἰς Τεργέστην²
- 1 λογ/σμὸν ἐκκαθαρ. φορτίου Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ν. Παλαιολόγου εἰς Τούνεζι

1. Ὅπισθεν τῆς ἐπιστολῆς, διὰ γραφῆς Μ. Ἰατροῦ σημειοῦται ὅτι ἀποστολεὺς εἶναι ὁ Γ. Ἀντωνάκης.

2. Εἰς τῶν λογαριασμῶν εἶναι ἀπόκομμα μόνον.

- 6 λογ/σμούς έκκαθαρ. φορτίων Μ. Ζαχαροπούλου υπό Κ. Γεραλοπούλου εἰς Λονδῖνον
 - 1 Ἀλεξ. Θωμοπούλου ἀπὸ Πάτρας
 - 1 προχ. άτομ. λογ/σμόν δικαστικοῦ κλητῆρος Λέοντος
 - 1 λογ/σμόν ταξιδίου βρικίου *Ταξιάρχης Μιχαήλ*
 - 1 λογ/σμόν ὀφειλῶν Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Κ. Θ. Λιόντη
 - 1 λογ/σμόν έκκαθαρ. φορτίου ἐκ Μασσαλίας ὑπὸ Ἀθ. Γ. Δουρούτη
 - 1 λογ/σμόν ἐργατικῶν καὶ ὕλικῶν ἐργολάβου
 - 1 λογ/σμόν έκκαθαρ. νομισμάτων ἐκ Τεργέστης
 - 1 προχ. σημ. ἐξόδων Ν. Ὀλυμπίου
 - 1 λογ/σμόν ἐξόδων δικαστικοῦ κλητῆρος Σωτ. Ἀνιφιώτη
 - 1 πρόχ. σημ. λογ/σμοῦ σφουγγαρίων ὑπὸ Μ. Ἰατροῦ
 - 1 άτομ. λογ/σμόν Μ. Ἰατροῦ παρὰ Δ. Α. Γουναροπούλῳ εἰς Τεργέστην
 - 1 λογ/σμόν έκκαθαρ. φορτίου Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ταμβάκου-Μικρουλάκη-Μαυρογορδάτου εἰς Λονδῖνον
- 1864— 1 Ι. Π. Ράλλη ἀπὸ Σῦρον
- 1865— 1 Ι. Σπηλιωτάκη ἀπὸ Ἀθήνας
- 1866— 1 συμβολαιογραφικὴν ἀναγνώρισιν Ν. Ὀλυμπίου ὡς ἐκπροσώπου Μ. Ἰατροῦ

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀντωνόπουλος Γ. Μ., Βλάσσης Ι. καὶ Χρήστος, Δούκας Ἀδάμ, Ζαῖμης Ἀνδρ., Ζωγράφος (νομάρχης Ἀρκαδίας), Κολοκοτρώνης Θ. καὶ Ι. Θ., Κονδάκης (:), Κοπανίτσας (:), Κορφιωτάκης Ν., Κυριακὸς Γ., Κ. καὶ Π., Ματάλας Ἀναγν., Μπούκουρας Ν., Πετράκης Τ.Δ., Προεστάκης Ἀναγν., Ράδος Κ., Σκουζές (:), καὶ Τσαμαδὸς Λάζ.

Τόμος V

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 163 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 30 Ἰαν. 1832 - 11 Μαΐου 1838, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοῦντας ἀριθμοὺς 337-500:

- 1832— 1 φύλλον μὲ 4 ἀντίγρ. ἀποδείξεων παραλαβῆς κριθῆς καὶ σίτου ὑπὸ φροντιστοῦ καὶ διοικητοῦ λόχου εἰς Κόρινθον
- 1837— 38 Τζέρτου Ἰωαννοῦση ἀπὸ Ἀθήνας
- 4 Χρ. Παπαγιαννοπούλου ἀπὸ Σῦρον
 - 16 Ἡλ. Λυκουρέζου ἀπὸ Καλαμάταν καὶ Νησι
 - 5 Ἐμ. Οἰκονόμου ἀπὸ Γύθειον καὶ Ἀγ. Ἀνδρέαν

- 22 Κ. Οικονόμου από Λεωνίδιον
- 8 Ν. Μοροζίνη από Τεργέστην
- 15 Ἀναγν. Ν. Λυμπερακοπούλου από Κυπαρισσίαν, Ἀνδρίτσαιναν καὶ Καλαμάταν
- 1 ἀντίγραφον ἀποσπάσματος ἐπιστ. Γ. Δουρούτη ἀπὸ Ἀγκῶνα
- 2 Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου καὶ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Μιχαήλ Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
- 5 Γ. Μήχου ἀπὸ Σπάρτην καὶ Μυστράν
- 1 Κ. Ἰατροῦ ἀπὸ Ρένι (Οὐκρανίας)
- 2 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
- 1 Βλισμᾶ-Τζατζαρόγκη ἀπὸ Τεργέστην
- 1 Ἄνδρ. Σταυρουλοπούλου ἀπὸ Καλάβρυτα
- 4 Γεωργίου Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου ἀπὸ Τεργέστην
- 1 Π. Παπαγεωργίου ἀπὸ Ζαρούχλα
- 1 Παναγ...¹ ἀπὸ Γύθειον
- 10 Γ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Σπάρτην καὶ Ἀγ. Ἰωάννην (Κυνουρίας;)
- 1 Π. Ἀλμπανάκη ἀπὸ Γύθειον
- 1 Ι. Κυρούση ἀπὸ Μυστράν
- 1 Α. Μέντωρος ἀπὸ Τριπολιτζάν
- 1838— 1 ἀδελφῶν Τοσίτσα² ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν
- 4 Κ. Οἰκονόμου ἀπὸ Λεωνίδιον καὶ Ἀγ. Ἀνδρέαν (Κυνουρίας)
- 1 Εὐθ. Ν. Καραπαυλου ἀπὸ Κορώνην
- 2 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
- 2 Στουρνάρη-ἀδελφῶν Τοσίτσα² ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν
- 2 Ἄνδρ. Χ. Σταυρουλοπούλου ἀπὸ Καλάβρυτα
- 2 Ν. Κωνσταντίνου ἀπὸ Σπέτσας
- 2 Ι. Κοντουμᾶ ἀπὸ Λεβάδειαν
- 1 Σταμ. Ροδοκανάκη ἀπὸ Γένοβαν
- 2 Ἀναγν. Ν. Λυμπερακοπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν
- 1 Ν. Ζωοπούλου ἀπὸ Πύργον
- 1 Ν. Λαζάρου ἀπὸ Πάτρας
- 1 Π. Ταμβακοπούλου ἀπὸ Κάτω Ποταμιᾶ (Καλαβρύτων)

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ., μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀργυρόπουλος Περ. (δικηγ.), Βάλβης (;), Βούρος Σταμ. Δεκόζης, Γιαννακόπουλος Λυμπ., Δημητρακόπουλος Κ., Ζυγομαλᾶς (δικηγ.), Καρακατσάνης (Γκίκας;), Καραπαυλος Ἡλ., Καρώρης (διοικ. Λακωνίας), Κολιόπουλος (Πλαπού-

1. Δυσανάνγνωστον.

2. Εἰς τὸν πρωτότυπον *Δουσίτζα*.

τας;), Κουντουριώτης (;), Κουτήφαρης Κ., Λασσάνης (Γ.), Λεβίδης Κ., Μπάρμπογλου (;), Μπηρίκος (Έμπειρικός) Μαθιός, Σιλλήβεργος (Ν.) και Τσώκρης Δημ. (στρατ.).

Τόμος VI

Περιέχει τὰς ἀκολουθούς 174 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἱατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 23 Μαΐου 1838 - 7 Νοεμ. 1844, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 501-669¹:

- 1838— 2 Ι. Κοντουμᾶ ἀπὸ Ἀθήνας
 — 2 Π. Ἐμ. Οἰκονόμου ἀπὸ Λεωνίδιον καὶ Σπάρτην
 — 1 Ἐμ. Οἰκονόμου ἀπὸ Λεωνίδιον
 — 3 Α. Λυμπερακοπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν
 — 2 Μ. Ροδοκανάκη-Μ. Ρέγγιο ἀπὸ Λιβόρνον
 — 1 Μ. Ρέγγιο καὶ Σία ἀπὸ Λιβόρνον
 — 1 Ἡλ. Λυκουρέζου ἀπὸ Καλαμάταν
 — 1 Τζέρτου Ἰωαννοῦση ἀπὸ Ἀθήνας
 — 2 Ἀλεξ. Καπούδα ἀπὸ Νησί
 — 2 Ἀνδρ. Χ. Σταυρουλοπούλου ἀπὸ Καλάβρυτα
 — 1 Π. Ταμβακοπούλου ἀπὸ Ἀκράταν
 — 1 Εὐθ. Καραπαύλου ἀπὸ Κορώνην
 — 2 Ν. Στουρνάρη-ἀδελφῶν Τοσίτσα ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν
 — 1 Χρ. Σκαγιοπούλου ἀπὸ Πάτρας πρὸς Ν. Ζωόπουλον εἰς Πύργον
 — 6 Ἀθ. Γ. Δουρούτη ἀπὸ Ἀθήνας
 — 1 Κ. Τροχάνη ἀπὸ Λεωνίδιον
 — 1 ἀδελφῶν Frankhauser ἀπὸ Bergdorf Ἑλβετίας
 — 3 Π. Δημητρίου ἀπὸ Γύθειον
 — 1 πρωτόπαπα Ἀποστολίδη²
 — 4 Σταμ. Ροδοκανάκη ἀπὸ Λιβόρνον
 — 2 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
 — 1 Ν. Ζωοπούλου ἀπὸ Ἀγουλινίτσα
 — 1 ...³ ἀπὸ Πάτρας πρὸς Ν. Ζωόπουλον²
 — 1 Ἀντ. Μ. Ἀντωνοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
 — 3 Giamari-Bastoggi ἀπὸ Λιβόρνον
- 1839— 17 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι

1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ αὐξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1, τοῦ παρόντος

2. Ἄνευ διευθύνσεως.

3. Δυσανάγνωστον.

- 23 Διον. Ἀραβαντινοῦ ἀπὸ Κόρινθον καὶ Περγιάλι (Κορινθίας)
- 3 Διον. Ἀραβαντινοῦ-Ι. Ἡλιουπούλου ἀπὸ Κόρινθον
- 2 Ν. Βίδα ἀπὸ Βενετίαν
- 1 Γ. Χατζηθανασίου ἀπὸ Σπάρτην
- 1 Π. Γ. Καραπατᾶ ἀπὸ Καλάμας
- 8 Ν. Λαμπίκη Καρατζᾶ ἀπὸ Σπάρτην καὶ Πάτρας
- 1 Πέτρου Δημητρίου ἀπὸ Πάτρας
- 1 Χρ. Παπαγιαννοπούλου ἀπὸ Σῦρον
- 1 Βλισμᾶ-Τζατζαρόγκη ἀπὸ Τεργέστην
- 1840— 1 Α. Ἐλευθέρη ἀπὸ Ἐπίδαυρον
- 1841— 1 ἀτομ. λογ/σμών Μ. Ἰατροῦ παρὰ Γ. Δουρούτη εἰς Ἀγκῶνα
- 1842— 2 Γ. Λεονάρδου ἀπὸ Καρύταιναν
- 1843— 1 λογ/σμών φορτίου Ἀλεξ. Πουλάκου ὑπὸ Γ. Δουρούτη εἰς Ἀγκῶνα
- 1 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
- 1844— 7 Γ. καὶ Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
- 13 Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
- 1 Π. Γρέτζη ἀπὸ Ναύπλιον
- 1 Γ. Σακκελίωνος ἱερέως¹
- 1 Ἀριστ. Λογοθέτου ἀπὸ Ναύπλιον
- 2 Π. Λυμπεροπούλου ἀπὸ Ναύπλιον
- 1 Λάμαρη ἀπὸ Ναύπλιον
- 11 Castelli-Giustiniani ἀπὸ Λιβόρνον
- 1 Castelli-Giustiniani ἀπὸ Λονδῖνον
- 13 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
- 2 Α. Λυμπεροπούλου ἀπὸ Καρύταιναν
- 1 Ἄνδρ. Χ. Σταυρουλοπούλου ἀπὸ Σοπωτὸν (Καλαβρύτων)
- 1 Δ. Θεοδωροπούλου ἀπὸ Ναύπλιον
- 1 ἐγκύκλιον τιμῶν ἐμπορευμάτων Λονδίνου
- 1 Θ. Σχινᾶ ἀπὸ Ἀθήνας
- 1 Ἑλένη Θεοδ. Γρίβα ἀπὸ Ἀθήνας

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀργυρόπουλος Περ. (δικηγ.), Βίτμερ (ιατρός), Βοῦρος Ι. (ιατρός), Γαλάτης Δημ., Γιατράκος Γ., Γλαράκης (ιατρός), Γρίβας Θ., Δεσύλλας (ιατρός), Ἐφέσιος Ἡλ., Ζυγομαλᾶς (ιατρός), Ἡπίτης Πέτρος (ιατρός), Κολοκοτρώνης Ι. Θ., Κορφιωτάκης Ι., Κουμάνταρος (;), Κρεστενίτης Ἀναγν., Κυριακός Γ., Κυρούσης Ι., Κωστής Ν. (ιατρός), Λασσάνης (Γ.), Μπαρμπιτζιώτης (;), Ὀρλώφ (Χρ.), Παπαλεξόπουλος (;), Παυλίδης Βελισσάριος, Πετροκόκκινος Α.Π. καὶ Ροδοκανάκης Θωμ.

1. Ἄνευ διευθύνσεως

Τόμος VII

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 169 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἱατρὸν (ἐκτὸς ἂν ἄλλως σημειοῦται), 9 Νοεμ. 1844 - 27 Νοεμ. 1848, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοῦντας ἀριθμοὺς 670-839:

- 1844— 1 Ἐπ. Στεργιοπούλου ἀπὸ Μούλκι (Κορινθίας)
 — 3 Castelli-Giustiniani ἀπὸ Λονδῖνον
 — 2 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
 — 2 Γ. Χατζηαθανασίου ἀπὸ Σπάρτην
 — 1 Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
- 1845— 2 Β. Θεοχαροπούλου ἀπὸ Κόρινθον
 — 1 Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Τεργέστην
 — 3 Κ. Ἱατρίδῃ ἀπὸ Ναύπλιον
 — 1 Ι. Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Ναύπλιον πρὸς Παναγ. Γκιουζελέτον¹ εἰς Ἀθήνας
 — 12 Π. Ἀλεξανδράκη ἀπὸ Καλάμας
 — 1 Π. Μ. Οἰκονόμου ἀπὸ Λεωνίδιον
 — 1 Π. Θ. Οἰκονόμου ἀπὸ Ναύπλιον
 — 9 Ι Ἱατρίδῃ ἀπὸ Ναύπλιον
 — 1 Ν. Γιατράκου ἀπὸ Σπάρτην
 — 2 Π. Οἰκονόμου ἀπὸ Κόρινθον καὶ Ζευγολατιὸ
 — 6 Ἐλ. Γιουρδῇ ἀπὸ Ταγανρόγκ
 — 1 ...² ἀπὸ Κόρινθον
 — 1 Π. Οἰκονόμου³
 — 19 Μαγδ. Μ. Ἱατροῦ ἀπὸ Ναύπλιον
 — 8 Γ. Θ. Ἱατροῦ ἀπὸ Ναύπλιον, Καλτέζια, Τρίπολιν, Σπάρτην καὶ Λογκανίκον (Λακωνίας)
 — 3 Παναγ. Μ. Ἱατροῦ ἀπὸ Παρισίους
 — 1 Μ. Δ. Οἰκονομίδου ἀπὸ Ναύπλιον
 — 1 Γ. Ι. Ἱατροῦ ἀπὸ Ναύπλιον
 — 1 Γ. Ἰωάννου ἀπὸ Ναύπλιον
 — 1 Κ. Κάρλου Ἰνγκάτ καὶ Σία ἀπὸ Πάτρας
 — 12 Γ. Χατζηαθανασίου ἀπὸ Σπάρτην
 — 1 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶ ἀπὸ Τούνεζι
- 1848— 4 Γ. καὶ Κ. Α. Μαρτσέλου (ἢ Μαρκέλου;) ἀπὸ Κόρινθον
 — 5 Σπ. Ἀλεξοπούλου ἀπὸ Αἶγιον, Πάτρας καὶ Ἀθήνας
 — 16 Σπάρταλη-Λασκαρίδῃ ἀπὸ Λονδῖνον

1. Προσωπικὸς γραμματεὺς τοῦ Μ. Ἱατροῦ.

2. Δυσανάγνωστον.

3. Ἄνευ ἀκριβοῦς χρονολογίας καὶ τόπου προελεύσεως.

- 5 Ι. Π. Ἀλεξοπούλου ἀπὸ Κόρινθον
- 1 Μ. Νικολοπούλου ἀπὸ Κόρινθον
- 23 Ι. Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Ναύπλιον καὶ Ἄργος
- 4 Μ. Μεϊνδανοπούλου ἀπὸ Ναύπλιον
- 1 Κ. Γ. Δουρούτη ἀπὸ Ἀθήνας
- 3 πρωτόπαπα Ἀποστολίδη ἀπὸ Κόρινθον, Κιάτον καὶ Βασιλικὸν (Κορινθίας)
- 1 Ἡλ. Μυλωνοπούλου ἀπὸ Νησί
- 1 Ἀναστ. Ἀραβαντινοῦ ἀπὸ Κόρινθον
- 1 Ἀθ...¹ ἀπὸ Χανιά
- 1 Χρ. Παπαγιαννοπούλου ἀπὸ Σῦρον
- 1 Γ. Νικολοπούλου ἀπὸ Διμηνιὸ (Μαγνησίας;)
- 1 Ἀναγν. Οἰκονόμου ἀπὸ Πιάδα²
- 1 Κ. Νοταρᾶ ἀπὸ Τρίκκαλα (Κορινθίας)
- 1 Ι. Π. Βοστιτσάνου ἀπὸ Κύθηρα
- 1 Κ. Χ. Μαρκέλου ἀπὸ Κόρινθον
- 1 λογ/σμόν «ἐθνικῶν» σταφίδων Κορινθίας 1831 - 1846 καὶ μετρητῶν καταβληθέντων εἰς Ἀθ. Ζαχαρόπουλον μεταξὺ Μαΐου καὶ Ἀπριλίου 1851

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀντωνόπουλος Γ. Μ. καὶ Σ. Στ.(:), Βικέλας Κ., Βλάσσης Β. Ν., Βῶκος Ν., Γιατράκος Γ. Π., Δραγούμης (:), Εὐκλείδης Κ., Ἐφέσσιος Ἡλ., Ζέγγελης Δημ. (δικηγ.), Κοντουμᾶς (Ι.), Κούμανης Χρ., Κρεστενίτης (Λυκ.), Κριεζῆς Γ. (καπ.), Κριεζώτης (στρατ.), Κυριακίδης (νομάρχης Φθιώτιδος), Κωλέττης Ι., Λασσάνης (Γ.), Λεῖμονῆς Ι., Νοταρᾶς Γ., Ράλλης Θεοδ. καὶ Ν., Παπαλεξόπουλος Σπ., Παυλίδης Βελισσάριος, Πλαπούτας Γ. Δ., Προβελέγγιος (:), Σκουλούδης (:), Σκουφός (:), Τζάνγκος Ν., Τσώκρης Δημ. (στρατ.), Τζώρτζ Ρ. (στρατ.), Φλογαῖτης (:), καὶ Χρηστίδης (Δημ.:

Τόμος VIII

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦς 198 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἱατρὸν (ἐκτὸς ἂν ἄλλως σημειοῦται), 8 Αὐγ. 1848 - 22 Δεκ. 1859³, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 840-1012⁴:

1848— 2 Α. Ν. Ἀποστολοπούλου ἀπὸ Σῦρον

1. Δυσανάγνωστον.
2. =Ἐπίδαυρος
3. Περιέχει καὶ μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἔτους 1885 ἐκ παραδρομῆς δεθείσαν ἐδῶ.
4. Δι' ἐξηγήσιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ αὐξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1 τοῦ παρόντος.

- 2 Μ. Μείνδανοπούλου από Ναύπλιον
- 1 Κ. Χ. Μαρκέλου από Κόρινθον
- 1849— 3 Ράλλη-Σκυλίτση-Ἀργέντη από Μασσαλίαν
 - 1 Μ. Μείνδανοπούλου από Ναύπλιον
 - 2 πρωτόπαπα Ἀποστολίδη από Βασιλικὸν (Κορινθίας) καὶ Κιάτον
 - 1 Μ. Πολίτη από Πειραιᾶ
 - 2 Ν. Βασιλοπούλου-Δ. Κούμανη από Ναύπλιον
 - 2 Ν. Βασιλείου από Ναύπλιον
 - 1 Γ. Ἀδάμ από Ναύπλιον
 - 1 Χαρ. Παμπούκη από Ναύπλιον
 - 1 Δ. Ἐμμανουήλ από Ναύπλιον
 - 1 Ἀναγν. Ἀθανασίου καὶ συζύγου αὐτοῦ Ἑλένης από Καρνέζι (Καλαβρύτων)
 - 1 (;) Γαλανοπούλου από Ναύπλιον
 - 1 Ἀναγν. Πατσούκη (ἢ Πιτζούνη;) από Ζευγολατιὸ
 - 4 Μ. Ζαχαροπούλου από Κυπαρισσίαν
 - 3 Γ. Δουρούτη από Ἀγκῶνα
 - 1 Γ. Παπαδοπούλου από Χασάναγα (Ναυπλίας)
 - 1 Δ. Ἡλιοπούλου πρὸς Γ. Ἀρβάλην¹
 - 2 Γ. Κ. Ἀρβάλη από Ἐπίδαυρον
 - 16 Ι. Σέκερη από Ἄργος
 - 3 Ι. Εὐθυμίου από Ἀθήνας καὶ Κιάτον
 - 2 Π. Παπιολάκη από Ἀθήνας
 - 1 Γ. Βούδη από Ἀθήνας
 - 1 Ν. Μοροζίνη από Τεργέστην
 - 1 Τζώρτζη Ψύχα από Ἀμστερδαμ
 - 3 Π. Χ. Σέκερη από Σπέτσας
 - 1 Σπ. Ἀλεξανδράκη από Καλάμας
 - 1 Θεοδ. Παναγιωτίδη από Λεωνίδιον
 - 1 Δ. Δημοπούλου από Κυπαρισσίαν
 - 5 Ν. Σίμου από Βόλον καὶ Λάρισαν
 - 2 Δ. Ἐλευθερίου από Ἐπίδαυρον
 - 1 Γ. Ἀγαλοπούλου από Ἀγ. Ἰωάννην (Κυνουρίας)
 - 6 Δ. Ν. Ἀποστολοπούλου από Τεργέστην
 - 4 Δ. Πλαπούτα από Ἀθήνας καὶ Ἄργος
 - 1 λογ/σμὸν ἀγορᾶς καὶ μεταφορᾶς ἵππου Μ. Ἰατροῦ
 - 1 Ε. Ἀνδρέου από Ἀθήνας
 - 12 Σωτ. Παναγιωτοπούλου από Αἴγιον
 - 8 Σ. Παπαχρηστοπούλου από Ἄργος
 - 2 Θ. Πετρίνα από Τρίπολιν καὶ Ἀθήνας
 - 1 Α. Σ. Ράλλη από Τεργέστην

1. Ἄνευ διευθύνσεως ἀποστολῆς ἢ παραλήπτου (βλ. ἐπομένην ἐπιστολήν).

- 1850— 1 Σπάρταλη-Λασκαρίδη από Λονδίνον
- 1851— 1 Α. Ἀραβαντινοῦ από Τρίπολιν
— 4 Θ. Ἀραβαντινοῦ από Κόρινθον
- 1854— 1 ἐξοδολόγιον φορτίου Ψαρρούδα-Βασιλοπούλου ὑπὸ Α.Σ. Ράλλη εἰς Τεργέστην
- 1855— 2 Ν. Παλαιολόγου από Τούνεζι
- 1855¹— 1 Κ. Χ. Μπηλάλη από Κιβέρι πρὸς Μ. Π. Ἰατρὸν² εἰς Ναύπλιον
- 1856— 3 ἀδελφῶν Πετσάλη από Πάτρας
- 1857— 1 (Ν. Παλαιολόγου)³ από Τούνεζι
- 1858— 11 Δημ. Α. Πολυχροσιάδης από Συκιάν (Κορινθίας), Τρίκαλα (Κορινθίας), Κιάτον, Ἀθήνας καὶ Σῦρον
— 2 Ι. Ἰατρίδης από Ἄργος
— 1 Δ. Α.⁴ από Πάτρας πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Τριπολιτζάν
— 1 Μ. Τζαύρη από Κωνσταντινούπολιν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
— 1 Ἑλ. Τζαύρη από Τρίπολιν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
— 1 Κ. Πετρούτση από Κυπαρισσίαν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
— 1 Ν. Παλαιολόγου από Τούνεζι
— 1 Κ. Σ. Πουλημενοπούλου από Τρίπολιν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
- 1859— 3 Ι. Ἰατρίδης από Ἄργος
— 1 Ι. Τσιρογιαννοπούλου από Ξυλόκαστρον
— 1 Ν. Π. Ζαφειροπούλου από Τρίπολιν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
— 1 ...⁴ από Χασάναγα (Ναυπλίας)
— 3 Ἀλεξ. Ζ. Θωμοπούλου από Πάτρας
— 3 Μαγδ. Μ. Ἰατροῦ από Ναύπλιον
— 2 Χαρ. Μπακοπούλου από Ναύπλιον
— 2 Ν. Σταμέλου από Τρίπολιν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
— 9 Μ. Ζαχαροπούλου από Κυπαρισσίαν καὶ Πάτρας
— 14 Βασιλοπούλου-Κούμανη από Σῦρον (Ἑρμούπολιν)
— 2 Ι. Μαρκέλης από Ἐξαμίλια (Κορινθίας)
— 1 Δ. Ν. Μπούκουρα από Κιβέρι
— 1 ἀποδ. Μ. Μιχαλοπούλου από Βασιλικὸν (Κορινθίας)

1. Ἀνεγνώσθη ἐκ παραδρομῆς ὡς 1855 ὅταν ἐδέθη.

2. Ἐγγονος τοῦ Μιχαήλ.

3. Τὸ μέρος τῆς ἐπιστολῆς μετὰ τὴν ὑπογραφήν λείπει, ἀλλ' ἐκ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος συμπεραίνεται ὁ ἀποστολεὺς.

4. Δυσανάγνωστον.

- 1 σημ. ὀφειλῆς εἰς σῖτον Μ. Ἰατροῦ πρὸς Χαρ. Μπακόπουλον
- 1 Ν. Μπηνιάκη ἀπὸ Ἄργος
- 1 Χρ. Ράγκα ἀπὸ Ἄργος
- 1 Θ. Ἀραβαντινοῦ ἀπὸ Κόρινθον
- 1 Ν. Παλαιολόγου ἀπὸ Τούνεζι
- 2 Π. Μητσούλη ἀπὸ Ἄργος
- 1 Δ. Α. Πετρουτσοπούλου ἀπὸ Βραχάτι
- 1 Π. Μ. Ἰατροῦ ἀπὸ Σῦρον
- 1 Ι. Ν. Μπούκουρα ἀπὸ Κιβέρι
- 2 λογ/σμοὺς ταμειακοὺς ἀντιπροσώπου (Π. Α. Μανουσοπούλου εἰς Μυστρᾶν)
- 2 λογ/σμοὺς ἀποθήκης ὑπὸ Μ. Ζαχαροπούλου Κυπαρισσίαν
- 1 Σωτ. Ἰωάννου ἀπὸ Κόρινθον
- 1 Δ. Κούμανη ἀπὸ Σῦρον

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ., μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βάρφ-Χάνκοκ, Βῶκος Κ. καὶ Ν., Κολοκοτρώνης Ι. Θ. (Γενναῖος), Ζέγγελης Δημ. (δικηγ.), Καλλιφρονᾶς Δημ., Καλλέργης Ν., Κουμουνοδούρος (Ἀλεξ.), Κουντουριώτης Ἀνδρ. Γ., Κρεστενίτης Λυκ., Μπάρμπογλου (;), Νοταρᾶς Γ., Ὀρλώφ Χρ. (καπ.), Παγανέλης (ἐπαρχος Κορινθίας), Παλαμήδης Ρήγας, Παπαλεξόπουλος Σπ., Παυλίδης Βελισσάριος, Πριφτανόπουλος (βουλ.), Ράλλης Γ. (ὑπ. Δικαιοσ.), Σχινᾶς Ἐλ. καὶ Θ., Τσάγκος Ἀναστ., Τσώκρης Δημ. (στρατ.) καὶ Χρηστίδης Δημ. (ὑπ. Ἐσωτ.).

Τόμος ΙΧ

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 183 ἐπιστολάς κλπ. πρὸς Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἂν ἄλλως σημειοῦται), 17 Ἰαν. 1860 - 22 Δεκ. 1867, δεθείσας εἰς τόμον μεταγενεστέρως καὶ σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὖξοντας ἀριθμοὺς 1013-1188¹:

- 1860— 18 Ἀναστ. Θ. Γκίτζα ἀπὸ Πειραιᾶ
- 1 Κυρ. Λιόντα (;) ἀπὸ Ναύπλιον
 - 3 Ἀναργ. Ἀναγνωστοπούλου ἀπὸ Σῦρον
 - 4 Κ. Γεραλοπούλου ἀπὸ Λονδῖνον
 - 1 Θ. Σηριακοῦ ἀπὸ Λυγουριό (Ναυπλίας)
 - 1 ἀδελφῶν Χρ. Ἀνδριανοῦ ἀπὸ Ζευγολατιό
 - 9 Γ. Χατζηαθανασίου ἀπὸ Σπάρτην καὶ Λεωνίδιον
 - 1 Ἀριστ. Γ. Ἀντωνάκου ἀπὸ Σῦρον
 - 1 Θ. Γκίκα ἀπὸ Ἀθήνας

1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ αὖξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1. τοῦ παρόντος.

- 1 Ν. Λαμπίκη (Καρατζᾶ)¹ ἀπὸ Ἀθήνας
 - 1 Ἡλ. Κρομμύδη ἀπὸ Ναύπλιον
 - 11 Π. Λέοντος ἀπὸ Ἄργος
 - 3 Νικολέττα Κοντοράση ἀπὸ Κιβέρι
 - 1 Ν. Δ. Λιονέλλη ἀπὸ Σπάρτην
 - 1 Θ. Ρήγα ἀπὸ Σῶρον
 - 1 Α. Λυμπερακοπούλου ἀπὸ Πύργον
 - 2 Σπ. Ἀλεξανδράκη ἀπὸ Καλάμας
 - 1 Μ. Θ. Ἀραβαντινοῦ ἀπὸ Κόρινθον
 - 1 Μ. Ζαχαροπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν
 - 11 Ν. Α. Ὀλυμπίου ἀπὸ Κιβέρι καὶ Αὐδήμπεη² (Ναυπλίας)
- 1861— 16 Δ. Α. Γουναροπούλου³ ἀπὸ Τεργέστην
- 10 Ἀλεξ. Ζ. Θωμοπούλου ἀπὸ Πάτρας
 - 4 Ν. Παλαιολόγου ἀπὸ Τούνεζι
 - 1 Σπηλ. Γ. Κρανιᾶ ἀπὸ Ἄργος
 - 2 Δ. Κ. Νυσταζοπούλου ἀπὸ Ἄργος
 - 1 Γ. καὶ C. Giurti ἀπὸ Μασσαλίαν
 - 3 Μ. Ἰατροῦ ἀπὸ Ναύπλιον πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ἀθήνας
 - 1 Δημ. Ντελῆ ἀπὸ Κιβέρι
 - 1 Ι. Τσιρογιαννοπούλου ἀπὸ Ξυλόκαστρον
 - 1 Δ. Α. Πετρουτσοπούλου ἀπὸ Βραχάτι
 - 1 Χαρ. Εὐαγγελίου ἀπὸ Βραχάτι
 - 1 Ἀντ. Γεωργακοπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν
 - 1 Ι. Ἀλαμάνκου ἀπὸ Μάλταν πρὸς Π. Δ. Καζακόπουλον εἰς Ναύπλιον
 - 1 Ν. Εὐσταθοπούλου ἀπὸ Μέρμπακα (Ναυπλίας)
- 1862— 2 Ν. Παλαιολόγου ἀπὸ Τούνεζι
- 1 ἀτομ. λογ/σμόν Π. Μ. Ἰατροῦ παρὰ Ἀθ. Γ. Δουρούτη εἰς Ἀθήνας
 - 1 λογ/σμόν Π. Μήτσουλη, Μ. Ἰατροῦ καὶ Ι. Ἰατρίδη
 - 1 ζυγολόγιον φορτίων Μ. Ζαχαροπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν πρὸς Γ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
 - 1 σημ. ἐξόδων Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ἀθ. Γ. Δουρούτη
- 1863— 3 Νικολέττας Κοντοράση ἀπὸ Κιβέρι πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
- 1 Ταμβάκου-Μικρουλάκη-Μαυροκορδάτου ἀπὸ Λονδῖνον πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
 - 1 Τσιρογιαννοπούλου ἀπὸ Ξυλόκαστρον
 - 2 Βασ. Θεοφάνη ἀπὸ Μάλταν πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
- 1864— 1 ...⁴ Πέτρου ἀπὸ Ἀθήνας πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον

1. Ἐκ τοῦ γραφικοῦ χαρακτήρος συμπεραίνεται ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Ν. Λαμπίκη Καρατζᾶ (ἐνδ. πρβλ. ἐπιστολὰς τοῦ 1839, τόμ. VII).

2. Τοποθεσία πλησίον τῆς Τίρυνθος, ὅπου ὁ Μ. Ἰατρὸς εἶχε κτήματα.

3. Ὑπογράφεται ἐπιτροπικῶς ὑπὸ Α. Κλαυδιανοῦ.

4. Δυσανάγνωστον.

- 1866— 3 Γ. Καί Χριστοδ. Γκιούρτη από Μεσσήνην (Σικελίας)
 — 1 συμβολαιογραφικήν μεταβίβ. κυριότητος 5 ένυποθ. σταφιδαμπέλων
 εἰς Μούλκι ὑπὸ Ν. Κ. Μπάρτζου εἰς Π. Μ. Ἰατρὸν
 — 1 Σπ. Γαλανοπούλου ἀπὸ Ἄργος
- 1867— 31 Μπαλοπούλου-Λιβοπούλου ἀπὸ Καλάμας
 — 4 Μπαλοπούλου-Λιβοπούλου ἀπὸ Καλάμας πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς
 Ναύπλιον
 — 3 Γ. Ἐμ. Μανουσάκη ἀπὸ Σπάρτην
 — 1 Π. Μερικά ἀπὸ Πειραιᾶ πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
 — 2 Ν. Α. Μποτσοπούλου ἀπὸ Ξυλόκαστρον
 — 1 Παναγῇ Μήτσουλη ἀπὸ Ἄργος πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
 — 1 Ἐμ. Μέλιγγου ἀπὸ Τεργέστην πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
 — 1 Π. Μπακάτσουλα ἀπὸ Ἄργος
 — 1 Ἄλεξ. Ζ. Θωμοπούλου ἀπὸ Πάτρας
 — 1 Γ. Κολιάτση ἀπὸ Σῦρον πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν εἰς Ναύπλιον
 — 1 σημ. ἐκποιηθέντων καπνῶν Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ν. Πετροπούλου
 εἰς Σῦρον

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀφεντούλης Θ. (ιατρός), Βαλτατζῆς (;), Βλάσσης Ι., Βουδούρης Ι., Βῶκος Βασ. Κ. καὶ Γ. Κ., Δαμηλάτης Γ. (δικηγ.), Καμπάνης Λορέντζος, Κανάρης Κ. (πρωθυπ.), Κεχαγιᾶς Βολονάκης (;), Κολοκοτρώνης Ι. Θ., Μελετόπουλος Ἐμ., Μπενάκης Παναγ., Μωραΐτης Θεόδ. (καπ.), Πετιμεζᾶς Γρ., Πατρινὸς Θεόδ. (βουλ.), Ράλλης Ἰάκ. καὶ Λουκάς, Ρηκάκης Ι., Σπηλιωτάκης Ι., Σταῦρος Γ., Τρικoupης (;), Φέλις καὶ Σία, Φουρνιὲ Ἄλεξ., Χαραλάμπους Σ. καὶ Χρυσοβέργης.

Φάκελος 1

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 102 ἐπιστολάς, τηλεγραφήματα κλπ. πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 28 Δεκ. 1868 - 29 Ἰουν. 1869, σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς ἀξοντας ἀριθμοὺς 1189-1286¹:

- 1868— 1 Γ. καὶ Χρ. Γκιούρτη ἀπὸ Μεσσήνην (Σικελίας)
 — 1 ἀτομ. λογ/σμὸν Π. Μ. Ἰατροῦ παρὰ Μιλτ. Σ. Σέμπρου εἰς Μασσαλίαν
- 1869— 10 Μιλτ. Σ. Σέμπρου ἀπὸ Μασσαλίαν
 — 26 Ἄλεξ. Ζ. Θωμοπούλου ἀπὸ Πάτρας
 — 14 Ἀναστ. Θ. Γκίτζα ἀπὸ Πειραιᾶ
 — 1 τηλεγρ. Ἀναστ. Θ. Γκίτζα ἀπὸ Πειραιᾶ

1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφου καὶ ἀξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1 τοῦ παρόντος.

- 1 Ν. Πανταλέοντος από Ἀθήνας
- 15 Γ. καὶ Χρ. Γκιούρτη από Μεσσήνην (Σικελίας)
- 1 απόδ. είσπρ. ἀξίας λαμαρίνας Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Θεοδ. Ἀγγελίδου εἰς Ναύπλιον
- 1 απόδ. είσπρ. ἀγροφυλακτικῶν κτημάτων Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ἐλ. Γάτσου εἰς Κιβέρι
- 1 απόδ. είσπρ. ἀξίας μυλολίθων Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Ν. Σπυράκη εἰς Ναύπλιον
- 1 Γ. Π. Γεωργακοπούλου από Κυπαρισσίαν
- 1 λογ/σμόν ἐξόδων-ναύλου-ἐκτελωνισμοῦ φορτίου ὑπὸ Ἀλεξ. Ζ. Ὠμοπούλου εἰς Πάτρας
- 1 Γ. Ἰατροῦ από Ναύπλιον
- 6 διπλότυπα καταβ. φόρου οἰκοδομῶν Ναυπλίου ὑπὸ Π. Μ. Ἰατροῦ
- 1 απόδ. είσπρ. μικρο-οφειλῶν Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Δ. Γιαννακοπούλου εἰς Ναύπλιον
- 1 απόδ. είσπρ. ἀγροφυλακτικῶν κτημάτων Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Γ. Ντε-λῆ εἰς Κιβέρι
- 2 Δ. Α. Πετρουτσοπούλου από Κόρινθον
- 1 Δημ. Ντεληνίκου από Μεσολόγγι
- 1 κατάλογον κόστους ἐργατικῶν καὶ ξυλείας διὰ κατασκευὴν πλοίου μήκους 71¹
- 1 τηλεγρ. Α. Α. Γκίτζα από Ἀθήνας
- 10 Ἀριστοβ. Νέζια από Βραχάτι, Κιάτον καὶ Κόρινθον
- 3 Ἀνδρ. Δ. Λάμαρη από Κόρινθον καὶ Βραχάτι
- 1 Κ. Νυσταζοπούλου από Ἄργος

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βουδούρης Γ. (καπ.), Καλλιγᾶς Π. (δικηγ.), Πολίτης Ι., Ρήγας Ι. καὶ Σγουρὸς Θεμ.

Φάκελος 2

Περιέχει τὰς ἀκολουθούσας 101 ἐπιστολὰς κλπ. πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 2 Ἰουλ. 1869 - 31 Δεκ. 1869, σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 1287-1388:

- 21 Ἀριστοβ. Νέζια από Κόρινθον, Βραχάτι, Ἄργος καὶ Κιάτον
- 6 Ἀνδρ. Δ. Λάμαρη από Κόρινθον, Βραχάτι καὶ Πάτρας
- 1 Α. Σακελαρίδου από Ναύπλιον
- 1 Δ. Πολυχρονοπούλου από Κυπαρισσίαν
- 1 απόδ. είσπρ. ἐτησίας ἀντιμισθίας ὑπὸ ἱατροῦ Α. Σακελαρίδου εἰς Ναύπλιον
- 12 Γ. καὶ Χρ. Γκιούρτη από Μεσσήνην (Σικελίας)

1. Μήκους 22 μ. περίπου.

- 2 Μιλτ. Σ. Σέρμπου από Μασσαλίαν
- 7 Ν. Πολυτίμου από Λεωνίδιον
- 1 αποδ. είσπρ. μικρο-εξόδων υπό έκτιμητοῦ Π. Λέοντος
- 27 Ἀλεξ. Ζ. Θωμοπούλου από Πάτρας
- 6 Κ. Γεραλοπούλου από Λονδῖνον
- 2 Ν. Πανταλέοντος από Ἀθήνας
- 1 Γ. Γεωργακοπούλου από Κυπαρισσίαν
- 1 Μ. Ζαχαροπούλου από Κυπαρισσίαν
- 1 Κ. Νοταρᾶ από Κόρινθον
- 1 Κ. Νυσταζοπούλου από Ἄργος
- 3 Ἀναστ. Θ. Γκίτζα από Πειραιᾶ
- 1 Γ. Χατζηθανασίου από Σπάρτην
- 3 Σ. Σωτηροπούλου (ἀσφαλ. ἐτ. Ἰγκυρα) από Ἀθήνας
- 1 αποδ. είσπρ. ὀφειλῆς Π. Μ. Ἰατροῦ υπό Δ. Γιαννακοπούλου εἰς Ναύπλιον
- 1 αποδ. είσπρ. ἀξίας ξυλείας Π. Μ. Ἰατροῦ υπό Κ. Οἰκονόμου εἰς Κιβέρι
- 1 Δ. Α. Πετρουτσοπούλου από Κόρινθον

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξύ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Γεραλόπουλος-Ἐμπεδοκλῆς, Δάμπασης Ι. (καπ.), Ζεγκίνης Κ. (δικηγ.), Λεοναρδόπουλος Κ., Μαλανδρινός-Πάλλης, Μπαλάνος Δ. (δικηγ.), Μπόμπολας-Μαργαρίτης, Νοταρᾶς Παναγ., Ὀρφανίδης (;), Παμπούκης Ν., Παπαρρήτωρ-Μαργαρίτης, Πλατύκας Δ., Σπηλιωτάκης Ι. καὶ Τσώκης Δημ. (στρατ.).

Φάκελος 3

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 130 ἐπιστολάς, τηλεγραφήματα κλπ. πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 8 Ἰαν. 1870 - 31 Δεκ. 1870, σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς ἀῤῥιθμοὺς 1389-1520:

- 1 Θεμ. Α. Σγουροῦ από Κιάτον πρὸς Ἄνδρ. Λάμαρην εἰς Ναύπλιον
- 39 Θεμ. Α. Σγουροῦ από Κιάτον
- 1 λογ/σμὸν φορτίου Π. Μ. Ἰατροῦ υπό Ν. Παλαιολόγου εἰς Τούνεζι
- 10 Ἀναστ. Γκίτζα από Πειραιᾶ
- 1 τηλεγρ. Γ. Γκίτζα από Πειραιᾶ
- 14 Μ. Σ. Σέρμπου από Μασσαλίαν
- 3 Π. Καλλιγᾶ από Ἀθήνας
- 1 Α. Κ. Μπαλάνου από Ἀθήνας
- 1 Ι. Τσιρογιάννη από Ξυλόκαστρον
- 1 Α. Α. Κολιαλέξη από Ἄργος
- 1 Σπ. Δ. Κολιαλέξη από Ἄργος
- 1 λογ/σμὸν φορτίου Π. Μ. Ἰατροῦ υπό Τιμ. Γρ. Κυριαζοπούλου εἰς Τεργέστην

- 23 Θ. Γ. Ρετσήνα καὶ ἀδελφοῦ ἀπὸ Μασσαλίαν
 1 Π. Καλογεροπούλου ἀπὸ Μέρμπακα (Ναυπλίας)
 10 Ἀριστοβ. Νέζια ἀπὸ Βραχάτι καὶ Κόρινθον
 5 λογ/σμοὺς φορτίων Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Παπαρρήτορος-Μαργαρίτη εἰς Λονδῖνον
 1 Ν. Καρέκλη ἀπὸ Κεφαλάρι (Ἀργολίδος)
 1 λογ/σμὸν ἐξόδων ἐπισκευῆς 5 ὑδρομύλων καὶ κατασχέσεως σταφίδος ὑπὸ Ν. Καρέκλη εἰς Ναύπλιον
 1 λογ/σμὸν οἰκοδ. ὑλικῶν κλπ. Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Χ. Μουστακοπούλου
 2 λογ/σμοὺς φορτίων Π.Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Κ. Γεραλοπούλου εἰς Λονδῖνον
 1 Ἀθ. Γ. Δουρούτη ἀπὸ Ἀθήνας
 2 ἀποδ. εἰσπρ. ἐνοικίου Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Δημ.Γιαννακοπούλου εἰς Κιβέρι
 7 ἀγγελτήρια πλειστηρ. σταφιδαμπέλων εἰς Κόρινθον
 1 ἀπόδ. εἰσπρ. 500 δρχ. ὑπὸ Ι. Σπηλιωτάκη εἰς Ἀθήνας
 1 ἀτομ. λογ/σμὸν Π. Μ. Ἰατροῦ παρὰ Γρ. Κυριαζοπούλῳ εἰς Τεργέστην

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν κλπ. μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βούδ-Φέλς, Βουδούρης Γ. (καπ.), Ἐμπεδοκλῆς (;), Κούπας (;), Λεοναρδόπουλος Δημ., Μελετόπουλος (Δημ.;) καὶ Σωτηρόπουλος Παναγ.

Φάκελος 4

Περιέχει τὰς ἀκολουθοῦσας 152 ἐπιστολάς, τηλεγραφήματα κλπ. πρὸς Π. Μ. Ἰατρὸν (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), 10 Φεβρ. 1871 - 14 Δεκ. 1893, σημειωμένας διὰ μαύρης μελάνης εἰς τὴν ἄνω δεξιὰν γωνίαν μὲ τοὺς ἀξοντας ἀριθμοὺς 1521-1664¹:

- 1871— 7 Ι. Σπηλιωτάκη ἀπὸ Ἀθήνας
 — 2 Θ. Γ. Ρετσήνα καὶ ἀδελφοῦ ἀπὸ Μασσαλίαν
 — 2 ἀποδ. πληρωμῆς μισθοῦ Χαρ. Γιαννοπούλου ὑπὸ Π. Μ. Ἰατροῦ
 — 1 ἀποδ. πληρωμῆς κριθῆς Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Α. Ζαροκώστα εἰς Ναύπλιον
 — 1 ἀπόδ. ἐξοφλ. μικροοφειλῶν Π. Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Δ. Νυσταζοπούλου εἰς Ναύπλιον
 — 1 λογ/σμὸν (ἀναλυτικόν) ἐπισκευῆς οἰκοδομῶν κληρονόμων Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Γ. Κρίπα εἰς Ναύπλιον
 — 1 λογ/σμὸν (ἀναλυτικόν) ἐπισκευῶν Ἀγίας Μονῆς καὶ οἰκοδομῶν Κιβερίου κληρονόμων Μ. Ἰατροῦ ὑπὸ Γ. Κρίπα, Ἀντ. Μπογιατζῆ κ. ἄ. εἰς Ναύπλιον
 — 1 λογ/σμὸν διαφ. ἐπισκευῶν καὶ καλλιεργητικῶν ἐξόδων κτημάτων Ναυπλίου ὑπὸ Κ. καὶ Ι. Σκιαδᾶ

1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ ἀξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1, τοῦ παρόντος

- 2 λογ/σμούς καλλιέργειας καὶ συλλεκτικῶν Κ. καὶ Ι. Σκιαδᾶ
- 1 Θεμ. Α. Σγουροῦ ἀπὸ Κιάτον
- 1 Ι. Π. Βοστιτσάνου ἀπὸ Κύθηρα
- 1872— 3 τηλεγρ. Ι. Ράλλη ἀπὸ Σῦρον
 - 1 Κ. Κιαμπέρη ἀπὸ Ναύπλιον ¹
 - 1 ἀποδ. ἐξοφλ. μικρο-οφειλῶν ὑπὸ Π. Καλογιάννη
 - 1 ἀποδ. ἐξοφλ. μικρο-οφειλῶν Εὐδ. Π. Καζακοπούλου ὑπὸ Ἄνδρ. Δη-
μοπούλου εἰς Ναύπλιον
 - 1 τηλεγρ. Μ. Ζαχαροπούλου ἀπὸ Κυπαρισσίαν
- 15 τηλεγρ. Ν. Σελᾶ ἀπὸ Πύργον καὶ Κόρινθον
 - 1 τηλεγρ. Ἀναστ. Θ. Γκίτζα ἀπὸ Πειραιᾶ
 - 9 τηλεγρ. Θ. Ρετσήνα ἀπὸ Πειραιᾶ
 - 2 τηλεγρ. Ἀριστοβ. Νέζια ἀπὸ Κόρινθον
 - 6 τηλεγρ. Παπαρρήτορος-Μαργαρίτη ἀπὸ Πειραιᾶ καὶ Λονδῖνον
 - 1 τηλεγρ. Παναγ. Δροσοπούλου ἀπὸ Πύργον
 - 1 τηλεγρ. Π. Λιβοπούλου ἀπὸ Καλάμας
 - 8 τηλεγρ. Ι. Μπόγδανου ἀπὸ Πάτρας
 - 1 τηλεγρ. Ι. Μπόγδανου ἀπὸ Πάτρας πρὸς Ν. Σελᾶν εἰς Ναύπλιον
 - 1 τηλεγρ. Σ. Τρίπα ἀπὸ Κόρινθον
 - 4 τηλεγρ. Ἀλκ. Μαργαρίτη ἀπὸ Πάτρας
 - 1 τηλεγρ. Μαργαρίτη καὶ Σελᾶ ἀπὸ Πάτρας
 - 1 τηλεγρ. Φωτοπούλου ἀπὸ Ἀθήνας
 - 1 τηλεγρ. Α. Δανοπούλου ἀπὸ Ἄργος
 - 2 τηλεγρ. Κ. Ἀρμυριώτη ἀπὸ Πύργον πρὸς Ν. Σελᾶν εἰς Ναύπλιον
 - 2 τηλεγρ. Ἀθ. Θωμοπούλου ἀπὸ Πάτρας
 - 1 τηλεγρ. Π. Μ. Ἰατροῦ ἀπὸ Ἀθήνας πρὸς Ν. Σελᾶν εἰς Ναύπλιον
 - 1 τηλεγρ. Ι. Σβάϊκερ ἀπὸ Πάτρας
 - 1 τηλεγρ. Μαργαρίτη ἀπὸ Πάτρας πρὸς Ν. Σελᾶν εἰς Ναύπλιον
 - 3 τηλεγρ. Φέλς ἀπὸ Πάτρας
- 1873— 2 Ν. Σελᾶ ἀπὸ Πειραιᾶ²
- 1874— 1 Διεύθ. περιοδ. *Πηνελόπη* πρὸς Εὐδ. Καζακοπούλου εἰς Ναύπλιον
 - 1 ἀποδ. ἐξοφλ. μικρο-οφειλῶν Καζακοπούλων ὑπὸ Ν. Δ. Ζαγκλάνη εἰς
Ναύπλιον
- 1875— 1 ἀποδ. ἐξοφλ. μικρο-οφειλῶν «ὄρφανῶν Καζακοπούλου» ὑπὸ Ν. Δ.
Ζαγκλάνη εἰς Ναύπλιον

1. Δὲν ἀναφέρεται ὁ παραλήπτης.

2. Ἡ μία ἐπιστολὴ φέρει ἡμερομηνία 16.3.1873, ἀλλὰ ὀπισθεν αὐτῆς ὁ παραλήπτης ἐσημείω-
σεν «16.3.1874». Ἡ ἄλλη εἶναι ἀχρονολόγητος, ἐκ τοῦ περιεχομένου της ὁμως πιθανολογεῖται ὅτι
ἐγράφη τὸ 1873.

- 1876— 1 Χαρ. Πανταζοπούλου από Πάτρας
 — 5 Δ. Γ. Ρετσήνα από Μασσαλίαν
 — 1 γραμμάτιον είσπρ. Δημοσ. Ταμ. Κορίνθου έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
- 1877— 1 τηλεγρ. Θ. Ρετσήνα από Πειραιᾶ
 — 1 Ν. Γιαννακοπούλου από Μύλους
 — 1 Δ. Γ. Ρετσήνα από Μασσαλίαν
 — 1 Hertog et E.A. Herschel από Ρόττερνταμ
 — 1 Α. Α. Couros από Μασσαλίαν
 — 1 Χαρ. Πανταζοπούλου από Πάτρας
 — 1 λογ/σμόν φορτίου Π. Μ. Ίατρού υπό Hertog et E.A. Herschel είς Ρόττερνταμ
 — 1 Παναγ. Βασιλειάδη από Άργος
 — 1 Ν. Α. Όλυμπίου από Ναύπλιον
 — 4 διπλότυπα είσπρ. φόρου άμπέλων Δημοσ. Ταμ. Κορίνθου έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
 — 12 διπλότυπα είσπρ. φόρου οίκουδ. Δημοσ. Ταμ. Ναυπλίου έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
 — 1 διπλότυπον είσπρ. φόρου άμπέλων Δημοσ. Ταμ. Ναυπλίας έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
 — 2 διπλότυπα είσπρ. φόρου βοσκοτόπων Δημοσ. Ταμ. Ναυπλίας, έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
 — 1 διπλότυπον είσπρ. φόρου ύδρομύλων Δημοσ. Ταμ. Ναυπλίας έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
- 1878— 1 γραμμάτιον είσπρ. φόρου άμπέλων Δημοσ. Ταμ. Κορινθίας (μετά σχετ. πίνακος) έναντι όφειλομένων υπό κληρονόμων Μ. Ίατρού
- 1879— 1 σχέδιον έπιστολής πρός Ξεν. Ψαρρόν είς Άθήνας
- 1882— 10 Ι. Μελισσινοῦ από Κόρινθον πρός «κουμπάρον»¹ είς Ναύπλιον
- 1884— 1 συμβολαιογραφικήν εκμίσθωσιν άγρου είς Πρόνοιαν υπό κληρονόμων Μιχ. και Μαγδ. Ίατροῦ πρός άδελφούς Ι. και Δημ. Σταθογιαννοπούλους
 — 1 συμβολαιογραφικήν εκμίσθωσιν άγρου είς Μέρμπακα υπό κληρονόμων Π. Μ. Ίατροῦ πρός Μ. Τόμπραν
 — 1 συμβολαιογραφικήν συμφωνίαν μεταξύ κληρονόμων Μιχ. και Μαγδ. Ίατροῦ μετά Π. Μ. Ίατροῦ και Κ. Χ. Μπηλάλη περί φυτεύσεως άμπέλων είς άγρόν Κιβερίου
- 1885— 1 συμβολαιογραφικόν άποδεικτικόν κατασχέσεως υπό κληρονόμων Μιχ., Μαγδ. και Π. Μ. Ίατροῦ φυτείας καπνοῦ είς Μέρμπακα

1. Πιθανῶς νοεῖται ὁ Μιχαήλ Π. Ίατρός, πληρεξούσιος τῶν κληρονόμων Μιχ., Μαγδ. και Π. Μ. Ίατροῦ και έγγονος τοῦ Μ. Ίατροῦ.

- 1888— 1 σχέδιον μισθωτηρίου κτημάτων καὶ ὑδρομύλου Λογκανίκου κληρονόμων Μιχ., καὶ Π. Μ. Ἰατροῦ πρὸς Ἀναγν. Καραχάλιον
- 1889— 1 κατάλογος δικογραφίων κληρονόμων Μιχ., Μαγδ. καὶ Π.Μ. Ἰατροῦ παραληφθέντων ὑπὸ δικηγ. Γ. Νέζου
- 1890— 2 ἰδιωτ. μισθώσεις κτημάτων καὶ ὑδρομύλων Λογκανίκου κληρονόμων Π. Μ. Ἰατροῦ πρὸς Ἀναγν. Καραχάλιον
— 1 ἰδιωτ. συμφ. πωλήσεως ὑλικῶν εἰς Αὐδὴμπετη ὑπὸ κληρονόμων Π. Μ. Ἰατροῦ πρὸς Ἀναστ. Δαρλάσην
- 1893— 1 ἀπὸ Ναύπλιον¹ πρὸς Δημ. Κιτσόπουλον εἰς Ἄργος

Εἰς τὸ κείμενον τῶν ἐπιστολῶν μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βουδούρης Ἀθ., Γερούσης (;), Δεληγιώργης Ἐπ. (πρωθυπ.), Ζούζουλας Παναγ., Καραπαυλος (;), Καψαμπέλη (οἶκογ.), Κουμουνδοῦρος Ἀλεξ. (πρωθυπ.), Μελετόπουλος (Δημ.), Παπαληγούρας (;), Σπηλιωτάκη Ἑλ. Ι. καὶ Φέλς-Βάρφ.

Τόμος Χ

Κατάστιχον ἀντιγραφῆς ἐξερχομένων ἐπιστολῶν κλπ., 2 Ὀκτ. 1837 - 15 Σεπτ. 1839, περιέχον 868 συνολικῶς σελίδας σχ. 20,5 X 30,7 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 866 συμπληρωμέναι μὲ τὰ ἀκόλουθα 743 ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τοῦ Μ. Ἰατροῦ (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται) πρὸς τοὺς κάτωθι, τὰ ἀντίγραφα σημειωμένα εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν δι' ἐρυθρᾶς μελάνης μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 113-857²:

(α') 1 Ἰαν. 1837 - 31 Δεκ. 1837 (ἀριθ. 113-229)

- 14 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
8 Βλισμάν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
6 ἀδελφοὺς Ράλλη εἰς Λονδίνον
3 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
2 Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
4 Ν. Ναντάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν
5 Γ. Ἀργυρόπουλον εἰς Σῦρον καὶ Κωνσταντινούπολιν
1 Ι. Βαλσαμάκην εἰς Κόρινθον
1 κ.κ. Μανουσάκηδες εἰς Μυστρᾶν
4 Λ. Λαζάρου εἰς Πάτρας
7 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα

1. Δὲν μνημονεύεται ὁ ἀποστολεύς.

2. Ἐκ παραδρομῆς παρελήφθησαν οἱ αὐξοντες ἀριθμοὶ 212-217. Ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν διαφορὰν, βλ. σελ. 51, σημ. 1 τοῦ παρόντος. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 226-228 ἀντίγραφα εἶναι ἐσφαλμένως σημειωμένα 1838 (ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ 1837) καὶ δι' αὐτὸ περιλαμβάνονται ἐδῶ.

- 8 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 6 Μ. Ροδοκανάκην-Ρέγγιο εἰς Λιβόρνον
- 5 Γιάμαρην-Μπαστότζη εἰς Λιβόρνον
- 2 ἀδελφοὺς Τοσίτσα¹ εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 5 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 1 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν
- 4 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 4 Ἀλεξ. Καπούδαν εἰς Καλάμας
- 1 Ι. Πάνον εἰς Σῦρον
- 2 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 2 Σαρ. Κιουρούσην εἰς Τούνεζι
- 1 Ἡλ. Λυκουρέζον εἰς Καλάμας
- 1 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 1 Διον. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
- 1 Ν. Ραντάνον εἰς Ζάκυνθον
- 1 Παναγ. Πολύδωρον εἰς Κόρινθον
- 1 Ι. Θ. Κολοκοτρώνην (εἰς Ἀθήνας)
- 1 Δημ. Πάσχον εἰς Καλάβρυτα
- 1 Ἀναγν. Νητόπουλον εἰς Γαλαξείδι
- 1 Σπ. Βακόπουλον εἰς Ἀμφισσαν
- 1 Ἐμ. Γιούρτην εἰς Ὑδραν
- 1 Ρ. Παλαμήδην εἰς Ἀθήνας
- 1 Εὐθ. Κανελλόπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 Σταῦρον Ἀλεξάνδρου εἰς Σῦρον
- 1 Σωτ. Ταμβάκοπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 Ν. Ζωόπουλον εἰς Πύργον
- 1 Π. Θ. Παχύγιαννην εἰς Ζάκυνθον

Εἰς τὰ κείμενα τῶν ἀνωτέρω ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀντωνόπουλος Γ. Μ., Γαλάτης Δημ., Γκίνης Ἀλεξ. (καπ.), Ἐφέσσιος (Ἡλ.), Ζωγράφος Κ. (πρέσβυς), Μαυρογορδάτος Κ. Μ., Μπερίκος (Ἐμπειρικός) Μαθιὸς (καπ.), Παυλίδης Βελισσάριος, Πρασακάκης (Ν.), Σισίνης (;) καὶ Τρικούπης Σπ..

(β') 1 Ἰαν. 1838 - 31 Μαΐου 1838 (ἀριθ. 230-431)

- 7 Ν. Ναντάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 9 Γ. Ἀργυρόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 32 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 1 Δ. Ταμβάκην καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 4 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον

1. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Λουσίτσα*.

- 19 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
 - 1 Ἐμ. ...¹ εἰς Ἀθήνας
- 3 Π. Θ. Παχύγιαννην εἰς Ζάκυνθον
 - 1 Ν. Ραντάνην εἰς Ζάκυνθον
- 5 Ἀλεξ. Καπούδαν εἰς Καλαμάταν
- 12 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 12 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
 - 3 ἀδελφοὺς Τοσίτσα² εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 1 Μ. Κορδογιαννόπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 Εὐθ. Κανελλόπουλον εἰς Κόρινθον
- 3 Σταμ. Ροδοκανάκην εἰς Γένοβαν
- 1 Σταῦρον Β. Ἀλεξάνδρου (εἰς Ἰτέαν;)
- 1 Τζέρτον Ἰωαννοῦσιν εἰς Ἀθήνας
- 1 «Γενναιότητα» (Ι.Θ. Κολοκοτρώνην;) εἰς Ἀθήνας
- 1 Ἀναγν. Ζαφειρόπουλον εἰς Πύργον
- 2 Daniele Peres εἰς Τεργέστην
- 9 Βλισμάν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
- 8 Γιάμαρην-Μπαστότζη εἰς Λιβόρνον
- 6 Μ. Ροδοκανάκην-Ρέγγιο εἰς Λιβόρνον
- 6 Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
- 2 Ν. Πρασακάκην εἰς Σῦρον
- 1 Δημ. Μάξιμον εἰς Σῦρον
- 1 Ε. Οἰκονόμου εἰς Λεωνίδιον
- 1 Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον εἰς Ναύπλιον
- 2 (Τσοῦχλος Ἐμ. ἢ Δουρούτης Κ.Γ.) πρὸς Π. Ἀλμπανάκην εἰς Γύθειον
- 1 Π. Ἀλμπανάκην εἰς Γύθειον
- 5 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν καὶ Λιβόρνον
- 1 Γ. Ἀντωνάκην εἰς Ὑδραν
- 2 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 2 Ν. Δαμίρην εἰς Κορφοῦς
- 2 Ι. Πρασακάκην εἰς Θεσσαλονίκην
- 4 Στέφ. Ν. Ροῖδην εἰς Σῦρον
- 1 Λάμπρον Λαζάρου εἰς Πάτρας
- 1 ἀδελφοὺς Ράλλη εἰς Λονδῖνον
- 2 Ν. Νικητόπουλον εἰς Σῦρον καὶ Καλαμάταν
- 1 Ι. Νικητόπουλον εἰς Ἀθήνας
- 2 Ἡλ. Λυκουρέζον εἰς Καλάμας
- 2 Δημ. Πάσχον εἰς Καλάβρυτα
- 1 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 1 Σαράντην Ι. Κιουρούσιν εἰς Τούνεζι
- 1 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι

1. Δυσανάγνωστον.

2. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Λουσίτζα*.

- 1 ...¹ εἰς Σῦρον
- 1 Ἐμ. (Χατζῆ) Τσουχλον εἰς Ἀθήνας
- 5 Δημ. Γιαννόπουλον² εἰς Λεχαινὰ
- 1 Σπ. Βακόπουλον εἰς Ἀμφισσαν
- 1 Δημ. Ν. Ροῖδην εἰς Σῦρον
- 1 Κ. Πολύδωρον εἰς Βοστίσαν
- 4 Παναγ. Λαζαρήν εἰς Ἀθήνας
- 1 Γ. Ζαγώραν εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 (Jonas;) Scott εἰς Λονδῖνον
- 1 Fratelli Castelli εἰς Λονδῖνον
- 1 Εὐστρ. Ρούπαν εἰς Ναύπλιον
- 1 (Delsas;) e Reggio εἰς Μασσαλίαν
- 1 Ἄνδρ. Σταυρολόπουλον εἰς Καλάβρυτα
- 1 Εὐθ. Ν. Καραπαυλον εἰς Κορώνην

Εἰς τὰ κείμενα τῶν ἀνωτέρω ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βυζάντιος Σκαρλάτος, Δημητρακόπουλος Κ., Ἐυνάρδος (Ἑλβ. τραπεζίτης), Καραπαυλος Ἡλ., Καρατζᾶς Λαμπίκης, Κιαμήλμπεης, Κολοκοτρώνης Ι. Θ., Κοντουμᾶς Ι., Κορφιωτάκης (;), Κριεζῆς Ἀντ. (γραμ. Ναυτικῶν), Κυριακὸς Κ., Μαυρογορδάτος-Πατεράκης, Μπιρίκος (Ἐμπειρικός, καπ.), Παυλίδης Βελισσάριος, Πονηρόπουλος Ν. καὶ Σοῦτσος Ι. (διοικ. Μυστρά).

(γ') 1. Ἰουν. 1838 - 30 Σεπτ. 1838 (ἀριθ. 432-576)

- 20 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 1 Ν. Δαμίρην εἰς Κορφοῦς
- 3 Π. Θ. Παχύγιαννὴν εἰς Ζάκυνθον
- 6 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 8 Γ. Ἀργυρόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 3 Σαρ. Ι. Κιουρούσην εἰς Τούνεζι
- 1 Ι. Νικητόπουλον³
- 4 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 2 Δημ. Ν. Ροῖδην εἰς Σῦρον
- 4 Δημ. Μάξιμον εἰς Σῦρον
- 9 Γιάμαρην-Μπαστότζη εἰς Λιβόρνον
- 8 Μ. Ροδοκανάκην-Ρέγγιο εἰς Λιβόρνον
- 1 Σταμ. Ροδοκανάκην εἰς Γένοβαν
- 10 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην

1. Δυσανάγνωστον

2. Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 365 ἐπιστολὴν τὸ ἀναγραφόμενον ὄνομα τοῦ ἀποδέκτου (Νικολόπουλος) εἶναι ἁσθησμένον, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιεχομένου συνάγεται ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ὁ Δημ. Γιαννόπουλος.

3. Ἄνευ διευθύνσεως.

- 8 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 7 Βλισμάν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
- 9 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 2 ἀδελφοὺς Ράλλη εἰς Λονδῖνον
- 5 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 9 Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
- 5 Ν. Ναντάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 Ι. Ζαγώραν εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 Ἑμ. (Χατζῆ) Τσοῦχλον εἰς Ἀθήνας
- 4 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν
- 1 Χαρ. Δεληγιάννην εἰς Ναύπλιον
- 1 Γιόν. Cloetta εἰς Τεργέστην
- 1 Εὐθ. Κανελλόπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 Παναγ. Λαζαρήν εἰς Κόρινθον
- 1 Παναγ. Παπαγεωργόπουλον εἰς Βοστίτσαν
- 1 Λάμπρον Λαζάρου εἰς Πάτρας
- 1 Δημ. Ν. Καραπαυλον εἰς Κορώνην
- 2 Δημ. Γιαννόπουλον εἰς Γλαρέντζαν καὶ Λεχαινὰ
- 1 Ἰω. ...αντόπουλον¹ εἰς Ὑδραν
- 1 ἀδελφοὺς Τοσίτσα² εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 1 ...¹ εἰς Μασσαλίαν

Εἰς τὰ κείμενα τῶν ἀνωτέρω ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Γιαννακόπουλος Λυμπέρης, Ζυγομαλᾶς Ι., Κολοκοτρώνης Ι. Θ., Μανρογορδάτος-Πατεράκης, Παυλίδης Βελισσάριος καὶ Τσαμαδὸς Ἀναστ.

(δ') 1 Ὀκτ. 1838 - 31 Δεκ. 1838 (ἀριθ. 577-675)

- 1 Εὐστρ. Ρούπαν εἰς Ναύπλιον
- 11 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 4 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 2 Διον. Ἰατρὸν εἰς Μάλταν
- 6 Παναγ. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 4 Σαρ. Ι. Κιουρούσην εἰς Τούνεζι
- 1 Α. Τριάντην εἰς Ἀμφισσαν
- 1 Ἀλεξ. Καπούδαν εἰς Καλάμας
- 7 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 7 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 5 Βλισμάν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
- 2 Ροδοκανάκην-Ρέγγιο εἰς Λιβόρνον

1. Δυσανάγνωστον.

2. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Δουσίτζα*.

- 4 Γιάμαρην-Μπαστότζη εἰς Λιβόρνον
- 7 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 4 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 1 Θεοδ. Βροντίσιν (εἰς Λεωνίδιον;)
- 1 Κ. Οἰκονόμου εἰς Λεωνίδιον
- 2 ἀδελφοὺς Τοσίτσα¹ εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 4 Ν. Ναντάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 3 Γ. Ἀργυρόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 3 ἀδελφοὺς Ράλλη εἰς Λονδῖνον
- 4 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 1 Ι. Νικητόπουλον εἰς Καλάμας
- 1 Γ...² εἰς Μεσσήνην (Σικελίας)
- 1 Πανοῦτζον Νοταρᾶν εἰς Τρίκκαλα
- 1 G. Cloetta e figlio εἰς Τεργέστην
- 1 D. Perez εἰς Solingen
- 3 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Σῦρον
- 1 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 1 Ἀλέξ. Πετροκόκκινον εἰς Μάλταν
- 2 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν
- 1 Σταμ. Ροδοκανάκην εἰς Γένοβαν
- 1 James Scott εἰς Λονδῖνον
- 1 Ἡλίαν Λυκουρέζον εἰς Καλάμας

Εἰς τὰ κείμενα τῶν ἀνωτέρω ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βλάσσης Ι. (ιατρός), Γαλάτης Δ., Δεσύλας (ιατρός), Καραπαυλὸς Εὐθ., Παυλίδης Βελισσάριος, Σοῦτσος Ι. (διοικ. Μεσσηνίας) καὶ Ψαρρὸς Δημ.

(ε') 1 Ἰαν. 1839 - 15 Σεπτ. 1839 (ἀριθ. 676-857)

- 28 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 5 Γ. Ἀργυρόπουλον εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 8 Ν. Ναντάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 2 ἀδελφοὺς Τοσίτσα¹ εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 8 Γιάμαρην-Μπαστότζη εἰς Λιβόρνο
- 2 Μ. Ροδοκανάκην-Ρέγγιο εἰς Λιβόρνο
- 17 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 16 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 10 Βλισμὰν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
- 17 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 4 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν

- 1. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Λουσίτσα*.
- 2. Δυσανάγνωστον.

- 1 Flli Frankhauser εἰς Bergdorf Ἑλβετίας
- 1 Τζέρτον Ἰωαννοῦσιν εἰς Ἀθήνας
- 4 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν
- 1 Σπ. Παπαλεξόπουλον (εἰς Ναύπλιον;)
- 1 Ν. Δαμίρην εἰς Κέρκυρα
- 7 Μ. Ρέγγιο καὶ Σία εἰς Λιβόρνον
- 1 Δ. Πολυχρονόπουλον (εἰς Ἀρκαδίαν;)
- 1 Κ. Γ. Δουρούτην εἰς Ἀθήνας
- 1 Ἀντ. Γιαλούσιν εἰς Τεργέστην
- 1 χήραν Μ. Λαζανᾶ εἰς Ζάχολη (Κορινθίας)
- 1 Παναγ. Πολύδωρον (εἰς Ναύπλιον;)
- 4 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 4 Π. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 2 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 4 Σαρ. Ι. Κιουρούσιν εἰς Τούνεζι
- 1 Λ. Πετροκόκκινον εἰς Μάλταν
- 4 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 1 Σταμ. Ροδοκανάκην εἰς Γένοβαν
- 2 Διον. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
- 1 Δ. Γιαννακόπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 ἀδελφούς Π. Τζούκου-Πετσάλη εἰς Πάτρας
- 1 Π. Δημητρίου (εἰς Ναύπλιον;)
- 2 Ζαχ. Ζαχάρωφ εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 ἀδελφούς Ράλλη εἰς Λονδῖνον
- 1 Καναδάκην (;) εἰς Μασσαλίαν
- 1 Ἀναστ. Γκίτζαν εἰς Τεργέστην
- 2 Κ. Ν. Λεβίδην εἰς Ἀθήνας
- 8 Ι. Νικητόπουλον εἰς Σῦρον καὶ Κωνσταντινούπολιν
- 1 Κ. Σκαγιόπουλον εἰς Ἀθήνας
- 1 Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον εἰς Ναύπλιον
- 1 Λάμπρον Λαζάρου εἰς Πάτρας
- 1 λογ/σμός χρέους ἐπὶ συναλλαγματικῆς Ἑμ. (Χατζῆ) Τσούχλου
- 1 Δ. Α. Καρατζᾶν εἰς Πάτρας
- 1 Ἀλεξ. Καπούδαν εἰς Καλάμας
- 1 ἀδελφούς Τοσίτσα εἰς Ἀλεξάνδρειαν

Εἰς τὰ κείμενα τῶν ἀνωτέρω ἀντιγράφων μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀντωνόπουλος Α.Μ., Γενναῖος (υἱὸς Θ. Κολοκοτρώνη), Δημητρακόπουλος Κ., Ζυγομαλᾶς Ι. Ν., Καραπαυλος (Εὐθ.), Κοπανίτσα Τζόγια, Κρεββατᾶ Εὐδοκία, Παυλίδης Βελισσάριος, Πρασακάκης Ν. (δήμαρχος Σύρου), Σκουζές (;), Τσώκρης Γ. καὶ Ψαρρὸς Α.

Τόμος XI

Κατάστιχον ἀντιγραφῆς ἐξερχομένων ἐπιστολῶν κλπ., 6 Νοεμ. 1843 - 15^η Νοεμ. 1846, περιέχον 737 συνολικῶς σελίδας σχ. 20,5 X 30,7 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 735 συμπληρωμέναι μετὰ τὰ ἀκόλουθα 897 ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τοῦ Μ. Ἱατροῦ (ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως σημειοῦται), τὰ ἀντίγραφα σημειωμένα εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν δι' ἐρυθρᾶς μελάνης μετὰ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 858-1741¹:

(α') 6 Νοεμ. 1843 - 31 Δεκ. 1843 (ἀριθ. 858-912)

- 6 Σωτ. Παναγιωτόπουλον εἰς Βοστίσαν ἢ Αἶγιον
- 4 Μιχ. Μεϊνδανόπουλον εἰς Σῦρον
- 7 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 2 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Μασσαλίαν
- 5 Μ. Α. Μπαστότση καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
- 1 Καστέλλι-Γκιουστινιάνι καὶ Σία εἰς Λιβόρνον
- 3 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 4 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 4 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 2 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδίνον
- 1 Ταμβάκον-Μαυρογορδάτον εἰς Σῦρον
- 2 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 1 Γ. Ἀρσενικὸν εἰς Ναύπλιον
- 2 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 2 Π. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 2 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 2 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 3 ἀδελφοὺς Τοσίτσα²-Στουρνάρην εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 1 ...³ εἰς Σμύρνην
- 1 Π. Παλαιολόγον εἰς Μασσαλίαν
- 1 Γ. Κανέλλην εἰς Ἄργος

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Νοταρᾶς Γ., Παπαλεξόπουλος Σπ., Παυλίδης Βελισσάριος, Ράλλης-Σκαρामαγκᾶς, Ράλλης Λουκᾶς, Σκούρτης Σπ. (καπ.) καὶ Σπάρταλης Ν.

(β') 1 Ἰαν. 1844 - 30 Μαΐου 1844 (ἀριθ. 913-1042)

- 3 Σωτ. Παναγιωτόπουλον εἰς Αἶγιον

- 1. Δι' ἐξήγησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἀριθμοῦ ἐγγράφων καὶ αὐξοντος ἀριθμοῦ, βλ. σελ. 51, σημ. 1 τοῦ παρόντος
- 2. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Δουσίτζα*.
- 3. Ὑποσυνάγνωστον.

- 1 Μιχ. Μείνδανόπουλον εἰς Σῦρον
- 21 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 7 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Μασσαλίαν, Μάλταν, Ἀλεξάνδρειαν, Κωνσταντινούπολιν καὶ Ὑδραν
- 6 Μ. Α. Μπαστόζη καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
- 2 Καστέλλι-Γκιουστινιάνι καὶ Σία εἰς Λιβόρνον
- 1 Καστέλλι-Γκιουστινιάνι καὶ Σία εἰς Λονδῖνον
- 6 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην καὶ Ἀγκῶνα
- 20 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 9 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 5 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδῖνον
- 1 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Κέρκυραν
- 2 Ταμβάκον-Μαυρογορδάτον εἰς Σῦρον
- 3 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 5 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 5 Π. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 2 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 6 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 8 ἀδελφοὺς Τοσίτσα¹-Στουρνάρη εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 1 ...² εἰς Σμύρνην
- 3 Π. Παλαιολόγον εἰς Μασσαλίαν
- 1 Χ. Ἰωάννου εἰς Σμύρνην
- 1 Στεφ. καὶ ἀδελφοὺς Πετσάλη εἰς Πάτρας
- 1 Γ. Ἀντωνάκην εἰς Ὑδραν
- 2 Ι. Ν. Νικητόπουλον εἰς Κύθνον καὶ Σῦρον
- 1 ...² εἰς Σῦρον
- 1 «Ἐκλαμπρότατον» (Θ. Κολοκοτρώνην;) εἰς Ἀθήνας
- 1 Θ. Μαρκάκην εἰς Ἀθήνας
- 1 Δημ. Γιαννούλην εἰς Λεχαινά
- 1 ...² Χατζηαθανασίου εἰς...²
- 1 Ἀμβρ. Δαμαλᾶν εἰς Σῦρον
- 1 Ι. Βάλβην εἰς Μεσολόγγιον

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βαλτινὸς Ἀνδρ., Βάρφ, Γλαράκης (ιατρός), Ζαφειρόπουλος Ι., Κανάρης Κ., Κωλέττης (Ι.), Λασσάνης (Γ.), Λογοθέτης Ἀριστ., Μαυροκορδάτος (Ἀλεξ.), Μελάς Λ. (γραμ. Δικαιοσ.), Μεταξᾶς Ἀνδρ. (γραμ. Ἑσωτ. καὶ πρωθυπ.), Μπότσαρης Κ., Νοταρᾶς Γ., Παπαλεξόπουλος Σπ., Παυλίδης Βελισσάριος, Περούκας Δημ., Πρασακάκης (;), Ράλλης-Σκαραμαγκᾶς, Ράλλης Ι. καὶ Λουκάς, Σπάρταλης Ν. καὶ Σχινᾶς Κ. (γραμ. Παιδείας).

1. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Λουσίτζα*.
2. Δυσανάγνωστον.

(γ') 1 Ἰουν. 1844 - 31 Δεκ. 1844 (ἀριθ. 1043-1209)

- 11 Π. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 10 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
 - 1 Μ. Παπαμιχάλην εἰς Σῦρον
 - 1 Ταμβάκον-Μαυρογορδᾶτον εἰς Σῦρον
- 27 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 12 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 21 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
 - 3 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
 - 1 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Κέρκυραν
 - 1 Ν. Βίδαν εἰς Βενετίαν
 - 2 Διον. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
 - 6 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
 - 5 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδῖνον
 - 1 Μ. Ρέγγιο εἰς Λονδῖνον
 - 6 Π. Παλαιολόγον εἰς Μασσαλίαν
 - 9 Castelli-Giustiniani S.A. εἰς Λονδῖνον
- 14 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
 - 6 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
 - 6 Μ. Α. Μπαστότζη καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
 - 1 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Τεργέστην
 - 1 Βλισμάν-Τζατζαρόγκη εἰς Τεργέστην
 - 4 Κ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
 - 2 Ἀθ. Γ. Δουρούτην εἰς Μασσαλίαν
 - 1 ἀδελφοὺς Τοσίτσα-Στουρνάρη εἰς Ἀλεξάνδρειαν
 - 4 Στεφ. καὶ ἀδελφοὺς Πετσάλη εἰς Πάτρας
 - 1 Ἀλεξ. Καπούδαν εἰς Ναύπλιον
 - 2 Ἄνδρ. Σταυρουλόπουλον εἰς Σοπωτὸν
 - 1 Γ. Χατζηθαθανασίου εἰς Σπάρτην
 - 1 Giust. (Buttigieg;) εἰς Μάλταν
 - 1 Ν. Μπούκουραν εἰς Μάλταν
 - 1 Ἀναγν. Οἰκονομόπουλον εἰς Ἄστρος
 - 1 Δ. Γαλανόπουλον εἰς Τεργέστην
 - 1 Σπ. Ν. Ζούζουлан¹
 - 1 Σπ. Παπαλεξόπουλον εἰς Κόρινθον
 - 1 Ι. Παπαλεξόπουλον εἰς Κόρινθον
 - 1 Ἑμ. Μανουσάκην εἰς Μυστρᾶν

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Δαμαλᾶς Ἀμβρ., Δαμιανὸς Ἑμ. (δικηγ.), Ἐφέσιος² Ἡλ., Ζωγράφος Κ., Καλαμογάρτης

1. Ἄνευ διευθύνσεως (πιθανῶς εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ὁ Μ. Ἰατρός τότε).
2. Εἰς τὸ ἀντίγραφον Ἀφέσιος.

Ἄντ., Κιουρούσης (;), Κορφιώτης (Κορφιωτάκης Ν.), Κωλέττης Ι., Λασσάνης Γ., Μελετόπουλος (Δημ.), Νοταρᾶς Ἄνδρ. Σ., Πετμεζαῖοι, Ράλλης Παντιᾶς καὶ Λουκάς, Σεβαστόπουλοι ἀδελφοί, Σκουλούδης Παῦλος καὶ Σπάρταλης Ν.

(δ') 1 Ἰαν. 1845 - 31 Αὐγ. 1845 (ἀριθ. 1210-1394)

- 20 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 2 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Κέρκυραν
- 20 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 21 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 17 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 3 Ἄνδρ. Χ. Σταυρουλόπουλον εἰς Σοπωτόν
- 1 Ἐμ. Μανουσάκην εἰς Μυστρᾶν
- 9 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδῖνον
- 7 Ράλλην-Σκυλίτην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 5 Κ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
- 6 Castelli-Giustiniani εἰς Λονδῖνον
- 4 Π. Ἀλεξανδράκην εἰς Καλάμας
- 4 Π. Σ. Γιαλιᾶν εἰς Τούνεζι
- 11 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 10 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 1 Ν. Δημητριάδην εἰς Κόρινθον
- 10 Ι. Καλούταν καὶ Σία εἰς Σῦρον
- 1 Ι. Βαλσαμάκην¹
- 6 ἀδελφοὺς Πετσάλη εἰς Πάτρας
- 4 Α. Μπαστότζη καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
- 4 Διον. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
- 1 Ἀλεξ. Πουλάκον εἰς Γύθειον
- 4 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Μάλταν
- 6 Ν. Σπάρταλην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 1 Γ. Παπαϊωάννου καὶ Ἀπ. Ἀλμπανῆν εἰς Κόρινθον
- 3 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 1 Ι. καὶ Π. Θ. Στεφάνου εἰς Ζάκυνθον
- 1 Φ. Κανελλόπουλον εἰς Καλάβρυτα
- 2 Ἡλ. Ἀσημακόπουλον εἰς Ναύπλιον
- 1 Ἡλ. Ἐφέσιον εἰς Καλάμας
- 1 ἀδελφοὺς Τοσίτσα²-Στουρνάρη εἰς Ἀλεξάνδρειαν
- 2 Ἐλ. Γιουρδῆν εἰς Ταγανρόγκ
- 1 ἀδελφοὺς Καπούδα εἰς Ἀθήνας
- 1 Φραγκούλην Σκουλούδην εἰς Τεργέστην
- 1 ἀδελφοὺς Τζιτζίνια εἰς Μασσαλίαν

1. Ἄνευ διευθύνσεως (πιθανῶς εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ὁ Μ. Ἰατρός τότε).

2. Εἰς τὸ ἀντίγραφον *Λουσίτζα*.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Γενναῖος (υἱὸς Θ. Κολοκοτρώνη), Κορφιωτάκης Ν., Μαλανδρῖνος Ἄνδρ. (σιὸρ ντοτόρ), Παῖκος (Ἄνδρόν.), Παπαλεξόπουλος Σπ., Περούκας Χαρ., Ράλλης Λουκάς καὶ Σκουλούδης Παῦλος.

(ε') 1 Σεπτ. 1845 - 30 Δεκ. 1845 (ἀριθ. 1395 - 1487)

- 2 Ν. Σπάρταλην εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 2 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Μασσαλίαν
- 3 Ἐλευθ. Γιουρδῆν εἰς Ταγανρόγκ
- 8 ἀδελφοὺς Τζίτζινια εἰς Μασσαλίαν
- 1 Μ. Α. Μπαστότση καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
- 3 Ράλλην-Σκυλίτσην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 4 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 3 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 7 Φραγκούλην Σκουλούδην εἰς Τεργέστην
- 12 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 17 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 9 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 6 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 2 Castelli-Giustiniani εἰς Λονδῖνον
- 3 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδῖνον
- 3 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 2 Γ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
- 3 ἀδελφοὺς καὶ Παῦλον Τζίτζινιαν εἰς Λονδῖνον
- 1 Χαρ. Παπαδημητρίου εἰς Διακοφτόν
- 2 Ι. Βαλσαμάκην εἰς Κόρινθον
- 1 ἀδελφοὺς Καπούδα εἰς Ἀθήνας
- 1 (Μ. Ἰατροῦ καὶ Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου ἀπὸ Ἀθήνας) πρὸς Εὐθ. Κανελλόπουλον καὶ Ν. Δημητριάδην εἰς Κόρινθον
- 1 Σπ. Ν. Ζούζουλαν εἰς Συκιάν (Κορινθίας)
- 1 Ἐμ. Μανουσάκην εἰς Μυστράν
- 1 Γ. Δ. Τομαρόπουλον εἰς Κιάτον
- 1 Ἀμβρ. Σ. Ράλλην εἰς Τεργέστην

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Γαλάτης Εὐστρ., Γερούσης Μ., Ἐφέσιος Ἥλ., Μαλανδρῖνος Ἄνδρ. (ιατρός), Μαυρογορδάτος Κ., Παμπούκης Χαρ., Παπαλεξόπουλος Σπ., Πονηρόπουλος (;) καὶ Ράλλης Λουκάς.

(στ') 6 Ἰαν. 1846 - 28 Ἀπρ. 1846 (ἀριθ. 1488-1482)

- 1 Ν. Σπάρταλην εἰς Κωνσταντινούπολιν

- 1 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Κωνσταντινούπολιν
- 2 Ἐλευθ. Γιουρδῆν εἰς Ταγανρόγκ
- 11 ἀδελφοὺς Τζίτζινια εἰς Μασσαλίαν
- 2 Μ. Α. Μπαστότση καὶ υἱὸν εἰς Λιβόρνον
- 2 Ράλλην-Σκυλίτσην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 6 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 7 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 7 Φραγκούλην Σκουλούδην εἰς Τεργέστην
- 8 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 9 Δ. Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 9 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 8 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 3 Ταμβάκον-Μικρουλάκην εἰς Λονδῖνον
- 3 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 1 Γ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
- 1 Ι. Βαλσαμάκην εἰς Κόρινθον
- 1 Εὐθ. Κανελλόπουλον εἰς Ἀθήνας
- 1 Ἐμ. Μανουσάκην εἰς Μυστράν
- 4 Ἀμβρ. Σ. Ράλλην εἰς Τεργέστην
- 1 Διον. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
- 2 Δ. Νικολακόπουλον εἰς Ἀνδρίτζαινα καὶ Καλάμας
- 2 Κάρ. Ἰνγκάτ εἰς Πάτρας
- 1 ἀδελφοὺς Πετσάλη εἰς Πάτρας
- 1 Ροδοκανάκην καὶ υἱὸν εἰς Μασσαλίαν

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Ἀντωνόπουλος Γ.Μ., Γαλάτης Α. καὶ Εὐστρ., Μαλανδρινός Ἄνδρ. (ιατρός), Παπαλεξόπουλος Ι. καὶ Σπ. καὶ Πονηρόπουλος (·).

(ζ') 1 Μαΐου 1846 - 15 Νοεμ. 1846 (ἀριθ. 1583-1741)

- 19 Χρ. Γ. Παπαγιαννόπουλον εἰς Σῦρον
- 25 Δ.Ν. Ἀποστολόπουλον εἰς Τεργέστην
- 4 Κ. Δ. Δημητρακόπουλον εἰς Τούνεζι
- 5 Ν. Παλαιολόγον εἰς Τούνεζι
- 4 Ι. Ἀλαμάνκο εἰς Μάλταν
- 7 Ταμβάκον-Μικρουλάκην-Μαυρογορδάτον εἰς Λονδῖνον
- 8 ἀδελφοὺς Τζίτζινια εἰς Λονδῖνον
- 6 ἀδελφοὺς Τζίτζινια εἰς Μασσαλίαν
- 4 Ράλλην-Σκυλίτσην-Ἀργέντην εἰς Μασσαλίαν
- 12 Ν. Μοροζίνην εἰς Τεργέστην
- 11 Γ. Δουρούτην εἰς Ἀγκῶνα
- 3 Ν. Σπάρταλην εἰς Κωνσταντινούπολιν

- 1 Ἀναστ. Θ. Γκίτζαν εἰς Ὀδησσόν
- 1 Π. Ἡρακλείδην εἰς Ὀδησσόν
- 1 Δημ. Πετροτσόπουλον εἰς Κόρινθον
- 1 Σπ. Ν. Ζούζουλαν εἰς Συκιάν (Κορινθίας)
- 1 Θεοφ. Ἀραβαντινὸν εἰς Κόρινθον
- 12 Φραγκούλην Σκουλούδην εἰς Τεργέστην
- 4 Α. Σ. Ράλλην εἰς Τεργέστην
- 5 Κ. Γ. Δουρούτην εἰς Ἀθήνας καὶ Ἀγκῶνα
- 6 ἀδελφοὺς Πετσάλη εἰς Πάτρας
- 5 Κ. Γεραλόπουλον εἰς Λονδῖνον
- 6 Σωτ. Παναγιωτόπουλον εἰς Αἴγιον
- 1 Castelli-Giustiniani εἰς Λονδῖνον
- 1 Α. Μπαστότζη εἰς Λιβόρνον
- 1 Π. Λάζαρην Ἀθήνας
- 1 Εὐστρ. Οἰκονομόπουλον εἰς Γκούρα (Κορινθίας)
- 1 Π. Γεωργόπουλον εἰς Ζάχολη
- 1 Σπ. Παπαλεξόπουλον εἰς Ναύπλιον
- 1 Ἀριστ. Γεωργίου εἰς Κόρινθον
- 1 Ι. Εὐθυμίου¹

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα μεταξὺ τῶν ὀνομάτων περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βάρφ., Εὐλάμπιος Μ., Ἐφέσιος Ἡλ., Κανάρης (Κ.), Κυριακὸς Γ., Λεῖμονῆς Ι., Μαλανδρινὸς Ἄνδρ. (ιατρός), Μαυρογορδάτος Κ., Νοταρᾶς Γ., Νοταρᾶς Ἄνδρ. Σ., Παπαλεξοπούλου Καλλιόπη, Παυλίδης Βελισσάριος, Ράλλης Κ. Δ., Τζαννετάκης (;) καὶ Γ. Ν. Τζερεμῆς (βουλ.).

Τόμος XII

Κατάστιχον πρακτικῶν καὶ ἀντιγράφων ἐξερχομένων τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ναυπλίου, 2 Σεπτ. 1837 - 12 Δεκ. 1860, περιέχον 252 συνολικῶς σελίδας σχ. 23 X 32, 5 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 180 συμπληρωμέναι. Περιέχει γνωμοδοτήσεις, εἰσηγήσεις κλπ. ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ὡς συστάσεως προξενείων εἰς Ὀράν, Boulogne, Λήμνον, Βρέστην, Μπορντώ, Λίμερικ, Newport, Bayonne καὶ ἀλλαχοῦ, ἐμπορικᾶς συνθήκας μὲ Βαυαρίαν, Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Ρωσσίαν, Βέλγιον κλπ., συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐλευθέρας ἐμπορευματικᾶς ζώνας εἰς Πειραιᾶ, ἀνωνύμων ἐταιρειῶν ἐξαγωγῆς καπνῶν, οἶνων καὶ ἑλληνικῆς ἀκτοπλοῖας, περὶ διελεύσεως πλοίων ξένων ἀτμοπλοϊκῶν ἐταιριῶν ἐκ Ναυπλίου, ἰδρύσεως ἐργοστασίου караβοπάνων εἰς Ἀργολίδα, ἐπιβολῆς φόρων καὶ τελῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου κ.ἄ., ψηφίσεως νόμου ἐμπορικοῦ, λοιμοκαθαρτηρίου, τελωνειακῶν δασμῶν, μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ κυκλοφορίας ξένων

1. Ἄνευ διευθύνσεως

ἢ κιβδῆλων νομισμάτων, ἐμψυχώσεως τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας καὶ ναυτιλίας, περὶ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου κ.ἄ.

Τόμος XIII

Κατάστιχον (Καθημερινόν), μὲ ἐγγραφὰς 5 Ὀκτ. 1846 - 13 Δεκ. 1847, περιέχον 315 συνολικῶς σελίδας σχ. 24 X 32,7 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 310 συμπληρωμέναι καὶ ἡριθμημέναι εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 248-558. Μεταξὺ τῶν κυρίων ὀνομάτων εἰς τὰς ἐγγραφὰς περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως ἱστορικῶς γνωστότερα: Βλάσσης Ι. καὶ Μιχ., Δεληγιάννης Κανέλλος, Ζαΐμη Εὐδοκία, Καρακατσάνης Γκίκας, Κολοκοτρώνης Θ. καὶ Ι.Θ., Κορφιωτάκης Ν., Κρεστενίτης Λυκ., Κριεζώτης Ν., Λεβίδης Ν., Μαυροκορδάτος Ἀλεξ., Μαυρομιχάλης Π., Μελετόπουλος Ἐμ., Μπούκουρας Ν., Νοταρᾶς Πανοῦτζος καὶ Α.Σ., Παλαμίδης Ρήγας, Παπαλεξόπουλος Σπ., Πλαπούτας Δ., Πονηρόπουλος Ν., Ράδος Κ., Ράλλης Λουκάς, Ράλλη ἀδελφοί, Σιλλήβεργος Ν., Σοῦτσος Παναγ., Τσώκρης Δημ. (στρατ.), Φιλήμων Ι. καὶ Φεγγαῖς Γ.

Τόμος XIV

Κατάστιχον (Ἡμερολόγιον), μὲ ἐγγραφὰς Δεκ. 1866 - Δεκ. 1871, περιέχον 355 συνολικῶς σελίδας σχ. 26 X 38,7 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 351 συμπληρωμέναι¹ καὶ ἡριθμημέναι εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 1-351.

Τόμος XV

Κατάστιχον (Ταμεῖον), μὲ ἐγγραφὰς 30 Δεκ. 1868 - 1 Ἀπρ. 1869, περιέχον 198 συνολικῶς σελίδας σχ. 16,6 X 36 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 196 σημειωμέναι εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης μὲ τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 1-196. Ἐξ αὐτῶν, μόνον αἱ 183 εἶναι συμπληρωμέναι.

Τόμος XVI

Κατάστιχον (εὐρετήριο ἑναγομένων ὑπὸ τῶν κληρονόμων Μιχαήλ, Μαγδαληνῆς καὶ Παναγιώτου Μ. Ἰατροῦ, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ὀνόματος τοῦ χρεομένου μὲ ἐκάστην δικογραφίαν δικηγόρου), περιέχον 360 συνολικῶς σελίδας σχ. 20 X 29,4 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 357 ἡριθμημέναι εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ

1. Αἱ πρῶται 60 σελίδες (μέχρι 16 Αὐγ. 1868) ἴσως γραμμέναι ὑπὸ τοῦ Παναγιώτου Μ. Ἰατροῦ.

δεξιάν γωνίαν με τούς αὐξοντας ἀριθμούς 1-357. Ἐξ αὐτῶν, μόνον αἱ 333 εἶναι συμπεπληρωμένοι.

Τόμος XVII

Κατάστιχον (ἐσόδων-ἐξόδων κάποιου ἐκ τῶν κληρονόμων Μιχαήλ, Μαγδαληνῆς καὶ Παναγιώτου Μ. Ἰατροῦ διαμένοντος ἐν Ναυπλίῳ), με ἐγγραφᾶς Μαΐου 1877 - Δεκ. 1886, περιέχον 236 συνολικῶς σελίδας σχ. 20,5 X 33 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 233 συμπεπληρωμένοι καὶ ἡριθμημένοι ἀνὰ δύο εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιάν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης με τούς αὐξοντας ἀριθμούς 1-117.

Τόμος XVIII

Κατάστιχον (τρεχόντων λογαριασμῶν μισθωτῶν ἀκινήτων κληρονόμων Μιχ., Μαγδ. καὶ Παναγ. Μ. Ἰατροῦ)¹, με ἐγγραφᾶς Δεκ. 1879 - Μαΐου 1893, περιέχον 288 συνολικῶς σελίδας σχ. 22,7 X 35,6 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 287 συμπεπληρωμένοι καὶ ἡριθμημένοι ἀνὰ δύο εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιάν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης με τούς αὐξοντας ἀριθμούς 1-144.

Τόμος XIX

Κατάστιχον (Καθημερινόν), με ἐγγραφᾶς 2 Ἰαν. 1839 - 30 Ἀπρ. 1841, περιέχον 374 συνολικῶς σελίδας σχ. 23 X 35,5 ἐκ., ἐξ ὧν αἱ 370 συμπεπληρωμένοι² καὶ ἡριθμημένοι εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιάν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης με τούς αὐξοντας ἀριθμούς 1-370. Μεταξὺ τῶν ὀνομάτων εἰς τὰς ἐγγραφὰς περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως γνωστότερα ἱστορικῶς: Ἀντωνόπουλος Γ. Μ. καὶ Σταματέλος, Γλαράκης Γ., Κολοκοτρώνης Θ. καὶ Ι. Θ., Κορφιωτάκης Ι., Κρεββατᾶ Εὐδοκία, Κρεστενίτης Λυκ., Μπάρμπογλους Πάνος Γ., Μπούκουρας Ν., Νοταρᾶς Πανοῦτζος, Πάϊκος (Ἀνδρόν.), Παλαμήδης Ρήγας, Παπαλεξόπουλος Σπ., Πλαπούτας Δημ., Πονηρόπουλος Ν., Ράλλη ἀδελφοί, Σπηλιάδης Ν., Σταῦρος Γ., Τζώκρης Δημ. (στρατ.) καὶ Τρικούπης Σπ.

Τόμος XX

Κατάστιχον (τρεχόντων ἐντόκων λογαριασμῶν πελατῶν), με ἐγγραφᾶς Δεκ. 1843 - Ἰουλ. 1860, περιέχον 556 συνολικῶς σελίδας σχ. 16 X 42 ἐκ., ἐξ ὧν

1. Ἀφορᾶ εἰς ἀκίνητα Λακωνίας, Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας μόνον.

2. Διὰ χειρὸς Μ. Ἰατροῦ.

αί 550 συμπληρωμένοι και ήριθμημένοι ανά δύο εις την άνω άριστεράν και δεξιάν γωνίαν διά μαύρης μελάνης με τούς αύξοντας άριθμούς 1-275. Μεταξύ τών όνομάτων εις τάς έγγραφάς περιλαμβάνονται τά εξής κατά την κρίσιν του συγγραφέως ιστορικώς γνωστότερα: Άντωνόπουλος Γ. Μ., Βλάσσης Μιχ. και Ι., Βυζάντιος Σκαρλάτος, Γλαράκης Γ., Γρηγοράκης Τζαννέτος, Δεληγιάνης Κανέλλος, Έφέσσιος Ήλ., Καρακατσάνης Γκίκας, Κολοκοτρώνης Ι.Θ., Κουρουσόπουλος Β., Κρεββατάς Μιχ., Κρεββατά Εύδοκία και Τζόγια, Κρεστενίτης Λυκ., Κωλέττης Ι., Λεβίδης Κ., Μαυροκορδάτος Άλεξ., Μαυρομιχάλης Άντ., Μελετόπουλος Έμ., Μπάρμπογλους Πάνος Γ., Μπούκουρας Ν., Νοταράς Γ. και Πανοϋτζος, Παπαλεξοπούλου Καλλιόπη, Παλαμήδης Ρήγας, Πετμεζάς Γ., Πλαπούτας Δημ., Πονηρόπουλος Ν., Ράδος Κ., Ράλλης Λουκάς, Ρίζος Ίάκ. (Νερούλος), Σέκερης Άθ. και Παναγ., Σιλλήβεργος Ν., Σοϋτσος Παναγ. και Τζώκρης Δημ. (στρατ.)

Τόμος XXI

Κατάστιχον (τρεχουσών όφειλών διαφόρων προς τούς κληρονόμους Μιχαήλ, Μαγδαληνής και Παναγιώτου Ίατροϋ), με έγγραφάς Φεβρ. 1882 - Όκτ. 1888, περιέχον 228 συνολικώς σελίδας¹ σχ. 22 X 35 εκ., εξ ών αί 223 συμπληρωμένοι και ήριθμημένοι ανά δύο εις την άνω άριστεράν και δεξιάν γωνίαν διά μαύρης μελάνης με τούς αύξοντας άριθμούς 1-112.

Τόμος XXII

Κατάστιχον (τρεχόντων άτομικών λογαριασμών διαφόρων, τηρούμενον διά λογαριασμόν τών κληρονόμων Μιχαήλ και Παναγ. Ίατροϋ), με έγγραφάς Μαΐου 1878 - Ίαν. 1887, περιέχον 436 συνολικώς σελίδας σχ. 25,5 X 38,2 εκ., εξ ών αί 434 συμπληρωμένοι και ήριθμημένοι εις την άνω άριστεράν και δεξιάν γωνίαν διά μαύρης μελάνης με τούς αύξοντας άριθμούς 3-448.²

Τόμος XXIII

Κατάστιχον (πρόχ. Ταμείον Έλπίδος Π. Ίατροϋ),³ με έγγραφάς 1 Ίαν. 1883 - 31 Αϋγ. 1889, περιέχον 637 συνολικώς σελίδας σχ. 19,7 X 37,7 εκ., εξ ών αί 635 συμπληρωμένοι και ήριθμημένοι εις την άνω άριστεράν και δεξιάν γωνίαν διά μαύρης μελάνης ή κυανής μολυβδίδος με τούς αύξοντας άριθμούς 1-635.

1. Έλλείπει μία τών πρώτων σελίδων.

2. Έλλείπουν αί σελίδες 1, 2, 294, 295, 408, 409, 423, 424, 425, 427 και 428.

3. Συμφώνως προς την έπικεφαλίδα του καταστίχου.

Τόμος XXIV

Κατάστιχον (πρόχειρον τρεχόντων λογαριασμών πελατῶν), με ἐγγραφὰς Σεπτ. 1870 - Μαΐου 1871, περιέχον 8 συνολικῶς σελίδας σχ. 17 χ 36,2 ἐκ., ἡριθμημένας εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν γωνίαν διὰ μαύρης μελάνης με τοὺς αὐξοντας ἀριθμοὺς 3, 4, 5, 6 (δύο σελ.), 7 (2 σελ.) καὶ 8.

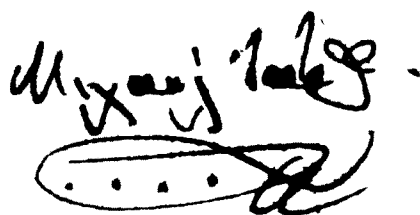
Διάφορα

Ὅλιγα ἀποκόμματα ἢ σελίδες διαφόρων βιβλίων (Ταμείου, Καθημερινοῦ κλπ.) τῶν ἐτῶν 1848, 1849, 1850, 1869, 1872, 1873 καὶ 1876, καὶ μέρος ἀλφαβητικοῦ εὔρετηρίου πελατῶν με τὸν ἀριθμὸν λογαριαμοῦ ἐκάστου.

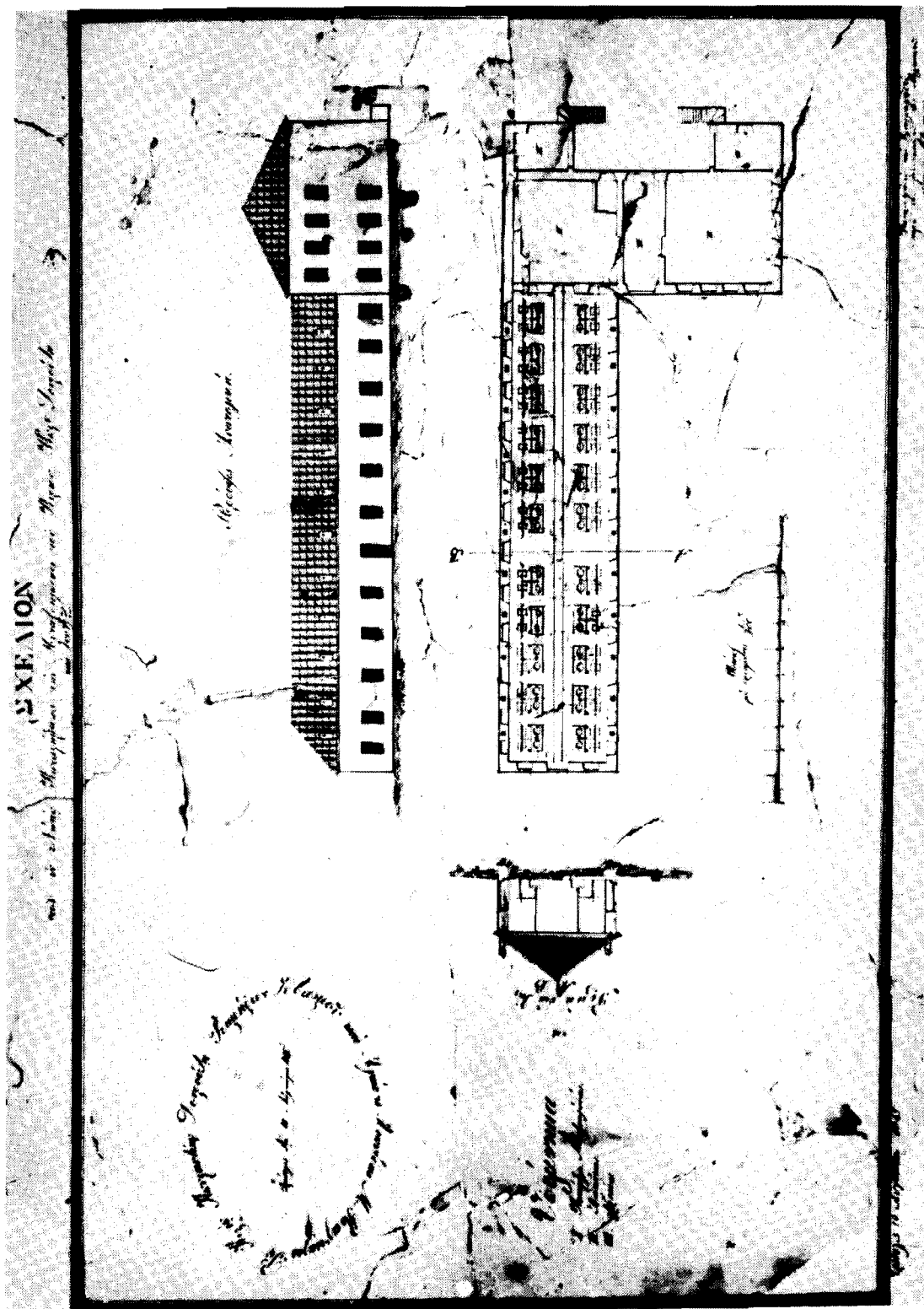
Εἰκόνες

Μιχαήλ Ἰατρός
(έλαιογραφία τοῦ 1848 ὑπὸ Δ. Τσώκου, ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ συγγραφέως)

A handwritten signature in Greek script. The top part of the signature reads "Μιχαήλ Ιατρός". Below this, there is a horizontal line with four dots underneath it, followed by a large, stylized flourish or initial.

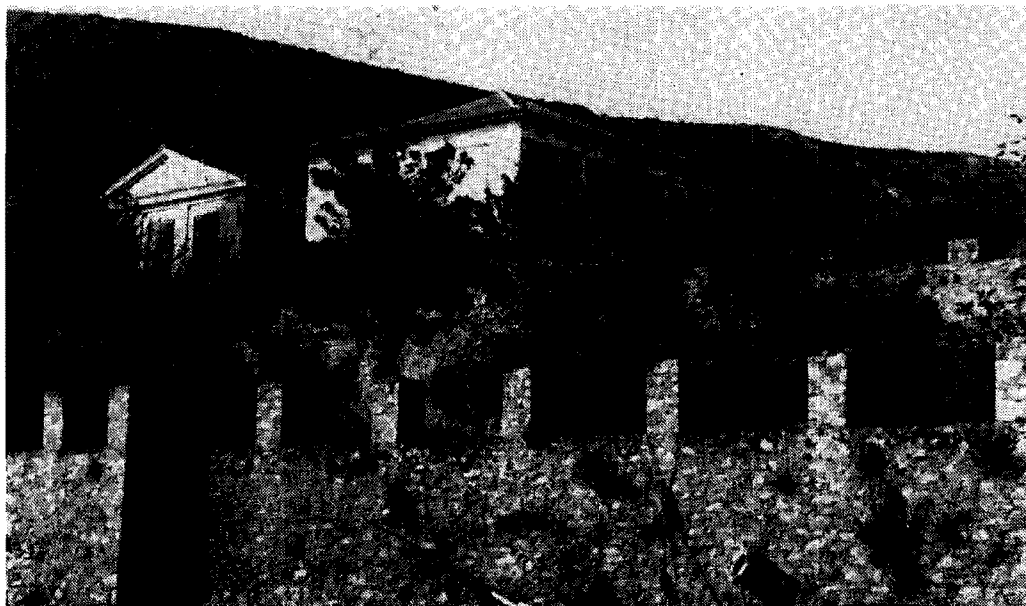
Δείγμα υπογραφής του Μιχαήλ Ιατροῦ

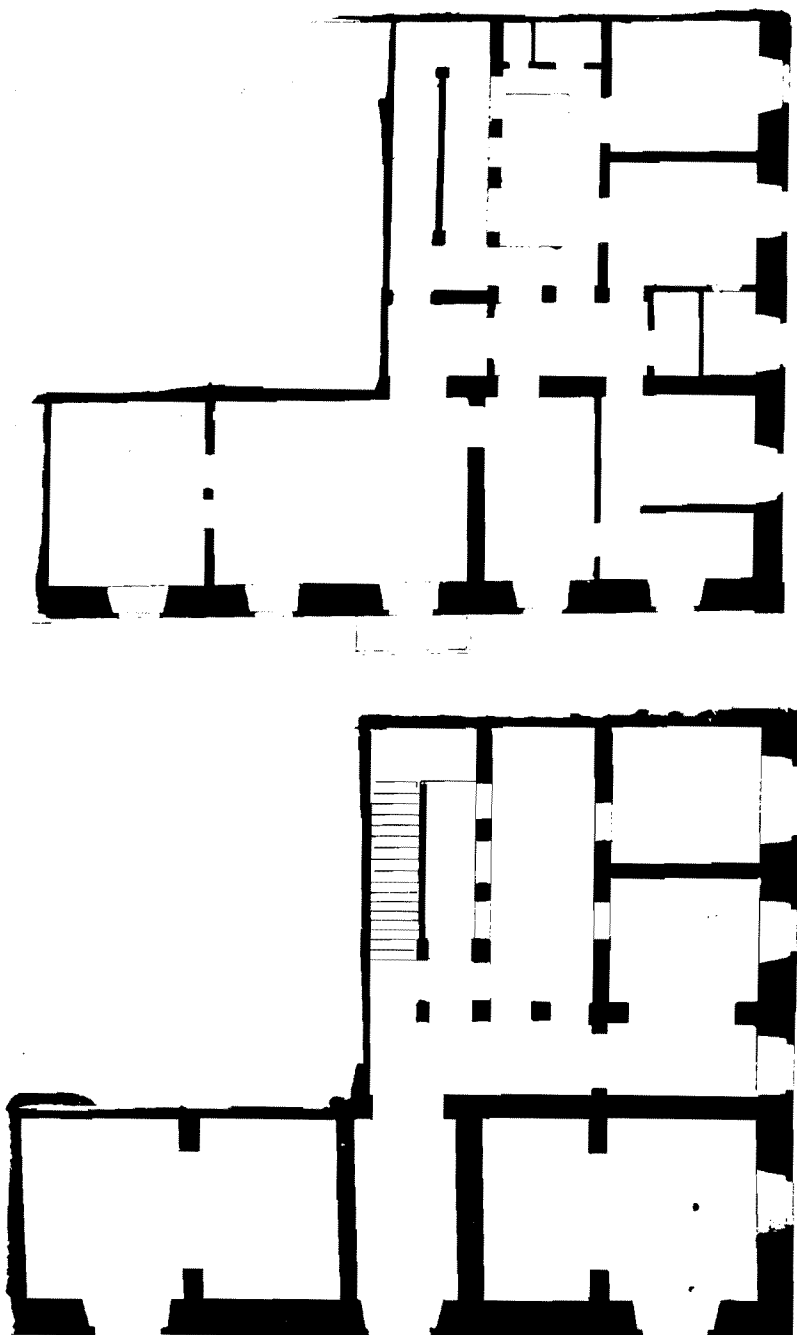

Σχέδιον τοῦ ἰδρυθέντος τὸ 1837 εἰς Μεσσήνην μεταξουργείου, ἐκπονηθὲν ὑπὸ
Λ. Μ. Παγκαλίου (ἐκ τοῦ ἀνεκδ. Ἀρχείου Δουροῦτης παρὰ Χρ. Ζιούλα)

Δύο σημεριναί απόψεις τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας Μιχαὴλ Ἰατροῦ εἰς Κιβέρι τῆς Ἀργολίδος. Κάτω Παραπλεύρως τῆς οἰκίας Μ. Ἰατροῦ διακρίνεται ἡ οἰκία τοῦ Γεωργίου Ι. Ἰατροῦ, ἄλλοτε δημάρχου Ναυπλίου, καὶ τὸ διπλοῦν περιτείχισμα μεταξὺ οἰκιῶν καὶ αἰγιαλοῦ

Σχέδιον κατόψεων οίκιας, με ένδειξιν *Μιχαήλ Ίατροϋ* 30 *Ίανουαρίου* 1847 (έκ του Ίστορικού Ἀρχείου Μουσείου Μπενάκη, Ἀρχεῖον Λ. Καυτανζόγλου, σχ. 24207)

Πρὸς τὸν Κύριον

Τὴν προσεχῇ Κυριακὴν, κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ., τελουμένων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μιχαήλ Ἰατροῦ τῶν γάμων τῆς θυγατρὸς του Φλωρεντίας μετὰ τοῦ Ἀθανασίου Γ. Δουρούτη, παρακαλεῖσθε νὰ μᾶς τιμῆσετε μετὰ τὴν παρουσίαν Σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 25 Δεκεμβρίου 1847.

Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Α. Γ. ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ.

Ἐντυπος πρόσκλησις εἰς τοὺς γάμους Φλωρεντίας Ἰατροῦ καὶ Ἀθανασίου Δουρούτη (ἐκ τοῦ ἀνεκδ. Ἀρχείου Δουρούτη παρὰ Χρ. Ζιούλα)

Κωνσταντίνος Δουρούτης, περί τὸ 1870.

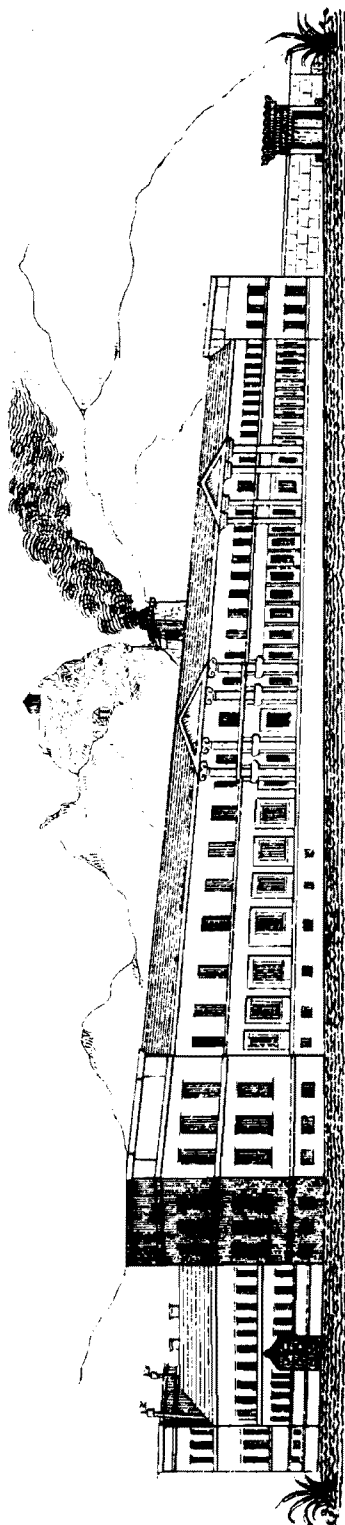

Ἀθανάσιος Δουρούτης, περί τὸ 1865

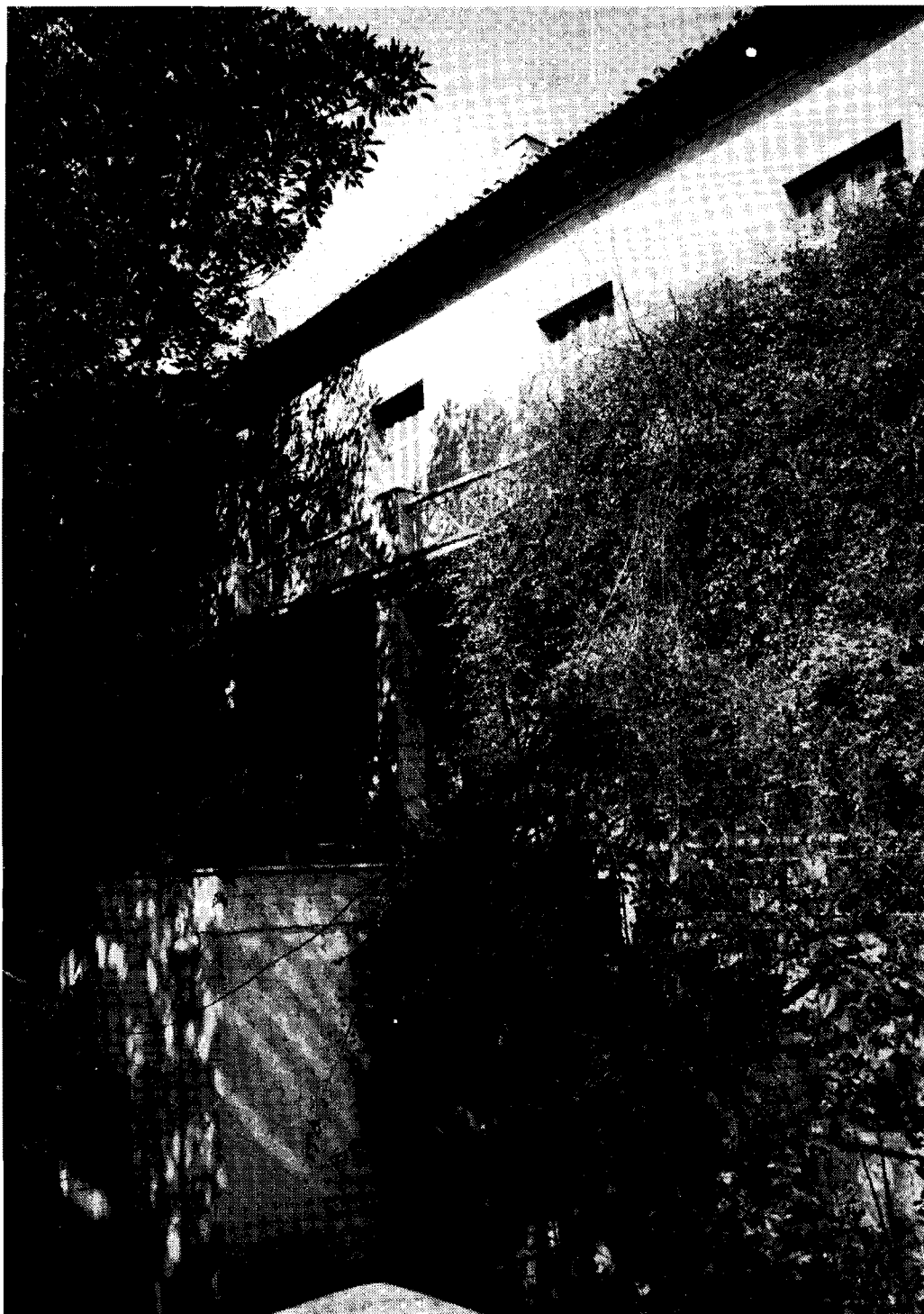
(φωτογρ. ἐκ τοῦ ἀνεκδ. Ἀρχείου Δουρούτη παρὰ Χρ. Ζιούλα)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΥΔΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΡΡΕΥΣΗ Α.Ρ.Π.Ο.Υ.Ρ.Ο.Υ.Ρ.Κ.Ι.Σ. ΚΑΙ Ε.Σ.Α. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α.Γ.Ε.Δ.Ω.Β.Υ.Ρ.Ε.Ρ.Τ.Ι.Ε.Ι.Ε ΑΘΗΝΕΣ ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΜΕΤΕΠΕΡΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854 ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1854

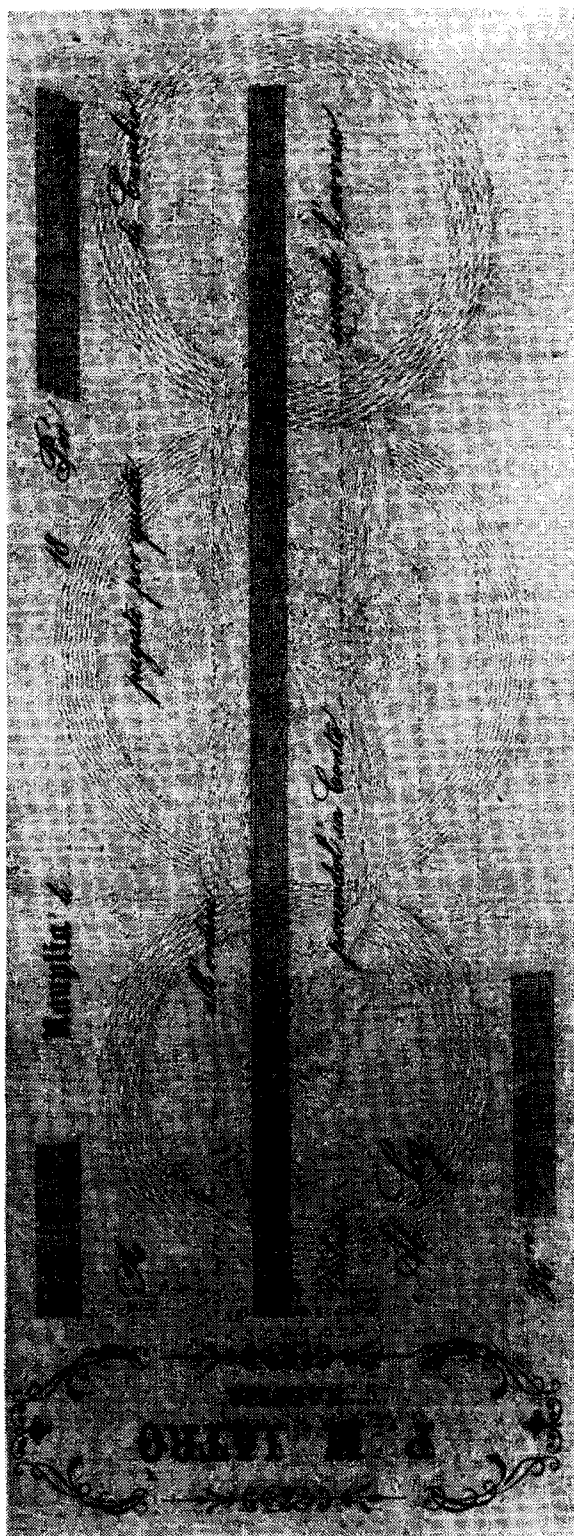
Τίτλος Σηρικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος (ἐκ τοῦ ἀνεκδ. Ἀρχείου Δουρούτῃ παρὰ Χρ. Ζιούλα)

Αί ἐπὶ τῶν ὁδῶν Μ. Ἀλεξάνδρου (ἀριστ.) καὶ Μυλέρου τῶν Ἀθηνῶν προσόψεις
τοῦ «Μεταξουργείου» καί, εἰς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον, τῆς οἰκίας τοῦ διευθυντοῦ
(μεγέθ. λεπτομ. εἰκόνας σελ. 100)

Σημερινή άποψις προσόψεως τῆς ἄλλοτε οἰκίας τοῦ διευθυντοῦ τοῦ «Μεταξουργείου», με εἴσοδον ἐκ τῆς ὁδοῦ Γιατράκου 17

Έντυπος συναλλαγματική Παναγιώτου Μ. Ίατροϋ, ίταλίστι (έκ τοϋ ΑΜΙ)

140
1839

Σελ. 31

„Μερίδα του Λαοικίου 4 χρονών	φ	397888	—
„Ανέγγαυον αυτής της δούλης του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών			
για την αξία της υγιεινής της 3 Λαοικίου 4 χρονών	5097	—	
„Δα 8 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	311	5	
„Δα 15 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	314	78	
„Εμοίαν από Κασ 4 χρονών του 1837 4 το Λαοικίου 4 χρονών	3031	96	
„Εμοίαν από 250 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	3100	51	
„Εμοίαν από Κ. 6 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	3065,37	6165	88
„Εμοίαν από 2 χρονών του 1837 4 το Λαοικίου 4 χρονών	526,59		
„Εμοίαν από 3 χρονών του 1839 4 το Λαοικίου 4 χρονών	83,40	410	29
„Αξία του 1 Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	496	30	
„Αξία της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	20489	92	
„Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	15803	96	
„Αξία της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	300	450309	14
240. Γενική Μίσση	φ	438239	83
Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών			
1836 { από Κουμουροδενάλα	φ	40499	72
1836 { „ Δουλοκτησία	61286	5	101785.77
1837 { „ Κουμουροδενάλα	32631	20	
1837 { „ Δουλοκτησία	88986	7	121617 27
1838 { „ Κουμουροδενάλα	29154	90	
1838 { „ Δουλοκτησία	83420	55	112575.45
1839 { „ Κουμουροδενάλα	30113	7	
1839 { „ Δουλοκτησία	71129	8	101242.15
Κουμουροδενάλα	1019	19	1019 19 438239.83
241 Κουμουροδενάλα	φ	43999	50
Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών			
1836 από Κ. Κ. Δουλοκτησία	φ	1200	—
1837 από Κ. Κ. Δουλοκτησία	1120	—	
1838 από Κ. Κ. Δουλοκτησία	1021	—	
1839 από Κ. Κ. Δουλοκτησία	1058	50	43999.50
242 Μερίδα Γροβαβιά	φ	652	9
Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	φ	584	84
Εμοίαν από Κασ 3 χρονών του 1839 4 το Λαοικίου 4 χρονών			
Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	67	25	652 9
Δα 12 συνδύα της δούλης αυτής του Λαοικίου 4 χρονών 4 το Λαοικίου 4 χρονών	893600	56	

Δύο σελίδες Καθημερινού, τῆς 31 Δεκεμβρίου 1839, διὰ χειρὸς Μ. Ἰατροῦ (ἐκ τοῦ AMI, τόμ. XIX).

Δύο σελίδες Καθημερινού, τῆς 28, 29 καὶ 30 Δεκεμβρίου 1846 (ἐκ τοῦ AMI, τόμ. XIII)

299

1846.	Νομ. 30.		
	Μεταφορικός	27 280.32.	
250. Μ. Χριστάς	Γρηγόριος Κουτσουράκης	Δόμου το Μουσ. ταξιδιαν. φανώδων	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	3015.20	
250. Μ. Χριστάς	Νικόλ. Μανουσάκης	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	1563.28
250. Εμμανουήλ	Μανουσάκης	Δόμου το Μουσ. ταξιδιαν. φανώδων	
	Δόμου το Μουσ. ταξιδιαν. φανώδων	φ. 336.42	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	300	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	152.42	652.42
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	100.
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	φ. 30
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	29.
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	30
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	29
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	44.20
	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	συνταξιού Ματθαίου	2153.34
250. Ο. Χρ. Ν. Μ.	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	31.62	
250. Προβ. Χρ. Ν. Μ.	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	6.	
191. Γραμματέας	Ε. Χ. Γαβαλάς	Μουσ. φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	
	Μουσ. φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	3660.	
250. Νικόλ. Μανουσάκης	αποδομίστη συνταξιού Ματθαίου	200.	
250. Δημήτρης	Νικολάου	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	69.
36. Μανουσάκης	Εμμανουήλ	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	78.50	
251. Ν. Μανουσάκης	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	10579.25	
199. Εφοδ. Μανουσάκης	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	φ. 17	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	140.36	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	108	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	17.50	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	10	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	34.35	
	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	11.52	389.99.
252. Χόμοι	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	29.50	
245. Χόμοι	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	1500	33342.60
250. Χόμοι	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	1500	
250. Χόμοι	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	356.42	
250. Χόμοι	φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	200	
	Ευρωπ. φ. 115 φ. 21 φ. 11 φ. 11	2056.42	

[The page contains dense, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.]

Κύριε Μιχαήλ Γιατρέ ἡ Δόξα

Μασσαλία 5 Ἰανουαρίου 1849

Ἡ ἀρετή μου καὶ ἡ ἐκείνη μου τὴν ἐν ἡμέρᾳ αὐτῇ
 χρῆμα Προσφαινίδου ἐπερδὼς δὲ τὰ θεῖα φανερύουσι
 οὐκ ἀπόρριψεν ἢ ἀπορρίψει ἄρα τὴν ἐν ἡμέρᾳ αὐτῇ
 καὶ τὴν ἐν ἡμέρᾳ αὐτῇ. Μίκαδου, τὴν 50 βασιλίσκου καὶ τοῦ
 καὶ παραγγεῖλαι καὶ τὴν τὴν ἐκείνη κατὰ τὴν ἔσθαι
 ἐργία ἐκρίνεται μὲν μὲν 1185 - τὴν ἐκρίνεται ἄρα
 τὴν ἐκρίνεται καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκρίνεται ἀπορρίψει τὴν ἐκρίνεται
 καὶ τὴν ἐκρίνεται καὶ.

Μὲν τὴν προταρτίσει μου 1. Ἰσχύς καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς
 τὴν πύκναι τὴν καὶ τὴν ἐκρίνεται 5 βασιλίσκου καὶ τὴν
 τὴν ἐκρίνεται ἡμεῖς μὲν τὴν ἐκρίνεται καὶ ἀπὸ τοῦ
 ἐκρίνεται μὲν τὴν καὶ τὴν ἐκρίνεται ἐκρίνεται 11. —

τὴν ἐκρίνεται ἐκρίνεται τὴν καὶ τὴν ἐκρίνεται καὶ ἐκρίνεται
 τὴν ἐκρίνεται καὶ τὴν ἐκρίνεται ἐκρίνεται, τὴν ἐκρίνεται
 τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται
 τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται

Ἡμεῖς ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται

Ἡμεῖς ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται
 Ἡμεῖς ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται
 Ἡμεῖς ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται τὴν ἐκρίνεται

Εύρετήριον

Ἐπαντα τὰ εἰς τὸ κείμενον ὀνόματα προσώπων καὶ τόπων, ὡς καὶ ἐμπορικῶν, ἐταιρικῶν ἢ ἄλλων ἐνώσεων, εὐρετηριάσθησαν, πλὴν τῶν λημμάτων *Μιχαὴλ Ἱατρὸς* καὶ *Ναύπλιον*. Σχετικῶς, βλ. καὶ εἰσαγωγικὸν σημείωμα *Καταλόγου*, σελ. 48 τοῦ παρόντος.

- Ἐγαλόπουλος 49
Ἐγαλόπουλος Γ. 50, 62
Ἐγαλόπουλος Παναγ. 50
Ἐγγελίδης Θεόδ. 67
Ἐγγλία, —οι 14, 17, 21, 43, 85· βλ. καὶ Μ. Βρετανία
Ἐγία Μονὴ Ἀρείας (Ναυπλίου) 40, 46, 47, 49
Ἐγία Πελαγία (Κυθήρων) 52
Ἐγιοι Πάντες (ναῖδριον Ναυπλίου) 46
Ἐγιος Ἀνδρέας (Κυνουρίας) 56, 57
«Ἐγιος Δημήτριος» (βοσκότ. εἰς Κιβέρι Ἀργολίδος) 39, 40
Ἐγιος Δημήτριος (ναὸς Τριπόλεως) 43
Ἐγιος Ἰωάννης (Μονεμβασίας;) 52, 57, 62
Ἐγιος Ἰωάννης εἰς τὸν Ἐγκρεμνόν (ναὸς Κυθήρων) 14
«Ἐγιος Ἰωάννης Θεολόγος» (ναὸς Κυθήρων) 14
Ἐγιος Ἰωάννης Πρόδρομος (ναῖδριον Λογκανίκου) 14
Ἐγιος Πέτρος (Κυνουρία) 52
«Ἐγκυρα»· βλ. Ἐταιρεία
Ἐγκῶν 19, 27, 28, 30, 31, 32, 57, 59, 62, 72, 74, 76, 77, 79-85
Ἐγουλινίτσα 40, 58
Ἐγριαντῶνη Χριστίνα 34
Ἐδάμ Γ. 62
Ἐθανασιάδης Γ. 47
Ἐθανασίου Ἀναγν. 62
Ἐθανασίου Ἐλένη Ἀναγν. 62
Ἐθανασόπουλος Βασ. 49
Ἐθῆναι 9, 15, 17, 18, 23, 24, 25, 29, 34, 35, 37-43, 45, 47, 55, 56, 58-71, 73-76, 78, 80-85
Ἐγιαλεῖα 19, 39, 40
Ἐγγιον (Βοστίτσα) 19, 26, 55, 60, 62, 75, 76, 79, 85
Ἐγυπτος 16
Ἐκράτα 58
«Ἐλαῖμπεη» (τσιφλίκι εἰς Σπάρτη) 28
Ἐλαμάνκος Ι. 65, 77-84
Ἐλβανοὶ 14
Ἐλτζερῖνοι (Ἀλγερ. πειραταὶ) 22
Ἐλεξανδράκης Π. 60, 82
Ἐλεξανδράκης Σπ. 62, 65
Ἐλεξάνδρεια 19, 57, 58, 73, 76-82, 116
Ἐλεξάνδρου Σταῦρος Β. 73, 74
Ἐλεξόπουλος Α· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
Ἐλεξόπουλος Ἐμ. 51
Ἐλεξόπουλος Ι. Π. 61
Ἐλεξόπουλος Σπ. 60
Ἐλῆ πασῶς Μεῖμετ 53
Ἐλμπανάκη ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
Ἐλμπανάκης Ἀνδρ. 53
Ἐλμπανάκης Γ. 53
Ἐλμπανάκης Ι. 52, 53
Ἐλμπανάκης Ι. Δ. 53, 114
Ἐλμπανάκης Π. 57, 74
Ἐλμπανῆς Ἀπ. 82
Ἐμαλία (Βασ.) 29
«Ἐμούτσα» (θέσις βοσκοτ. εἰς Δουραλῆ Ἑλους) 39
Ἐμπελᾶ Κάκια 47· βλ. καὶ Ἱατροῦ Κάκια Παναγ.
Ἐμπελᾶς Ἀλεξ. 47
Ἐμστερδαμ 19, 62
Ἐμφισσα 73, 75, 76
Ἐναγνωσταρᾶς 54
Ἐναγνωστόπουλος Ἀναγν. 64
Ἐναγνωστόπουλος Π. 54
Ἐνδρέου Ε. 62
Ἐνδριανοῦ Χρ. ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
Ἐνδρίτζαινα (ἢ Ἀνδρίτσεινα) 57, 84
Ἐνδρος 27
Ἐνιφιώτης Σωτ. 56
Ἐντωνάκης Ἀντ. 55
Ἐντωνάκης Γ. 52-55, 74, 80, 115
Ἐντωνάκος Ἀριστ. Γ. 64
Ἐντωνίου Ι. 52
Ἐντωνόπουλος Ἀναστ. Σ. 53
Ἐντωνόπουλος Ἀντ. Μ. 57, 58, 78
Ἐντωνόπουλος Γ. Μ. 19, 49, 54, 56, 57, 61, 73, 74, 78, 83, 84, 87, 88
Ἐντωνόπουλος Γ. Σ. 12
Ἐντωνόπουλος Σ. Στ. 61
Ἐντωνόπουλος Σταματέλος 14, 15, 50, 52, 53, 87
Ἐνω Κυψέλη (συνοικ. Ἀθηνῶν) 10
Ἐποστολίδης πρωτόπαπας 58, 61, 62
Ἐποστολόπουλος Α. Ν. 55, 61
Ἐποστολόπουλος Γ. 59
Ἐποστολόπουλος Δημ. Ν. 19, 57, 59, 60,

- 62, 73-77, 79-83
 Ἀποστολόπουλος Μιχ. 57
 Ἀραβαντινός Ἀναστ. 61, 63
 Ἀραβαντινός Διον. 19, 73, 78, 81, 82, 84·
 βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Ἀραβαντινός Θεοφ. 19, 63, 64, 84
 Ἀραβαντινός Μ. Θ. 65
 Ἀρβάλης Γ. Κ. 62
 Ἀργέντης· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ἀργολίς 40, 41, 85, 87
 Ἀργος, —εῖοι 15, 22, 39, 46, 53, 61-68, 70,
 71, 72, 79
 Ἀργυρόπουλος Γ. 26, 72, 73, 75, 77
 Ἀργυρόπουλος Περ. (δικηγ.) 57, 59
 Ἀρκαδία 78
 Ἀρμυριώτης Κ. 70
 Ἀρσενικός Γ. 79
 Ἀσημακόπουλος Ἡλ. 82
 Ἀσίνη (Ἀργολίς) 40
 Ἄστρος 55, 81
 Ἀσωμάτων (ναῖδριον Ναυπλίου) 46, 47
 Ἀττική 39
 Αὐδήμπεη (Ναυπλίας) 65, 72
 Ἀφεντούλης Θ. (ιατρός) 66
 Ἀφέσσιος Ἡλ· βλ. Ἐφέσσιος —
 Ἀχαΐα 28, 30
 Ἀχλαδόκαμπος 22
 Ἀχούρια (Τρίπόλις) 22
- Βακόπουλος Σπ. 73, 75
 Βάλβης 57
 Βάλβης Ι. 80
 Βάλβης Σπυρίδων 27
 Βαλσαμάκης Ι. 72, 82, 83, 84
 Βαλτατζής 66
 Βαλτινός Ἄνδρ. 80
 Βαρλάμης Παντ· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Βάρφ 80, 85· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Βασιλειάδης Παναγ. 71
 Βασιλείου Ν. 62
 Βασιλικὸν (Κορινθίας) 61, 62, 63
 Βασιλόπουλος Ν· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Βαυαρία 85
 Βελβενδοῦς (ὁδ. Ἀθηνῶν) 40
 Βέλγιον 85
 Βενετία 59, 73, 74, 76, 77, 78, 81
 Βενετσανόπουλος Ν· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Βερβαινωῖτες (κάτ. Βερβαίνων Κυνουρίας)
 41
 Βίδας Ν. 59, 73, 74, 76, 77, 78, 81
 Βιέννη 43
 Βικέλας Κ. 61
 Βίτμερ (ιατρός) 59
- Βλασσόπουλος Θεοδωράκης 49
 Βλάσσης Β. Ν. 61
 Βλάσσης Ἰω. (ιατρός) 56, 66, 86, 88
 Βλάσσης Μιχ. 86, 88
 Βλάσσης Χρήστος 56
 Βλαστός Λουϊτζής 50
 Βλισμᾶς· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Βόλος 62
 Βολωνία 28, 32
 Βοστίτσα· βλ. Αἶγιον
 Βοστιτσάνος Ι. Π. 61, 70
 Βούδ· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Βούδης Γ. 62
 Βουδούρης Ἀθ. 72
 Βουδούρης Γ. (καπ.) 67, 69
 Βουδούρης Ἰω. 66
 Βουδούρης Σταμ. 54
 Βουλή 29, 47
 Βουλῆς (ὁδ. Ἀθηνῶν) 47
 Βούρος Δεκόζης Σταμ. 57
 Βούρος Ἐμ. 50
 Βούρος Ἰω. (ιατρός) 59
 Βραχάτι (Κορινθίας) 19, 22, 39, 64, 65, 67,
 69
 «Βράχος» (βοσκότ. εἰς Μύλους Ἀργολίδος)
 40
 Βρέστη· βλ. προξενεῖον ἑλληνικὸν
 Βρονταμᾶς (Λακωνία) 13
 Βροντίσης Θεοδ. 77
 Βυζάντιος Σκαρλάτος 75, 88
 Βῶκος Βασ. Κ. 66
 Βῶκος Γ. Κ. 66
 Βῶκος Δημ. (καπ.) 54
 Βῶκος Κ. 64
 Βῶκος Ν. 61, 64
- Γαλανόπουλος 62
 Γαλανόπουλος Δ. 81
 Γαλανόπουλος Σπ. 66
 Γαλαξειδί 73
 Γαλάτης Α. 84
 Γαλάτης Δημ. 59, 73, 77
 Γαλάτης Εὐστρ. 83, 84
 Γαλλία 31, 85
 Γάτσος Ἐλ. 67
 Γενναῖος· βλ. Κολοκοτρώνης Ι. Θ.
 Γένοβα 19, 57, 74, 75, 77, 78
 Γεραλόπουλος· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Γεραλόπουλος Γ. 65, 83, 84
 Γεραλόπουλος Κ. 56, 64, 68, 69, 81, 82, 85
 Γεραλόπουλος Παναγ. 52
 Γερμανικοῦ (ὁδ. Ἀθηνῶν) 35
 Γερούσης 72

- Γερούσης Μ. 83
 Γεωργακόπουλος Ἀναστ. 50
 Γεωργακόπουλος Ἀντ. 65
 Γεωργακόπουλος Γ. Π. 67, 68
 Γεωργίου Ἀριστ. 85
 Γεωργόπουλος Π. 85
 Γιαλιάς Παναγ. Σ. 57-60, 73-76, 78-82
 Γιαλούσης Ἀντ. 78
 Γιάμαρης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Γιαννακόπουλος Δ. 67, 68, 69, 78
 Γιαννακόπουλος Λυμπέρης 49, 50, 53, 54, 57, 76
 Γιαννακόπουλος Ν. 71
 Γιαννόπουλος Δημ. 75, 76
 Γιαννόπουλος Χαρ. 69
 Γιαννουκόπουλος Δημ. 50
 Γιαννουκόπουλος Λυμπέρης· βλ. Γιαννακό-
 πούλος —
 Γιαννούλης Δημ. 80
 Γιατράκος 12
 Γιατράκος Γ. 59
 Γιατράκος Γ. Π. 61
 Γιατράκος Ν. 60
 Γιατράκου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 35, 102
 Γιουρδῆς Ἀναγν. 51
 Γιουρδῆς Ἐλ. 60, 82, 83, 84
 Γιούρτης Ἐμ. 73
 Γκάβρος Ἰω. Κ. 41
 Γκάβρος Ν. Κ. 41
 Γκίκας Γ. 41
 Γκίκας Θ. 64
 Γκίνης Ἀλεξ. (καπ.) 73
 Γκιουζελέτος Παναγ. 60
 Γκιούρτης Γ.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Γκιούρτης Χριστόδ.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Γκίτζας Α. Α. 67
 Γκίτζας Ἀναστ. Θ. 36, 64, 66, 68, 70, 78-84
 Γκίτζας Γ. 68
 Γκούμας Χρ. 55
 Γκούρα (Κορινθία) 85
 Γλαράκης (ιατρός) 59, 80
 Γλαράκης Γ. 87, 88
 Γλαρέντζα 76
 Γολόπουλος Ἰω. 49
 Γουναρόπουλος Δ. Α. 55, 56, 65
 Γραμματεία Οἰκονομικῶν 31
 Γρέτζης Π. 59
 Γρηγοράκης Τζαννέτος 88
 Γρίβα Ἑλένη Θεοδ. 59
 Γρίβας Θεοδ. 59
 Γύθειον (Μαραθωνῆσι) 30, 52, 54, 56, 57, 58, 74, 82
 Δαμαλᾶς Ἀμβρ. 80, 81
 Δαμηλάτης Γ. (δικηγ.) 66
 Δαμιανός Ἐμ. (δικηγ.) 81
 Δαμίρης Ν. 74, 75, 78
 Δάμπασης Ἰω. (καπ.) 68
 Δανόπουλος Α. 70
 Δαρλάσης Ἀναστ. 72
 Δελβίνου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 40
 Δεληγιάννης Κανέλλος 54, 86, 88
 Δεληγιάννης Κωνστ. 54
 Δεληγιάννης Χαρ. 76
 Δεληγιώργης Ἐπ. (πρωθυπ.) 72
 Δεσύλας (ιατρός) 59, 77
 Δημαρᾶς Ἰω. 55
 Δημαρᾶς Ν. 47
 Δημαρχεῖον (Ἀθηνῶν) 39
 Δήμαρχος (Ἀθηναίων) 39
 Δημητρακόπουλος Δ. 54
 Δημητρακόπουλος Κ. 57, 75, 78
 Δημητρακόπουλος Κ. Δ. 79-84
 Δημητριάδης Ν. 82, 83
 Δημητρίου Πέτρος 58, 59, 78
 Δημόπουλος Ἀνδρ. 70
 Δημόπουλος Δ. 62
 Δήμος (Ἀθηναίων) 39
 Δημοσίον Ταμεῖον (Ἀθηνῶν) 25
 — Κορινθίας 71
 — Κορίνθου 71
 — Ναυπλίας 71
 — Ναυπλίου 71
 Δημοτικὸν Νεκροταφεῖον Ναυπλίου 46, 47
 — Νοσοκομεῖον (Ναυπλίου) 85
 — Συμβούλιον Ναυπλίου 44
 Διακοφτόν 22, 83
 Διμηνιό (Μαγνησία :) 61
 Διοίκησις Καλαμάτας 55
 — Νησίου (Μεσσηνίας) 55
 — Προσωρινή (τῆς Ἑλλάδος) 17· βλ. καὶ
 Ἐπιτροπὴ Διοικητικὴ τῆς Ἑλλάδος
 Δοϊράνης (ὁδ. Ἀθηνῶν) 40
 Δούκας Ἀδάμ 56
 Δουραλῆ Ἑλούς 39
 Δοῦρος Ἰω. 35
 Δούρου Μαρία 35
 Δουρούτη ἀδελφοὶ 34
 Δουρούτης Ἀθ. Γ. 34, 35, 45, 47, 56, 58, 65, 69, 81, 91, 98, 99
 Δουρούτης Γ. 19, 27, 57, 59, 62, 72, 74, 76, 79-84
 Δουρούτης Ἰω. Γ. 28
 Δουρούτης Κ. Γ. 27, 28, 29, 31-34, 45, 61, 74, 78, 85, 99

- Δουσίτζα αδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος (Τοσίτσα)
- Δραβανῆς Διον. 55
- Δραγούμης 61
- Δροσόπουλος Παναγ. 70
- «Δωροκωνσταντοῦς Χανδάκια» (βοσκότ. εἰς Σουλινάρι Ἀσίνης Ἀργολίδος) 40
- Ἐβραῖοι 43
- Ἐθνικὴ Τράπεζα 24, 25, 38, 39, 85
- Ἑλβετία 38, 58
- Ἐλευθέρης Α. 59
- Ἐλευθερίου Δ. 62
- Ἑλλάς, —ηνες 18, 19, 23, 24, 27, 28, 32-35, 44, 45, 46
- Ἑμμανουήλ Δ. 62
- Ἐμπεδοκλῆς 69· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος ἐμπορικὴ συνθήκη μὲ Βαυαρίαν 85
- Ἀγγλίαν 85
- Γαλλίαν 85
- Ρωσίαν 85
- Βέλγιον 85
- ἐμπορικὸς οἶκος Ἀλεξόπουλος Α.-Χαραλάμπους Σ. 19, 55
- Ἀλπανάκη Ἰω. ἀδελφοί 17, 51
- Ἀλμπανάκη Σπύρου ἀδελφοί 51
- Ἀνδριανοῦ Χρ. ἀδελφοί 64
- Ἀραβαντινὸς Διον.-Ἡλιόπουλος Ι. 59
- Ἀργέντης-Σκυλίτσης-Ράλλης 19, 62, 72, 74, 76, 77, 79-84, 118
- Βάρφ-Χάνκοκ 64
- Βασιλόπουλος Ν.-Κούμανης Δ. 62, 63
- Βενετσανόπουλος Ν.-Βαρλάμης Παντ. 52
- Βλισμάς-Τζατζαρόγκης 57, 59, 72, 74, 76, 77, 81
- Βούδ-Φέλς 69
- Γεραλόπουλος-Ἐμπεδοκλῆς 68
- Γκιούρτης Γ. καὶ Χριστόδ. 66, 67
- Γιάμαρης-Μπαστότση 73, 74, 75, 77
- Giamaari-Bastoggi 58
- Giurti C. καὶ G. 65
- Hertog et E.A. Herschel 71
- Delsas (;) e Reggio 75
- Ἡλιόπουλος-Φικιώτης 55
- Θεοδωρόπουλος Ἀθ. καὶ Σία 55
- Ἰατρός Χρῆστος Νικολάου καὶ Σία 49
- Ἰνγκάτ Κ. Κάρλος καὶ Σία 60· βλ. καὶ Ἰνγκάτ Κ. Κάρ.
- Καλούτσας Ι. καὶ Σία 73, 75, 76, 78, 82· βλ. καὶ —Ἰω.
- Καστέλλι-Γκιουστινιάνι καὶ Σία 79, 80
- Castelli-Giustiniani (S.A.) 59, 60, 81, 82, 83, 85
- Castelli fratelli 75
- Cloetta G. e figlio 77
- Κωνσταντῆς τοῦ Ἀνδρέου καὶ Σία 49
- Μαλανδρινός-Πάλλης 68
- Μαρτσέλος (ἢ Μαρκέλος;) Γ. καὶ Κ. Α. 60
- Μαυρογορδάτος-Πατεράκης 75, 76
- Μπαλόπουλος-Λιβόπουλος 66
- Μπαστότση Μ. Α. καὶ υἱός 79-84
- Μπόμπολας-Μαργαρίτης 68
- Νικολόπουλος-Ἀθ.-Χαβιαρούχας 51
- Παπαρρήτωρ-Μαργαρίτης 68, 69, 70
- Πετσάλη ἀδελφοί 19, 63, 78, 82, 84, 85
- Πετσάλης Στεφ. καὶ ἀδελφοί 80, 81
- Ράλλη ἀδελφοί 19, 72, 74, 76, 77, 78, 86, 87
- Ράλλης-Μαυρογιαννης 23
- Ράλλης-Σκαραμαγκᾶς 79, 80
- Ρέγγιο Μ. καὶ Σία 58, 78
- Ρετσήνας Θ. Γ. καὶ ἀδελφός 19, 68, 69, 123
- Ροδοκανάκης (Μ.)-Ρέγγιο (Μ.) 19, 58, 73-76
- Σεβαστόπουλοι ἀδελφοί 82
- Σπάρταλης-Λασκαρίδης 19, 45, 60, 63
- Σταθόπουλος Ἀναστ. καὶ Σία 49
- Στάμου ἀδελφοί 51
- Ταμβάκης Δ. καὶ Σία 73
- Ταμβάκος-Μαυρογορδάτος 79, 80, 81
- Ταμβάκος-Μικρουλάκης 77, 79-84
- Ταμβάκος-Μικρουλάκης-Μαυρογορδάτος 19, 56, 65, 84
- Τζιτζινία ἀδελφοί 19, 44, 82, 83, 84
- Τζιτζινίας Παῦλος καὶ ἀδελφοί 83
- Τζούκου ἀδελφοί-Πετσάλης 78
- Τοσίτσα (ἢ Τοσίτσα ἢ Δουσίτζα) ἀδελφοί 73, 74, 76, 78
- Τοσίτσα (ἢ Τοσίτσα ἢ Δουσίτζα) ἀδελφοί - Στουρνάρης Ν. 19, 57, 58, 79-82, 116
- Φέλς-Βάρφ 72
- Φέλς καὶ Σία 66
- Frankhauser ἀδελφοί (ἢ fratelli) 58, 78
- Ψαρρούδας-Βασιλόπουλος 63
- Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ναυπλίου 11, 18, 85
- Πατρῶν 11
- Σύρου 11
- Ἐνετοί 14
- Ἐξαμίλια (Κορινθίας) 63
- Ἐπίδαυρος 59, 61, 62
- Ἐπίδαυρος Λιμηρᾶ (ἐπαρχία) 39
- Ἐπιτροπὴ Διοικητικὴ τῆς Ἑλλάδος 17

- επαναστατική Ναυπλιακής Ἐπαναστάσεως 18
- συστάσεως σχολείου (Ναυπλίου) 18
- Ἑρμιονίς (ἐπαρχία) 39
- Ἑρμοῦ (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34, 39
- Ἑρμοῦ κεφαλαί (γραμματος.) 9
- Ἑρμούπολις 63
- Ἑταιρεία A. Wrampe and Co. (κλωστ.) 34, 35
- «Ἄγκυρα» (ἀσφαλ.) 68
- Ἰατρός-Δουρούτης-Τσουῆλος (Μεταξουργεῖα Σπάρτης καὶ Μεσσήνης) 27, 28, 33, 95
- «Μ. Ἰατρός καὶ Α. Δουρούτης» (ἐμπορ.) 34
- «Συρική Ἑταιρία τῆς Ἑλλάδος» («Δουρούτης Α. Γ. καὶ Σία») 34, 35, 100, 101, 102
- Φιλική· βλ. Φιλική Ἑταιρεία
- Εὐαγγέλου Χαρ. 65
- Εὐθυμίου Ι. 62, 85
- Εὐκλείδης Κ. 61
- Εὐλάμπιος Μ. 85
- Ἑϋνάρ (Ἑϋνάρδος) 38, 75
- Εὐρώπη 19, 23, 27, 43, 45
- Εὐρώτας 13
- Εὐσταθόπουλος Ν. 65
- Ἐφέσιος Ἡλ (ἢ Ἀφέσιος) 19, 59, 61, 73, 81, 82, 83, 85, 88
- Ἐφετεῖον 31

- Ζαγκλάνης Ν. Δ. 70
- Ζαγώρας Γ. 75
- Ζαγώρας Ι. 76
- Ζαΐμη Εὐδοκία 86
- Ζαΐμης Ἄνδρ. 56
- Ζάκυνθος 15, 52, 73, 74, 75, 82
- Ζαράκοβα 17
- Ζαρκόπουλος Πανάγος 51
- Ζαροῦχλα (Αἰγιαλεία) 57
- Ζαφειρόπουλος Ἰω. 80
- Ζαφειρόπουλος Κ. Ι. ἢ Ἀναγν. 53, 54, 74
- Ζαφειρόπουλος Ν. Π. 63
- Ζαχαρόπουλος Ἀθ. 61
- Ζαχαρόπουλος Μ. 56, 62-65, 68, 70
- Ζαχάρωφ Ζαχ. 78
- Ζάχολη (Κορινθία) 78, 85
- Ζέγγελης Δημ. (δικηγ.) 61, 64
- Ζεγκίνης Κ. (δικηγ.) 68
- Ζευγολατιό 60, 62, 64
- Ζιούλας Χρ. Γ. 29, 34
- Ζούζουλας Παναγ. 72
- Ζούζουλας Σπ. Ν. 81, 82, 84

- Ζυγομαλᾶς (δικηγ.) 57
- Ζυγομαλᾶς (ιατρός) 59
- Ζυγομαλᾶς Ι. Ν. 76, 78
- Ζωγράφος Κ. (πρέσβυς) 73, 81
- Ζωγράφος (νομάρχης Ἀρκαδίας) 56
- Ζωοδόχος Πηγή (ναῖδριον Λογκανίκου) 14
- Ζωόπουλος Δημ. 52
- Ζωόπουλος Ν. 57, 58, 73

- Ἡλεία 28, 30
- Ἡλιόπουλος Ι.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
- Ἡλιόπουλος Δ. 62
- Ἡπίτης Πέτρος (ιατρός) 59
- Ἡρακλείδης Π. 84

- Θεοδοσίου Ἀναστ. 55
- Θεοδωρῆς (ὑπάλλ. οἰκογ. Κολοκοτρώνη) 37
- Θεοδωρόπουλος Ἀθ.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
- Θεοδωρόπουλος Δ. 59
- Θεοφάνης Βασ. 65
- Θεοχάρης Σταῦρος 55
- Θεοχαρόπουλος Β. 60
- Θερμιά· βλ. Κύθνος
- Θερμοπυλῶν (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34
- Θεσσαλονίκη 20, 74
- Θωμόπουλος Ἀθ. 70
- Θωμόπουλος Ἀλεξ. Ζ. 19, 56, 63, 65-68, 122

- Ἰατρίδης Ἰω. 60, 63, 65
- Ἰατρίδης Κ. 60
- Ἰατρόπουλος 12
- Ἰατρός 9, 12· βλ. καὶ Ἑταιρεία
- Ἰατρός Ἀθ. 49
- Ἰατρός Ἀναγν.· βλ. — Παναγ.
- Ἰατρός Ἀναστ. (ἢ Gatros) 12, 14, 15, 16 49, 50
- Ἰατρός Ἀναστ. Μιχ. 46
- Ἰατρός Γ. 67
- Ἰατρός Γ. (ἢ Τζώρτζης) 14, 15, 16
- Ἰατρός Γ. Ἀναστ. 15, 16, 52
- Ἰατρός Γ. Ἰω. 15, 41, 60, 96
- Ἰατρός Γ. Θ. 60
- Ἰατρός Διον. Ἀναστ. 15, 37, 46, 51, 52, 53, 72, 74, 76, 124
- Ἰατρός Ἰω. Γ. 16, 52
- Ἰατρός Ἰω. (ἢ Gianni) Διον. 15
- Ἰατρός (ἢ Ἰατρόπουλος ἢ ντὶ Μέδιτζι) Ἰωάννης 12, 13
- Ἰατρός Ἰω. Παναγ. 15
- Ἰατρός Κ. Γ. 16, 57
- Ἰατρός Μιχ. Παναγ. 47, 63, 71

- Ἰατρός Ν. Γ. 14, 16
 Ἰατρός Ν. Παναγ. 47
 Ἰατρός Παναγ. Γ. 16
 Ἰατρός Παναγ. (ἢ Ἀναγν.) 15, 16
 Ἰατρός Παναγ. Μιχ. (υἱὸς τοῦ Μιχαήλ) 9, 35, 42, 44-47, 60, 64-71, 86, 103, 120, 123
 Ἰατρός Παναγ. Μιχ. (δισέγγ. τοῦ Μιχαήλ) 10, 49
 Ἰατρός Τζώρτζης· βλ. Ἰατρός Γ. (ἢ Τζώρτζης)
 Ἰατρός Χρ. Νικ.· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ἰατροῦ 9
 Ἰατροῦ Αἰκατερίνη Π. (ἢ Soeur Sebastianne) 15
 Ἰατροῦ Ἑλένη Ἀναστ., σύζ. Ἀντωνοπούλου 14, 15
 Ἰατροῦ Ἑλένη Μιχ. 42, 46, 47· βλ. καὶ Σπηλιωτάκη Ἑλένη Ἰω.
 Ἰατροῦ Ἑλπίς Παναγ. 88· βλ. καὶ Καλλέργη Ἑλπίς Ν.
 Ἰατροῦ Εὐδοκία Παναγ. 15· βλ. καὶ Κρεββατὰ Εὐδοκία
 Ἰατροῦ Κάκια Παναγ., σύζ. Ἀμπελᾶ 47
 Ἰατροῦ Μαγδαληνὴ Μιχ. 9, 40, 41, 42, 46, 60, 63, 117
 Ἰατροῦ Μαγδαληνὴ Παναγ., σύζ. Δημαρᾶ 47
 Ἰατροῦ Μαριγὼ Μιχ. 27, 32, 42, 43, 47
 Ἰατροῦ Μαρίκα Παναγ. 47
 Ἰατροῦ Μιχ. (κληρονόμοι) 10, 40, 69, 71, 72
 Ἰατροῦ Μιχ. καὶ Μαγδ. (κληρονόμοι) 71
 Ἰατροῦ Μιχ., Μαγδ. καὶ Παναγ. Μιχ. (κληρονόμοι) 72, 86, 87, 88
 Ἰατροῦ Μιχ. καὶ Παναγ. (κληρονόμοι) 88
 Ἰατροῦ Ὀλγα Παναγ., σύζ. Καζακοπούλου 41, 47
 Ἰατροῦ Παναγ. Μιχ. (κληρονόμοι) 71, 72
 Ἰατροῦ Ρόζα Παναγ., σύζ. Λελάκη 47
 Ἰατροῦ Φλωρεντία Παναγ., σύζ. Ἀθανασιάδου 47
 Ἰατρῶν (κλάδος, οἶκογ.) 12, 13, 15
 Ἰμπραήμ πασᾶς 53
 Ἰμπραϊμάγας Μολᾶ μπραϊμάκης 50
 Ἰνγκάτ Κ. Κάρλος (ἢ Κάρ.) 84· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Ἰσθμια· βλ. Καλαμάκι
 «Ἰσοῦφαγας» (ὕδρoμ. εἰς Κεφαλᾶρι Ἀργολίδος) 40
 Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος 12
 Ἰταλία, —οἱ 20, 28, 29, 30
 Ἰτέα 74
 Ἰωάννου Γ. 60
 Ἰωάννου Σωτ. 64
 Ἰωάννου Χ. 80
 Ἰωάννου Χαδοῦλης 36, 37
 Ἰωαννούσης Τζέρτος 37, 56, 58, 74, 78
 Καζακόπουλοι 70
 Καζακόπουλος Ν. 41
 Καζακόπουλος Παναγ. Δ. 63, 65
 Καζακοπούλου Εὐδοκία Παναγ. 70
 «Καινουργίος» (ὕδρoμ. εἰς Κεφαλᾶρι Ἀργολίδος) 40
 Καλάβρυτα 57, 58, 73, 74, 75, 82
 Καλαμάκι (Μύλοι Ἀργολίδος) 41
 Καλαμάκι (Κορινθία) 45
 Καλαμάτα (ἢ Καλάμαι) 15, 16, 19, 21, 28, 51, 52, 54-60, 62, 65, 66, 70, 73, 74, 76, 77, 78, 82, 84
 Καλαμογάρτης Ἀντ. 81
 Καλβοκορέσσης Λουμιτζῆς 50
 Καλλέργη Ἑλπίς Ν. 47· βλ. καὶ Ἰατροῦ Ἑλπίς Παναγ.
 Καλλέργης Δημ. 47
 Καλλέργης Ν. 64
 Καλλιγᾶς Παῦλος (δικηγ.) 67, 68
 Καλλιφρονᾶς Δημ. 64
 Καλογερόπουλος Π. 69
 Καλογιάννης Π. 70
 Καλούτας Ἰω. 19· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Καλτζία (Ἀρκαδία) 60
 Καμπάνης Λορέντζος 66
 Καμπερόπουλος Σταῦρος 53
 Καμπούρογλους Δημ. Γρ. 12, 13
 Καναδάκης (:) 78
 «Κάναθος» (πηγὴ Ναυπλίας) 47
 Κανάρης Κ. (πρωθυπ.) 66, 80, 85
 Κανέλλης Γ. 79
 Κανελλόπουλος Γ. 54
 Κανελλόπουλος Εὐθ. 73, 74, 76, 83, 84
 Κανελλόπουλος Φ. 82
 Καποδίστριας (Κυβερνήτης) 17, 18, 40, 54
 Καπούδα ἀδελφοὶ 82, 83
 Καπούδας Ἀλεξ. 58, 73, 74, 76, 78, 81
 Καραγιαννόπουλος Γ. 49
 Καρακατσάνης Γκίκας 57, 86, 88
 Καραπατᾶς Π. Γ. 59
 Καραπάυλος 72
 Καραπάυλος Δημ. 52
 Καραπάυλος Δημ. Ν. 76
 Καραπάυλος Εὐθ. Ν. 57, 58, 75, 77, 78
 Καραπάυλος Ἡλ. 57, 75
 Καρατζᾶς Δ. Α. 78

- Καρατζᾶς Λαμπίκης Ν. 54, 59, 65, 75
 Καραχάλιος Ἀναγν. 72
 Καρέκλης Ν. 69
 Καρνέζι (Καλάβρυτα) 62
 Κάρολος Β' (Βασ. Ἰσπανίας) 12
 Καρόπουλος 52
 Καρύταινα 54, 59
 Καώρης (διοικ. Λακωνίας) 57
 Κασμάτης Γ. (ἡ Τζώρτζης) 52, 53
 Κασσομούλης Ν. Κ. 40
 Κατακουζηνός Γ. 35
 Κατακουζηνός Ἰω. 50
 Κάτω Ποταμιά (Καλάβρυτα) 57
 Κανταντζόγλου Λ. (ἀρχιτέκτων) 34
 Καψαμπέλη (οἶκογ.) 72
 Κέντρον Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ε.Ι.Ε.
 11, 15
 Κέρκυρα (ἡ Κορφοί) 52, 74, 75, 78, 80, 81,
 82
 Κεφαλᾶρι (Ἀργολίς) 40, 69
 Κεφαλλονιά 15
 Κεχαγιάς Βολλονάκης (;) 66
 Κηφισιά (Ἀττική) 40
 Κιαμήλμπεης 75
 Κιαμπέρης Κ. 70
 Κιάτον 19, 39, 55, 61, 62, 63, 67, 68, 70, 83
 Κιβέρι (Ἀργολίς) 9, 40, 41, 63, 64, 65, 67,
 68, 69, 71, 96
 Κουρούσης (;) 82
 Κιουρούσης Σαράντης Ι. 73-76, 78
 Κιτσόπουλος Δημ. 72
 Κλάδος Ἰω. 53, 54
 Κλάπας Πέτρος 53
 Κλαυδιανός Α. 65
 Κολιαλέξης Α. Α. 68
 Κολιαλέξης Σπ. Δ. 68
 Κολιάτσης Γ. 66
 Κολιόπουλος· βλ. Πλαπούτας Δημ.
 Κολοκοτρώνη (ὁδ. Ἀθηνῶν) 47
 Κολοκοτρώνης Θεόδ. 37, 56, 80, 86, 87
 Κολοκοτρώνης Ἰω. Θ. (ἡ Γενναῖος) 37, 56,
 59, 64, 66, 73-76, 78, 83, 86, 87, 88
 Κολοκυνθοῦς (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34
 Κολοσοῦρης (χειμαρος καὶ θέσις Μύλων
 Ἀργολίδος) 22
 Κονδάκης (;) 56
 Κοντοράση Νικολέττα 65
 Κοντουμάς Ἰω. 57, 58, 61, 75
 Κοπανίτσα Τζόγια 78
 Κοπανίτσας (;) 56
 Κορδογιαννόπουλος Μ. 74
 Κορινθία 19, 39, 61, 87
 Κορινθιακὸς Κόλπος 22, 23
 Κόρινθος 17, 19, 39, 40, 45, 53, 55, 56, 59-
 65, 67-74, 76, 78, 81-85
 Κορνάρου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34, 39
 Κορφιωτάκη (οἶκογ.) 53
 Κορφιωτάκης (;) 75
 Κορφιωτάκης Ἰω. 49, 59, 87
 Κορφιωτάκης Ν. 31, 49, 56, 82, 83, 86
 Κορφιώτης 82
 Κορφοί· βλ. Κέρκυρα
 Κορφωτάκης Ἰω.· βλ. Κορφιωτάκης —
 Κορώνη 57, 58, 75, 76
 Κοτίτσα (Λογκανίκος), —ανοί 12, 13, 14
 Κούμανης Δ.· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Κούμανης Χρ. 61
 Κουμάνταρος (;) 59
 Κουμουνδουράκης Β. 54
 Κουμουνδοῦρος Ἀλεξ. (πρωθυπ.) 47, 64, 72
 Κουντουριώτης (;) 58
 Κουντουριώτης Ἀνδρ. Γ. 64
 Κούπας (;) 69
 Κουρουσόπουλος Βασ. 54, 88
 Κουτήφαρης Κ. 58
 Κρανιας Σπηλ. Γ. 65
 Κρανίδι 39
 Κρεββατᾶ Εὐδοκία 53, 78, 87, 88· βλ. καὶ
 Ἰατροῦ Εὐδοκία Παναγ.
 Κρεββατᾶ (κληρονόμοι) 54
 Κρεββατᾶ Τζόγια 53, 88
 Κρεββατᾶς Μιχ. 53, 88
 Κρεββατᾶς Ν. 53
 Κρεββατᾶς Παναγ. 15
 Κρεμυδόπουλος Ν. Δημ. 50
 Κρεστενίτης Ἀναγν. 59
 Κρεστενίτης Λυκ. (πολιτικός) 54, 61, 64, 86,
 87, 88
 Κρήτη 20
 Κριεζῆς Ἀντ. (γραμ. Ναυτικῶν.) 75
 Κριεζῆς Γ. (καπ.) 61
 Κριεζώτης Ν. (στρατ.) 86
 Κριεμάδης Δημ. 17
 Κρίπας Γ. 69
 Κρομμύδης Ἠλ. 65
 Κυβέρνησις Κριεζῆ 32
 Κυβερνήτης· βλ. Καποδίστριας
 Κύθηρα (ἡ Τζιρίγον) 13-17, 46, 51, 52, 53,
 61, 70, 114
 Κύθνος (ἡ Θερμιά) 53, 80
 Κυνουρία (ἐπαρχία) 39
 Κυπαρισσία 57, 58, 62-65, 67, 68, 70
 Κυριαζόπουλος Γρ. 69
 Κυριαζόπουλος Τιμ. Γρ. 68

- Κυριακίδης (νομάρχης Φθιώτιδος) 61
 Κυριακός Γ. Κ. 56, 59, 85
 Κυριακός Κ. 54, 75
 Κυριακός Πανάγος 53
 Κυριακός Π. Κ. 56
 Κυρυσάκης Ίω. 50
 Κυρούσης Ίω. 57, 59
 Κυψέλη (συνοικ. Ἀθηνῶν) 40
 Κωλέττης Ίω. (πρωθυπ.) 31, 61, 80, 82, 88
 Κωνσταντίνου Ν. 50, 57
 Κωνσταντινούπολις 15, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 37, 42, 43, 51, 53, 54, 63, 72, 73, 75-78, 80, 82, 83, 84
 Κωστής Ν. (ιατρός) 59

 Λαζανᾶ, χήρα Μ. 78
 Λαζαρής Παναγ. 55, 75, 76, 85
 Λαζάρου Λ. 72, 74, 76, 78
 Λαζάρου Ν. 57
 «Λαιμός» (βοσκότ. εἰς Σουλινάρι Ἀσίνης Ἀργολίδος) 40
 Λακεδαιμίων (ἐπαρχία) 39
 Λακωνία 27, 30, 31, 40, 87
 Λαλεχός Γ. (καπ.) 54
 Λάμαρης Ἄνδρ. Δ. 67, 68
 Λάμαρης Ίω. 59
 Λαμία 25, 42
 Λαμπρινίδης Μιχ. 13, 14, 15
 Λάρισα 62
 Λασκαρίδης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Λασσάνης Γ. 58, 59, 61, 80, 82
 Λεβάδειαν 57
 Λεβίδης Κ. 33, 58, 78, 88
 Λεβίδης Ν. 86
 Λεῖμονης Ίω. 61, 85
 Λελάκης Ίω. 47
 Λεοναρδόπουλος Δημ. 69
 Λεοναρδόπουλος Κ. 68
 Λεονάρδος Γ. 59
 Λεχαινά 75, 76, 80
 Λέων Π. (δικαστ. κλητὴρ κλπ) 56, 65, 68
 Λεωνίδιον 17, 27, 52, 54, 57, 58, 60, 62, 64, 68, 74, 77
 Λεωνίδου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34, 35
 Λῆμνος· βλ. προξενεῖον ἐλληνικόν
 Λιβόπουλος· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Λιβόπουλος Π. 70
 Λιβόρνο 15, 19, 22, 24, 44, 58, 59, 73-85
 Λίμερικ· βλ. προξενεῖον ἐλληνικόν
 Λιονέλλης Ν.Δ. 65
 Λιόντας (;) Κυρ. 64
 Λιόντης Κ. Θ. 56

 Λογκανίκος (Λακωνία) 12, 13, 14, 39, 40, 60, 72
 «Λογαρά» (ὁδρὸμ. εἰς Λογκανίκον) 13, 40
 Λογοθέτης Ἀριστ. 59, 80
 Λογοθετόπουλος Σ. 54
 Λονδῖνον 19, 21, 22, 23, 38, 45, 56, 59, 60, 63, 64, 65, 68, 69, 70, 72, 74-85
 Λόντος Ἀναστ. 54
 Λόντος Ν. 53
 Λυγουριό (Ναυπλία) 64
 Λυκιαρδόπουλος Γρ. (καπ.) 53
 «Λυκούργος» (βρίκι) 22, 35
 Λυκουρέζος Ἡλ. 19, 56, 58, 73, 74, 77
 Λυμπεράκης Ἄνδρ. 53
 Λυμπερακόπουλος Ἀναγν. Ν. 57, 58, 65
 Λυμπερόπουλος Α. 59
 Λυμπερόπουλος Π. 59
 Λυών 44

 Μακρυγιάννης (στρατ.) 32
 «Μακρυχώραφο» (βοσκότ. εἰς Σουλινάρι Ἀσίνης Ἀργολίδος) 40
 Μαλανδρίνος· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Μαλανδρίνος Ἄνδρ. (σιὸρ ντοτόρ) 83, 84, 85
 Μάλτα 15, 22, 35, 37, 43, 44, 51, 52, 53, 55, 65, 72, 74, 76-84
 Μαλτσινιώτης Σαρ. 51, 54
 Μάνη 12, 13
 Μανουσάκηδες 72
 Μανουσάκης Γ. Ἐμ. 66
 Μανουσάκης Ἐμ. 81-84
 Μανουσόπουλος Π. Α. 64
 Μανωλικάκης Ἡλ. 54
 Μάξιμος Δημ. 74, 75
 Μαραθωνῆσι· βλ. Γύθειον
 Μαραθῶνος (ὁδ. Ἀθηνῶν) 35
 Μαργαρίτης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Μαργαρίτης Ἀλκ. 70
 Μαρέμμα (Τοσκάνη)· βλ. Maremma
 Μαρκάκης Θ. 80
 Μαρκέλης Ι. 63
 Μαρκέλος Κ. Χ. 61, 62
 Μαρούλης Ν. 54
 Μασσαλία 19, 22, 36, 43, 44, 56, 62, 65-69, 71, 72, 74-84, 118, 123
 Ματάλας Ἀναγν. 56
 Μαύρη Θάλασσα 19, 35
 Μαυρόγιαννης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Μαυρογορδάτος· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Μαυρογορδάτος Κ. 83, 85
 Μαυρογορδάτος Κ. Μ. 73

Μαυρογορδάτος Παντιάς 50
 Μαυροκορδάτος Ἀλεξ. (πρωθυπ.) 80, 86, 88
 Μαυροκορδάτος Δ. Σ. 34
 Μαυρομιχάλοι 40
 Μαυρομιχάλης Ἀντ. 88
 Μαυρομιχάλης Π. 86
 Μ. Ἀλεξάνδρου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 34, 101
 «Μ. Βράχος» (βοσκότ. εἰς Σουλινάρι Ἀσίγης Ἀργολίδος) 40
 Μ. Βρετανία 15· βλ. καὶ Ἀγγλία
 Μέδικοι τῆς Μάνης 12
 Μέδικοι τοῦ Μορέως 12
 Μέδικος 12
 Μέδικος Ἀναστ. 12
 «Μέδικος Ἰωάννης» (ἐπιγραφή) 13
 Μέδικος Παναγ. 12
 Μέδιτζι· βλ. ντὶ Μέδιτζι
 Μεϊνδανόπουλος Ἰω. 15, 16, 17, 37, 43, 50, 51, 53, 54, 60
 Μεϊνδανόπουλος Μιχ. 54, 61, 62, 79
 Μεῶς Λ. (γραμ. Δικαιοσ.) 80
 Μελετόπουλος Δημ. 69, 72, 82
 Μελετόπουλος Ἐμ. 66, 86, 88
 Μέλιγγος Ἐμ. 66
 Μελισσινός Ι. 71
 Μέντωρ Α. 57
 Μερίκας Π. 66
 Μέρμπακας· βλ. Μήδεια
 Μεσόγειος Θάλασσα 19, 35
 Μεσολόγγι 9, 67, 80
 «Μεσσηνός» (ὕδρὸμ. εἰς Λογκανίκον) 13, 40
 Μεσσήνη (Νησι) 28, 29, 34, 55, 56, 58, 61, 95
 Μεσσήνη (Σικελία) 66, 67, 77
 Μεσσηνία 27, 30
 Μεταξᾶς Ἀνδρ. (γραμ. Ἑσωτ. καὶ πρωθυπ.) 54, 80
 Μεταξουργεῖον (συνοικ. Ἀθηνῶν) 35, 47
 Μήδεια (ἢ Μιδέα ἢ Μέρμπακας Ναυπλίας) 39, 65, 69, 71
 Μήτσουλας Παναγῆς 64, 65, 66
 Μῆχος Γ. 57
 Μιδέα· βλ. Μήδεια
 Μικρουλάκης· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Μίλνερ 37
 Μιχαλακόπουλος Βασ. 53
 Μιχαλακόπουλος Μ. 63
 Μονεμβασία 17
 «Μονοπόρι» (βοσκότ. Κιβερίου Ἀργολίδος) 9, 40
 Μοροζίνης Ν. 19, 57, 62, 73, 76, 77, 79-84,

119

Μορφογένης Ἰω. 50
 «Μουγκοβασιλεῖκα» (βοσκότ. εἰς Σουλινάρι Ἀσίγης Ἀργολίδος) 40
 Μούλκι (Κορινθία) 60, 66
 Μουστακόπουλος Χ. 69
 Μπακόπουλος Π. 66
 Μπακόπουλος Χαρ. 63, 64
 Μπαλάνος Α. Κ. 68
 Μπαλάνος Δ. (δικηγ.) 68
 Μπαλασάκης Θεόδ. Λυμπερῆς 52
 Μπαλόπουλος· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Μπαρμπιτζιώτης (:) 59
 Μπάρμπογλου (:) 58, 64
 Μπάρμπογλους Πάνος Γ. 87, 88
 Μπάρτζης Ν. Κ. 55, 66
 Μπάστας Ἀντ. 54
 Μπαστότζη· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Μπαστότζη Μ. Α. καὶ υἱός· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Μπασχάμπα (Τυνήσιος τεχν.) 25, 26
 Μπενάκης Παναγ. 14, 66
 Μπερίκος (ἢ Μπηρίκος ἢ Μπιρίκος-Ἐμπειρίκος) Μαθιός 58, 73, 75
 Μπηλάλης Κ. Χ. 63, 71
 Μπηνιάκης Ν. 64
 Μπηρίκος Μαθιός· βλ. Μπερίκος —
 Μπιρίκος Μαθιός· βλ. Μπερίκος —
 Μπόγδανος Ι. 70
 Μπογιατζῆς Ἀντ. 69
 Μπογιατζόγλου (Χατζῆ) Μανωλάκης Καζά-
 ζη (:) 49
 Μπόμπολας· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Μπορντώ· βλ. προξενεῖον ἑλληνικόν
 Μπότασης (:) 54
 Μπότασης Ν. 53
 Μπότσαρης Κ. 80
 Μποτσόπουλος Ν. Α. 66
 Μπούκουρας Δ. Ν. 63
 Μπούκουρας Ι. Ν. 64
 Μπούκουρας Ν. 54, 56, 81, 86, 87, 88
 Μυλέρου (ὁδ. Ἀθηνῶν) 101
 Μύλοι (Ἀργολίδος) 40, 71
 Μυλωνόπουλος Ἡλ. 61
 Μυστράς, -ιώτες 14-17, 22, 25, 28, 30, 34, 39, 50, 57, 64, 72, 81-84
 «Μύτικας» (βοσκότ. εἰς Κιβέρι Ἀργολίδος) 9, 40
 Μωραΐτης Θεόδ. (καπ.) 66
 Ναντάκης Ν. 54, 72, 73, 76, 77

Ναυαρίνον (ἢ Νεόκαστρον) 17, 20
 Ναυπλία (ἐπαρχία) 18, 39, 40, 45
 Νέαι Χῶραι 28
 Νεάπολις 12, 44
 Νέζιας Ἀριστόβ. 67, 69, 70
 Νέζος Γ. 72
 Νεόκαστρον· βλ. Ναυαρίνον
 Νησί· βλ. Μεσσήνη
 Νητόπουλος Ἀναγν. 73
 Νικηταρᾶς 53
 Νικητόπουλος Ι. 74, 75, 77, 78
 Νικητόπουλος Ν. 74
 Νικολακόπουλος Δ. 84
 Νικολάου Στρατήγης 50
 Νικολόπουλος 75
 Νικολόπουλος Ἀθ· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Νικολόπουλος Γ. 61
 Νικολόπουλος Μ. 61
 Νοταρᾶς Ἀνδρ. Σ. 54, 82, 85, 86
 Νοταρᾶς Γ. 39, 61, 64, 79, 80, 85, 88
 Νοταρᾶς Κ. 61, 68
 Νοταρᾶς Παναγ. 68
 Νοταρᾶς Πανούτζος 77, 86, 87, 88
 Νοταρᾶς Χριστόδ. 54
 Ντεληνίκος Δημ. 67
 Ντελῆς Γ. 67
 Ντελῆς Δημ. 65
 ντι Μέδιτζι 12
 ντι Μέδιτζι Ἰωάννης· βλ. Ἱατρὸς —
 Νυσταζόπουλος Δ. Κ. 65, 69
 Νυσταζόπουλος Κ. 67, 68

 Ξοβρυιὸς (ποτ. Κιβερίου Ἀργολίδος) 41
 Ξυλόκαστρον 63, 65, 66, 68

 Ὀδησσὸς 84
 Ὄθων (Βασ.) 27, 29, 42, 44, 45
 Οἰκονομίδης Μ. Δ. 60
 Οἰκονομόπουλος Ἀναγν. 81
 Οἰκονομόπουλος Ἐλ. 52
 Οἰκονομόπουλος Εὐστρ. 85
 Οἰκονόμος Ἀναγν. 61
 Οἰκονόμος Ἐμ. 56, 58, 74
 Οἰκονόμος Κ. 54, 57, 68, 77
 Οἰκονόμος Π. 60
 Οἰκονόμος Π. Ἐμ. 58, 60
 Οἰκονόμος Π. Θ. 60
 Οἶτυλον 13
 Ὀλύμπιος Ν. Α. 56, 65, 71
 Ὀμόνοια (περιοχὴ Ἀθηνῶν) 35
 Ὀράν· βλ. προξενεῖον ἐλληνικὸν
 Ὀρλώφ Χρ. (καπ.) 59, 64

Ὀρφανίδης (;) 68
 Οὐκρανία 16

 Παγανέλλης (ἐπαρχος Κορινθίας) 64
 Πάγκαλος Α. Μ. 95
 Πάϊκος (Ἀνδρόν. ;) 83, 87
 Παλαιολόγος Ν. 19, 55, 63, 64, 65, 68, 73, 74, 77-84, 121
 Παλαιολόγος Π. 79, 80, 81
 Παλαμίδης Ρήγας 37, 64, 73, 86, 87, 88
 Πάλλης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Πάλλης Ἀλεξ. 34
 Πάμισος (ποτ. Μεσσηνίας) 28
 Παμπούκης Ν. 68
 Παμπούκης Χαρ. 62, 83
 Παναγιωτίδης Θεόδ. 62
 Παναγιωτόπουλος Σωτ. 19, 62, 79, 85
 Πάνος Ι. 73
 Πανταζόπουλος Χαρ. 71
 Πανταλέοντος Ν. 67, 68
 Παπαγεωργίου Π. 57
 Παπαγεωργόπουλος Παναγ. 76
 Παπαγιαννόπουλος Χρ. Γ. 19, 26, 55, 56, 59, 61, 72, 73, 75, 76, 77, 79-84
 Παπαδάκη (ἐμπορ. κατάστ. Ἀθηνῶν) 42
 Παπαδημητρίου Χαρ. 83
 Παπαδόπουλος Ἀδριανὸς 51
 Παπαδόπουλος Γ. 62
 Παπαῖωαννόπουλος Κ. 55
 Παπαῖωάννου Γ. 82
 Παπαλεξόπουλος (;) 59
 Παπαλεξόπουλος Ι. 81, 84
 Παπαλεξόπουλος Σπ. 61, 64, 78, 79, 80, 81, 83-87
 Παπαλεξοπούλου Καλλιόπη 85, 88
 Παπαληγούρας (;) 72
 Παπαμιχάλης Μ. 81
 Παπαρρήτωρ· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Παπατσῶνης Π. 54
 Παπαχρηστόπουλος Σ. 62
 Παπιολάκης Π. 62
 Παππαδάκης Α. Φ. 34
 Παρίσιοι 35, 44, 45, 60
 Πάσχος Δημ. 73, 74
 Πατεράκης· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Πάτραι 19, 21, 22, 24, 30, 51, 56-60, 63, 65-68, 70, 71, 72, 74, 76, 78, 80, 81, 82, 84, 85, 122
 Πατρινὸς Θεόδ. (βουλ.) 66
 Πατσούκης (ἢ Πιτζούνης;) Ἀναγν. 62
 Παυλίδης Βελισσάριος 59, 61, 64, 73, 75-80, 85

- Πausανίας 47
 Παχύγιαννης Π. Θ. 73, 74, 75
 Πειραιεύς 18, 22, 23, 32, 36, 38, 40, 45, 62, 64, 66, 68, 70, 71, 85
 Πελοποννήσιος, -ιοί 14, 16, 17, 19, 29, 35
 Περγιάλι (Κορινθία) 39, 59
 Περούκας Δημ. 80
 Περούκας Χαρ. 53, 54, 83
 Πετμεζαίοι 82
 Πετμεζᾶς Γρ. 66, 88
 Πετράκης Τ. Δ. 56
 Πετρίνας Θ. 62
 Πετροκόκκινος Ἀλεξ. 77
 Πετροκόκκινος Α. Π. 59
 Πετροκόκκινος Λ. 78
 Πετροκόκκινος Τζανῆς 50
 Πετρόπουλος Ν. 66
 Πέτρου 65
 Πετρούτσης Κ. 63
 Πετρουτσόπουλος Δ. Α. 55, 64, 65, 67, 68
 Πετρουτσόπουλος Δημ. 84
 Πετσάλη ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Πετσάλης Στεφ. καὶ ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 «Πηνελόπη» (περιοδ.) 70
 Πιάδα (Ἐπιδάουρου) 61
 Πιτζούνης Ἀναγν. βλ. Πατσούκης —
 Πλαπούτας Γ. Δ. 61
 Πλαπούτας Δημ. (ἢ Κολιόπουλος, στρατ.) 42, 57, 62, 86, 87, 88
 Πλατύκας Δ. 68
 Πολίτης Δημ. Κ. 51
 Πολίτης Ι. 67
 Πολίτης Μ. 62
 Πολύδωρος Κ. 75
 Πολύδωρος Παναγ. 73, 78
 Πολύτιμος Ν. 68
 Πολυχρονιάδης Δημ. Α. 63
 Πολυχρονόπουλος Δ. 67, 68
 Πονηρόπουλος (;) 83, 84
 Πονηρόπουλος Ν. 75, 86, 87, 88
 Πόρος 44
 Πουλάκος Ἀλεξ. 59, 82
 Πουλημενόπουλος Κ.Σ. 63
 Πρασακάκης (;) 80
 Πρασακάκης Ι. 74
 Πρασακάκης Ν. (δήμαρχος Σύρου) 73, 74, 78
 Πριφτανόπουλος (βουλ.) 64
 Προβελέγγιος (;) 61
 Προβελέγγιος Ἀναγν. 56
 προξενεῖον ἑλληνικὸν Βρέστης 85
 — Boulogne 85
 — Bayonne 85
 — Λήμνου 85
 — Λίμερικ 85
 — Μασσαλίας 44
 — Μπορντώ 85
 — Newport 85
 — Οράν 85
 Πρόνοια (συν. Ναυπλίου) 71
 Προφήτης Ἡλίου (ναῖδριον Λογκανίκου) 14
 Πύργος 54, 57, 58, 65, 70, 73, 74
 «Πύργος Βασιλοπούλας» (βοσκότ. εἰς Μύλους Ἀργολίδος) 40
 Ράγκας Χρ. 64
 Ράδος Κ. 54, 56, 86, 88
 Ράλλη ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ράλλης· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ράλλης Ἀμβρ. Σ. 62, 63, 83, 84, 85
 Ράλλης Γ. (ὕπ. Δικαιοσ.) 64
 Ράλλης Ἰω. 70, 80
 Ράλλης Ἰάκ. 66
 Ράλλης Ἰω. Π. 56
 Ράλλης Θεόδ. 61
 Ράλλης Κ. Δ. 85
 Ράλλης Λουκάς 32, 66, 79, 80, 82, 83, 86, 88
 Ράλλης Ν. 61
 Ράλλης Παντιᾶς 82
 Ραντάνος (ἢ Ραντάνης;) Ν. 73, 74
 Ρέγγιο· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ρέγγιο Μ. 81· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Ρέγγιο Μ. καὶ Σία· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ρένι (Οὐκρανίας) 16, 57
 Ρετσήνας Δ. Γ. (ἀδελφὸς τοῦ Θ. Γ. Ρετσήνα) 71· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Ρετσήνας Θ. Γ. (ἀδελφὸς τοῦ Δ. Γ. Ρετσήνα) 70, 71· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Ρήγα Μαρία Μιλτ. 18
 Ρήγας Θ. 65
 Ρήγας Ι. 67
 Ρηκάκης Ι. 66
 Ρίζος Ἰάκ. (Νερούλος) 88
 Ροδοκανάκη Μ.· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Ροδοκανάκης Ἐμ. 50
 Ροδοκανάκης Θωμ. 59
 Ροδοκανάκης Σταμ. 19, 57, 58, 74, 75, 77, 78
 Ροέκ Λουδ. 34
 Ροῖδης Δημ. Ν. 75
 Ροῖδης Στέφ. Ν. 74
 Ρόττερνταμ 71
 Ρούπας Εὐστρ. 75, 76
 Ρουσόπουλος Ἀλεξ. 53

Ρωσσία 85

Σακελαρίδης Α. 67
 Σακκελίων Γ. 59
 Σάλωνα (Άμφισσα) 54
 Σαντορίνη 42
 Σαρδηνία 22
 Σαρηγιάννης Πάνος 52
 Σβάικερ Ι. 70
 Σγουρός Θεμ. Α. 67, 68, 70
 Σέκερη Μαγδαληνή Ν.· βλ. Ίατροῦ Μαγδα-
 ληνή Μιχ.
 Σέκερης Άθ. 88
 Σέκερης Ι. 62
 Σέκερης Παναγ. 88
 Σέκερης Π. Χ. 62
 Σελάς Ν. 70
 Σεπόλια (συνοικ. Άθηνών) 40
 Σέρμος Μιλτ. Σ. 66, 67, 68
 Σηριακός Θ. 64
 Σικυών (Κορινθία) 55
 Σιλλήβεργος Ν. 58, 86, 88
 Σιμάτος Ν. 47
 Σίμος Ν. 62
 Σίνας (βαρώνος) 46
 Σινιγάλια· βλ. Sinigalia
 Σισίνης (;) 73
 Σκαγιόπουλος Κ. 58
 Σκαραμαγκάς· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Σκιαδάς Διον. 52
 Σκιαδάς Ι. 69, 70
 Σκιαδάς Κ. 69, 70
 «Σκληρής» (βασκότ. εἰς Σουλινάρι Άσίνης
 Άργολίδος) 40
 Σκλιᾶς Άνδρ. 53
 Σκορτσινού (Μεγαλοπόλεως) 13
 Σκουζές (;) 56, 78
 Σκουζές Γ. 38
 Σκουλούδης (;) 61
 Σκουλούδης Παῦλος 82, 83
 Σκουλούδης Φραγκούλης 19, 82-85
 Σκούρτης Σπ. (καπ.) 79
 Σκουῖφος (;) 61
 Σκυλίτης (ἡ Σκυλίτζης)· βλ. ἐμπορικὸς οἶ-
 κος
 Σκυλίτης Ν. 50
 Σμύρνη 16, 20, 49, 50, 79, 80
 Σολωμός Άντ. 53
 Σοπωτὸν (Άγ. Παῦλος Καλαβρύτων) 59, 81
 82
 Σούτσος Ίω. (διοικ. Μεσσηνίας, Μυστρά)

75, 77
 Σούτσος Παναγ. 86, 88
 Σοφικὸν 55
 Σπάρταλης Ν. 79, 80, 82, 83, 84· βλ. καὶ ἐμ-
 πορικὸς οἶκος
 Σπάρτη 24, 28, 29, 32, 39, 57-60, 64, 65, 66,
 68, 81
 «Σπάρτη» (γολέττα) 35
 «Σπεράντζα» (ἱστιοφ.) 35
 Σπέτσες 57, 62
 Σπηλιάδης Ν. 87
 Σπηλιωτάκη Ἑλένη Ίω. 72· βλ. καὶ Ίατροῦ
 Ἑλένη Μιχ.
 Σπηλιωτάκης Ίω. Δ. 36, 47, 56, 66, 68, 69
 Σπυράκης Ν. 67
 Στάθης-μαστρο (Ζακύνθιος τεχν.) 29
 Σταθογιαννόπουλος Δημ. 71
 Σταθόπουλος Άναστ· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Στάϊς Άνδρ. (σιὸρ ντοτόρ) 53
 Σταματοπούλος Κ. 33
 Σταμέλος Ν. 63
 Στάμου· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Σταῦρος Γ. 66, 87
 Σταυρουλόπουλος Άνδρ. 57, 58, 59, 75, 81,
 82
 Στεργιόπουλος Ἐπ. 60
 Στεργιόπουλος Στ. 55
 Στεφάνου Ι. 82
 Στεφάνου Π. Θ. 82
 Στουρνάρης· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Συκιά (Κορινθίας) 63, 83, 84
 Συμβούλιον Δημοτικὸν Ναυπλίου 18
 Συνέδριον Ἐλεγκτικὸν 32
 Σύρος 19, 20, 22, 23, 25, 26, 52-56, 59, 61,
 63-66, 70, 72-84, 120
 Σχινᾶς Ἑλ. 64
 Σχινᾶς Θ. 59, 64
 Σχινᾶς Κ. (γραμ. Παιδείας) 80
 Σχολή Ἑλληνογαλλικὴ Ἅγιος Ἰωσήφ
 (Άθηνών) 15
 Σωτηρόπουλος Παναγ. 69
 Σωτηρόπουλος Σ. 68
 Ταγανρόγκ (ἡ Ταϊγάνι) 36, 60, 82, 83, 84
 Ταϊγάνι· βλ. Ταγανρόγκ
 Ταμβακόπουλος Π. 57, 58
 Ταμβακόπουλος Σωτ. 73
 Ταμβάκος· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 «Ταξιάρχης Μιχαήλ» (βρίκι) 35, 36, 56
 Τεργέστη 19, 21-24, 29, 42, 43, 54-60, 62,
 63, 65, 66, 68, 69, 72-85, 119
 Τζαλίκης Γ. 52

- Τζάνγκος Ν. 61
 Τζαννετάκης (;) 85
 «Τζαννίνοι» (κλάδος Ἱατρῶν) 15
 Τζατζαρόγκης· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Τζαύρης Ἐλ. 63
 Τζερεμές Γ. Ν. (βουλ.) 85
 Τζιβέρι· βλ. Κιβέρι
 Τζιρίγον· βλ. Κύθηρα
 Τζιτζίνια ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Τζιτζίνιας Παῦλος καὶ ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος 83
 Τζούκου ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Τζουνάκης Παναγ. 50
 Τζοῦχλος· βλ. Τσοῦχλος
 Τζώκρης Δημ. βλ. Τσώκρης Δημ.
 Τζώρτζ Ρ. (στρατ.) 61
 Τῆνος 18, 47
 Τίρυνς (Ἀργολίδος) 65
 Τομαρόπουλος Α. 55
 Τομαρόπουλος Γ. Δ. 83
 Τόμπρας Μ. 71
 Τοσίτζα ἀδελφοί· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος (Τοσίτσα)
 Τοσκάνη 13
 Τουλών 44
 Τούμης (Τυνήσιος τεχν.) 25, 26
 Τούνεζι· βλ. Τυνησία
 Τούντας Δημ. 52
 Τουρκία 23
 «Τουρκοβοῦνια» (βοσκότ. εἰς Κυψέλην Ἀθηνῶν) 40
 Τραπάντζαλη Ζαφειρούλα Γ. 52
 Τριάντης Α. 76
 Τρίκαλα (Κορινθία) 61, 63, 77
 Τρικούπης Σπυρίδων (πρέσβυς) 26, 73, 87
 Τρικούπης Χαρ. (πρωθυπ.) 66
 Τρίπας Σ. 70
 Τριπολίνοι (πειραταὶ Β. Ἀφρ.) 22
 Τρίπολις (ἢ Τριπολιτζά) 16, 17, 20, 22, 43, 50, 51, 53, 54, 55, 57, 60, 62, 63
 Τριπολιτζά· βλ. Τρίπολις
 Τροχάνης Κ. 58
 Τσάγκος Ἀναστ. 64
 Τσαμαδὸς Ἀναστ. 64
 Τσαμαδὸς Δημ. 53
 Τσαμαδὸς Λάζ. 54, 56
 «Τσαπράξης» (ὕδρὸμ. εἰς Κεφαλάρι Ἀργολίδος) 40
 Τσάτσος Ἰω. 34
 Τσιρογιάννης Ι. 68
 Τσιρογιαννόπουλος Ι. 63, 65
 «Τσουχλεῖκα» (θέσις βοσκοτ. εἰς Δουραλῆ Ἑλους) 39
 Τσοῦχλος Ἐμ. Γ. 27, 32, 33, 54, 74, 75, 76, 78
 Τσώκος Δ. (Ζακύνθιος ζωγρ.) 93
 Τσώκρης Γ. 78
 Τσώκρης Δημ. (ἢ Τζώκρης, στρατ.) 58, 61, 64, 68, 86
 Τυνησία (ἢ Τούνεζι ἢ Τύνις) 15, 16, 19, 20, 24, 25, 27, 35, 54, 55, 57-60, 63, 64, 65, 68, 73-84, 87, 88, 121
 Τύνις· βλ. Τυνησία
 Τύρναβος 42
 Ὑδρα, -αῖοι 15, 16, 17, 20, 22, 36, 51-55, 73, 74, 76, 80, 115
 Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν 32, 33
 «Φάκλαρι» (βοσκότ. εἰς Κιβέρι Ἀργολίδος) 39
 Φεγγαῖς Γ. 86
 Φέλς 19, 70
 Φέλς καὶ Σία· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Φενεοῦ (λίμνη) 22
 Φικιώτης 55
 Φιλήμων Ἰω. 86
 Φιλική Ἑταιρεία 15
 Φλογαῖτης (;) 61
 Φλωρεντία 28
 «Φουρνάκι» (βοσκότ. Σουλιναρίου Ἀσίνης Ἀργολίδος) 40
 Φουρνιέ Ἀλέξ. 66
 Φώκας Γ. Σταμ. (κάπ.) 22, 36
 Φωτόπουλος 70
 Χαβιαρούχας· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Χαϊδάρι (Ἀσίνη) 42
 Χαλκίς 42
 Χανιά 61
 Χάνκοκ· βλ. ἐμπορικὸς οἶκος
 Χαραλάμπους Σ. 66· βλ. καὶ ἐμπορικὸς οἶκος
 Χαρτουλάρης Μαν. 49, 50
 Χασάναγα (Ναυπλία) 62, 63
 Χατζηθανασίου 80
 Χατζηθανασίου Γ. 54, 55, 57, 59, 60, 64, 68, 81
 Χατζηθανασίου Στυλ. 54, 55
 Χατζηπέτρος Ι. 34
 (Χατζῆ) Τσοῦχλος· βλ. Τσοῦχλος
 Χατζηχρήστος (;) 54
 Χεζολίθαρο (ἢ Χεσμένη Πέτρα ἢ Χρυσή Πέτρα= θέσις Ἀθηνῶν) 34, 35
 Χεσμένη Πέτρα· βλ. Χεζολίθαρο

- Χινόπουλος Ἰω. 49
 Χίος 23
 Χουσεΐναγας Βοεβόδας Μυστρά 50
 Χουσεΐν πασάς Βαληγιουτέμ 53
 Χρηστίδης Δημ. (πολιτικός) 61, 64
 Χρηστόπουλος Α. 49
 «Χρηστοπούλου Ι.» (οἰκία Ναυπλίου) 18
 Χρυσή Πέτρα· βλ. Χεζολίθαρο
 Χρυσοβέργης (;) 66
 «Χωστή» (βοσκότ. εἰς Σουληνάρι Ἀσίνης Ἀργολίδος) 40

 Ψαρρός Α. 78
 Ψαρρός Δημ. 77
 Ψαρρός Ξεν. 71
 Ψαρρούδας· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Ψύχας Τζωρτζής 19, 62

 Bastoggi· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Bayonne· βλ. προξενεῖον ἐλληνικόν
 Bergdorf (Ἑλβετία) 57, 58
 Boulogne· βλ. προξενεῖον ἐλληνικόν
 Buttigieg (;) Giust. 81
 Castelli· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Cloetta Γιον. 76· βλ. καὶ ἐμπορικός οἶκος
 Couros Α. Α. 71
 Delsas (;)· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Faculté de Droit (Σορβώνης) 45
 Fossombrone 28
 Frankhauser· βλ. ἐμπορικός οἶκος

 Gatro Giannachi 13
 Gatros· βλ. Ἰατρός Ἀναστ.
 Giamari· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Giurti C.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Giurti G.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Giustiniani· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Herschel E. Α.· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Hertog· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 «Lafite» (γαλ. οἶνος) 42
 Loviselli Nicola 28
 Loviselli Teresa 28
 Maremma 13
 Medici 12
 Medici Averardo 12
 Medici Bonagiunta 12
 Medici Chiarissimo 12
 Medici Lapo 12
 Newport· βλ. προξενεῖον ἐλληνικόν
 Ollivier Emille 31
 Peres Danielle 74
 Perez D. 77
 Reggio· βλ. ἐμπορικός οἶκος
 Scott James 77
 Scott Jonas (;) 75
 Sinigalia 31, 32
 Soeur Sebastianne· βλ. Ἰατροῦ Αἰκατερίνη Π.
 Solingen 77
 «St Julien» (γαλ. οἶνος) 42

Summary

C. C. SPILIOTAKIS, To Archion Michail Iatrou (1802-1893)

This is a biographical study of Michael Iatros (1779?-1868), Greek politician, trader, banker, silk-manufacturer and shipowner based at Nauplia, followed by a listing of the existing collection of his papers (and those of his immediate heirs), photographs, an Index and four genealogical tables.

The study is derived chiefly from material in the collection and as such, touches upon most facets of commerce, banking etc in 19th century Greece, the Mediterranean and Black Sea ports, and those of Amsterdam and London. Unfortunately, the collection is only part of the original; the rest having recently been destroyed by fire. However, in spite of the resulting uneven distribution of the existing papers, the study of them reveals a fairly complete picture of the subject.

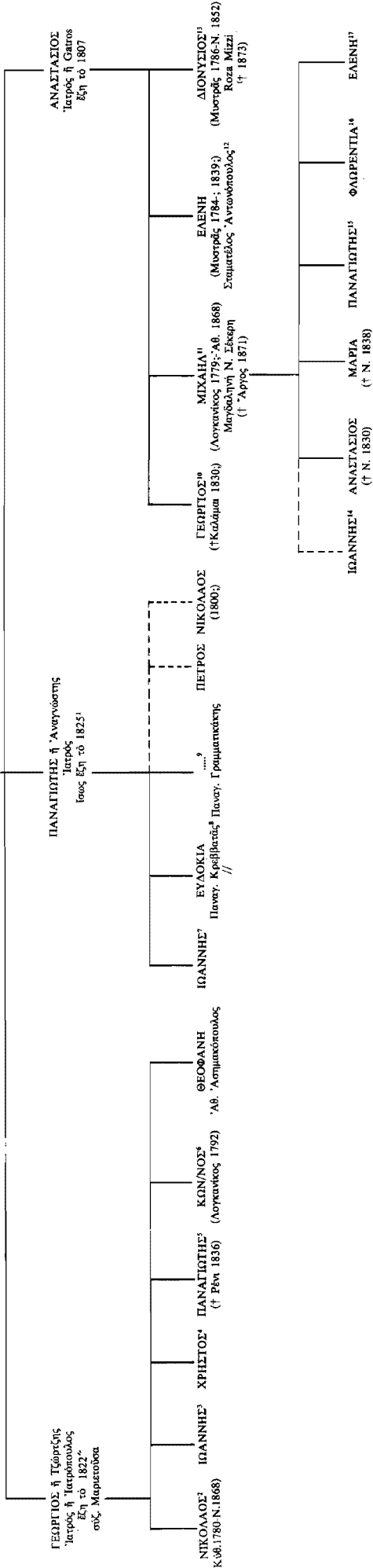
This collection, now in the possession of the author, is known as *To Archion Michail Iatrou (1802-1893)*. It includes 1703 incoming letters-documents, a section of which (1820-1868) is bound in volumes III through IX and the rest in loose-leaf binders 1 through 4; 1758 copies of outgoing letters etc, in original volumes II, X and XI; 182 pages in original volume XII, containing minutes and copies of outgoing correspondence of the Nauplia Chamber of Commerce, from its founding in 1837 to 1860, and 4008 pages of accounting and other records. With the exception of some items in Italian and French, the language of the papers is Greek.

In order to safeguard the collection and make it more readily available for research, it was photographed in Dec.-Jan. of 1982/3 by the Kendron Neoellinikon Erevnon of the National Research Foundation of Athens, where a microfilm copy is now deposited under the title «*Syllogi K.K. Spiliotaki: Archio Iatrou, t. I-XXIV and f. 1-4*».

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ α'

ἀνόντων και πλάγιον κλάδων του Μιχαήλ. Ίατρον και τών τέκνων του

Ο Πινάξ συνετάγη βάσει πληροφοριών παρεχομένων ες δεκάδομους και διεσδοκούς παγίδε, μη πληγμένους άλλους θύοις, εἰσι τοῦτο ὅτι ἀπέβλεπε θέμα ἰσχυρότερον μέλει. Αἱ πληροφορίες εἶναι συμπληρωματικαί τοῦ κειμένου τῆς παρούσης μελέτης. Ἡ σειρά τῶν Γεωργίου ἢ Γεωργίου, Παναγιώτου ἢ Ἀντωνίου, Ἀντιστο- σίου και τῶν ἀπογόνων τῶν δύο πρώτων εἰς τὸν Πίνακα, δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ταυτίζεται με- τὴν σειράν γεννήσεως τῶν.

Συντομογραφίαι :

//: ἀντ ἀπογόνων

'Αδ: Ἀδελφον

Κ.98: Κόρη

Ν.: Νεάνθρω

1. Ὁμόνομος ἦτο ἐπίτροπος τῆς Κονταρῆς Ἀλ- λιοδωκαετῆς Σχολῆς Ἀργε το 1825.
2. Υἱὸς τοῦ εἰσι ὁ ἰωάννης ἰατρος, γνωστός εἰς τοὺς πολιορκίους Ναυπλίου εἰς εἰλίκερα, τοῦ ὁποῦ ἢ θυγάτηρ Εὐφροία ἦτο σύζυγος τοῦ Στρατιοῦ Α.Γ.Βροντομήτη, ἥρως τοῦ γνωστοῦ ἀσθηματικῶ ἔποδου τῶν ἄρχων τοῦ αἰῶνος.
3. Υἱὸς τοῦ εἰσι ὁ Γεωργίου ἰατρος, ὁμηγορὸς Ναυπλίου το 1862, τοῦ ὁποῦ ἢ θυγάτηρ Αἰ- κατερίνη ἦτο σύζυγος τοῦ γνωστοῦ ἱστορικῶ τῆς πόλεως τοῦ Ναυπλίου Μιχ. Λαμπρινίδου.
4. Κημέτιος ἀδελφὸς τοῦ ἰωάννου.
5. Μεσοκτενὸς ἀδελφὸς εἰς Ρέν τῆς Ὁ- βρυανῆς.
6. Κημέτιος μεσοκτενὸς τοῦ ἰωάννου εἰς Νεο-

- πλόν το 1834, εἰσι και εἰσι ἀκομῇ δύο ἐτη με- τα.
7. Ἐπίτροπος-πραξίτης εἰς Ὑδραν το 1820.
 8. Ὁ γνωστός Μυστράτης πρόκριτος.
 9. Θυγάτηρ ἀγνωστοῦ ὀνόματος. Ὁ σὺς, τῆς Πανγ. Γραμματικῆς εἶναι κοινὰς τοῦ ἀ- γνωστοῦ και πολιτικοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως Ἀντωνίου Σηλησιανῆ, τοῦ ὁποῦ ὁ εἰσι ἰωάννης συνέλεξε τὴν θυγάτηρα τοῦ Μιχ. ἰατροῦ Ἐλένη.
 10. Ἐπίτροπος και ἰσος, ὁπορὸς τῆς Μεγ. Βρετανίας εἰς Κολομβία.
 11. Βλ. Γενεαλογικὸν πίνακα β', γ' και δ'.
 12. Ὁ γνωστός Κορναρεὺς ἀδελφός.
 13. Υἱὸς τοῦ εἰσι ὁ ἰωάννης ἢ ἰωάννης εἰς ἀδελ- φοποιὰ τοῦ εἰσι γνωστοῦ εἰς Ὑδραν.

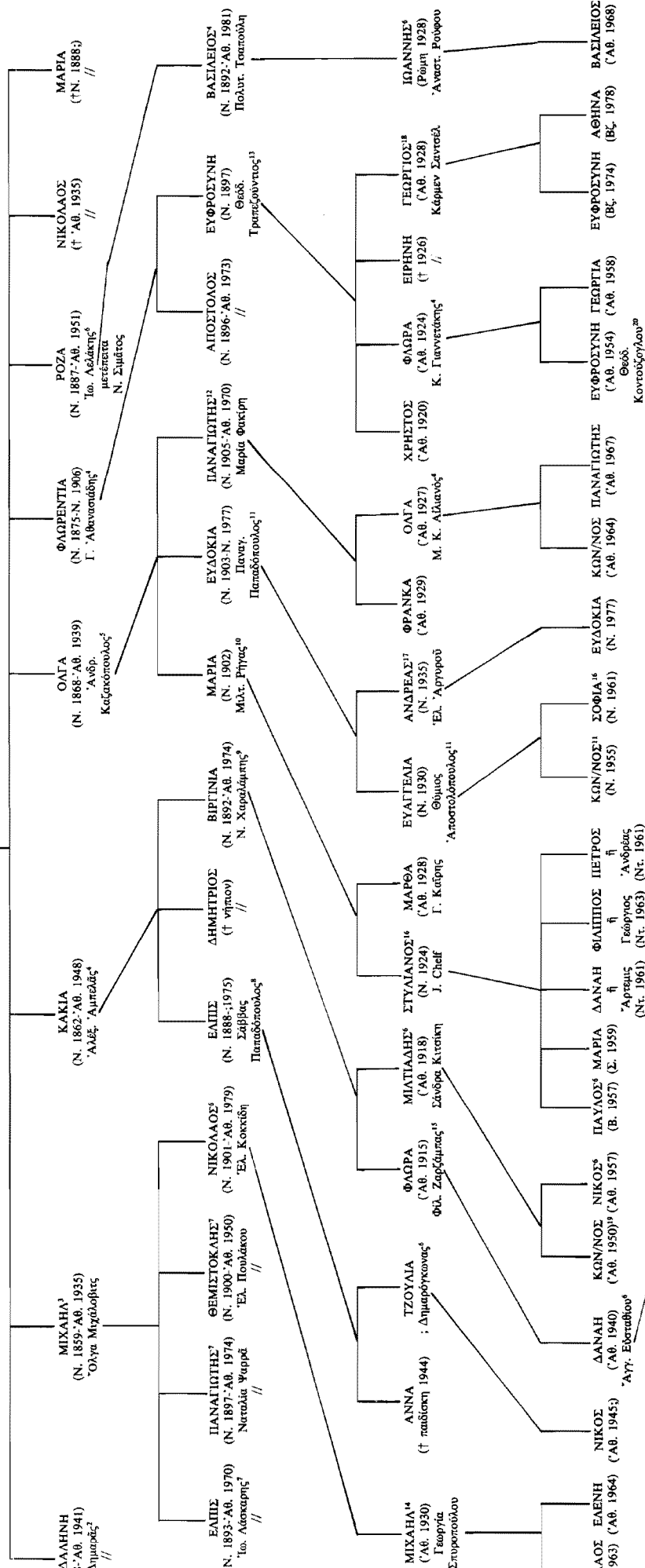
- γινὼς τοῦ εἰσι ὁ Σωτήριος ἰ. ἰατρος εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ναυπλιτικῆς ἑφημερίδος Σύνταγμα και ἀδελφὸς τοῦ εἰσι ὁ ἰωάννης Δ. ἰατρος, ἄλλοτε καθηγ. τοῦ Μισοφίλου Πολυτεχνείου. Ἡ ἐν τῇ Πλατεῖᾳ Τριῶν Ναυάρχων εἰσὶ ἰα- τροῦ, με τὸ μονόγραμμα G D I ἐπ τοῦ κη- γελιδώματος τοῦ εἰσι, ἀδελφὸς ἀπὸ τοῦ 1860 εἰσι τοῦ μνημονεύοντος Γιάννη (D. Ia- το).
14. Εἰσὶ εἰσι ἡ θυγάτηρ τοῦ, ἰατροῦ ὁ εἰσι πατὴρ πάππος τοῦ Μιχαήλ. ἰατροῦ ἀπενολογίται ὅτι ἀνωμαλὸς ἰωάννης.
 15. Βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα β'.
 16. Βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα γ'.
 17. Βλ. Γενεαλογικὸν Πίνακα δ'.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ Β'

κατόντων του Παναγιώτου 'Ιετρού (υιού Μιχαήλ)

Ο Πινάξ συνεστήθη βάσει πληροφοριών προερχομένων κυρίως από απογόνους, διανο δάτλχου τών σχετικών ληξιαρχικών πράξεων.

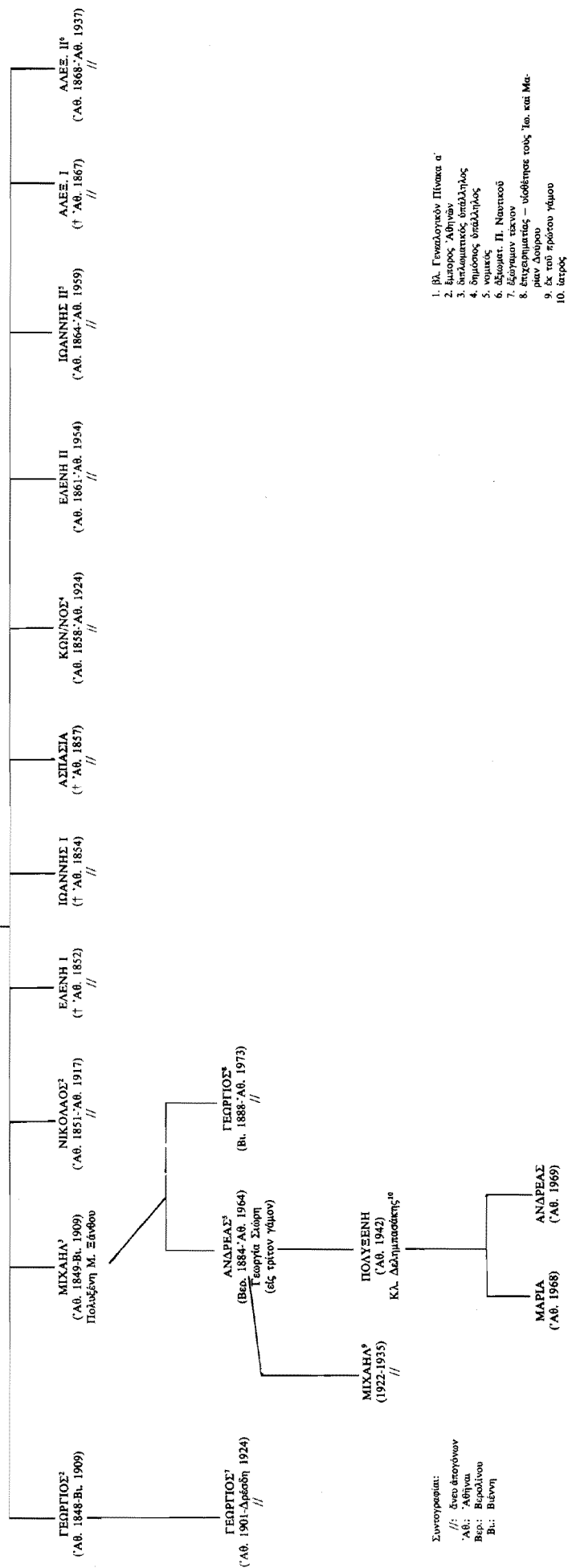
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Μ. ΙΑΤΡΟΣ¹
(Κυθήρα; 1823-Αθ. 1877)
'Επίς Ν. Καλλέργη
(† 1889)

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ Υ΄
καπνίων τής Φλωρεντίας Ίατρου (θυγατρός Μιχαήλ)

Ο Πινάξ συνεστήθη βάσει πληροφοριών του άνακτόρου Άρξίου Δουρούνη, δημοκράτου παρὰ Χρ. Ζιούλα και Μ. Χαριτάου, ός και πληροφοριών του κ. Χρ. Ζιούλα, άνω δάχτυ του στήθεος ήξισαρχών πρόξεν.

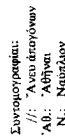
ΦΑΡΦΕΝΤΙΑ Μ. ΙΑΤΡΟΥ΄
(Τίτος; 1832-Αθ. 1930)
Άθωνάσιος Γ. Δουρούνης
(; 1816-Αθ. 1901)

Συντομογραφία:
//: άνω άπογόνων
Αθ.: Άθήνα
Βελ.: Βελούβου
Βλ.: Βιέννη

1. Βλ. Γενελογικό Πινάκ α΄
2. έμπορος Άθωνας
3. περιλαμβανόσ όπαδός ός
4. όμιλος όπαδός ός
5. έμπορος
6. έμπορος Π. Νανταό
7. έμπορος έκον
8. έμπορος έκον - όδότησ τός Ία. και Μι.
9. έξ τός έρώσος γάμου
10. έμπορος

Ο Πίναξ συνετάγη βάσει πληροφοριών περιχομένων εις την μελέτην «Ο Άναγνώστης Σπηλιωτάκης εις τὸ πολιτικὸν προσκήνιον (1823-1826)», ὑπὸ Κ. Κ. Σπηλιωτάκη, Ἀθῆναι 1980.

1. βλ. Γενεαλογικόν Πιννακ. α'
2. δεικνύμενος, ἀντιγράφος - συγγραμμάς - φ. τομῆς
3. δεικνύμενος, ἀντιγράφος
4. καθ' ἡμέραν, ἡμερησίως
5. δεικνύμενος, ἀντιγράφος
6. καθ' ἡμέραν, ἡμερησίως
7. καθ' ἡμέραν, ἡμερησίως
8. νομίζω
9. ἐπιχειρηματίας
10. δεικνύμενος, ἀντιγράφος
11. Ναντακού
12. Εὐδοκίμης
13. ἀντιγράφος, ἀντιγραμμάς
14. ἀντιγράφος
15. ἀντιγράφος, ἀντιγραμμάς, ἀντιγραφὸς
16. ἀντιγράφος, ἀντιγράφος
17. ἀντ' τοῦ πρώτου τόμου

ΑΡΧΕΙΟ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
(1824-1867)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τὸ ἀρχεῖο τοῦ στρατηγοῦ Δημητρίου Καλλέργη πέρασε μετὰ τὸ θάνατό του στὸ γιό του Ἰωάννη Καλλέργη, ἀπὸ τὸν ὁποῖο τὸ κληρονόμησε ὁ ἐγγονὸς τοῦ στρατηγοῦ Δημήτριος Καλλέργης. Τρίτος στὴ σειρά κάτοχός του ὑπῆρξε ὁ γιὸς τοῦ τελευταίου Ἰωάννης Καλλέργης πὺ ἐπιχείρησε πρόχειρη κατάταξή του. Μετὰ τὸ θάνατό του τὸ κληρονόμησε ἡ ἀδελφή του κυρία Ἐφη Κουντουριώτη.¹ Ἀπὸ τὸ 1983 ἀνήκει στὴ συλλογὴ τῶν Ἱστορικῶν Ἀρχείων τοῦ Μουσείου Μπενάκη.

Τὸ σωζόμενο σήμερα ἀρχεῖο διατηρεῖται σὲ καλὴ κατάσταση. Περιλαμβάνει 335 ἐγγραφα τῶν ἐτῶν 1824-1867 καὶ ὀρισμένα ἐντυπα τῶν ἐτῶν 1843-1866. Σ' αὐτὰ ἔχουν προστεθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Δημητρίου Καλλέργη περιοδικὰ καὶ ἀποκόμματα ἐφημερίδων τῶν ἐτῶν 1908-1955, πὺ ἀναφέρονται κατὰ κύριο λόγο στὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τοῦ Δημητρίου Καλλέργη, καθὼς καὶ σημειώσεις δύο μελετῶν μὲ ἄλλο ἀντικείμενο.

Τὸ ὕλικό τοῦ ἀρχείου κατατάσσεται κατὰ χρονολογικὴ τάξη καὶ τοποθετεῖται σὲ φακέλους μὲ βάση τοὺς σταθμοὺς τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσης τοῦ Δημητρίου Καλλέργη. Ὅπου τὸ ἀρχεῖακό ὕλικό τὸ ἐπιβάλλει, δημιουργοῦνται ὑποφάκελοι. Τὰ ἀχρονολόγητα ἐγγραφα, πὺ ἡ χρονολογία τους ἔγινε δυνατὸ νὰ προσδιοριστεῖ μὲ ἀσφάλεια, πῆραν κανονικὰ τὴ θέση τους στοὺς φακέλους πὺ περιέχουν ἐγγραφα χρονολογημένα. Σὲ ἰδιαίτερο φάκελο μὲ ἐνδεικτικὸ τίτλο *Ἀχρονολόγητα-ποικίλα* τοποθετήθηκαν α) τὰ ἐγγραφα τῶν ὁποίων δὲν κατόρθωσα στὴν παρούσα φάση τῆς ἐργασίας νὰ προσδιορίσω τὴ χρονολογία καὶ β) ὅσα δὲν ἀνήκουν στὸ Δημήτριο Καλλέργη, ἀλλὰ περιῆλθαν σ' αὐτὸν ἀπὸ κάποιο γενικότερο ἐνδιαφέρον τοῦ ἴδιου ἢ γράφτηκαν ἀπὸ κάποιο μέλος τῆς οἰκογένειας Καλλέργη. Περιεχόμενο ξεχωριστοῦ ἐπίσης φακέλου ἀποτελοῦν ὅσα ἐγγραφα ἀφόροῦν ἀποκλειστικὰ στὸν Ἐμμανουὴλ Καλλέργη, γιὸ τοῦ Δημητρίου Καλλέργη. Τὰ ἐντυπα τοποθετήθηκαν σὲ ἓνα φάκελο ἐκτὸς ἀπὸ λίγα μονόφυλλα — προκηρύξεις πὺ κρίθηκε σκόπιμο νὰ ἐνταχθοῦν σὲ φάκελο ἐγγράφων, ἐπειδὴ ἀποτελοῦν ὀργανικὸ τμῆμα του.

Θὰ προσπαθῶ στὴ συνέχεια νὰ δώσω τὴν εἰκόνα τῶν περιεχομένων τοῦ ἀρχείου μὲ βάση τὴν κατάταξη πὺ ἀκολούθησα. Στὸ μέτρο πὺ εἶναι ἀναγκαῖες γιὰ τὴν ἐξήγηση τῆς κατάταξης, δίνονται βιογραφικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ Δημήτριο Καλλέργη.

Πρὶν προχωρήσω ὁμῶς θεωρῶ σκόπιμο νὰ ἐπισημάνω ὅτι μονογραφία πὺ νὰ βασίζεται σὲ πλήρη στοιχεῖα καὶ νὰ καλύπτει ὅλη τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τοῦ Δημητρίου Καλλέργη δὲν ἔχει γραφεῖ ὡς σήμερα. Ἐνόσω ἦταν ἐντελῶς νωπὰ ἂ-

1. Στὴν κυρία Κουντουριώτη ὀφείλω τίς παραπάνω πληροφορίες. Τὴν εὐχαριστῶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν προθυμία της νὰ μὲ διευκολύνει στὴν ἐργασία μου.

κόμη τὰ γεγονότα τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 καθὼς καὶ οἱ ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν ἀποφασιστικὴ συμβολὴ τοῦ Δημητρίου Καλλέργη στὴν ἐπικράτησή της, εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας τρία πονήματα μὲ σαφὴ στόχο νὰ πληροποιηθῇ τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ ποιὸς ἦταν ὁ Καλλέργης.² Παρὰ τὰ κενὰ καὶ τὶς παραλείψεις τοὺς παραμένουν βασικὲς πηγὲς πληροφόρησης. Ὡς τὸ θάνατο τοῦ Δημητρίου Καλλέργη δὲν ἔχω ὑπόψη μου νὰ ἐκδίδεται αὐτοτελὲς δημοσίευμα μὲ ἀνάλογο περιεχόμενο. Σὲ ἐφημερίδες βέβαια τῆς ἐποχῆς, ἑλληνικὲς καὶ ξένες, μὲ ἀφορμὴ ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν ἀπὸ μέρους τοῦ Δημητρίου Καλλέργη, γίνεται ἀναφορά στὸ παρελθόν του. Κάποιες πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση του καὶ σκιαγράφηση τῆς προσωπικότητάς του δίνονται στὸ λόγο ποὺ ἐκφωνήθηκε στὴν κηδεία του.³ Στὰ μεταγενέστερα χρόνια ἱστορικὰ κυρίως ἀναγνώσματα μέσα ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ ἡμερήσιου καὶ περιοδικοῦ τύπου προβάλλουν μεμονωμένα γεγονότα σχετιζόμενα μὲ τὸ Δημήτριο Καλλέργη.

Συμπερασματικὰ θέλω νὰ τονίσω ὅτι μέρος τοῦ πληροφοριακοῦ ὕλικου ποὺ περιλαμβάνεται στὰ προαναφερθέντα δημοσιεύματα εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ δεχόμαστε μὲ ἐπιφύλαξη, γιατί οἱ πηγὲς δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλεῖς καὶ διαφαίνεται ἡ πρόθεση δικαίωσης μιᾶς συγκεκριμένης συμπεριφορᾶς· ἡ δράση τοῦ Δημητρίου Καλλέργη στὶς 3 Σεπτεμβρίου 1843 δὲ λησμονεῖται ἀπ' ὅσους ἀναλαμβάνουν νὰ πάρουν θέση ἀπέναντι στὴν κατοπινὴ ἢ προγενέστερη πολιτεία του.

Ὁ Δημήτριος Καλλέργης γεννήθηκε στὴν Κρήτη μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1803-1806.⁴ Ἀπὸ καταγωγή ἀνήκε στὴν ἱστορικὴ οἰκογένεια τῆς μεγαλονήσου. Μαζί μὲ τὰ τέσσερα ἀδελφία του, τὸ Νικόλαο, τὸν Ἑμμανουήλ, τὸν Ἰωάννη καὶ τὸ Γεώργιο, ἄφησε τὴν ἰδιαιτέρη πατρίδα του καὶ μετέβη στὴ Ρωσία κοντὰ στὸ θεῖο του Ἑμμανουήλ Καλλέργη⁵ ποὺ φρόντισε γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν ἀνιψιῶν του. Πῆρε τὴν πρώτη μόρφωση στὸ Ταγγανρόκ καὶ συνέχισε στὴν Πετρούπολη. Τὶς σπουδὲς του ὀλοκλήρωσε στὴ στρατιωτικὴ σχολὴ τῆς Βιέννης. Γιὰ τὰ χρόνια αὐτά, δηλ. ἀπὸ τὴ γέννησή του ὡς τὸ χρόνο ἀφίξής του στὴν Ἑλλάδα (1822), τὸ

2. Πρόκειται γιὰ τὰ: α) Andrea Papadopoulou Vreto, «Notizie Storico-Biografiche sul colonello Demetrio Callergi...» στὸν τόμο Α. Παπαδόπουλος-Βρετός, *Διάφορα πονήματα Ἰταλιστὶ καὶ Γαλλιστὶ*, Atene 1844 β) B.A., «Affaires de la Grèce, La révolution- Le Colonel Calergi-Situation actuelle», *Revue Britannique*, 5e Série, v.XXII Juillet 1844, p.98-122. Πρόκειται γιὰ μετάφραση ἀρθροῦ ποὺ πρωτοδημοσιεύτηκε στὸ *Blackwood's Edinburgh Magazine* γ) «Le Général-Major Kalergi Démétrius», στὸ *Annuaire historique et Biographique des Souverains des chefs et membres des Maisons princières des autres Maisons nobles et des anciennes familles...* Paris, χ.χ., σ.1-9.

3. «Λόγος ἐκφωνηθεὶς εἰς τὴν κηδείαν τοῦ ὑποστρατήγου Δημητρίου Καλλέργη τὴν 9 Ἀπριλίου 1867 ἐν τῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ὑπὸ Ε.Α.Σίμου, στὸ *Οἱ κατὰ τὴν κηδείαν καὶ τὸ μνημόσυνο τοῦ ἀοιδίμου στρατηγοῦ Δημητρίου Καλλέργη ἐκφωνηθέντες ἐπιτάφιοι*, Ἐν Ἀθήναις, τυπ. Ἰω. Κασσανδρέως, 1867, σ.1-18.

4. Πρέπει νὰ τονιστεῖ ἐδῶ ὅτι οἱ παρεχόμενες ἀπὸ τοὺς διάφορους βιογράφους τοῦ Καλλέργη πληροφορίες γιὰ τὸ χρόνο καὶ τὸν τόπο γέννησής του, τοὺς τόπους διαμονῆς του καὶ τὶς σπουδὲς του κατὰ τὴ νεανικὴ του ἡλικία, δὲ συμπίπτουν.

5. Ὁ Ἑμμανουήλ Καλλέργης κατατάχθηκε στὸ ρωσικὸ ναυτικὸ, διακρίθηκε καὶ ἀπολάμβανε τὴν προστασία τοῦ εὐνοούμενου τῆς Αἰκατερίνης Β', Ποτέμκιν. Μετὰ τὴν παραίτησή του ἀπὸ τὸ ναυτικὸ ἐπιδόθηκε μὲ ζῆλο στὴν ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα καὶ ἀπόκτησε τεράστια περιουσία. Βλ. Α. Παπαδόπουλος Βρετός δ.π. σ. 5-6.

ἀρχεῖο δὲ μᾶς δίνει πληροφορίες ἐκτὸς ἀπὸ μιᾶ ὑπόμνηση τῶν σπουδῶν του στὴ Ρωσία καὶ τὴ Βιέννη.⁶

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάσταση ἐνθουσίασε τὸ νεαρὸ Καλλέργη. Μαζὶ μὲ τὰ δυὸ ἀδελφιά του Νικόλαο⁷ καὶ Ἐμμανουήλ,⁸ σπεύδουν στὴν Ἑλλάδα (Ἀπρίλιος 1822) φέρνοντας ὅπλα, πολεμοφόδια, ἀκόμη καὶ μουσικὰ ὄργανα γιὰ μὲν πάντα, ὅλα ἀγορασμένα μὲ χρήματα ποὺ πρόσφερε ὁ θεῖος τους Ἐμμανουήλ.⁹ Ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ δράση τοῦ Καλλέργη στὴν Ἑλλάδα ποὺ θὰ συνεχιστεῖ ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του.

Τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου, ποῦ, ὅπως προαναφέρθηκε, καλύπτουν περίοδο 43 ἐτῶν (1824-1867), δὲν εἶναι ἰσόποσα κατανεμημένα στὸ χρόνο· ἡ συχνότητά τους εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴν ἐπιρροή ποὺ ἀσκεῖ ὁ Καλλέργης στὴν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων. Ὅχι μόνο ἀπὸ ἀποψη ποσότητος, ἀλλὰ καὶ ποικιλίας θεματικοῦ ὕλικου καὶ προσώπων μὲ τὰ ὁποῖα ἀνταλλάσσει ὁ Καλλέργης σκέψεις, ἢ ἀλληλογραφία του συμβαδίζει μὲ τὴν αὐξανόμενη ἐνεργὸ συμμετοχὴ του στὰ γεγονότα τριῶν καὶ πλέον δεκαετιῶν τοῦ ἀνεξάρτητου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἀπὸ τὴν ταξινόμηση καὶ τὴν ἀποδελτίωση τοῦ ἀρχείου προέκυψαν :

- 1) Ὁ πίνακας τῶν περιεχομένων σὲ κάθε φάκελο ἐγγράφων καὶ ἐντύπων. Ἐχει συνταχθεῖ κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ καὶ περιλαμβάνει τὸν ἀποστολέα, τὸν παραλήπτη, τὸ χρόνο καὶ τὸν τόπο σύνταξης καθὼς καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐγγράφων. Ὁ πίνακας αὐτὸς τυπώνεται ἐδῶ. Ἐξάλλου γιὰ κάθε ἔγγραφο ἔχει καταρτιστεῖ ταξινομικὸ δελτίο μὲ τὰ στοιχεῖα του (ἀποστολέας, παραλήπτης, εἶδος, τόπος, χρόνος σύνταξης, περίληψη περιεχομένου, περιγραφή, incipit κειμένου, πιθανὲς παρατηρήσεις). Τὰ δελτία κατατέθηκαν στὸ ΚΝΕ/ΕΙΕ.
- 2) Εὐρετήρια κυρίων ὀνομάτων προσώπων καὶ τόπων, ἑλληνικὰ καὶ ξενόγλωσσο. Τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα δίνονται πάντα στὸ ἑλληνικὸ ἀλφάβητο. Τὰ ξένα ὀνόματα προσώπων παρατίθενται στὴν ἐθνικὴ τους γλῶσσα. Ἐξαίρεση ἔγινε γιὰ τὰ τουρκικὰ καὶ τὰ ρωσικὰ. Τὰ πρῶτα δίνονται στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἐνῶ τὰ δευτέρω, μὲ τὴ γραφὴ ποὺ ἀπαντῶνται στὰ κείμενα. Τὸ τελευταῖο ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ

6. Δημ. Καλλέργης πρὸς Nesselrode, Ἀθήνα 8/20 Ὀκτωβρίου 1843, Ἀρχεῖο Δημ. Καλλέργη Β' 119, Δημ. Καλλέργης πρὸς Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων [Ἄργος, Ἰούλιος 1833], Ἀρχεῖο Δημ. Καλλέργη Α' 76.

7. Ὁ Νικόλαος Καλλέργης (;-1865) χρησιμοποιήθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασης σὲ διάφορες διοικητικὲς ὑπηρεσίες. Ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στὴ Σύρα ὅπου καὶ πολιτεύεταν. Βλ. Ἀλέξης Δημαρᾶς, *Ἡ μεταρρύθμιση ποὺ δὲν ἔγινε (τεκμήρια ἱστορίας)*, τόμ. Α', ἐκδ. Ἐρμῆς, Ἀθήνα 1973, σ.19. Ν. Καλομενόπουλος, *Καλλέργης Νικόλαος*, Μ.Ε.Ε., τόμ. ΙΓ', σ. 563. Στὰ Ἱστορικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Μουσείου Μπενάκη (ἀρ. εἰς. 14) ὑπάρχουν 10 ἐπιστολὲς τοῦ Νικ. Καλλέργη πρὸς τὸν Hastings τῶν ἐτῶν 1827-28.

8. Ὁ Ἐμμανουήλ Καλλέργης, ὅπως καὶ ὁ ἀδελφός του Δημήτριος, ἀκολούθησε τὴ στρατιωτικὴ καριέρα, ἔλαβε μέρος σὲ μάχες κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἑλλ. ἐπανάστασης καὶ σκοτώθηκε στὴ μάχη τοῦ Φαλήρου (1827). Βλ. Α. Παπαδόπουλος-Βρετός, δ.π. σ. 7, Ν. Καλομενόπουλος, *Καλλέργης Ἐμμανουήλ*, Μ.Ε.Ε. τόμ. ΙΓ' σ.563. Στὰ Ἱστορικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Μουσείου Μπενάκη (ἀρ. εἰς. 14) ὑπάρχουν 4 ἐπιστολὲς πρὸς ἢ ἀπὸ τὸν Ἐμμ. Καλλέργη τῶν ἐτῶν 1823, 1824, 1826 καὶ 1827.

9. *Annuaire Historique*, δ.π., 1, Ἀ. Παπαδόπουλος Βρετός, δ.π. σ. 6.— Β.Α. *Affaires de la Grèce*, δ.π. σ.100, Ε.Α. Σίμος, δ.π. σ.5.— Δημ. Καλλέργης πρὸς Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων [Ἄργος, Ἰούλιος 1833] Ἀρχεῖο Δημ. Καλλέργη Α' 76.

αταύτιστα ονόματα. Τα ξένα ονόματα προσώπων, πλην τῶν τουρκικῶν, δταν ἀπαντοῦν ἐξελληνισμένα, ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ γίνεται παραπομπή στὸν ξενόγλωσσο πίνακα. Τα ξένα ονόματα τόπων καταχωρίζονται στὸν ἑλληνικὸ πίνακα, ἐφόσον ἔχουν καθιερωμένο στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα τύπο· διαφορετικὰ καταχωρίζονται στὸ ξενόγλωσσο εὔρετήριο. Τα ονόματα προσώπων καταβλήθηκε προσπάθεια νὰ δοθοῦν μὲ πληρότητα. Ἐφόσον ἦταν δυνατό, συνοδεύτηκαν μὲ κάποια πληροφοριακὰ στοιχεῖα κατὰ κανόνα σὲ σχέση μὲ τὸ χρονικὸ πλαίσιο ἀναφορᾶς. Ἄν ἀπαντοῦσαν τὰ μικρὰ μόνο ονόματα τῶν προσώπων ἢ ἡ ιδιότητά τους π.χ. Νικόλαος, στρατηγός, ἢ λέξεις δηλωτικὲς σχέσεων π.χ. πατέρας, φίλος καὶ ἦταν δυνατὴ ἡ ταύτιση, ἢ εὔρετηρίαση ἔγινε κανονικὰ μὲ τὴν ἀνάλογη βέβαια διευκρίνηση στὴν περίπτωση ποὺ κρίθηκε σκόπιμο. π.χ. Αὐγερινὸς βλ. Γεωργιάδης Αὐγερινός. Ἄν ἦταν ἀδύνατη ἡ ἐπισφαλὴς ἢ ταύτιση, καταχωρίστηκε μόνο τὸ μικρὸ ὄνομα. Τα ονόματα ἀναγράφονται στὴν καθιερωμένη γραφή. Ἐξαιρέθηκαν ἀπὸ τὴν ἀποδελτίωση τὰ ἔντυπα.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Φάκελος Α'

Τὰ ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1824-1842 τοποθετοῦνται σὲ ἓνα φάκελο, ἐπειδὴ λαμβάνεται ὑπόψη ὅτι ἡ δράση τοῦ Καλλέργη σ' αὐτὴ τὴ χρονικὴ περίοδο εἶναι καθαρὰ στρατιωτικὴ. Τὸ ὕλικὸ αὐτὸ κατατάσσεται σὲ τρεῖς ὑποφακέλους: ὁ πρῶτος καλύπτει τὰ ἔτη 1824-1829, ὁπότε ὁ Καλλέργης παίρνει ἐνεργὸ μέρος στὶς στρατιωτικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασης. Ὁ δεῦτερος τὰ ἔτη 1831-1832, δταν διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο στὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Ὁ τρίτος τὰ ἔτη 1833-1842, περίοδο κατὰ τὴν ὁποία ὁ Καλλέργης δοκιμάζει τίς ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴ συμμετοχή του στὸν ἐμφύλιο πόλεμο καὶ ἡ δράση του δὲ βαρύνει στὴν πλάστιγγα τῶν γεγονότων.

Τὰ ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1824-1829 εἶναι κατὰ κύριο λόγο ὑπηρεσιακὰ: διαταγές ποὺ παίρνει ἀπὸ προϊστάμενός του Ἀρχές καὶ ἀφοροῦν στὸ συντονισμό δράσης τῶν ἐπαναστατημένων Ἑλλήνων. Πληροφοροῦμαστε παράλληλα γιὰ τὴ διαγωγή ποὺ δείχνει στὸ πεδίο τῆς μάχης καὶ τὴν ἀπήχησή της στὶς προϊστάμενες Ἀρχές, γιὰ τίς δυσκολίες ποὺ ἀντιμετωπίζει ἀπὸ ἄποψη οἰκονομικῶν πόρων, ὀργάνωσης τῶν στρατιωτῶν κ.ἄ. Παρόλα αὐτὰ δμως τὸ πληροφοριακὸ ὕλικὸ τοῦ ἀρχείου γιὰ τὴ δράση τοῦ Καλλέργη στὴν Ἑλληνικὴ ἐπανάσταση εἶναι πενιχρό. Τὸ κενὸ καλύπτουν κατὰ ἓνα μέρος τρία ἔγγραφα¹⁰ —οὐσιαστικὰ πρόκειται γιὰ ἓνα— ποὺ στέλνει ὁ ἴδιος πρὸς τὴν ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων τὸ 1833· σὲ αὐτὰ ἐκτίθενται κατὰ χρονολογικὴ σειρά ὅσα σχετίζονται μὲ τὴν προσφορά του στὴν ὑπόθεση τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ ἐκτίμηση καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ εἶχε ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τοῦ ἀναθέτει καθήκοντα ὑπασπιστῆ του. Στὸ ἀρχεῖο ὑπάρχουν δύο ἐπιστολές τοῦ Κυβερνήτη

10. Βλ. Ἀρχεῖο Δημ. Καλλέργη Α' 75, 76, 77.

πρὸς τὸν Καλλέργη μὲ τίς ὁποῖες ἐπιφορτίζεται ὁ τελευταῖος μὲ τὰ καθήκοντα τῆς ἐνοπλῆς προστασίας τῆς Κυβέρνησης.¹¹

Ὁ ρόλος ποὺ διαδραματίζει ὁ Καλλέργης ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ στὸν ἐμφύλιο πόλεμο τοῦ 1831-1832 δικαιολογεῖ τὸν ἱκανὸ ἀριθμὸ ἐπιστολῶν ποὺ τοῦ ἀπευθύνουν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Π.Γ.Ρόδιος καὶ ὁ Αὐγουστίνος Καποδίστριας. Ὅλα σχεδὸν τὰ ἐγγραφα τοῦ ὑποφακέλου 2 εἶναι ἐντολές-ὁδηγίες τῶν δύο παραπάνω πρὸς τὸν Καλλέργη καὶ ἀφοροῦν στὴν ὀργάνωση καὶ τὸ συντονισμὸ τῶν Κυβερνητικῶν δυνάμεων γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἀντικυβερνητικῶν. Κάποια ἐγγραφα διαφοροποιοῦνται ἀπὸ ἀποψη θεματικοῦ ὕλικου: ἀλλαγές στὶς στρατιωτικὲς διοικήσεις, ἀναδιάρθρωση τῶν τακτικῶν δυνάμεων, στάση τῶν Δυνάμεων ἀπέναντι στὴν ἐσωτερικὴ κατάσταση τῆς Ἑλλάδος, προαγωγή τοῦ Καλλέργη. Καμιὰ ἐπιστολὴ του, σχέδιο ἢ ἀντίγραφο, αὐτῆς τῆς περιόδου δὲν ὑπάρχει στὸ ἀρχεῖο. Στὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ κράτους¹² ἔχει δωρηθεῖ ἀπὸ τὸν προτελευταῖο κάτοχο τοῦ ἀρχείου Δημήτριο Καλλέργη, δισέγγονο τοῦ στρατηγοῦ, μικρὴ συλλογὴ ἀπὸ φωτοαντίγραφα 28 ἱστορικῶν ἐγγράφων¹³ ποὺ ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Καλλέργη· 19 ἀπὸ αὐτὰ εἶναι τοῦ τέλους τοῦ 1832 καὶ συντάκτες τους εἶναι οἱ Θεόδωρος καὶ Γενναῖος Κολοκοτρώνης· τὸ περιεχόμενό τους ἀφορᾷ σὲ συστάσεις καὶ ὁδηγίες τῶν δύο προαναφερθέντων πρὸς τὸν Καλλέργη γιὰ νὰ μὴ συντηρεῖ μὲ τὴ στάση του τὴν ἐμφύλια διαμάχη.¹⁴

Ἡ ἀρχηγία τοῦ ἱππικοῦ ἀφαιρέθηκε ἀπὸ τὸν Καλλέργη τὸ Μάρτιο τοῦ 1832 μὲ ἀπόφαση τῆς Ἑπταμελοῦς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἀντικατέστησε τὸν Αὐγουστίνο Καποδίστρια. Ἐκτοτε τέθηκε σὲ διαθεσιμότητα ὡς τὸν Αὐγουστο τοῦ 1835, ὁπότε ξαναγύρισε στὴν ἐνεργὸ ὑπηρεσία (Στρατιωτικὴ Διοίκηση Πελοποννήσου). Τὰ ἐγγραφα τοῦ ὑποφακέλου 3 (1833-1842) —περιορισμένου ἀριθμοῦ— ἀναφέρονται σὲ αἰτήματα τοῦ Καλλέργη, στὴ στρατιωτικὴ ἐξέλιξή του, στὴν παρασημοφόρηση καὶ σὲ κάποιες ἄλλες τιμές πρὸς αὐτόν. Γιὰ τὸ κύριο συμβάν ποὺ σχετίζεται μὲ τὸν Καλλέργη καὶ τὸν ταλαιπώρησε, δὲν ὑπάρχουν πληροφοριακὰ στοιχεῖα στὸν ὑποφάκελο 3· πικραμένος ποὺ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία ζήτησε ἄδεια ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση νὰ μεταβεῖ στὴν Πετροῦπολη γιὰ νὰ γνωρίσει τὸν ἐξάδελφό του καὶ μοναδικὸ κληρονόμο τοῦ θείου του Ἐμμανουήλ. Ἡ ἄδεια δόθηκε καὶ ὁ Καλλέργης ἔφτασε στὴ ρωσικὴ πρωτεύουσα τὸ Μάρτιο τοῦ 1834, ὅπου τοῦ ἀποδόθηκαν τιμές· ὁ ἴδιος ὁ τσάρος δὲ στάθηκε φειδωλὸς σὲ φιλοφρονήσεις πρὸς τὸν ἐμπιστο ἄνθρωπο τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια. Μὲ τὴν ἐπιστροφὴ του στὴν Ἑλλάδα (Αὐγουστος τοῦ 1834) συνελήφθη ὡς ὑποπτος ἀνάμειξης στὴν ἐπαναστατικὴ κίνηση (Πελοπόννησος, Στερεὰ Ἑλλάδα) ἐναντίον τῆς Ἀντιβασιλείας. Ἐπειτα ἀπὸ δίμηνη φυλάκιση (Ἴτς-Καλέ,

11. Βλ. Ἀρχεῖο Δημ. Καλλέργη Α' 22, 24. Δέκα ἐπιστολές τοῦ Κυβερνήτη πρὸς τὸν Καλλέργη, ἐννιά ἰδιωτικῆς φύσεως καὶ μιὰ δημόσιας, στὰ γαλλικὰ καὶ ἰταλικά, δημοσιεύει ὁ Α. Παπαδόπουλος Βρετός, *Διάφορα πονήματα*, δ.π. σ. 36-56.

12. Βλ. *Τὰ περιεχόμενα τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους*, τόμ. 13, σ. 881.

13. Τὰ πρωτότυπα δὲν ὑπάρχουν στὸ σωζόμενο ἀρχεῖο.

14. Ὡς σημειωθεῖ ὅτι σχετικὰ μὲ τίς στασιαστικὲς κινήσεις τοῦ Δημ. Καλλέργη κατὰ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1832 ὑπάρχουν ἐγγραφα στὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν [1832/98/2].

Ναβαρίνο) απελευθερώθηκε με άθωωτική απόφαση του Συμβουλίου Πολέμου.¹⁵ Οί προσπάθειες των αντιπάλων του να τον παρουσιάσουν ως άναμειγμένο στη Φιλορθόδοξη Έταιρεία έπεσαν στο κενό. Ο Όθωνας τον διόρισε επιθεωρητή του τακτικού ίππικού (1840). Το επόμενο έτος (1841) ταξιδεύει στο Παρίσι και το Λονδίνο. Καταργώντας ο Όθωνας τη μιά από τις δύο Ώλες του ίππικού για λόγους οικονομικούς, ανάθεσε τη διοίκηση της άλλης στον Καλλέργη. Σε αυτή τη θέση τον βρήκε το 1843.

Φάκελος Β'

Περιλαμβάνει έγγραφα και όρισμένα έντυπα των ετών 1843-1845. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Καλλέργης πέρασε στα σημαίνοντα πρόσωπα της Έλληνικής Ιστορίας με την αποφασιστική συμβολή του, ως διοικητής του ίππικού, στην επιτυχία της επανάστασης της 3 Σεπτεμβρίου 1843. Η λογική προσδοκία για ύπαρξη στο Άρχεϊο κάποιας άλληλογραφίας ανάμεσα σ' αυτόν και σε άλλους φορείς της συνταγματικής μεταβολής, δε βρίσκει το ανάλογο αντίκρουσμα. Τα έγγραφα των μηνών Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου και Νοεμβρίου του 1843, των οποίων ο αριθμός είναι μεγάλος συγκριτικά με το σύνολο του σωζόμενου αρχειακού ύλικού, είναι κυρίως συγχαρητήριες επιστολές που προέρχονται από διάφορα πρόσωπα και περιοχές της Ελλάδος. Πληροφορίες για τη δράση του Καλλέργη ως στρατιωτικού διοικητή Αθηνών και φρούραρχου της Έθνοσυνέλευσης παρέχονται μέσα από προκηρύξεις και ήμερήσιες διαταγές που απηύθυνε προς το λαό των Αθηνών και τη φρουρά αντίστοιχα (1843-1844). Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι έχουν συγκεντρωθεί και έκδοθεί σε φυλλάδιο το 1844.¹⁶ Τα υπόλοιπα έγγραφα διαφοροποιούνται θεματικά: κατά τόπους συνελεύσεις για την εκλογή πληρεξουσίων, παρέλθον και αρχές του Καλλέργη, διορισμός του ως ύπασπιστή του Όθωνα, κρίσεις για τη συμβολή προσώπων στην επανάσταση της 3 Σεπτεμβρίου και υπεράσπισή της.

Φάκελος Γ'

Η άλληλογραφία του Καλλέργη διαφοροποιείται από το 1845 και ύστερα λόγω της δράσης του ως πολιτικού κυρίως προσώπου άμέσως μετά τη μύησή του στη «συνωμοσία» για τη συνταγματική μεταβολή. Εκτιμώνται οι απόψεις του, ή γνώμη του θεωρείται βαρύνουσα, γι' αυτό και ποικίλα πρόσωπα άλληλογραφούν στη συνέχεια μαζί του. Το ούσιαστικό έρέθισμα για να έμβαθύνει στο πολιτικό πρόβλημα της Ελλάδος —συμμετοχή του στην επανάσταση της 3 Σεπτεμβρίου— ενισχύθηκε από τη στάση που τήρησε απέναντί του ή Κυβέρνηση Κωλέττη, ενώ ήταν νωπά ακόμη τα γεγονότα της συνταγματικής μεταβολής· έξανα-

15. Βλ. Α. Παπαδόπουλος Βρετός, *Notizie.*, ό.π. σ.19-23.— Δημ. Καλλέργης προς Nesselrode, Αθήνα 8/20 Οκτωβρίου 1843, Άρχεϊο Δημ. Καλλέργη Β' 119.

16. Βλ. Άρχεϊο Δημ. Καλλέργη, Γ' 344. Στα Ιστορικά Άρχεϊα του Μουσείου Μπενάκη (όρ. εϊσ. 71) υπάρχουν 2 επιστολές του Δημ. Καλλέργη προς τον Piscatory των ετών 1843, 1844 και αντίγραφο της πολιτογράφησης του Δημ. Καλλέργη «καθ' όλην την Ελλάδα».

γκάστηκε συγκεκριμένα σέ παραίτηση από τή θέση πού κατείχε. Τά έννέα έτη (1845-1854) πού καλύπτει ό Φάκελος Γ', ό Καλλέργης απέχει από τά κοινά: ζεί στην Κέρκυρα, τό Λονδίνο, τό Παρίσι, τή Ζάκυνθο, τό Άργος, τήν Ύδρα. Ή άλληλογραφία αὐτῆς τῆς περιόδου ἀφορᾷ στην πολιτική κατάσταση τῆς χώρας, στά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ Κυβερνήσεις, στίς ἀντίπαλες μερίδες στην πολιτική κόνιστρα, στίς ἐργασίες τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, στή ληστεία, στην ξένη πολιτική ἀπέναντι στην Ἑλλάδα, σέ πληροφορίες γιά διάφορα πρόσωπα, στίς ἀρχές καί τίς ἰδέες τοῦ Καλλέργη, στίς ὑποδείξεις του γιά τήν ἀντιμετώπιση διαφόρων ζητημάτων, σέ ἐσωτερικά κινήματα-στάσεις.

Ἀνάμεσα στοὺς ἀποστολεῖς ἢ παραληπτές ἐπιστολῶν περιλαμβάνονται πρόσωπα πού ἔπαιξαν σημαντικό ρόλο στά γεγονότα τῶν πρώτων δεκαετιῶν τῆς μετεπαναστατικῆς Ἑλλάδος: Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος,¹⁷ Θεοδ. Γρίβας, Σπυρομήλιος, Μπεν. Ροῦφος, Γ. Σταύρου, Νικ. Δραγούμης. Ἀπό τὸν τελευταῖο ό Καλλέργης λαμβάνει τίς περισσότερες ἐπιστολές, 16, γιά δύο χρόνια (1845-1847).¹⁸

Ἀπό τό 1849 ἀρχίζει ἡ άλληλογραφία του μέ τὸν τότε πρόεδρο τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καί κατοπινὸ αὐτοκράτορα τῆς Γαλλίας, Λουδοβίκο Ναπολέοντα. Οἱ ἐπιστολές πού στέλνει ό Καλλέργης ὡς ἰδιώτης τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ 1854 σέ πολιτικά πρόσωπα τῆς Ἀγγλίας καί τῆς Γαλλίας προδιαγράφουν τήν πολιτική πού θά ἀκολουθήσει στή συνέχεια ἀπὸ τή θέση τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καί προετοιμάζουν τό ἔδαφος γιά τήν ἰδιαίτερη ἐμπιστοσύνη μέ τήν ὁποία θά τὸν περιβάλλουν ἔκτοτε Ἀγγλοὶ καί Γάλλοι. Πάντως ἡ πικρία του γιά τήν τύχη του μετὰ τό 1845 καί ἡ ἀπογοήτευσή του γιά τήν πορεία τῆς Ἑλλάδος εἶναι διάχυτες στίς ἐπιστολές του.¹⁹

Φάκελος Δ'

Ἡ άλληλογραφία τῆς περιόδου κατὰ τήν ὁποία ό Καλλέργης εἶναι ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν (Μάιος 1854-Σεπτέμβριος 1855) ἀφορᾷ σέ προβλήματα πού ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει ἡ τότε κυβέρνηση καί ό ἴδιος ὡς μέλος τῆς: δυσπιστία τοῦ Ὅθωνα καί ἀντίστασή του στην παρουσία τῶν δυνάμεων «κατοχῆς», συμπεριφορά ἀξιωματικῶν, ἐκδηλώσεις ἀποδοκιμασίας τῶν Ἀγγλογάλλων. Ὁ Καλλέργης διαμορφώνει ὀριστικά τήν δική του «φιλοσοφία» γιά τήν ἐξωτερική πολιτική τῆς Ἑλλάδος καί τό δυναστικὸ πρόβλημά της. Οἱ πληροφορίες πού δίνει καί οἱ ἀπόψεις πού ἐκθέτει εἰδικότερα σέ πολιτικές προσωπικότητες τῆς Ἀγγλίας καί

17. Ἐπιστολές τοῦ Καλλέργη πρὸς τὸν Ἀλ. Μαυροκορδάτο τῆς περιόδου αὐτῆς ὑπάρχουν στὸ Ἀρχεῖο Μαυροκορδάτου στὰ ΓΑΚ (Φ.26α).

18. Στὸ ἀρχεῖο δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ Νικ. Δραγούμη ἀπὸ τότε ὡς τὸ θάνατο τοῦ Καλλέργη· μόνο μιὰ τοῦ δευτέρου πρὸς τὸν πρῶτο τοῦ ἔτους 1862. Ὅπως εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μέ πληροφορήσει ἡ συνάδελφος Βούλα Κόντη, στὸ ἀρχεῖο Δραγούμη πού ταξινομεῖ ἡ ἴδια στὴ Γεννάδειο Βιβλιοθήκη ὑπάρχει ἓνας ἀριθμὸς ἐπιστολῶν πού ἀντάλλαξαν ό Δραγούμης καί ό Καλλέργης.

19. Δύο ἐπιστολές τῆς ἴδιας χρονικῆς περιόδου ἀναφερόμενες στην πολιτική κατάσταση τῆς χώρας βρίσκονται στὸ δωρημένο στὰ ΓΑΚ μέρος τοῦ ἀρχείου.

τῆς Γαλλίας εἶναι πολὺ διαφωτιστικές. Οἱ ἐπιστολὲς ἀπὸ καὶ πρὸς τοὺς Γάλλους διακρίνονται ἀπὸ τόνο οἰκειότητας.

Φάκελος Ε΄

Τὸ περιεχόμενο τῆς ἀλληλογραφίας τῶν ἐπόμενων τεσσάρων ἐτῶν (1855 Νοέμβριος-1859 Ἰούνιος), κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ Καλλέργης ζεῖ ὡς ἰδιώτης στὴν Ἑλλάδα μὲ σύντομη παραμονή στὸ Παρίσι, εἶναι συνέχεια τοῦ θεματικοῦ ὕλικου τῶν ἀμέσως προηγούμενων. Δίνει ὁ Καλλέργης πληροφορίες γιὰ ὁ,τι σοβαρὸ κατὰ τὴν ἀποψή του συμβαίνει στὸν ἑλληνικὸ χῶρο —ἀλυτρωτικὸ ζήτημα, δυναστικὸ πρόβλημα, ξένη πολιτική— καὶ εἰσηγεῖται λύσεις σὲ ἀποφασιστικὸ τόνο: ζητάει τὴν ἀποτελεσματικὴ παρέμβαση τῶν Δυτικῶν γιὰ νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ ἐπιρροή τῆς γερμανικῆς «καμαρίλλας», ὑποδεικνύει τρόπους διεξόδου τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰ προβλήματα ποὺ τὴν ταλανίζουν, ὑπερασπίζεται τὴν πολιτικὴ του κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θητείας του ὡς ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπισημαίνει τοὺς βαθύτερους λόγους τῆς διάστασής του μὲ τὸν Ὅθωνα καὶ τὴν Αὐλή. Ἡ ἀντίθεσή του στὴ ρωσικὴ πολιτικὴ καὶ στοὺς «ρωσοφρονοῦντες» εἶναι φανερὴ στὶς ἐπιστολές του. Δὲ λησμονεῖ τὸ προσωπικὸ του πρόβλημα — ἀντιμετωπίζει ἀκόμη καὶ πρόβλημα ἐπιβίωσης. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν Γάλλων καταβάλλεται προσπάθεια νὰ δοθεῖ λύση σ' αὐτὸ μὲ τὸ διορισμὸ του ὡς πρεσβευτῆ στὸ Παρίσι. Σημαντικὴ ἢ διαφορὰ ὑπὲρ τῶν ἐπιστολῶν πρὸς καὶ ἀπὸ τοὺς Γάλλους.

Φάκελος ΣΤ΄

Οἱ προσπάθειες τῆς γαλλικῆς Κυβέρνησης καὶ ἡ ἔμμεση πίεση τοῦ Ναπολέοντα Γ΄ στὸν Ὅθωνα γιὰ νὰ ἀναλάβει ὁ Καλλέργης τὴν πρεσβεία τῆς Ἑλλάδος στὸ Παρίσι, καρποφόρησαν. Μὲ βασιλικὸ διάταγμα (16 Ἰουνίου 1959) διορίστηκε ἑκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Ἑλλάδος στὴ Γαλλία, θέση τὴν ὁποία διατήρησε ὡς τὸ 1863.²⁰ Στὸ ἐπιστολικὸ ὕλικό τῶν ἐτῶν αὐτῶν εἶναι ἀποχρωματισμένος ὡς ἓνα βαθμὸ ὁ ἀποφασιστικὸς τόνος τῆς γραφίδας του. Ἐγγραφα τῆς περιόδου αὐτῆς μᾶς πληροφοροῦν γιὰ τὴν ἀνάθεση στὸν Καλλέργη ἑκτακτῆς ἀποστολῆς στὸ Ἰταλικὸ Βασίλειο καὶ γιὰ τὶς ἀπόψεις του ἀναφορικὰ μὲ τὶς σχέσεις Ἑλλάδος-Ἰταλίας, γιὰ τὸ Ἀνατολικὸ Ζήτημα, τὶς ἀλυτρωτικὲς κινήσεις, τὸ δυναστικὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος, τὴν κατάσταση στὸ στράτευμα κ.ἄ. Σημαῖνον νέο πρόσωπο ἀπὸ τὸ ὁποῖο λαμβάνει ὁ Καλλέργης ἐπιστολές εἶναι ὁ Θρασύβ. Ζαΐμης.

Φάκελος Ζ΄

Μετὰ τὴν παύση του ἀπὸ τὰ καθήκοντα τοῦ πρεσβευτῆ (Μάρτιος 1863), ὁ Καλλέργης παρέμεινε στὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα ὡς τὸ 1866, παρόλο ποὺ μὲ βασιλι-

20. Τὸ σύνολο σχεδὸν τῶν ἐπιστολῶν ποὺ στέλνει ὁ Καλλέργης ὡς πρεσβευτῆς στὸ Παρίσι βρίσκονται στὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν (1859, 18/1-3, 1860, 18/1-3, 1861, 18/1-4, 1862, 18/1-4).

κὸ διάταγμα (17 Δεκεμβρίου 1864) διορίστηκε σταυλάρχης τοῦ Γεωργίου Α'. Ἐπέστρεψε τελικὰ στὴν Ἑλλάδα τὸ 1866 (Ἀπρίλιος ;). Ἡ ἀνάθεση στὸν Καλλέργη ἑκτακτῆς ἀποστολῆς στὶς Η.Π.Α (Ἰανουάριος 1867) ἀκυρώθηκε λίγο ἀργότερα. Πέθανε στὶς 8 Ἀπριλίου 1867.

Τὰ ἔγγραφα τῆς περιόδου αὐτῆς (1863-1867), κατὰ τὴν ὁποία ὁ Καλλέργης οὐσιαστικὰ δὲν ἀσκεῖ καθήκοντα ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ δημόσιο ἀξίωμα, ἔχουν τὸ χαρακτηριστικὸ ὅτι προέρχονται ἢ ἀπευθύνονται κατὰ κύριο λόγο σὲ Ἕλληνες (Σκαρλ. Σουτσοῦ, Δημ. Βούλγαρης, Μπεν. Ρούφος, Δημ. Χρησιτίδης, Γεωργ. Σταύρου, Χαρ. Τρικούπης, ἐπαναστατημένοι Κρητῆς κ.ἄ.). Θεματικὰ καλύπτουν ἓνα εὐρὺ κύκλο: ἐπανάσταση τῶν Κρητῶν, ἀνάθεση τῆς ἀρχηγίας τῆς στὸν Καλλέργη, προτάσεις τοῦ Δημ. Βούλγαρη καὶ τοῦ Μπεν. Ρούφου πρὸς τὸν Καλλέργη νὰ ἀναλάβει ὑπουργικὸ ἀξίωμα, ἀντίθεση τοῦ Ἀγγλου πρεσβευτῆ στὸ νὰ συμπεριληφθεῖ ὁ Καλλέργης στὰ πρόσωπα ποὺ θὰ συνόδευαν τὸ νέο βασιλιά στὴν Ἑλλάδα, προβλήματα ποὺ ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει ὁ τελευταῖος. Οἱ ἐπιστολὲς τοῦ Καλλέργη μᾶς δίνουν τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν παύει νὰ θεωρεῖ κύριο ἀντικείμενο τοῦ προβληματισμοῦ του τὸ πολιτικὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος· κάνει συσχετισμοὺς μὲ τὸ παρελθόν, ἀντλεῖ διδάγματα ἀπὸ τὴν Ὀθωνικὴ περίοδο, ὑποδεικνύει λύσεις μὲ παρρησία.

Φάκελος Η'

Εἰδικὸ καὶ περιορισμένο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν ὁρισμένα ἔγγραφα ποὺ ἀφοροῦν στὸν Ἐμμανουὴλ Καλλέργη, γιὸ τοῦ Δημητρίου Καλλέργη, καὶ συγκεκριμένα στὶς σπουδές του στὴ στρατιωτικὴ σχολὴ τοῦ St Cyr καὶ στὸ συνακόλουθο ἐνδιαφέρον ποὺ ἐκδηλώνεται ἀπὸ διαφόρους (Ἀλεξ. Μαυροκορδάτος, F. Rouen, Ναπολέον Γ', Φωκ. Ρῶκ) τόσο γιὰ τὴν εἰσαγωγή του σ' αὐτὴ ὅσο καὶ γιὰ τὴν παρακολούθηση τῆς ἐπίδοσής του. Τὸ προσωπικὸ ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρον τοῦ Ναπολέοντα Γ' δικαιολογεῖ ὡς ἓνα βαθμὸ τὸ ποιὸν τῶν σχέσεων ποὺ ἀναπτύσσει ὁ Δημ. Καλλέργης μὲ Γάλλους ἀξιωματούχους. Ἐπιστολὴ τοῦ φακέλου αὐτοῦ δείχνει χαρακτηριστικὰ τὸ πατρικὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖο περιέβαλλε τὸ νεαρὸ Ἐμμανουὴλ ἢ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια.

Φάκελος Θ'

Ὅπως προαναφέρθηκε, σὲ ἰδιαίτερο φάκελο τοποθετοῦνται ὅσα ἔγγραφα εἶναι ἀχρονολόγητα καὶ παρὰ τὴν προσπάθεια δὲ στάθηκε δυνατό νὰ προσδιοριστεῖ μὲ ἀσφάλεια τὸ ἔτος συντάξης ἢ ἀποστολῆς τους, καὶ ὅσα ἀπὸ τὸ περιεχόμενό τους μποροῦν νὰ χαρακτηριστοῦν ποικίλα: προϋποθέσεις ἐπιστροφῆς τοῦ Καλλέργη στὴν πολιτικὴ σκηνή, ἐσωτερικὴ κατάσταση στὴν Ἑλλάδα, ἀγγλικὴ στάση στὶς διαβουλεύσεις γιὰ τὴ σύναψη ἑλληνοτουρκικῆς συνθήκης (1838), κίνημα Μερεντίτη στὴν Πάτρα (1847), διάνοιξη τῆς διώρυγας τοῦ Σουέζ, ληστρικὲς ἐνέργειες, ὑπόμνημα γιὰ τὸ κρητικὸ ζήτημα. Σ' αὐτὰ προστίθενται σημειώσεις δύο μελετῶν ποὺ ἔχουν γραφεῖ τὸ 1905 καὶ ἀναφέρονται στὴ σύνθεση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας.

Φάκελος Ι'

Περιλαμβάνει έντυπα²¹ που χρονικά υποδιαιρούνται σε δύο κατηγορίες: στα σύγχρονα του Καλλέργη, προφανώς συγκεντρωμένα από τον ίδιο, και στα μεταγενέστερα, που συγκέντρωσαν απόγονοί του. Τα πρώτα είναι φύλλα έφημερίδων ελληνικών και ξένων —άφορούν στη ζωή και τη δράση του Καλλέργη καθώς και στην πολιτική κατάσταση της Ελλάδος— εκτός από δύο τυπωμένα ποιήματα και δύο φυλλάδια: από τα τελευταία το ένα περιέχει διάφορα έγγραφα και προκηρύξεις του κατά το χρόνο της θητείας του ως στρατιωτικού διοικητή της πρωτεύουσας· το άλλο είναι βιογραφία του Καλλέργη μέχρι και το 1844 σε σειρά γαλλικής έκδοσης με θέμα την παροχή βιογραφικών στοιχείων για επιφανή πρόσωπα.²² Τα μεταγενέστερα περιλαμβάνουν φύλλα περιοδικών και αποκόμματα έφημερίδων των ετών 1908-1955 που στο σύνολό τους σχεδόν αναφέρονται στον Καλλέργη: τα περισσότερα είναι ιστορικά αναγνώσματα σε συνέχειες.

21. Στα έντυπα ένσωματώνονται και αντίγραφα έφημερίδων.

22. Βλ. σημ. 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ*
Φάκελος Α' (1824-1842)

*Υποφάκελος 1 (1824-1829). Έγγραφα 25 (1-25).
 *Υποφάκελος 2 (1831-1832). Έγγραφα 48 (26-73).
 *Υποφάκελος 3 (1833-1842). Έγγραφα 12 (74-85).

A/A	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ Η ΕΚΔΟΤΗΣ	ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΧΡΟΝΟ-ΛΟΓΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ
1	Τριμελής Έπιτροπή Τριπόλεως	Δημ. Καλλέργης	22.12.1824	Τρίπολη	Έπιστολή
2	Υπουργός πολέμου, Άδამ Δούκας	Δημ. Καλλέργης	17.5.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
3	Υπουργός πολέμου, Άδამ Δούκας	Ιωάννης Τζικουδάκης	22.5.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
4	Υπουργός πολέμου, Άδამ Δούκας	Γιακουμάκης Κουμάκης	22.5.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
5	Υπουργός πολέμου, Άδამ Δούκας	Δημ. Καλλέργης	22.5.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
6	Η προσ. διευθύνουσα τα κατά την Ανατολικήν Ελλάδα Έπιτροπή	Δημ. Καλλέργης	23.6.1825	Μέγαρο	Έπιστολή
7	Έπιτροπή τών Πολεμικών (Άδ. Δούκας, Άνδρ. Μεταξάς)	Δημ. Καλλέργης	28.6.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
8	Έκτελεστικόν Σώμα	[κάτοικοι Ναυπλίου]	6.7.1825	Ναύπλιο	Προκήρυξη
9	Έπιτροπή τών Πολεμικών (Άδ. Δούκας, Άνδρ. Μεταξάς)	Δημ. Καλλέργης	17.7.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
10	Έπιτροπή τών Πολεμικών, Άδამ Δούκας	Δημ. Καλλέργης	22.7.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
11	Έπιτροπή τών Πολεμικών (Άδ. Δούκας, Άνδρ. Μεταξάς)	Δημ. Καλλέργης και Κρήτες όπλαρχηγοί	7.8.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
12	Προσωρινή Τοπική Διοίκησης Κρήτης	Έθνική Διοίκησης τών Έλλήνων	10.8.1825	Γραμβούσα	Έπιστολή
13	Τοπική Διοίκησης Κρήτης	Άντιπρόσωποι και άπεσταλμένοι Κρήτης στην Ελλάδα	10.8.1825	Γραμβούσα	Έπιστολή
14	Έπιτροπή τών Πολεμικών (Άδ. Δούκας, Άνδρ. Μεταξάς)	Έκτελεστικόν	4.10.1825	Ναύπλιο	Έπιστολή
15	Διοικητική Έπιτροπή Ελλάδος	Δημ. Καλλέργης	3.9.1826	Ναύπλιο	Έπιστολή
16	Thomas Gordon	Κρήτες Κυκλάδων	14/26.3.1827	Αίγινα	Έπιστολή, Αντίγραφο

* Ο Α/Α του πίνακα είναι ο απογραφικός αριθμός που έδωσαν τα Ιστορικά Αρχεία του Μουσείου Μπενάκη μετά την άγορά του άρχείου. Οι όρθογώνιες άγκύ-
 λες δηλώνουν άπουσία από τό άναγραφόμενο έγγραφο ή έντυπο τών όσων περιέχονται σ' αυτές. Οι συνεχείς στιγμές δηλώνουν άδυναμία άσφαλοδς άνάγνωσης.
 * Ο άστερίσκος δηλώνει πώς τό έγγραφο είναι συνημμένο στο προηγούμενο χωρίς άστερίσκο.

17	Διοικητική Έπιτροπή Ελλάδος	Κρήτες Μήλου και Σίφνου	16.3.1827	Αίγινα	Έπιστολή
18	Διοικητική Έπιτροπή Ελλάδος	Δημ. Καλλέργης	16.3.1827	Αίγινα	Έπιστολή
19	Ό επί των πολεμικών Γραμματεὺς, Γ. Γ'αράκης	Δημ. Καλλέργης	12.6.1827	Πόρος	Πιστοποιητικό
20	Άρχιστράτηγος τών κατὰ ξηρὰν δυνάμεων, Richard Church	Δημ. Καλλέργης	20.8.1827	Ίσθμός Κορίνθου	«Στρατιωτική Απόδειξις»
21	Δημ. Καλλέργης	Κυβερνήτης	9.1.1828	Αίγινα	Έπιστολή. Άντίγραφο
22	Ό Κυβερνήτης τῆς Ελλάδος, Ίωάννης Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	12.2.1828	Πόρος	Έπιστολή
23	Ό Κυβερνήτης τῆς Ελλάδος, Ίωάννης Καποδίστριας	Έκτακτος Έπιτροπή Πόρου	28.2.1828	Πόρος	Έπιστολή
24	Ό Κυβερνήτης τῆς Ελλάδος, Ίωάννης Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	22.4.1828	Ναύπλιο	Έπιστολή
25	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	6/18.2.1829	Σαλαμίνα	Έπιστολή
26	Αύγουστίνος Καποδίστριας	[Δημ. Καλλέργης]	23.5.1831	Λειβαδιά	Έπιστολή. Άντίγραφο
27	Γραμματεὺς ἐπὶ τών Στρατιωτικῶν, Π.Γ.Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	20.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
28	Γραμματεὺς ἐπὶ τών Στρατιωτικῶν, Π.Γ.Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	22.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
29	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	22.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
30	Γραμματεὺς ἐπὶ τών Στρατιωτικῶν, Π.Γ.Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	24.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
31	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	24.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
32	Αύγουστίνος Καποδίστριας	[Δημ. Καλλέργης]	24.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
33	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	26.7.1831	[Ναύπλιο]	Έπιστολή
34	Π.Γ.Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	28.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
35	Γραμματεὺς ἐπὶ τών Στρατιωτικῶν, Π.Γ.Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	28.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
36	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	28.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
37	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	29.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
38	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	29.7.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
39	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	1.8.1831	Ναύπλιο	Έπιστολή
40	Διοικητῆς τακτικῶν δυνάμεων, Gérard	Δημ. Καλλέργης	14.8.1831	Ναύπλιο	Ήμερήσια Διαταγή
41	Διοικητῆς τακτικῶν δυνάμεων, Gérard	Δημ. Καλλέργης	21.8.1831	Ναύπλιο	Ήμερήσια Διαταγή

42	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	15.12.1831	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
43	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	15.12.1831	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
44	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	20.12.1831	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
45	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	16.1.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
46	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	21.1.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
47	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	25.1.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
48	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	28.1.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
49	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	7.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
50	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	7.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
51	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	8.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
52	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	10.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
53	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	10.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
54	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	12.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
55	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	12.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
56	Π.Γ. Ρόδιος	[Δημ. Καλλέργης]	14.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
57	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	14.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
58	Π.Γ. Ρόδιος	[Δημ. Καλλέργης]	15.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
59	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	15.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
60	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	17.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
61	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	18.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
62	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	20.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
63	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	29.2.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
64	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
65	Αὐγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. [Καλλέργης]	14.3.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή

66	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης]	14.3.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
67	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης]	17.3.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
68	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	19.3.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
69	Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος	[Δημ. Καλλέργης]	4.5.1832	Ναύπλιο	Διάταγμα. Ἀντίγραφο
70	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Κ. Ζωγράφος	Δημ. Καλλέργης	10.5.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
71	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Κ. Ζωγράφος	Δημ. Καλλέργης	12.5.1832	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
72	Φροντιστικὴ Ἐπιτροπὴ Λεωνιδίου	Δημ. Καλλέργης	9.10.1832	Λεωνίδιο	Ἐπιστολή
73	Αύγουστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης]	1832	[Ναύπλιο]	Ἐπιστολή
74	Δημ. Καλλέργης	Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων	28.7.1833	Ἄργος	Ἐπιστολή. Σχέδιο
75	Δημ. Καλλέργης*	[Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων]	[—7.1833]	[Ἄργος]	Υπόμνημα. Σχέδιο
76	[Δημ. Καλλέργης]*	[Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων]	[—7.1833]	[Ἄργος]	Υπόμνημα. Σχέδιο
77	[Δημ. Καλλέργης]*	[Ἐπιτροπὴ Δικαιωμάτων]	[—7.1833]	[Ἄργος]	Υπόμνημα. Σχέδιο
78	Γενικὴ Διοίκησις Πελοποννήσου	Γραμματεία ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν	13/25.3.1836	Ἄργος	Ἐπιστολή
79	Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεὺς, Ἰ. Ρίζος	Δημ. Καλλέργης	29.4.1836	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
80	Ὅθων*	[Δημ. Καλλέργης]	25.4/7.5.1836	Ἀθήνα	Βασ. Διάταγμα
81		Δημ. Καλλέργης	22.11.1837	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
82	Αὐτάρχης τοῦ Ὁθωνα Σκαρλάτος Σούτσος	Δημ. Καλλέργης	7.3.1838	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
83	[Αὐτάρχης τοῦ Δούκα διαδόχου τῆς Ρωσίας]	[Κατακάζης]	[3.3.1841]	[Πετροῦπολιν]	Ἐπιστολή. Ἀντίγραφο
84	Ἀν. Μαυροκέφαλος, συμβολαιογράφος	[Δημ. Καλλέργης]	25.8.1842	Ἄργος	Ἀντίγραφο διαθέτης Ἐμ. Χατζηπύλη
85	Ρήγας Παλαμίδης	Δημ. Καλλέργης	12.10.1842	Ἀθήνα	Ἐπιστολή

Φάκελος Β' (1843-1845)

Έγγραφα 64, έντυπα 5 (86-154)

86	Στυρομήλιος	Δημ. Καλλέργης	[3.9.1843]	[Αθήνα]	Έπιστολή
87	Δήμαρχος Αθηναίων, Ανάργ. Πετράκης	[Δημ. Καλλέργης]	3.9.1843	Αθήνα	Πρόξη, Αντίγραφο
88	Πολίτες	[Πρωτεργάτες της 3 Σεπτεμβρίου 1843 (:)]	[3.9.1843]	[Αθήνα]	Κατάλογος υπογραφών
89	Chardon de la Barre	Δημ. Καλλέργης	6.9.1843	Ναύπλιο	Έπιστολή
90	Χριστόφορος Αλεξάνδρου	Δημ. Καλλέργης	6.9.1843	Αθήνα	Έπιστολή
91	Bellino...	Ίω. Μακρυγιάννης			
92	A.X/Σάββας	Δημ. Καλλέργης	7.9.1843	Αθήνα	Έπιστολή
93	Ανδρέας Βλάσης	Δημ. Καλλέργης	8.9.1843	Κόρινθος	Έπιστολή
94	Δήμαρχος Κέας	Δημ. Καλλέργης	9.9.1843	Ναύπλιο	Έπιστολή
95	Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Πετράων Βοιωτίας	Δημ. Καλλέργης	10.9.1843	Κέα	Έπιστολή
			11.9.1843	Κουτουμουλά	Έπιστολή
96	[Δημοτικό Συμβούλιο Πετράων]	[Δημ. Καλλέργης]	6.9.1843	Κουτουμουλά	Πρόξη, Αντίγραφο
97	Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Ανδρέας Λόντος	Δημ. Καλλέργης	11.9.1843	Αθήνα	Έπιστολή
98	Στρατιωτικός Διοικητής Αθηνών, Δημ. Καλλέργης	Κάτακοι Αθηνών	11.9.1843	Αθήνα	Προκήρυξη, Έντυπο
99	Δημοτικό Συμβούλιο Χαιρωνείας	Δημ. Καλλέργης	12.9.1843	Χαιρώνεια	Πρόξη, Αντίγραφο
100	Τσαμαρέλος	Δημ. Καλλέργης	13.9.1843	Υπάτη	Έπιστολή
101		[Δημ. Καλλέργης]	13.9.1843	Ναύπλιο	Έπιστολή
102	Πέτρος Χ/Μιχαήλ	Δημ. Καλλέργης	13.9.1843	Παλαιά Επίδαυρος	Έπιστολή
103	[Μ] Χουρμούζης	Δημ. Καλλέργης	15.9.1843	Άγιοι Θεόδωροι	Έπιστολή
104	Ίερεὺς Χωρεπίσκοπος Κο...	Δημ. Καλλέργης	18.9.1843	Φωκίδας	
105	Παναγιώτης Βενεδίκτου	Δημ. Καλλέργης	19.9.1843		Έπιστολή
106	Λάμπρος	Δημ. Καλλέργης	21.9.1843	Αθήνα	Ποίημα
107	[Δημ. Καλλέργης]	[Δημοτικό Συμβούλιο Αθηναίων]	22.9.1843		Έπιστολή
				Αθήνα	Έπιστολή, Σχέδιο
108	Γ.Π. Οικονομίδης	[Δημ. Καλλέργης]	24.9.1843	Μεσολόγγι	Έπιστολή
109	[Δημ. Καλλέργης]	Δήμαρχος Αθηναίων	25.9.1843	Αθήνα	Έπιστολή, Σχέδιο
110	[Στρατιωτικός Διοικητής Αθηνών, Δημ. Καλλέργης]	Φρουρά Αθηνών	[24 ή 25.9.1843]	[Αθήνα]	Ημερήσια Διαταγή, Σχέδιο

111	[Κρήτες Ἀθηνῶν]	[Δημ. Καλλέργης]	27.9.1843	Ἀθήνα	Πρόξ. Ἀντίγραφο
112	Κ. Χατζόπουλος και Ι.Μ. Πελεγράνος	Δημ. Καλλέργης	27.9.1843	Ἀμφισσα	Ἐπιστολή
113	Ι.Α. Σκανδαλίδης	Δημ. Καλλέργης	27.9.1843		Ἐπιστολή
114	Ἀνδρέας Σοφινός	Δημ. Καλλέργης	[—9.1843]	[Κέα]	Ἐπιστολή
115	Τ. Ὀρλάνδος	Δημ. Καλλέργης	1.10.1843	Υδρα	Ἐπιστολή
116		Δημ. Καλλέργης	2.10.1843	Κυπαρισσία	Ἐπιστολή
117	Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Ἀθηνῶν, Δημ. Καλλέργης	Κάτοικοι Ἀθηνῶν	2.10.1843	Ἀθήνα	Προκήρυξη. Ἐντυπο
118	N.	[Δημ. Καλλέργης]	4.10.1843	Ἀμφισσα	Ἐπιστολή
119	[Δημ. Καλλέργης]	Nesselrode, Υπουργός Ἐξωτερικῶν Ρωσίας	8/20.10.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
120	Ι.Θ. Μαρμάκης	Δημ. Καλλέργης	9.10.1843	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
121	Ἀθανάσιος Σπαθαρόπουλος	Δημ. Καλλέργης, Ἀνδρ. Μετα- ξᾶς και Ρήγας Παλαμίδης	16.10.1843	Μεγάλη Λομπο- τινὰ Ἀκαρνανίας	Ἐπιστολή
122	Ἰωάννης Στράτος	[Δημ. Καλλέργης]	18.10.1843	Κραββασαράς	Ἐπιστολή
123	[Δημ. Καλλέργης]	J.G. Eynard	18/30.10.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
124	Δήμαρχος Δυστίων Εὐβοίας	Δημ. Καλλέργης	18.10.1843	Δύτος	Ἐπιστολή
125	Δημοτικὸ Συμβούλιο Δυστίων*	[Δημ. Καλλέργης]	9.9.1843	Αὐλωνάρι	Πρόξ. Ἀντίγραφο
126	[Δημ. Καλλέργης]	Πρεσβευτὴς Βαναρίας	21.10/2.11. 1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
127	Δήμαρχος Ἀθηναίων, Ἀνάργ. Πετράκης.	Δημ. Καλλέργης	[—10.1843]	[Ἀθήνα]	Ἐπιστολή
128	Ἀ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	6.11.1843	Ναύπλιο	Ἐπιστολή
129	Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Ἀθηνῶν, [Δημ. Καλλέργης]	Lyons - Piscatory, Πρεσβευτὴς Ἀγγλίας και Γαλλίας	6/18.11.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
130	[Δημ. Καλλέργης]	[Ὄθων]	6/18.11.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
131	[Δημ. Καλλέργης]	[Ὄθων]	6/18.11.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
132	Πρόεδρος Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Δημ. Καλλέργης	23.11.1843	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο
133	Θ. Ξένος	Δημ. Καλλέργης	28.12.1843	Σμύρνη	Ἐπιστολή
134	Κρήτες Σίφνου	Δημ. Καλλέργης	1843	Σίφνος	Ἐπιστολή
135	Ὁ Μεσσηνιὴς Ἰωσήφ	Δημ. Καλλέργης	[1843]	[Μεσσηνίη]	Ἐπιστολή
136		[Δημ. Καλλέργης]	1.1.1844	[Ἀθήνα]	Ἐπιστολή
137	[Δημ. Καλλέργης]	Ὄθων	7/19.1.1844	Ἀθήνα	Ἐπιστολή. Σχέδιο

138	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνών, Δημ. Καλλέργης L. Gardez	Φρουρά Ἀθηνῶν	9.1.1844	Ἀθήνα	Ἡμ.Δ/γῆ. Ἐντυπο
139	Jenison	Δημ. Καλλέργης	5.2.1844	Ἀθήνα	Ποίημα
140	Φρούραρχος Ἐθνικῆς Συνελεύσεως [Δημ. Καλλέργης]	Δημ. Καλλέργης	7.3.1844	Βιέννη	Ἐπιστολή
141	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνῶν καὶ Φρούραρχος Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ Φρούραρχος Ἐθνοσυνελεύσεως, Δημ. Καλλέργης	Ἐθνικὴ Συνέλευσις	8.3.1844	Ἀθήνα	Ἐπιστολή, Σχέδιο
142	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνῶν	Φρουρά Ἐθνοσυνελεύσεως	18.3.1844	Ἀθήνα	Ἡμερήσια Διαταγή, Σχέδιο
143	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνῶν καὶ Φρούραρχος Ἐθνοσυνελεύσεως, Δημ. Καλλέργης	Κάτοικοι Ἀθηνῶν	18.3.1844	Ἀθήνα	Προκήρυξη, Σχέδιο
144	Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν, Π.Γ. Ρόδιος	Δημ. Καλλέργης	18.3.1844	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
145	Ἔθων*	[Δημ. Καλλέργης]	18.3.1844	Ἀθήνα	Βασ. Διατάγμα
146	[Δημ. Καλλέργης]	[Ἔθων]	15.6.1844	Ἀθήνα	Ἐπιστολή, Σχέδιο
147	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνῶν, Δημ. Καλλέργης	Κάτοικοι Ἀθηνῶν	19.6.1844	Ἀθήνα	Προκήρυξη, Ἐντυπο
148	Στρατιωτικός Διοικητής Ἀθηνῶν, Δημ. Καλλέργης	Φρουρά Ἀθηνῶν	1.8.1844	Ἀθήνα	Ἡμερήσια Διαταγή, Ἐντυπο.
149	Γεώργ. Ε. Σίνας	Δημ. Καλλέργης	16/28.8.1844	Βιέννη	Ἐπιστολή
150	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Δημ. Καλλέργης	[1844]	[Ἀθήνα]	Ἐπιστολή
151	[Δημ. Καλλέργης]	Κάτοικοι Ἀττικῆς	[1844]	[Ἀθήνα]	Ἐπιστολή
152	[Δημ. Καλλέργης]	Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν	[1844]	[Ἀθήνα]	Ἐπιστολή, Σχέδιο
153	[Δημ. Καλλέργης]	Ἔθων	[1845]	Λονδίνο	Ἐπιστολή, Σχέδιο
154	Δημ. Καλλέργης	Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν	[1845]	Λονδίνο	Ἐπιστολή, Σχέδιο.
Φάκελος Γ' (1845-1854)					
Ἐγγραφα 47 (155-201)					
155	Κυριάκος Δομνάνδος	[Δημ. Καλλέργης]	7/19.10.1845	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
156	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	17.11.1845	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
157	Σπυρομήλιος	Δημ. Καλλέργης	14/26.1.1846	Σύρα	Ἐπιστολή
158	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	20.1.1846	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
159	Αἰγυστίνος Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	21.1/2.2.1846	Νεάπολη [Ἰταλίας]	Ἐπιστολή
160	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	17/29.2.1846	Ἀθήνα	Ἐπιστολή
161	[Δημ. Καλλέργης]	Νικόλαος Δραγούμης	4/16.3.1846	Ζάκυνθος	Ἐπιστολή, Σχέδιο
		Κωστάκης	[—3.1846]	[Ζάκυνθος]	Ἐπιστολή, Σχέδιο

162	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	1/13.4.1846	Αθήνα	Έπιστολή
163	[Δημ. Καλλέργης]	Νικόλαος Δραγούμης	23.5.1846	Ζάκυνθος	Έπιστολή. Σχέδιο
164	Καλλιγιάς [Παύλος]	[Δημ. Καλλέργης]	8/20.6.1846	Αθήνα	Έπιστολή
165	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	28.6.1846	Αθήνα	Έπιστολή
166	[Δημ. Καλλέργης]	Νικόλαος Δραγούμης	5/17.7.1846	Ζάκυνθος	Έπιστολή. Σχέδιο
167	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	14/26.7.1846	Αθήνα	Έπιστολή
168	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	9.8.1846	Αθήνα	Έπιστολή
169	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	18/30.8.1846	Αθήνα	Έπιστολή
170		[Δημ. Καλλέργης]	5/17.9.1846	Αθήνα	Έπιστολή
171		Δημ. Καλλέργης	9/21.9.1846	Αθήνα	Έπιστολή
172	Α.Κ. Γιαννίδης και Έμ. Φραγκιάδης	Δημ. Καλλέργης	10/22.10.1846	Λονδίνο	Έπιστολή
173	[Έλληνες του Λονδίνου]*	[Δημ. Καλλέργης]	2/14.10.1846	Λονδίνο	Πράξη. Αντίγραφο
174	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	7/19.12.1846	Αθήνα	Έπιστολή
175	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	25.7.1847	Πάτρα	Έπιστολή
176	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	7/19.8.1847	Πάτρα	Έπιστολή
177	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	19/31.8.1847	Αθήνα	Έπιστολή
178	Θεοδωράκης Γρίβας	[Δημ. Καλλέργης]	22.8.1847	Πρέβεζα	Έπιστολή
179	Μπενιζέλος Ρούφος	Δημ. Καλλέργης	23.8.[1847]	[Αθήνα]	Έπιστολή
180	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	30.8.1847	Αθήνα	Έπιστολή
181	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	23.9.1847	Αθήνα	Έπιστολή
182	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	10.11.1847	Αθήνα	Έπιστολή
183	Νικόλαος Δραγούμης	[Δημ. Καλλέργης]	[1847]	[Αθήνα]	Έπιστολή
184	Θεοδωράκης Γρίβας	Δημ. Καλλέργης	14.2.1848	Ιωάννινα	Έπιστολή
185	Α. Περόικης	[Δημ. Καλλέργης]	20.3.1848	Ιωάννινα	Έπιστολή
186	Γεώργιος Κουντουριώτης	Δημ. Καλλέργης	14.7.1848	Αθήνα	Έπιστολή
187	[Δημ. Καλλέργης]	[Louis Napoleon Bonaparte, πρόεδρος Γαλλικής Δημοκρατίας]	[—, 1.1849]	[Αργος]	Έπιστολή. Σχέδιο
188	[Δημ. Καλλέργης]	Louis Napoleon Bonaparte, πρόεδρος Γαλλικής Δημοκρατίας	15.2.1849	Αργος	Έπιστολή. Σχέδιο
189	[Δημ. Καλλέργης]	Louis Napoleon Bonaparte, 3.1849	3.1849	Αργος	Έπιστολή. Σχέδιο
190	Άλέξανδρος Μαυροκορδάτος	πρόεδρος Γαλλικής Δημοκρατίας	24.10/5.11.1850	Αθήνα	Έπιστολή
191	Χαρ. Μαυροκορδάτου	Δημ. Καλλέργης	16/28.6.[1851]	Παρίσι	Έπιστολή
192	Άλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Δημ. Καλλέργης	[1851]	Παρίσι	Έπιστολή

193	[Δημ. Καλλέργης]	[Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	— 12.1852	Ναύπλιο	Έπιστολή. Σχέδιο
194	[Δημ. Καλλέργης]	Γεώργιος Σταύρου	6.5.1853	Υδρα	Έπιστολή. Σχέδιο
195	[Δημ. Καλλέργης]	Γεώργιος Σταύρου	6.5.1853	Υδρα	Έπιστολή. Σχέδιο
196	[Δημ. Καλλέργης]	Γεώργιος Σταύρου	[Τέλος 1853]	[Παρίσι]	Έπιστολή. Σχέδιο
197	[Δημ. Καλλέργης]	Drouyn de Lhuys, υπουργός Έξωτερικών Γαλλίας	22.2.1854	Παρίσι	Έπιστολή. Σχέδιο
198	[Δημ. Καλλέργης]	[Drouyn de Lhuys, υπουργός Έξωτερικών Γαλλίας	5/17.3.1854	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
199	Charles Clifford	[Δημ. Καλλέργης]	11.4.1854	Home Office, White Hall	Έπιστολή
200	[Δημ. Καλλέργης]	[Palmerston, υπουργός Έσωτερικών Άγγλιας]	[— 3. ή 4. 1854]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Σχέδιο
201	[Δημ. Καλλέργης]	[Drouyn de Lhuys, υπουργός Έξωτερικών Γαλλίας]	[— 3 ή 4. 1854]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Σχέδιο

Φάκελος Δ' (1854-1855)

Έγγραφα 19 (202-220)

202	Υπουργός Στρατιωτικών [Δημ. Καλλέργης]	Όθων	25.5.1854	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
203	Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	Υπουργός Στρατιωτικών, Δημ. Καλλέργης	16.6.1854	Palais de St Cloud	Έπιστολή
204	[Δημ. Καλλέργης]	[Palmerston, υπουργός Έσωτερικών Άγγλιας]	24.6/6.7.1854	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
205	[Δημ. Καλλέργης]	[Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	[— 6.1854]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Σχέδιο
206	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	[Δημ. Καλλέργης]	1/13.8.1854	Αθήνα	Έπιστολή
207		Δημ. Καλλέργης	11/23.10.1854		Έπιστολή
208	Πρωθυπουργός, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Όθων	13.11.1854	Αθήνα	Έπιστολή. Αντίγραφο
209	Πρωθυπουργός, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Υπουργός Στρατιωτικών, Δημ. Καλλέργης	16.11.1854	Αθήνα	Έπιστολή
210	Όθων*	[Δημ. Καλλέργης]	15.11.1854	[Αθήνα]	Βασ. Διάταγμα
211	Napoléon [πρίγκιπας, Joseph-Charles-Paul-Bonaparte]	Δημ. Καλλέργης	28.11.1854	Κωνσταντινούπολη	Έπιστολή

212	[Δημ. Καλλέργης]	Όθων	[1854]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Σχέδιο
213	[Δημ. Καλλέργης]	Palmerston, πρωθυπουργός Αγγλίας	— 2.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
214	[Δημ. Καλλέργης]	[Υπουργός Έξωτερικών Γαλλίας]	— 2.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
215	Emile Erlanger	[Δημ. Καλλέργης]	19.5.1855	Φραγκφούρτη	Έπιστολή
216	[Δημ. Καλλέργης]	[Ναπολέον III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	[22.8.1855]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Σχέδιο
217	Napoléon Bonaparte [πρίγκιπας Joseph-Charles-Paul-Bonaparte]	[Δημ. Καλλέργης]	5.9.[1855]	Palais Impérial	Έπιστολή
218	[Δημ. Καλλέργης]	[Πρίγκιπας Napoléon Joseph- Charles-Paul-Bonaparte]	19.9.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
219	[]	[]	25.9/7.10.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Αντίγραφο;
220	[Δημ. Καλλέργης]	[Ναπολέον III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	28.9/10.10.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο

Φάκελος Ε' (1855-1859)

Έγγραφα 20 (221-240)

221	[Δημ. Καλλέργης]	[Palmerston, πρωθυπουργός Αγγλίας]	9/21.9.1855	Αθήνα	Έπιστολή Σχέδιο
222	[Δημ. Καλλέργης]	[Πρίγκιπας Napoléon-Joseph- Charles-Paul-Bonaparte]	13.9.1855	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
223	[Δημ. Καλλέργης]	[πρίγκιπας Napoléon-Joseph- Charles-Paul-Bonaparte]	[— 11.1855]	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
224	Em. Hubaine, ιδιαίτερος γραμματέας του πρίγκιπα Ναπολέοντα	Δημ. Καλλέργης	17.12.1855	Palais Royal	Έπιστολή
225	Eu. Hubaine, ιδιαίτερος γραμματέας του πρίγκιπα Ναπολέοντα	Δημ. Καλλέργης	1.2.1856	Palais Royal	Έπιστολή
226	Parcollion, πρώτος γραμματέας του πρίγκιπα Ναπολέοντα	Δημ. Καλλέργης	29.4.1856	Palais Royal	Έπιστολή
227	E.A. Σίμος	[Δημ. Καλλέργης]	7.5.1856	Αθήνα	Έπιστολή
228	[Δημ. Καλλέργης]	[Υπουργός Έξωτερικών (: Ελλάδος]	— 7.1856	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
229	[Δημ. Καλλέργης]	Walewski, υπουργός Έξωτερικών Γαλλίας]	6.8.1856	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο

230	Βορειανός	[Δημ. Καλλέργης]	[Δημ. Καλλέργης]	16.10.1856	Παρίσι	Έπιστολή
231	[Δημ. Καλλέργης]	πρίγκηπας Ναπολέον [Joseph Charles-Paul-Bonaparte]		29.10.1856	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
232	Βορειανός	[Δημ. Καλλέργης]		30.10.1856	Παρίσι	Έπιστολή
233	Δημ. Καλλέργης	Charles-Paul-Bonaparte [Ναπολέον III, αυτοκράτορας Γαλλίας]		[1856]	[Αθήνα]	Έπιστολή. Αντίγραφο
234	Em. Hubaine [ιδιαιτερός γραμματέας του πρίγκηπα Ναπολέοντα]	Δημ. Καλλέργης		9.10.1857	Palais Royal	Έπιστολή. Σχέδιο
235	Bonit-Willamez	[Δημ. Καλλέργης]		27.10.1857	Παρίσι	Έπιστολή
236	[Δημ. Καλλέργης]	πρίγκηπας Ναπολέον-Joseph-Charles-Paul-Bonaparte]		[1857]	Παρίσι	Έπιστολή. Σχέδιο
237	Em. Hubaine, ιδιαιτερός γραμματέας του πρίγκηπα Ναπολέοντα	Δημ. Καλλέργης		10.9.1858	Παρίσι	Έπιστολή
238	[Δημ. Καλλέργης]	Mocquard [γραμματέας του αυτοκράτορα της Γαλλίας]		24.12.1858	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο
239	Catherine Gladstone	[Δημ. Καλλέργης]		30.10.[1859]	Κέρκυρα	Έπιστολή
240	[Δημ. Καλλέργης]	[N. Bourée, πρεσβευτής Γαλλίας στην Αθήνα]		— 6. 1859	Αθήνα	Έπιστολή. Σχέδιο

Φάκελος ζ' (1859-1863)

Έγγραφα 21 (241-261)

241	Em. Hubaine [ιδιαιτερός γραμματέας του πρίγκηπα Ναπολέοντα]	[Δημ. Καλλέργης]		4.8.1859	Palais Royal	Έπιστολή
242	[Δημ. Καλλέργης]	[Κωνσταντίνος Λεβίδης]		30.10/11.11. 1859	Παρίσι	Έπιστολή. Σχέδιο
243	A.A. (Λοχίας)	Δημ. Καλλέργης		[1859]	[]	Έπιστολή
244	[Δημ. Καλλέργης]	Αυτοκράτειρα Γαλλίας		[1859]	[Παρίσι]	Έπιστολή. Σχέδιο
245	[Δημ. Καλλέργης]	Αυτοκράτειρα Γαλλίας		[1859]	[Παρίσι]	Έπιστολή. Σχέδιο
246	[Δημ. Καλλέργης]	[Αυτοκράτειρα Γαλλίας]		[1859]	[Παρίσι]	Έπιστολή. Σχέδιο
247	[Δημ. Καλλέργης]	[Ναπολέον III, αυτοκράτορας Γαλλίας]		[1859]	[]	Έπιστολή. Σχέδιο
248	Έμμανουήλ Καλλέργης	[Δημ. Καλλέργης]		[1859]	[Παρίσι]	Έπιστολή

249	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	[Δημ. Καλλέργης]	13/25.2.1860	Αθήνα	Επιστολή
250	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	[Δημ. Καλλέργης]	25.3/6.4.1860	Αθήνα	Επιστολή
251	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	[Δημ. Καλλέργης]	15/27.4.[1860]	Αθήνα	Επιστολή
252	G. Wendland	[Δημ. Καλλέργης]	24.6/6.7.1860	Αθήνα	Επιστολή
253	Napoléon (Jérôme) [Bonaparte]	[Δημ. Καλλέργης]	12.1.1861	Αθήνα	Επιστολή
254	Υπουργός Εξωτερικών, Α.Γ. Κουντουριώτης	Πρεσβευτής Ελλάδος στο Παρίσι, Δημ. Καλλέργης	4.3.1861	Αθήνα	Επιστολή
255	Όθων*	[Δημ. Καλλέργης]	4.3.1861	Αθήνα	Βασ. Διάταγμα
256	[Δημ. Καλλέργης]	G. Wendland	2/14.7.1862	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
257	[Δημ. Καλλέργης]	Νικόλαος Δραγούμης	3/15.8.1862	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
258	[Δημ. Καλλέργης]	[Αυτοκράτορας και ύπουργικό συμβούλιο Γαλλίας	25.10.1862	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
259	[Δημ. Καλλέργης]	[Vittorio Emanuele, βασιλιάς Ιταλίας]	[1862]	[Παρίσι]	Επιστολή. Αντίγραφο
260		[Δημ. Καλλέργης]	[—, 1.1863]	[Αθήνα]	Επιστολή
261	[Δημ. Καλλέργης]	[Σμολένσκης Λεωνίδα:]	10.4.1863	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
Φάκελος Ζ' (1863-1867)					
Υποφάκελος 1 (1863-1866). Έγγραφα 25 (262-286)					
Υποφάκελος 2 (1866-1867). Έγγραφα 16 (287-302)					
262	[Δημ. Καλλέργης]	Palmerston [πρωθυπουργός Αγγλίας]	14.6.1863	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
263.	Τιμολέον Ι. Φιλήμων	[Δημ. Καλλέργης]	30.7.1863	Κοπεγχάγη	Επιστολή
264	[Δημ. Καλλέργης]	[Γεώργιος Α', βασιλιάς Ελλάδος]	[—, 7.1863]	[Παρίσι]	Επιστολή. Σχέδιο
265	[Δημ. Καλλέργης]	[Cowley H.R. Ch., πρεσβευτής Αγγλίας στο Παρίσι]	1.9.1863	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
266	Δημ. Καλλέργης	Sponneck [σύμβουλος Γεωργίου Α']	4.9.1863	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
267	[Δημ. Καλλέργης]	[N.] Bourée	—, 9.1863	[Παρίσι]	Επιστολή. Σχέδιο
268	Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	Δημ. Καλλέργης	[1863]	[Αθήνα]	Επιστολή. Αντίγραφο
269	Δημ. Καλλέργης	Sponneck, σύμβουλος Γεωρ- γίου Α'	24.1.1864	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
270	Δημ. Καλλέργης	Δημήτριος Χρηστίδης	29.4.1864	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
271	Γκόκας	[Δημ. Καλλέργης]	19.8.1864	Αθήνα	Επιστολή

272	Αυλάρχης Γεωργίου Α', Σκαρλάτος Σουτζός	Δημ. Καλλέργης	17.12.1864	Αθήνα	Επιστολή
273	Δημ. Καλλέργης	Sponneck	10.1.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
274	Δημ. Καλλέργης	Γεωργιος Α'	11/23.1.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
275	[Αυτοκράτειρα τής Γαλλίας]*	Ήγεμόνες, πρίγκιπες και πριγκίπισσες τής Εθρώπης [Γεωργιος Α']	[— .1.1865]	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
276	Δημ. Καλλέργης	[Γεωργιος Α']	14/26.5.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
277	[Δημ. Καλλέργης]	Γεωργιος Σταύρου	18/30.6.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
278	[Δημ. Καλλέργης]	[Σκαρλάτος Σουτζός]	3/15.9.1865	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
279	[Δημ. Καλλέργης]	Γεωργιος Σταύρου	15/27.10.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο άποσπασματος
280	Δημ. Καλλέργης	Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	12/24.11.1865	Παρίσι	Επιστολή. Αντίγραφο
281	Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	Δημ. Καλλέργης	16/28.11.1865	Αθήνα	Επιστολή
282	[Δημ. Καλλέργης]	Drouyn de Lhuys	18.11.1865	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
283	Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	Δημ. Καλλέργης	17.12.1865	Αθήνα	Επιστολή
284	Μπενζέλος Ρούφος	Δημ. Καλλέργης	24.12.1865	Αθήνα	Επιστολή
285	[Σκαρλάτος] Σουτζός	Δημ. Καλλέργης	15/27.3.1866	Αθήνα	Επιστολή
286	[Δημ. Καλλέργης]	[Γεωργιος] Σταύρου	11/23.3.1866	Παρίσι	Επιστολή. Σχέδιο
287	Δημ. Καλλέργης	Πληρεξούσιοι Κρήτης	2.6.1866	Αθήνα	Επιστολή. Σχέδιο
288	Κάτοικοι Λάκκων Κρήτης	[Δημ. Καλλέργης]	5.6.1866	Κάμποι Κυδωνίας	Επιστολή. Σχέδιο
289	[Δημ. Καλλέργης]	[Emile] Erlanger	— 6.1866	Αθήνα	Επιστολή. Σχέδιο
290	Πληρεξούσιοι Κρήτης	[Δημ. Καλλέργης]	26.6./8.7.1866	Καράϊ Αποκο- ρώνου	Ψήφισμα
291	[Δημ. Καλλέργης]	Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας	— 6.1866	Αθήνα	Επιστολή. Σχέδιο
292	Πληρεξούσιοι Κρήτης*	Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας	— 6.1866	Χανά	Επιστολή. Σχέδιο
293	[Δημ. Καλλέργης]	[Emile] Erlanger	2/14.8.1866	Κέρκυρα	Επιστολή. Σχέδιο
294	Γενική Συνέλευσις Κρήτης	[Δημ. Καλλέργης]	28.8.1866	Αλικαμπος Κρήτης	Επιστολή
295	Δημ. Καλλέργης	Γενική Συνέλευσις Κρήτης	10.9.1866	Αθήνα	Επιστολή. Σχέδιο
296	Napoléon (Jérôme) [Bonaparte]	Δημ. Καλλέργης	16.11.1866	Παρίσι	Επιστολή
297	Louis.....	[Δημ. Καλλέργης]	31.12.1866	Λονδίνο	Επιστολή
298	[Δημ. Καλλέργης]	[Napoléon Jérôme Bonaparte]	12/24.1.1867	Αθήνα	Επιστολή. Σχέδιο
299	Υπουργός Εξωτερικών, Χαρίλαος Τρικούπης	Δημ. Καλλέργης	23.1.1867	Αθήνα	Επιστολή

300	[Δημ. Καλλέργης]	[Πρόεδρος ΗΠΑ]	[τέλος 1.1867]	Αθήνα	Επιστολή, Σχέδιο
301	Υπουργός Εξωτερικών, Χαρίλαος Τρικούπης	Δημ. Καλλέργης	16.3.1867	Αθήνα	Επιστολή
302	Γεώργιος Α *	[Δημ. Καλλέργης]	15.3.1867	Αθήνα	Βασ.Δ/γμα. Αντίγραφο
Φάκελος Η' (1852-1859) Έγγραφα 17 (303-319) Περί Έμμανουήλ Καλλέργη					
303	Louis Napoléon	Δημ. Καλλέργης	3.11.1852	S ^t Cloud	Επιστολή
304	[πρόεδρος Γαλλικής Δημοκρατίας]				
305	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	[Δημ. Καλλέργης]	24.12/5.1.1852	Παρίσι	Επιστολή
306	[Δημ. Καλλέργης]	Όθων	27.12.1852	Ναύπλιο	Επιστολή, Αντίγραφο
307	[Δημ. Καλλέργης]	[Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	[-.12.1852]	[Ναύπλιο]	Επιστολή, Σχέδιο
308	Forth Rouen, πρεσβευτής Γαλλίας στην Αθήνα	Φερόλδης, ναυτικός πράκτορας	27.1.1853	Αθήνα	Επιστολή, Αντίγραφο
309	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	[Δημ. Καλλέργης]	14/26.2.1853	Παρίσι	Επιστολή
310	[Δημ. Καλλέργης]	[Forth Rouen, πρεσβευτής Γαλλίας στην Αθήνα]	[-. 2.1853]	[Αθήνα]	Επιστολή, Σχέδιο
311	Pellion, στρατηγός	Δημ. Καλλέργης	9.3.1853		Επιστολή
312	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	[Δημ. Καλλέργης]	16/28.3.1853	Παρίσι	Επιστολή
313	Επιτελάρχης σχολών πολέμου της Γαλλίας	Πρεσβευτής Ελλάδος στο Παρίσι	16.3.1853	Παρίσι	Επιστολή
314	[Δημ. Καλλέργης]	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος			
315	Φοκίων Ρώκ	[Napoléon III, αυτοκράτορας Γαλλίας]	22.5.1853	[Αθήνα]	Επιστολή, Σχέδιο
316	Alexandre, διοικητής στρατιωτικής σχολής S ^t Cyr	Δημ. Καλλέργης]	5.4.1853	Παρίσι	Επιστολή
317	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Δημ. Καλλέργης	23.6.1853	S ^t Cyr	Επιστολή
318	Έμμανουήλ Καλλέργης	[Δημ. Καλλέργης]	26.7/7.8.1853	Παρίσι	Επιστολή
319	Alexandre, διοικητής στρατιωτικής σχολής S ^t Cyr	[Δημ. Καλλέργης]	[1854]	Εaux-Bonnes	Επιστολή
	Mosquard, γραμματέας του αυτοκράτορα της Γαλλίας	Έμμανουήλ Καλλέργης	7.9.1855	S ^t Cyr	Πιστοποιητικό σπουδών
		Επιτετραμμένος της Ελλάδος στο Παρίσι, Φοκίων Ρώκ	3.9.1859	Palais des Tuileries	Επιστολή

Φάκελος Θ'

Έγγραφα 21 (1825-1905)

Ποικίλα — άχρονολόγητα

320	[Τοπική Διοίκησης Κρήτης:]	[Τò κοινò]	29.8.1825	Γραμβούσα	Προκήρυξη. Άντίγραφο
321	Palmerston [ύπουργός Έξωτερικών Άγγλιας]	Ponsonby [πρεσβευτής τής Άγγλιας στην Κων/πολη]	16.3.1838	Foreign Office	Έπιστολή. Άντίγραφο
322	Palmerston [ύπουργός Έξωτερικών Άγγλιας]	[Ponsonby] πρεσβευτής Άγγλιας στην Κων/πολη	6.6.1838	Foreign Office	Έπιστολή. Άντίγραφο
323	Αβουστινός Καποδίστριας	Νικόλαος [Καλλέργης]	7/19.—.1842	Κέρκυρα	Έπιστολή.
324	[Στασιαστής αξιωματικός τάγματος Πατρών:]	[Άνακριτική Αρχή:]	—, 11 ή 12.1847[]	[]	Έκ[κατα]θεση
325	[Άντιβασίλις τής Αγύπτου]	[]	[30.11.1854:]	[Άλεξάνδρεια:]	Φιρίμνι. Άντίγραφο
326	[Νικόλαος] Βουδούρης	Υπουργικό συμβούλιο	4/16.12.1855	Χαλκίδα	Έπιστολή. Άντίγραφο
327	Λουκάς Κακάρλης και Βασίλειος Καλαμπαλίκης*	[Νικόλαος] Βουδούρης	[1855]	[]	Έπιστολή. Άντίγραφο
328	[Έλληνική Κυβέρνηση:]	[Μεγάλες Δυνάμεις:]	[1866]	[Άθήνα:]	Υπόμνημα. Άντίγραφο
329					Σημείωμα
330	[Συντάκτης: Δημήτριος Καλλέργης, έγγονός του στρατηγού Δημ. Καλλέργη]		[1905]	[Άθήνα]	Μελέτη. Σχέδιο
331	[Συντάκτης: Δημήτριος Καλλέργης, έγγονός του στρατηγού Δημ. Καλλέργη]		[1905]	[Άθήνα]	Μελέτη. Σχέδιο
332	Αβουστινός Καποδίστριας	Δημ. Καλλέργης	31.8.[]	[]	Έπιστολή.
333	[Δημ. Καλλέργης]	Άρχιδούκας Ιωάννης Αυστρίας	[]	[]	Έπιστολή. Σχέδιο
334		[Δημ. Καλλέργης]	18.11.[1845	[]	Έπιστολή
			ή 1846		
335	[Δημ. Καλλέργης]	Νικόλαος Δραγούμης	[Μετά τò 1849][]	[]	Έπιστολή. Σχέδιο
336	[]	[Δημ. Καλλέργης]	15/27.9.1845	Άθήνα	Έπιστολή.
337	Philippe de Wurtemberg		ή 1846 ή 1847		
338		[Δημ. Καλλέργης]	9/21.9/[]	[]	Έπιστολή
339	[Δημ. Καλλέργης]	[Δημ. Καλλέργης]	1.2./[]	Παρίσι	Έπιστολή
340		[]	[Μετά τò 1859][]	[]	Έπιστολή. Σχέδιο
					Σημείωμα

Φάκελος Ι'

Έντυπα (φυλλάδια, έφημερίδες, περιοδικά)

Σύγχρονα του Δ. Καλλέργη (341-368). Μεταγενέστερα του Δ. Καλλέργη (369-379)

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ	ΕΙΔΟΣ
341	«Διάφορα Έγγραφα και προκηρύξεις του Στρατιωτικού της πρωτεύουσας Διοικητού Δημητρίου Καλλέργη»	1844	Άθηναι	Φυλλάδιο
342	<i>Inno nazionale, dedicato all' illustre Signor Colonnello Demetrio Calergi, governatore militare della Capitale, Omaggio d' alta stima di Giacomo Caprile Veneziano posto in musica del Pregiatis. sig. Giorgio Soutzo. Uffiziale della divisione di cavaleria (ποίημα)</i>	[1843 ή 1844]	[]	Μονόφυλλο
343	<i>Η περιγραφή της τρίτης Σεπτεμβρίου 1843 συνταθεία υπό Σπυρίδωνος Π. Καλλού Κερκυραίου και τραγωδηθείσα το έσπέρα των 7 Οκτωβρίου 1845, εις την φιλοδραματικήν εταιρίαν προς τιμήν του ένδόξου στρατηγού Δημητρίου Καλλέργη (ποίημα)</i>	[]	[]	Μονόφυλλο
344	Δεύτερο αντίτυπο του προηγουμένου	[]	[]	Μονόφυλλο
345	<i>Annuaire Historique et biographique des souverains, des chefs et membres des maisons princières des autres maisons nobles et des anciennes familles</i>	1846	Παρίσι	Φυλλάδιο
346	Γενική Έφημερίς της Ελλάδος	4.6.1827	Πόρος	Έφημερίδα
347	<i>Journal de Francfort</i>	21.6.1834	Φραγκφούρτη	Έφημερίδα
348	<i>Le Charivari</i>	26.9.1843	Παρίσι	Έφημερίδα
349	<i>Le Charivari</i>	28.9.1843	Παρίσι	Έφημερίδα
350	<i>Le Charivari</i>	30.9.1843	Παρίσι	Έφημερίδα
351	<i>Le Charivari</i>	1.11.1843	Παρίσι	Έφημερίδα
352	<i>Le Charivari</i>	8.12.1843	Παρίσι	Έφημερίδα
353	Η Έλπίς	26.9.1843	Άθηναι	Έφημερίδα
354	<i>Journal Genevois</i>	19.3.καί 27.3.1844	Γενεύη	Έφημερίδα. Αποκόμματα
355	Η Ταχύτερος Φήμη	15.6.1844	Άθηναι	Έφημερίδα
356	Ο Φίλος του Λαού	13.12.1844	Άθηναι	Έφημερίδα

357 ~	Ἀθηνᾶ	6.1.1844	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
358	Θρίμβος τοῦ Συντάγματος	10.10.1845	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
359	<i>Le Courrier d' Athènes</i>	20.3.1846	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
360	<i>The Illustrated London News</i>	28.11.1846	Λονδίνο	Ἐφημερίδα
361	Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ	1.12.1846	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
362	Ἡ Ἑλπίς	2.12.1846	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
363	<i>The Illustrated London News</i>	27.2.1847	Λονδίνο	Ἐφημερίδα
364	Ἀθηνᾶ	17/29.11.1852	Ἀθήνα	Ἀντίγραφο ἀπὸ ἔφημ.
	<i>Εὐτέρη</i>	15.12.1852	Ἀθήνα	Ἀντίγραφο ἀπὸ ἔφημ.
365	Ἡ Ἑλπίς	11/23.1.1866	Ἀθήνα	Ἀντίγραφο ἀπὸ ἔφημ.
366	<i>La Grèce</i>	20.1.1866	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
367	Ἡ Ἑλπίς	20.9.1866	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα
368	[]	[]	[]	Ἀντίγραφο ἀπὸ ἔφημ.
369	Πατρίς	4,5,6,7 καὶ 8.9.1908	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα. Ἀποκόμματα
370	Ἐμπρὸς	[—5.1909] καὶ 30.9.1924	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα. Ἀποκόμματα
371	Ἄργος	[—5.1909]	[Ἄργος]	Ἐφημερίδα. Ἀπόκομμα
372	Σημαία τῆς Ἀγίας Λαύρας	5,12,19,26.5 καὶ 2,9,16 6.1912	Καλάβρυτα	Ἐφημερίδα. Ἀποκόμματα
373	Οἰκογένεια	1, 8.2.1931	Ἀθήνα	Περιοδικό
374	Καθημερινή	16,29.12.1935	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα. Ἀποκόμματα
375	Ἑστία	30.9.1934, 18.11.1936, 19.5.1937	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα. Ἀποκόμματα
		25.5.1938, 23,30.11.1939		
		3, 17.12.1939, 14.10.1940		
		27.7 ὡς		
		18.9.1942, 9.6.1947		
		ὡς 4.9.1954		
		18.1.1955		
376	Ἀτλαντὶς	[]	[Νέα Ὑόρκη]	Ἐφημερίδα. Ἀπόκομμα
377	Πρωΐα	[]	Ἀθήνα	Ἐφημερίδα. Ἀπόκομμα
378	[]	[]	[]	Ἐφημερίδα. Ἀπόκομμα
379	[]	[]	[]	Περιοδικό. Ἀπόσπασμα

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ*

- *Αββάτης, βλ. Abati
 *Αγγελέτος Ίω., δημοτικός σύμβουλος Δυστίων Εύβοίας 1843 Β' 124
 *Αγγελίδης Εὐθύμιος Β' 88
 *Αγγελόπουλος Γεώργιος Β' 88
 *Αγγλία Α' 20, Β' 90, Γ' 161, 165, 166, 174, 182, 185, 188, 196, 197, 200, Δ' 204, 205, 213, Ε' 221, 222, 232, 238, Σ' 257, 258, 260, 261, Ζ' 266, 267, 268, 270, 276, 282, 297
 *Αγία Αἰκατερίνη, ναὸς Ἀθηνῶν Β' 111
 *Αγία Εἰρήνη, ναὸς Ἀθηνῶν Β' 109, 110, Δ 119
 *Αγιοι Τόποι Ζ' 275
 *Αδαλβέρτος, Ἀδαλμπέρτος, βλ. Adalbert
 *Αδριανὸς Σωτ., θύμα ληστείας Θ' 340
 *Αθανασιάδης Α., διδάσκαλος τοῦ γαλλικοῦ παιδαγωγείου Β' 88
 *Αθανασιάδης Κ. Β' 88
 *Αθανασίου Π. Β' 88
 *Αθανασόπουλος, πρωτοσύγγελος Β' 88
 *Αθήνα Α' 15, 16, 17, 19, 20, 77, 78, 79, 81, Β' 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 107, 108, 111, 112, 113, 116, 117, 119, 125, 129, 130, 131, 137, 138, 139, 141, 142, Γ' 155, 157, 161, 162, 165, 166, 174, 176, 183, 186, 187, 188, 195, 196, 200, Δ' 207, 215, 220, Ε' 222, 223, 225, 229, 231, 233, 237, 240, Σ' 242, 245, 249, 250, 258, 260, Ζ' 262, 263, 265, 266, 269, 270, 271, 272, 273, 276, 277, 278, 281, 282, 283, 284, 289, 291, 294, 295, 298, 299, 301, Η' 306, 307, 309, Θ' 323, 334, 336, 338, 340
 Αἶγινα Α' 14, 16, 17, 18, 21, 25, 31, 32, 33, Ζ' 271
 Αἶδεκ, Αἶντεκ, βλ. Heideck
 Αἰνιάν Γ., μέλος τῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴ σύνταξη σχεδίου συντάγματος 1843 Β' 108
 Αἰτωλικό Γ' 178
 *Ακαρνανία Α' 45, Β' 22, Γ' 165, 181, Ζ' 271
 *Ακρος Βοιωτίας Α' 6
 *Αλεξάκης Ἐλευθέριος, πληρεξούσιος Ἡρακλείου 1866 Ζ' 290
 *Αλεξανδρόπουλος Κων., γραμματέας Διοικήσεως Μεσολογγίου 1843 Β' 108
 *Αλέξανδρος Β', αὐτοκράτορας τῆς Ρωσίας 1855-1881 Δ' 219, 220, Ε' 221, 223, 227, 229, 233, Η' 336
 *Αλεξάνδρου Ίω. Χρ., Β' 88
 *Αλεξάνδρου Π. Β' 88
 *Αλεξάνδρου Χριστόφορος, δημοδιδάσκαλος Ἀμφισσας 1843 Β' 90
 *Αλεξόπουλος Ίω. Β' 88
 *Ἀλῆ πασάς τῶν Ἰωαννίνων Γ' 65, 170
 *Ἀμαλία, βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος Γ' 196, Δ' 205, 207, 220, Ε' 223, 228, 232, 233, 236
 *Ἀμερική, βλ. Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικής
 *Ἀμφισσα, βλ. Σάλωνα
 *Ἀναγνωστόπουλος Νικόλαος Β' 88
 *Ἀναγνώστου Ἀριστείδης Β' 88
 *Ἀναστασάκης Ἰωάννης, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 *Ἀναστασίου Ἰωάννης Β' 88
 *Ἀνατολή Δ' 205, 213, 218, 220, Ε' 221, 222, 231, 233, Σ' 256, Ζ' 297, Θ' 340
 *Ἀνατολική Ἑλλάδα, στρατιωτικὲς ἐπιχειρήσεις 1831-1832 Α' 26, 47, 48, 49, 50, 53
 *Ἀνδρέας, βλ. Κουντουριώτης Ἀνδρέας
 *Ἀνδρέου Χ. Β' 88
 *Ἀνδριόπουλος Κωνστ. Β' 88
 *Ἀντρεδάκης Νικόλαος Γ., πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 *Ἀντωνιάδης Ἐμμανουήλ, ἀντιπρόσωπος τῆς Κρήτης στὴν Ἑλλάδα 1825 Α' 13, ἐκδότης τῆς ἐφημερίδας «Ἀθηνᾶ» Β' 88
 *Ἀντωνιάδης Σπυρίδων Β' 88
 *Ἀντωνίου Γεώργιος Β' 88
 *Ἀντωνίου Κυριάκος Β' 88
 *Ἀντωνογιαννάκης Νικόλαος, πληρεξούσιος

*Ὁ ἑλληνικὸς ἀριθμὸς δηλώνει τὸ φάκελο, ὁ ἀραβικὸς τὸ ἔγγραφο. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τὰ ἱστορικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Μουσείου Μπενάκη συσσωμάτωσαν τοὺς φακέλους Δ'-Θ' σὲ ἓνα φάκελο λόγω τοῦ περιορισμένου ἀριθμοῦ ἐγγράφων πού περιεῖχαν.

Οἱ χρονολογικὲς ἐνδείξεις, ὅπου ὑπάρχουν, προσδιορίζουν τὰ ὅρια μέσα στὰ ὁποῖα ἀσκεῖται ἓνα ἀξίωμα ἢ λειτουργία, ἢ ἔλαβε χώρα ἓνα γεγονός.

- Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 Ἀντωνόπουλος Σ' 256, Ζ' 263
 Ἀξελὸς Ἰωάννης, ἀξιωματικὸς πυροβολικοῦ
 Α' 41, Β' 88
 Ἀποδοτίας δῆμος Β' 121
 Ἀράχωβα, μάχη 1826 Α' 75, 76, 77
 Ἀρβανιτόπουλος Γεώργιος Β' 88
 Ἀργέντης Ἀμβρόσιος, Ἑλληνας τῆς παροι-
 κίας τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Ἀργολικὸς κόλπος, ναυμαχία 1822 Α' 75,
 76, 77
 Ἄργος Α' 7, 9, 26, 34, 43, 50, 51, 53, 56, 62,
 73, 74, 75, 76, 78, Β' 121, Γ' 165, Δ'
 204, Η' 304, Θ' 275
 Ἀργυρόπουλος Γεώργιος Β' 88
 Ἀργυρόπουλος [Λουκάς;], ἀντικυβερνητι-
 κὸς 1831 Α' 36
 Ἀργυρόπουλος Περικλῆς, καθηγητὴς Πανε-
 πιστημίου, βουλευτὴς Ε' 228, Η' 304,
 311, Θ' 338.
 Ἀρκουδάρης Μιχ., μέλος τῆς Φροντιστικῆς
 Ἐπιτροπῆς Λεωνιδίου 1832 Α' 72
 Ἀρμενία Ε' 222
 Ἄρτα Γ' 185
 Ἀσημακόπουλος Γ., ἀνθυπολοχαγός, Β' 88
 Ἀσημακόπουλος Κωνσταντῖνος, χωροφύλα-
 κας Β' 88
 Ἀστιγξ, βλ. Hastings
 Ἀσώπιος Κων. Β' 88
 Ἀττική Θ' 331
 Αὐγερινός, βλ. Γεωργιάδης Αὐγερινός
 Αὐλανάρι Εὐβοίας, Β' 124
 Αὐστρία Γ' 183, 198, Δ' 207
 Ἀχαΐας ἐπίσκοπος 1843 Β' 88
 Ἀχελῷος Γ' 178
 Βαβουκάκης Ἐμμ., πληρεξούσιος Ἡρα-
 κλείου 1866 Ζ' 290
 Βακούσης Ἰσίδωρος, δημοτικὸς σύμβουλος
 Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Βαλλιάνος, ἀξιωματικὸς, συμμέτοχος στὰ
 στασιαστικὰ κινήματα τοῦ 1847 Θ' 324
 Βαρβιτζιώτης Πέτρος Β' 88
 Βασιλείου Ἐπαμεινώνδας Β' 88, Γ' 169
 Βασιλείου Ἰωάννης Β' 88
 Βασιλείου Μιχάλης Β' 88
 Βαυαρία Γ' 182, Δ' 219, Ε' 227, 229, 232, Σ'
 248, 258, Θ' 343
 Βαφιόπουλος Σ. Συνοδινός Β' 88
 Βεῖκος Κωνσταντῖνος, ἀξιωματικὸς, στασια-
 στῆς στὴ Ναύπακτο 1832 Α' 54, 58
 Βέλγιο Ζ' 270
 Βελέντζας Ἰωάννης, ταγματάρχης τῆς χωρο-
 φυλακῆς σὲ ἀπομαχία Β' 88, *πρωτεργάτης*
τῶν στασιαστικῶν κινήματων τοῦ 1847 Γ'
 180, 181, 189
 Βελισσάριος Α. Β' 88
 Βελουδάκης Κωνστ., πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290
 Βενεδίκτου Παναγιώτης Β' 105
 Βενέρης Διονύσιος, μέλος τῆς τριμελοῦς
 προσωρινῆς τοπικῆς Διοικήσεως τῆς
 Κρήτης 1825 Α' 12, 13
 Βενιζέλος Α., γιατρός Β' 88
 Βενιζέλος Νικόλαος, δημοτικὸς σύμβουλος
 Ἀθηναίων Β' 87, 88
 Βενιζέλος Σ. Β' 88
 Βερβεράκης Μιχαήλ, μέλος ἐπιτροπῆς «ἐφο-
 ρευτικῆς» στὴ γενικὴ συνέλευση Κρητῶν
 Ἀθήνας 1843 Β' 88, 111
 Βερσαλλίες Η' 310
 Βηράκης Α. μέλος Γενικῆς Συνέλευσης
 Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Βιέννη Β' 140, 149, Γ' 174, Δ' 215, Η' 316,
 Θ' 339
 Βιστάκης Μ., πληρεξούσιος Ἡρακλείου,
 1866 Ζ' 290, *μέλος Γενικῆς Συνέλευσης*
Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Βιτάλης Νικόλαος Β' 88
 Βλάσσης Ἀνδρέας Β' 88
 Βλασσόπουλος Α' 27
 Βλαστός Ἰωάννης Κ. Β' 88
 Βλαχόπουλος Θρασύβουλος Β' 88
 Βλαχόπουλος Ν. Β' 88
 Βλάχος Ἀναστάσιος, δημοτικὸς σύμβουλος
 Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Βλάχος Ἀρσένιος, ἀξιωματικὸς πυροβολι-
 κοῦ 1831 Α' 41
 Βολουδάκης Κ. μέλος Γενικῆς Συνέλευσης
 Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Βόνιτσα Α' 45, 49, 63, Γ' 178
 Βορειανός Ε' 230, 232
 Βορειανοῦ σύζυγος Ε' 232
 Βοστίτζα Α' 60, 61, 63, Γ' 177
 Βότσαρης Δημ., βλ. Μπότσαρης Δημ.
 Βουγιουκαλάκης Ἐμμ., μέλος Γενικῆς Συνέ-
 λευσης Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Βουδούρης Γ' 156, 190
 Βουδούρης Νικόλαος, βουλευτὴς Εὐβοίας
 Θ' 326, 327
 Βούλγαρης Δημήτριος Γ., βουλευτὴς, πρω-
 θυπουργός 1863 Ὀκτ.-1864 Μάρτ. Σ'
 260, Ζ' 268, 270, 280, 281, 282, 283, 289
 Βουρδουμπάκης Χ' Ροῦσσοις Ι., μέλος Γενι-

κῆς Συνέλευσης Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Βουρδουμπάκης Χατζηστρατής, Κρητικός,
 κάτοικος Σίφνου Β' 134
 Βούρτζιον, βλ. Μπούρτζι
 Βούτ, βλ. Wood Thomas
 Βραχώρι Α' 45
 Βρυζάκης Κωνστ., δημοτικός σύμβουλος
 Ἀθηναίων 1843 Β' 87, 88
 Βρυώνης Ὁμέρ, τοῦρκος πασάς Α' 76, 77
 Βυβιλάκης Ἐμμ., ἐκδότης ἡφμερίδας «Ρα-
 δάμανθος» Β' 88

Γαλάκης Συμεών, δημοτικός σύμβουλος
 Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Γαλλία Α' 56, 57, Β' 91, 123, Γ' 161, 172,
 187, 188, 189, 194, 197, 198, Δ' 204,
 205, 214, 217 Ε' 221, 222, 223, 232, 233,
 236, 237, Σ' 242, 247, 257, 258, Ζ' 268,
 289
 Γενοβέλης Ἰωάννης, ἀξιωματικός ἱππικοῦ Γ'
 176
 Γεραλόπουλος Κωνσταντῖνος, Ἑλληνας τῆς
 παροικίας τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Γερμανία Β' 187, Δ' 171, 173, Ε' 221, 222,
 224, 226, 231, Σ' 248
 Γεωργαντᾶς Σπύρος Β' 88
 Γεωργιάδης Αὐγερινός, Κρητικός ὄπλαρχη-
 γός, ὑποψήφιος ἐκλέκτωρ πληρεξουσίων
 τῶν Κρητῶν 1843 Α' 53, Β' 88, 111
 Γεωργιάδης Βασίλειος, ὑποψήφιος ἐκλέκτωρ
 πληρεξουσίων τῶν Κρητῶν 1843 Β' 111
 Γεωργιάδης Ἐμμ. Β' 88
 Γεωργιάδης-Λευκίας Ἀναστάσιος, γιατρός,
 καθηγητὴς Πανεπιστημίου 1837-1847 Β'
 88
 Γεωργιάδης Λεωνίδας Β' 88
 Γεωργιάδης Σταμάτης Β' 88
 Γεώργιος Α', βασιλιάς τῆς Ἑλλάδος Ζ' 262,
 263, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 271,
 273, 274, 276, 277, 278, 279, 281, 283,
 284, 285, 286, 289, 295, 296, 299, 301,
 302, Θ' 328
 Γεωργίου Δαμιανός Β' 88
 Γεωργίου Δημήτριος Β' 88
 Γεωργίου Νικόλαος Β' 88
 Γεωργίου Σωτήριος Β' 88
 Γεωργούλας Α. Β' 88
 Γεωργούλας Νικόλαος Β' 88
 Γεωργούλας Στέφανος, δημοτικός σύμβου-
 λος Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Γιακοβάκης Σπύρος Β' 88
 Γιάλοβα, μάχη 1825 Α' 75, 76, 77

Γιαννακάκης Α., πληρεξούσιος Χανίων 1866
 Ζ' 290
 Γιανναράκης Χ'' Μιχαήλ, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 288, 290
 Γιαννέτας Δ' 206
 Γιαννίτζης Ἀνδρέας Β' 88
 Γιαννίτζης Νικόλαος, κυβερνήτης πλοίου Α'
 36
 Γιαννόπουλος Α. Β' 88
 Γιαννουδάκης Γ., πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290
 Γιαννουδοβαρδάκης Γεώργιος, πληρεξού-
 σιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Γιούλιος Νικόλαος Β' 88
 Γκίκας Νικόλαος, μέλος Ἐπιτροπῆς Προ-
 σωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἀνατολικῆς
 Ἑλλάδος 1825 Ἀπρ.-1826 Ἰαν. Α' 6, 7,
 ἐπικεφαλῆς τῶν Ποριωτῶν 1831 Α' 31, 51
 Γκίκας Σ' 251
 Γκίκας Ζ' 271
 Γκρίτζας, μεγαλοῖδιοκτήτης Λαμίας, θύμα
 ληστείας Θ' 340
 Γλαράκης Γεώργιος, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν
 Πολεμικῶν, 1827 Α' 17, 18, 19, ὑπουργός
 Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαι-
 δεύσεως, Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Βασιλικοῦ
 Οἴκου 1847 Ἀπρ.-1848 Μάρτ. Γ' 180, 182
 Γλεζάκης Σήφης, Κρητικός, κάτοικος Σί-
 φνου Β' 121
 Γούσιος Γ. Β' 88
 Γραβιά, μάχη Β' 121
 Γραμβούσα Α' 11, 12, 13, 14, 75, 76, 77, Ζ'
 292, Θ' 320, 328
 Γρεντάκης Ἐμμανουήλ, ὑποψήφιος ἐκλέ-
 κτωρ πληρεξουσίων τῶν Κρητῶν 1843
 Β' 111
 Γρηγοριάδης Ἀθανάσιος Β' 88
 Γρηγοριάδης Νικόλαος Β' 88
 Γρηγόριος Μενδενίσης (ἐπίσκοπος) Β' 88
 Γρίβας Γαρδικιώτης, ὑπασπιστὴς τοῦ
 Ὁθωνα Β' 122, Γ' 157, 158, 183, Ζ' 285.
 Γρίβας Θεοδωράκης, γενικός ἐπιθεωρητὴς
 στρατοῦ, πρωτεργάτης στὰ στασιαστικὰ
 κινήματα 1847-1848 Β' 122, Γ' 156, 157,
 158, 176, 180, 182, 184, 185, Θ' 334
 Γρίβας Σταῦρος Β' 88, 122
 Γριφάκης Α., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ'
 290

Δαμαλᾶς, ὑπολοχαγός Β' 88
 Δαμαλῶν ἐπίσκοπος Β' 88
 Δαμινός Γ. Β' 88

- Δανασής Ίωάννης Β' 88
 Δανιήλ Κυκλάδων Β' 88
 Δάρας Γ. Γ' 162
 Δασκαλάκης Ζώρξης, Κρητικός, κάτοικος Σίφνου Β' 134
 Δασκαλάκης Ίω. Β' 88
 Δασκαλάκης Κων. Β' 88
 Δεβόλης Κωνσταντίνος, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Δεληγιάννης Αναγνώστης, μέλος Διοικητικής Επιτροπής Ελλάδος 1826 Απρ.-1827 Μάρτ. Α' 15
 Δεληγιάννης Πιέρρος, διευθυντής ύπουργείου Έξωτερικών 1846 Γ' 163
 Δεσποτόπουλος Ζ., δημοτικός σύμβουλος Χαϊρωνείας 1843 Β' 99
 Δημακόπουλος Αντ., στρατιώτης Β' 88
 Δημητρακάκης Στυλιανός, πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 Δημητρακαράτος, Έλληνας έμπορος του Παρισιού Ε' 230
 Δημητρακόπουλος Η. Β' 88
 Δημητρακόπουλος Κ., άνθυπολοχαγός Β' 88
 Δημητρακόπουλος Παναγιώτης, μέλος Διοικητικής Επιτροπής Ελλάδος 1826 Απρ.-1827 Μάρτ. Α' 17, 18
 Δημητριάδης Νικ. Β' 88
 Δημούλιος, άξιωματικός Γ' 176
 Δήμου Αθανάσιος, δημοτικός σύμβουλος Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Διδιδάκης Παύλος Χ., πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Δικτάκης Έμμανουήλ, μέλος επιτροπής «έφορευτικής» στη γενική συνέλευση Κρητών Αθήνας 1843 Β' 111
 Δίστομο Θ' 340
 Δόξελος Γ' 178
 Δόμβραινα, μάχη 1826 Α' 76, 77
 Δομενεγίνης [Φραγκίσκος:] Γ' 159, Θ' 332
 Δομνάνδος Κυριάκος, καθηγητής Πανεπιστημίου Γ' 155, 180
 Δούκας Αδάμ, ύπουργός Πολέμου, μέλος της Επιτροπής Πολεμικών 1825 Α' 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 14, νομάρχης Αχαΐας, γερουσιαστής Γ' 169, 180, 186
 Δούκας Ηλίας, ένωμοτάρχης Β' 88
 Δούναβης Ε' 221
 Δουρούτης Κ.Γ. Β' 88
 Δραγούμης Νικόλαος, δημοσιογράφος Β' 88, Γ' 156, 158, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 169, 174, 175, 176, 177, 180, 181, 182, 183, ύπουργός Έξωτερι-
 κών 1862 Σ' 257
 Δρακονιανός Γ. Β' 88
 Δρανδάκης Μαν. Β' 88
 Δρόσος Δρόσος, δημοτικός σύμβουλος Αθηναίων 1843 Β' 87
 Δύστος Εύβοίας Β' 125
 Δωρίδα Γ' 176
 Έλβετία Β' 119, 123
 Έλένη άγία, μητέρα Μεγάλου Κωνσταντίνου Ζ' 275
 Έλευθεραίος Θεοχάρης, ύποψήφιος έκλέκτωρ πληρεξουσίων των Κρητών 1843 Β' 111
 Έλευσίνα Α' 47, 48, 49
 Έλλάς Α' 16, 56, 74, 75 Β' 91, 93, 99, 106, 119, 123, 126, 129, 137, 140, 141, Γ' 158, 159, 161, 162, 182, 185, 187, 188, 196, 197, 198, 201, Δ' 202, 204, 214, 216, 217, 219, 220 Ε' 221, 222, 230, 232, 233, 234, 238, 241, Σ' 244, 245, 247, 248, 250, 256, 257, 258, 259, 261, Ζ' 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 275, 276, 277, 278, 286, 289, 292, 300, Η' 309, Θ' 321, 325, 328, 334, 335, 340
 Έμιν πασάς, διοικητής Ρούμελης, 1847 Γ' 185
 Έμμανουήλ Αντώνης Π., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Έννεα χωριά Κισσάμου, άλωση 1823 Α' 75, 76, 77
 Έπαμεινώνδας [Βασιλείου:] άξιωματικός 1831-1832 Α' 36
 Έπίδαυρος Παλαιά Β' 102
 Έπτάνησος, βλ. Ίόνια νησιά
 Έρμούπολη Β' 113
 Έρυθρά θάλασσα Θ' 337
 Εύβοια Α' 75, 76, Γ' 189, Θ' 334
 Εύβοίας Νεόφυτος, βλ. Νεόφυτος Εύβοίας.
 Εύμορφόπουλος Θ' 324
 Εύρυτανία Γ' 165
 Εύρώπη Α' 29, Β' 91, 115, 123, 126, 129 Γ' 155, 198, 200, Δ' 204, 205, 213, 214, Ε' 221, 222, 229, Σ' 256, 258, Ζ' 267, 269, 270, 288, 292, Η' 313, Θ' 321, 328, 340
 Ζαγόρι Ίωαννίνων Β' 112
 Ζαΐμης Ανδρέας, πρόεδρος Διοικητικής Επιτροπής Ελλάδος, 1826 Απρ.-1827 Μάρτ. Α' 15, 17, 18 μέλος Διοικητικής Επιτροπής Ελλάδος 1832 Α' 69
 Ζαΐμης Θρασύβουλος Α., ύπουργός Έκκλη-

- σιαστικῶν, 1859-1860 Σ' 249, 250, 251
 Ζάκας Δ., δημοτικός σύμβουλος Χαιρωνείας
 1843 Β' 99
 Ζάκυνθος Γ' 157, 159, 161, 162, 163, 166,
 175, 176, 179, 184, 187, Ζ' 279
 Ζαφειρόπουλος Ευστάθιος Β' 88
 Ζαφειρόπουλος Κωνστ. Χρ., μέλος Ἐπιτρο-
 πῆς Τριπόλεως «καθησυχαστικῆς» 1824
 Δεκ.-1825 Α' 1
 Ζαφειρόπουλος-Η. Β' 88
 Ζαχαριάς Ιω., Κύπριος Β' 88
 Ζάχαρης Κωνσταντῖνος Β' 88
 Ζαχαρίτζας Νικόλαος Β' 88
 Ζαχαρουδάκης Ἰωάννης, Κρητικός, κάτοι-
 κος Σίφνου Β' 124
 Ζεγκίνης Νικόλαος Α' 84
 Ζέζος Κ. Β' 88
 Ζερβάκης Γεώργιος, πληρεξούσιος Ἡρα-
 κλείου 1866 Ζ' 290
 Ζέρβας Κωνσταντῖνος, δημοτικός σύμβου-
 λος Δυστίων 1843 Β' 125
 Ζερβουδάκης Παναγιώτης, μέλος τοπικῆς
 Διοικήσεως Κρήτης, 1825 Α' 12, 13,
 συνταγματάρχης τῆς Φάλαγγος Β' 88
 Ζυγοῦρης Ἀναγν., δημοτικός σύμβουλος
 Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Ζυμβρακάκης Χαρ., ταγματάρχης πυροβολι-
 κοῦ Σ' 260
 Ζωγράφος Ἀντ., πληρεξούσιος Ἡρακλείου,
 1866 Ζ' 290, μέλος Γενικῆς Συνέλευσης
 Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Ζωγράφος Γ.Ι. Β' 88
 Ζωγράφος Κωνσταντῖνος, γραμματεὺς ἐπὶ
 τῶν Στρατιωτικῶν, 1832 Α' 69, 70, 71
 πολιτικός Γ' 156, 182, Θ' 334
 Ζωῖτόπουλος Χαράλαμπος Β' 88
 Ζῶτος Κωνσταντῖνος, μέλος Διοικητικῆς
 Ἐπιτροπῆς Ἑλλάδος, 1826 Ἀπρ.-1827
 Μάρτ. Α' 15, 17, 18
 Ἦνωμένες Πολιτεῖς τῆς Ἀμερικῆς Ζ' 297,
 298, 299, 300, 301, 302
 Ἡπειρος Γ' 197, Δ' 207, 219, Ε' 234, Ζ' 276
 Ἡράκλειο Ἀττικῆς Σ' 251
 Ἡράκλειο Κρήτης Ζ' 290, 292, Θ' 328
 Θαλασσινὸς Γεώργιος Β' 88
 Θαμβίσκος Γεώργιος Β' 88
 Θεοδωράκης Ἀντώνιος, μέλος ἐπιτροπῆς «ἐ-
 φορευτικῆς» στὴ γενικὴ συνέλευση Κρη-
 τῶν Ἀθῆνας 1843 Β' 111
 Θεοδώρου Στέργιος Β' 88
 Θεοτόκης Νικόλαος Β' 88
 Θεοτόκης Σπ. Β' 88
 Θεοτόκης Σ. Β' 88
 Θεὸς Νικ. Β' 88
 Θεοφανόπουλος Μῆτρος Α' 84
 Θεοχαρίσης Σωτήριος Β' 88
 Θερμισιώτης Ἡλίας Β' 88
 Θεσσαλία Β' 100, Γ' 197, Δ' 207, 219, 220,
 Ζ' 276, Θ' 340
 Θήβα Α' 47, Γ' 165, 176, Θ' 340
 Θρασύβουλος, Ἀθηναῖος πολιτικός τοῦ 5ου
 πΧ. αἰ. Β' 90
 Θωμαΐδης Δημήτριος Β' 88
 Τόνια νησιὰ Α' 46, Γ' 155, 174, 175, 178, Ε'
 238, Ζ' 276· βλ. καὶ Ζάκυνθος, Κέρκυρα,
 Κεφαλονιά
 Ἰσθμὸς Κορίνθου Α' 49, 50, 54, 76, 77
 Ἰσπανία Β' 91
 Ἰταλία Σ' 256, 257, 259, Θ' 339
 Ἰτς-Καλὲ Β' 119
 Ἰωάννης ἀρχιδούκας, βλ. Jean Baptiste
 Ἰωαννίδης Α.Κ., Ἕλληνας τῆς παροικίας
 τοῦ Λονδίνου Γ' 172, 173
 Ἰωαννίδης Ν. Β' 88
 Ἰωάννινα Β' 112, Γ' 184, 185, 188
 Καδίσκος (Γραμβούσα), φρούριο Α' 40, 77
 Κακαράπης Λουκάς, λήσταρχος Θ' 334
 Καλάβρυτα Γ' 169
 Καλαμάκι Κορινθίας Α' 44, 66, Θ' 334
 Καλαμάτα Α' 76
 Καλαμογάρτης Ἀνδρέας Γ' 157, Θ' 324
 Καλαμπαλικῆς Βασιλείος, λήσταρχος Θ' 327
 Καλαποθάκης Β' 133
 Καλιχιόπουλος, θύμα ληστείας Θ' 334
 Καλλέργη Δημητρίου σύζυγος Β' 119, Η'
 310
 Καλλέργης Γεώργιος Β' 88
 Καλλέργης Δημήτριος, ἐφηβικά χρόνια-
 ἐκπαίδευση Β' 119, δράση στὴν ἐπανά-
 σταση τοῦ 1821 Α' 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
 10, 11, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 75, 76,
 77, δράση στὸν ἐμφύλιο πόλεμο 1831-
 1832 Α' 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 36,
 37, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51,
 52, 53, 54, 55, 59, δράση στὴν ἐπανάστα-
 ση τοῦ 1843 Β' 86, στρατιωτικὸς διοικη-
 τὴς Ἀθηνῶν καὶ φρούραρχος τῆς Ἐθνο-
 συνέλευσης, 1843-1844 Β' 98, 110, 117,
 130, 131, 141, 142, 143, 147, 148, 151,
 ἐπαναστατικὰ κινήματα 1847-1848. Γ'

- 178, 184, 185, 189, *ύπουργός Στρατιωτικών 1854-1855* Δ' 202, 203, 204, 205, 212, 216, 217, *έπανάσταση 1854*, Γ' 197, 198, 200, 201, 207, *Έπτανησιακό ζήτημα* Ε' 238, *Ιταλικό ζήτημα* Σ' 256, 257, *Κρητική έπανάσταση 1866-1869* Ζ' 287, 291, 293, 294, 295, 298, *ταξίδια* Β' 119, Γ' 155, 167, 171, 174, 188, 196, Ε' 227, *Τιμές, έπαινοι, παρασημοφόρηση* Α' 79, 80, 82, 83, 84, Β' 87, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 113, 115, 116, 118, 120, 125, 127, 134, 135, 136, 138, 139, 149, Γ' 172, 173, Δ' 208, 209, 210, Σ' 254, 255, *διώξεις* Γ' 164, 187, 188, *σχέσεις με τον Όθωνα, απόψεις για τὸ δυναστικό πρόβλημα τῆς Ελλάδος* Β' 137, 144, Γ' 190, 194, 195, 196, Δ' 204, Ε' 221, 222, 223, 229, 233, 240, Σ' 258, Θ' 340, *σχέσεις με τον Ναπολέοντα Γ' και τὴν αὐτοκρατορική οἰκογένεια τῆς Γαλλίας* Γ' 187, 188, 189, 193, 196, Δ' 211, 220, Ε' 224, 225, 226, 230, 232, 233, 234, Σ' 241, 244, 245, 255, 257, Η' 303, 306, 312, 313, 317, 319, *απόψεις για τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843, ἀρχές και ιδέες του* Β' 123, 126, 129, 137, 139, 146, 152, Γ' 194, 195, Δ' 240, *απόψεις για τὴν έξωτερική πολιτική τῆς Ελλάδος και τὴν πολιτική τῶν Δυνάμεων ἀπέναντι σ' αὐτή* Γ' 161, 163, 166, 167, 188, 189, 197, 198, 200, 201, Δ' 217, 213, 214, 218, 220, Ε' 221, 222, 223, 231, 233, Σ' 258.
- Καλλέργης Έμμανουήλ, γιὸς τοῦ Δημ. Καλλέργη, Β' 88, Γ' 193, 196, Δ' 217, Ε' 227, 228, 230, 231, 235, Σ' 242, 248, Η' 303, 304, 305, 308-311, 314-318
- Καλλέργης Έμμανουήλ, ἀδελφὸς τοῦ Δημ. Καλλέργη, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 75, 76, 77
- Καλλέργης Νικόλαος, ἀδελφὸς τοῦ Δημ. Καλλέργη, ἑκτακτὸς ἐπίτροπος Βορείων Κυκλάδων, πολιτευτὴς Α' 19, 25, 75, 76, 77, Γ' 157, 159, 162, 171, Ζ' 271, Θ' 323
- Καλλίας Κ., δημοτικὸς σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125
- Καλλιγᾶς Παῦλος Γ' 164
- Καλογερόπουλος Δ' 208
- Καλογερόπουλος Σ. Β' 88
- Καλόγερος Ἰωάννης, δεκανέας Β' 88
- Καλογιαννόπουλος Κωνστ. Β' 88
- Καλοειδᾶς Ἀριστείδης, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Κάμποι Κυδωνίας Κρήτης Ζ' 288
- Καμπουράκης Γεώργιος Ἰω., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Κανναβὸς Α., ταγματάρχης τῆς Φάλαγγος Β' 121
- Καποδίστριας Αὐγουστίνος, πληρεξούσιος τοποτηρητὴς τοῦ Κυβερνήτη στὴ Στερεὰ Ἑλλάδα 1829 Ἰαν-1831 Σεπτ. Α' 25, 26, 29, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, *μέλος τριμελοῦς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς 1831 Σεπτ.- 1832 Μάρτ.* Α' 43, 51, 53, 57, 59, 61, 62, 64, *«Κυβερνήτης τῆς Ελλάδος» 1832 Μαρτ.* Α' 65, 66, 73, *ἰδιώτης στὴν Κέρκυρα καὶ Νεάπολη τῆς Ἰταλίας* Γ' 159, Θ' 323, 332
- Καποδίστριας Ἰωάννης Α' 22, 23, 24, 26, 31, 40, 75, 76, Β' 119, Ζ' 269, 292
- Καραβᾶς Θεόδωρος, Χῖος Β' 88
- Καραγιάννης Βασίλειος, δημοτικὸς σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125
- Καραῖ Ἀποκορώνου Ζ' 290
- Καραϊσκάκης Γεώργιος Α' 15, 75, 76, 77
- Καραμάνος Χρ., δημοτικὸς σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125
- Καράμπαμπας Χαλκίδας Α' 76, 77
- Καρατάσος, ὅπλαρχηγὸς Μακεδονίας, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 76, 77
- Καρατάσος Δημήτριος Τσάμης, γιὸς τοῦ προηγούμενου, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 25, *ύπασπιστὴς τοῦ Όθωνα* Γ' 197
- Κάργας Πέτρος, δημοτικὸς σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125
- Καρναβάκης Γεώργιος, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Καρουσόπουλος Βασίλειος, γραμματέας τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς Τριπόλεως «καθησυχαστικῆς» 1824 Α' 1
- Κάρπαθος Α' 16
- Κάρυστος, μάχη 1826 Α' 75, 76, 77
- Καρώρης Ἰωάννης, δημοτικὸς σύμβουλος Ἀθηναίων 1843 Β' 87
- Καστόρχης Κ. Β' 88
- Κατζ(σ)άκος, βλ. Μαυρομιχάλης Ἠλίας
- Κατραδάκης Γεώργιος, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Κέα Β' 94, 114
- Κελαϊδῆς Παρθένιος, ἱερομόναχος, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Κένταυρος Π. Β' 88
- Κέρκυρα Γ' 170, 175, Ζ' 269, 293, Θ' 323, 337

- Κηφισιά Ζ' 289
 Κιάφας Λάζαρος Α' 84
 Κίτι Ι' 174
 Κίσσαμος, άλωση 1823 Α' 75, 76, 77
 Κλάδος, γιατρός Β' 88
 Κλεομένης, βλ. [Οικονόμου] Κλεομένης
 Κλίμακας Ίω., βουλευτής Θηβών Γ' 176
 Κλινάκης Ματθαίος, πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290
 Κοζυράκης Κωνστ., πληρεξούσιος Ήρα-
 κλείου 1866 Ζ' 290
 Κοκκόσης Δ. Β' 88
 Κοκολάκης Ιωάννης, πληρεξούσιος Χανίων
 Ζ' 290
 Κοκοστέλης Λουκάς Β' 88
 Κολανόροϋτζος Α' 28
 Κολιόπουλος Ήλίας, δημοτικός σύμβουλος
 Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Κολοκοτρώνης Γενναίος, έπικεφαλής κυβερ-
 νητικών δυνάμεων κατά τον εμφύλιο
 πόλεμο 1831-1832 Α' 43, ύπασπιστής
 του Όθωνα Γ' 180, Ζ' 285
 Κολοκοτρώνης Θεόδωρος Β' 119
 Κολοκυθάκης Αναγν., πληρεξούσιος Χα-
 νίων 1866 Ζ' 290
 Κομνηνός Θ. Β' 88
 Κονούλης, άξιωματικός Α' 44
 Κονοφάος Α.Σ. Β' 88
 Κονταδάκης Μάρκος, ύποψήφιος εκλέκτωρ
 πληρεξουσίων των Κρητών 1843 Β' 111
 Κονταράτος Ν. Β' 88
 Κοντογιαννάκης, γενικός πρόξενος της Έλ-
 λάδος στην Πετρούπολη 1865 Ζ' 278,
 285
 Κόντος Δημήτριος Β' 88
 Κοπεγγάγη Ζ' 263, 270
 Κόρινθος Α' 6, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,
 52, 53, 60, 61, 65, Θ' 334
 Κόρτζαλης Πέτρος Ίω. Β' 88
 Κορψιάτης Σπύρος, ύπολοχαγός Β' 88
 Κορφιτάκης Νικόλαος, ύπουργός Οίκονο-
 μικών 1847, Β' 88, Γ' 180
 Κορωνάιος Πάνος, άξιωματικός Α' 41, Σ'
 260
 Κοσμητής Γ.Α. Β' 88
 Κουκούλης Α' 61
 Κουμάκης Γιακουμάκης, Κρητικός όπλαρ-
 χηγός στην επανάσταση του 1821 Α' 4
 Κουμής Ιάκωβος, ύποψήφιος εκλέκτωρ
 πληρεξουσίων των Κρητών 1843 Β' 111
 Κουνούπης Ν.Σ. Β' 88
 Κούντουρα Μεγαρίδας Γ' 176
 Κουντουράκης Γεώργιος, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Κουντούρης Θαλάσσης, δημοτικός σύμβου-
 λος Δυστίων 1843 Β' 125
 Κουντουριώτη Γεωργίου σύζυγος Γ' 191
 Κουντουριώτης Άνδρέας Γ., γενικός γραμ-
 ματέας του ύπουργείου Έξωτερικών Γ'
 191, 192, 194, ύπουργός Έσωτερικών
 καί Έξωτερικών 1859-1862 Σ' 242, 254,
 255, βουλευτής Όδρας, γεροϋσιαστής Ζ'
 277, Θ' 335
 Κουντουριώτης Γεώργιος, πρόεδρος Έπτα-
 μελούς Διοικητικής Έπιτροπής Ελλά-
 όος 1832 Α' 69, γεροϋσιαστής Γ' 180,
 πρωθυπουργός 1848 Μάρτ.-1848 Όκτ. Γ'
 186, γεροϋσιαστής Γ' 192, Η' 311, Θ'
 338
 Κουντουροχώρια Μεγαρίδας Γ' 176
 Κουριολής Γεώργιος, λοχαγός Β' 88
 Κουρμούλης Θεόδωρος, Κρητικός όπλαρχη-
 γός, άγωνιστής στην επανάσταση του
 1821 Α' 5
 Κούσκουπης Γ., Κρητικός άγωνιστής του
 1821 Α' 5
 Κουτεράκης Ροϋσσος, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Κουτουμουλά Βοιωτίας Β' 95, 96
 Κουτρικάκης Δημ., Κρητικός, άγωνιστής
 του 1821 Α' 17
 Κουτσουναριά Κρήτης Θ' 328
 Κόχραν, βλ. Cochran
 Κράββαρα Β' 121
 Κραββασαράς Β' 122
 Κρανίδι, στασιαστικό κίνημα 1831 Α' 30
 Κρανιωτάκης Έμμ., πληρεξούσιος Ήρα-
 κλείου 1866 Ζ' 290
 Κρεστένιτης Λυκοϋργος, ύπουργός Έσωτε-
 ρικών 1860-1861 Σ' 252
 Κρήτη Α' 16, 17, 75, 76, 77, Ζ' 287, 288,
 290, 292, 293, 294, 298, Θ' 320
 Κριεζής Άλ. Β' 88
 Κριεζής Άντώνιος, έπικεφαλής άντικυ-
 βερνητικών Όδρας 1831 Α' 41
 Κριεζώτης Νικόλαος, έπικεφαλής κυβερνη-
 τικών δυνάμεων 1831 Α' 48, νομοεπιθεω-
 ρητής Εύβοίας Β' 125, στασιαστής 1847
 Γ' 156, 162, 175, 176, 177, 179, 189 Θ'
 337
 Κρίκης Άντώνιος, πάρεδρος Μενιδίου 1843
 Β' 111
 Κριμαία Δ' 219, Ε' 221, Θ' 331
 Κριμπάς Γ., δημοτικός σύμβουλος Πέτρας

- Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Κριτοβουλίδης Γ. Β' 88
 Κυδωνάκης Έμμανουήλ, αξιωματικός Α' 41, Β' 88
 Κυδωνάκης Σ.Ν. Β' 88
 Κυδωνία Κρήτης Ζ' 287, 288
 Κύθηρα Β' 89, Γ' 161, 175, 181, Ζ' 294
 Κυκλάδων Δανιήλ, βλ. Δανιήλ Κυκλάδων
 Κυπαρισσία Β' 116
 Κυπριάδης, στην ύπηρεσία των ἀνακτόρων 1855 Δ' 219
 Κυπριώτης Γρηγόριος Ν. Β' 88
 Κυπριώτης Ιωάννης Β' 88
 Κυριακίδης Μιχαήλ, πληρεξούσιος 1866 Ζ' 290
 Κυριακός Σπύρος, δημοτικός σύμβουλος Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Κωβιέλος Παναγής Β' 88
 Κωλέττης Ιωάννης, μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ 1823 Νοέμβ.-1826 Ἀπρίλ. Α' 8, 14, ἡγέτης τῶν ἀντικυβερνητικῶν 1832 Α' 53, 65, 68, πρωθυπουργός 1844 Αὔγ.-1847 Αὔγ. Γ' 155, 156, 160, 161, 163, 165-169, 174, 177, 181, 182, 183
 Κωνσταντινίδης Ν. Β' 88
 Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας Ζ' 275
 Κωνσταντινούπολη Α' 51, Β' 88, Γ' 182, 185, Δ' 211, Σ' 242, Θ' 323
 Κωνσταντουδάκης Ν. Κρητικός ὄπλαρχηγός, ἀγωνιστής τοῦ 1821 Α' 5
 Κωστάκης Κ., πολιτευτής Πατρῶν Γ' 161
 Κώστας Γιάννης, διοικητής στρατιωτικῆς μονάδας Β' 88, Γ' 167
 Κῶτσος Α. Β' 88
- Λαγουδάκης Δημήτριος Β' 88
 Λαζάρου Λάζαρος Π. Β' 88
 Λάκα Σουλίου Γ' 185
 Λαμία Θ' 340
 Λαμπρογεώργης (Λάμπρου Γεώργιος Νικολάου) διοικητής Φρουρίου Πόρου 1831 Α' 41, Β' 88, 122
 Λαμπρόπουλος Α., δημοτικός σύμβουλος Πέτρας Βοιωτίας Β' 96
 Λαμψιάδης Β' 88
 Λασσάνης Γ. Β' 88
 Λεβέντης Α. Β' 88
 Λεβίδης Κωνσταντῖνος, ἐκδότης ἐφημερίδας «Ἑλπίς» Β' 88, Γ' 178, Σ' 242
 Λειβαδιά Α' 26, 47, 48, 50, Θ' 327, 340
 Λεονάρδος Α., ἀνθυπολοχαγός Β' 88
 Λεονάρδος Δ. Β' 88
- Λευκίας Ἀναστάσιος, βλ. Γεωργιάδης-Λευκίας
 Λεωνίδιο Α' 72
 Λιδωρίκης Ἀθανάσιος Β' 88
 Λιδωρίκης Παναγιώτης, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν 1828 Α' 21, Β' 88
 Λιδωρίκι Β' 112
 Λιμπρίτης Νικόλαος, ὑποψήφιος ἐκλέκτωρ πληρεξουσίων τῶν Κρητῶν 1843 Β' 88, 111
 Λινάρδος Κωνσταντῖνος Β' 88
 Λογοθέτης Γ' 159
 Λογοθέτης Λυκούργος, συνταγματάρχης Β' 88
 Λομποτινιά Ἀκαρνανίας Β' 121
 Λονδίνο Α' 51, 58, Β' 153, 154, Γ' 166, 167, 168, 171, 172, 173, 174, 186, 188, 194, Σ' 258, Ζ' 262, 263, 297, Θ' 323.
 Λοντιδης, βλ. Λόντος Ἀνδρέας Νικ.
 Λόντος Ἀνδρέας Νικ. Θ' 324
 Λόντος Ἀνδρέας Σωτ., ὑπουργός Στρατιωτικῶν 1843 Σεπτ.-1844 Μάρτ. Β' 95, 96, 97, 99, 129
 Λουκόπουλος Ἀλέξιος, μέλος Ἐπιτροπῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, 1825, Ἀπρ.-1826 Ἰαν. Α' 6
 Λουλάκης Νικόλαος, ἐκλέκτωρ πληρεξουσίων Κρητῶν 1843 Β' 111
 Λυκόπουλος Χρ., ὑπολοχαγός Β' 88
 Λυκούργος Ἰπποκράτης Β' 88
 Λυκούργος ὁ Σάμιος, βλ. Λογοθέτης Λυκούργος
 Λυών Σ' 256
- Μαγγίνας Τάτης Β' 88, Γ' 179
 Μαγνησαλῆς Παναγιώτης Β' 88
 Μαγουλάκης Μ., ἀπεσταλμένος τῶν Κρητῶν σὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα 1825 Α' 13
 Μαθανόπουλος Ιωάννης Β' 88
 Μακεδονία Δ' 207, 219, 220
 Μακίας, βλ. Macchia
 Μακρυγιάννης Ιωάννης, δημοτικός σύμβουλος Ἀθηναίων, πρωταγωνιστής σὴν ἐπανάσταση τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 Β' 87, 95, 96, 99, 105, 122, 123
 Μαλάμος Γεώργιος, ταγματάρχης, ὑπασπιστής Αὐγουστίνου Καποδίστρια Α' 29, 31, 32, 73
 Μάλτα Γ' 169
 Μαμμάκης Ι.Θ., αξιωματικός Β' 34
 Μαμμούρης Γκούρας Ιωάννης, ὑπαρχηγός

- Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος 1832 Α' 46-49
 Μάνδαλος Γ. Β' 88
 Μάνεσης, δημοτικός σύμβουλος Πέτρας
 Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Μάνθος Γ. Β' 88
 Μανουσάκης Γεώργιος Χ., πληρεξούσιος
 Ρεθύμνου 1866, Ζ' 290
 Μανουσογιαννάκης Α., πληρεξούσιος
 Χανίων 1866, Ζ' 290, μέλος τῆς Γενικῆς
 Συνέλευσης Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Μανουσογιαννάκης Ἰωσήφ, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Μανσόλας Δρόσος Β' 88
 Μαντάκης Ἀναγνώστης, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Μανωλεδάκης Γεώργιος, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Μαραγκός Ζ., πληρεξούσιος τοῦ δήμου Σύ-
 ρου Β' 88
 Μαράτος Ζ. Β' 88, Γ' 184, 185
 Μαρῆς Ἰωάννης Νικ., πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290
 Μαριδάκης Σ. Β' 88
 Μαρίνογλου Μαρίνος Β' 88
 Μαρκέζης Πέτρος Β' 88
 Μασσαλία Γ' 174, Ε' 230, Ζ' 297
 Μασσούρας Ἰωάννης, δημοτικός σύμβουλος
 Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Ματζουράνης Γ' 174
 Μάτσας Ι., υπαστυνόμος Β' 88
 Μαυροβουνιώτης Βάσσος, ὄπλαρχηγός ἀ-
 γωνιστὴς στὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821 Α'
 1, 2, 51, 75, 76, *συνταγματάρχης* Γ' 167
 Μαυρογιάννης Κ., γιατρός Β' 88
 Μαυρογιάννης Θ' 334
 Μαυρογιάννης Σ., Ἑλληνας τῆς παροικίας
 τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Μαυρογορδάτος Ἀντώνιος, Ἑλληνας τῆς
 παροικίας τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Μαυρογορδάτος Θεόδωρος, Ἑλληνας τῆς
 παροικίας τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Μαυρογορδάτος Μ., Ἑλληνας τῆς παροικίας
 τοῦ Λονδίνου Γ' 173
 Μαυροθαλασσίτης Γιάγκος Β' 88
 Μαυροκέφαλος Ἀναστ., συμβολαιογράφος
 Ἀργούς Α', 84
 Μαυροκορδάτος Ἀλέξανδρος, γραμματέας
 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ 1825 Α' 14, *ἡγέτης*
ἀντικυβερνητικῶν 1831 Α' 36, μέλος
προεδρείου Ἐθνοσυνέλευσης 1843-1844
 Β' 132, 133, *ἡγέτης μερίδας τῆς ἀντιπολί-*
τευσης 1845-1847 Γ' 160, 163, 165, 166,
 168, 169, 180, 182, *πρεσβευτὴς στὸ Πα-*
ρίσι 1850-1854 Γ' 190, 192, 196, 198, Η'
 304, 308, 311, 312, 314, 316, *πρωθυ-*
πουργός 1854 Μάιος - 1855 Σεπτ. Δ'
 206, 208, 209, 216, 217, Σ' 260, Θ' 334,
 338
 Μαυροκορδάτος Γ. Α. Β' 88
 Μαυροκορδάτου Χαρ., σύζυγος Ἀλεξ. Μαυ-
 ροκορδάτου Γ' 190
 Μαυρομάτης Γεώργιος, μέλος Τριμελοῦς ἐ-
 πιτροπῆς Τριπόλεως «καθησυχαστικῆς»
 1824 Δεκ.-1925 Α' 1
 Μαυρομάτης Γ' 175
 Μαυρομιχάλης Ἀναστ. Β' 88
 Μαυρομιχάλης Ἀντ. ΣΤ' 260
 Μαυρομιχάλης Γερ. Β' 88
 Μαυρομιχάλης Γεώργιος, μέλος Ἀντικυβε-
 ρνητικῆς Ἐπιτροπῆς, 1827-1828 Α' 2
 Μαυρομιχάλης Ἡλίας [Κατζα(σ)άκος] Γ'
 162
 Μαυρομιχάλης Κωνσταντῖνος, μέλος τοῦ
 Ἐκτελεστικοῦ 1824 Νοεμ.-1826 Ἀπρ.
 Α' 14
 Μαυρομιχάλης Πέτρος (Πετρόμπεης), μέλος
 Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, Ἑλλάδος 1826
 Ἀπρ.-1827 Μαρτ. Α' 15, *Γερουσιαστὴς*
 Β' 122, Θ' 334
 Μέγαυρα Α' 6, 44, 45, 47, 49, 51, 52, 59, 62,
 64
 Μέγας, ἀξιωματικός, στασιαστὴς στὴν Πά-
 τρα 1847 Θ' 324
 Μελισσότης Ἐμμ. Ἰω., πληρεξούσιος Ρεθύ-
 μνης 1866 Ζ' 290, 294
 Μενδενίτσης Γρηγόριος βλ. Γρηγόριος Μεν-
 δενίτσης
 Μέξης Χριστόδουλος, ἐπικεφαλὴς τῶν Πο-
 ριωτῶν στὸν ἐμφύλιο πόλεμο 1831 Α'
 31, 36
 Μερεντίτης Ἰωάννης, ἀρχηγὸς στασιαστικοῦ
 κινήματος στὴν Πάτρα 1847 Θ' 324
 Μεσόγειος θάλασσα Θ' 325
 Μεσολόγγι Α' 75, 76, 77, Θ' 108, 121, Γ' 165
 Μεσσήνη Σικελίας Ε' 227
 Μεσῆνης Ἰωσήφ Β' 49
 Μεσσηνία Β' 119, Γ' 162
 Μεταξᾶς Ἀνδρέας, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ
 τῶν Πολεμικῶν 1825, Α' 7, 9, 11, 14,
πρωτεργάτης τῆς ἐπανάστασης τῆς 3 Σε-
πτεμβρίου 1843 Β' 95, 96, 99, 115, 121,
ἡγέτης μερίδας τῆς ἀντιπολίτευσης 1845-
 1847 Γ' 156, 157, 163, 175, 182, Θ' 334
 Μεταξᾶς Γεράσι. Α' 7

- Μηλιώνης, γιατρός Η' 316
 Μήλος Α' 16, 17
 Μιαούλης Ἀθανάσιος, πρωθυπουργός 1857-1862 Σ' 242
 Μιαούλης Ἀνδρέας, ἀντικυβερνητικός 1831 Α' 36
 Μιλαΐτης Ι. Μ., μέλος Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς 1827-1828 Α' 21
 Μιχαεάκος Βασίλειος Β' 88
 Μιχάλης Ἀθ., δημοτικός σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 193
 Μιχαλόπουλος Κωνσταντίνος Β' 88
 Μίχας Γ., δημοτικός σύμβουλος Χαιρωνείας 1843 Β' 99
 Μολδαυῖν Ε' 222
 Μουφεράτος Γεώργιος, ἀνθυπολοχαγός 1831 Α' 41
 Μοναστήρι Γ' 185
 Μόναχο Γ' 174, Δ' 216, Ε' 230, 232
 Μονεμβασία Α' 48, 51
 Μουσοῦρος Κωνσταντίνος, πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας στὴν Ἀθήνα 1840-1847 Γ' 175
 Μουστοξύδης Ἀνδρέας, ἐπόπτης ἐκπαιδευτικῶν, πολιτιστικῶν θεμάτων 1829-1831 Α' 31, 32, 33
 Μπαλάκας Ἰωάννης, δημοτικός σύμβουλος Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Μπαλαμπανόπουλος Λογοθέτης Ἀθ. Β' 88
 Μπαλατσός Α' 48
 Μπαλῆς, στὴν ὑπηρεσία τῶν Ἀνακτόρων 1855 Δ' 18
 Μπανανᾶς Σαράντος Β' 88
 Μπάρης Γ., μέλος Φροντιστικῆς Ἐπιτροπῆς Λεωνιδίου 1831 Α' 72
 Μπελεγράνος Ἰωάννης, Κρητικός, κάτοικος Ἀμφισσας Β' 112
 Μπένος Τ., δήμαρχος Δυστίων 1843 Β' 124
 Μπέτσος Γεώργιος Β' 88
 Μπιτόλια, βλ. Μοναστήρι
 Μπλούτης, δημοτικός σύμβουλος Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Μπογιατζόγλου Γιαννάκος Γ. Β' 88
 Μπολωνάκης Ἰω., κάτοικος Κάμπων Κυδωνίας Κρήτης Ζ' 288
 Μπότασης Γκίκας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ 1825 Α' 8
 Μπότσαρης Δημήτριος, ὑπουργός Στρατιωτικῶν 1859-1862 Σ' 242, 251
 Μπότσαρης Κωνσταντίνος, μέλος τῆς Ἑπταμελοῦς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς 1832 Α' 69
 Μπουμπουλάκης Ἀντ., πληρεξούσιος Ἡρακλείου 1866 Ζ' 290, 294
 Μπούρτζι Ναυπλίου Α' 77
 Μύλοι Λέρνης Α' 7
 Μυλωνάκης Ματθαῖος Ἰω., πληρεξούσιος Χανίων Ζ' 290
 Μυλωνάκης Σταμ. Ἰω., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Μωραΐτης Ξ. Γ' 185
 Μωράκης Εὐστράτιος, ὑποψήφιος ἐκλέκτωρ πληρεξουσίων τῶν Κρητῶν 1843 Β' 88, 111
 Νάκος Ἰωάννης, μέλος τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς 1827-1828 Α' 21
 Νάκος Λάμπρος Γ' 176
 Νάξος Α' 16
 Ναύπακτος, Ναυπακτία Α' 54, 55, 57, 58, 61, 76, Γ' 176, 179
 Ναύπλιο, Ναυπλία Α' 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 78, Β' 89, 93, 101, 120, 128, Γ' 156, 193, Θ' 325
 Νεάπολη Ἰταλίας Ε' 230, Σ' 252, 257
 Νεόκαστρο Α' 75, 76, 77, Β' 121
 Νεόφυτος Εὐβοίας, πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 1842-1850, Β' 88
 Νικηφοράκης Θ' 323
 Νικηφοράκης Γεώργιος Β' 88
 Νικολαΐδης, στρατιωτικός ἀκόλουθος τῶν πρεσβειῶν τῆς Ἑλλάδος στὸ Λονδίνο καὶ Παρίσι 1863 Ζ' 262
 Νικολαΐδης Κ. Β' 88
 Νικόλαος, Β', αὐτοκράτορας Ρωσίας 1825-1854 Β' 119, ΓΕ' 163
 Νικολάου Δ., μέλος Φροντιστικῆς Ἐπιτροπῆς Λεωνιδίου 1831 Α' 72
 Νικόλας, βλ. Καλλέργης Νικόλαος
 Νικολέττος Θ' 327
 Νικολόπουλος, υπάλληλος (:) τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν 1832 Α' 64
 Νικολουδάκης Ν., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 288, 290
 Νικουδάκης Α. Β' 88
 Νοταρᾶς Παναγιωτάκης, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 51, 53
 Ντεληγιαννάκης Στρατῆς, Κρητικός ὅπλαρχηγός, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 17
 Ντέλιος Φ., δημοτικός σύμβουλος Χαι-

ρωνείας 1843 Β' 99

Ξάνθης Ίω. Β' 88

Ξανθοπούλος Μ.Β. Β' 88

Ξανθουδάκης Δημήτριος, πληρεξούσιος
Χανίων 1866 Ζ' 290

Ξένος Θεόδωρος, Έλληνας πρόξενος στη
Σμύρνη Β' 133

Όθων, βασιλιάς της Ελλάδος Α' 74, 82, Β'
96, 97, 98, 99, 119, 121, 123, 125, 126,
127, 129, 130, 131, 137, 138, 140, 142,
143, 144, 145, 146, 150, 151, 153, 154,
Γ' 155, 156, 161, 163, 166, 168, 174,
175, 176, 180, 182, 183, 190, 192, 194,
195, 196, 197, 198, 200, Δ' 202, 204,
205, 207, 208, 209, 210, 212, 217, Ε'
221, 222, 223, 225, 227, 229, 230, 232,
233, 236, 240, Σ' 242, 246, 247, 248,
249, 252, 256, 258, Ζ' 268, 269, 272,
276, Η' 305, Θ' 320, 336

Οικονομίδης Γ.Μ. Β' 108

Οικονομόπουλος Χ. Β' 88

Οικονόμος Ίωάννης Β' 88

Οικονόμου Θ' 338

[Οικονόμου] Κλεομένης, εκδότης της εφημε-
ρίδας *Θρίαμβος του Συντάγματος* 1845-
1848, Θ' 336

Οικονόμου Νεόφυτος, άπεσταλμένος των
Κρητών στην επαναστατημένη Ελλάδα
1825 Α' 13

Οικονόμου Νικόλαος, γραμματεύς επί των
Οικονομικών 1826 Α' 14

Όλύμπιος Περικλής Β' 88

Όρλάνδος Ίωάννης, κυβερνήτης βρικίου
1832 Α' 45, 51

Όρλώφ, κυβερνήτης πλοίου 1832 Α' 45

Όρλώφ Βασίλειος Β' 88

Όρλώφ Διομήδης Β' 88

Όρφανουδάκης Ίω. Κ. Β' 88

Όρφανουδάκης Ν.Κ. Β' 88

Ουάις, βλ. Wyse

Πάγκαλος Γεράσιμος Β' 119

Πάγκαλος Ι., χωρεπίσκοπος Κέας Β' 144

Πάικος Άνδρόνικος, ύπουργός Έξωτερικών
1851-1854 Γ' 196

Παλαιά Έπίδαυρος, βλ. Έπίδαυρος

Παλαιόκαστρο Άργους Α' 7

Παλαμήδη Ρήγα σύζυγος Γ' 156

Παλαμήδης Ρήγας, πρωτεργάτης στην έ-
πανάσταση της 3 Σεπτεμβρίου 1843, ύ-

πουργός Έσωτερικών 1847 Άπρ.-1848
Μάρτ. Α' 85, Β' 121, Γ' 156, 157, 180,
181, Θ' 334, 338

Παλιάρδος Ν., δημοτικός σύμβουλος Χαι-
ρωνείας 1843 Β' 99

Πάλλης Α. Β' 88

Πάλμος Α. Β' 88

Πάλτας Ευστάθιος, άξιωματικός 1847 Θ' 324

Παμπιολάκης Παύλος Β' 88

Παναγιωτάκης Άναγνώστης, πληρεξούσιος
Χανίων 1866 Ζ' 290

Παναγιώτου Χαράλαμπος Β' 88

Πανός Άθανάσιος Β' 88

Πανηγυράκης Α., πληρεξούσιος Χανίων
1866 Ζ' 290

Πανομάρας Γιαννούσης, διοικητής κυβερνη-
τικών δυνάμεων στον έμφύλιο πόλεμο
1831-1832, Α' 44, 49, 50, 51, 53

Πάνου Ζώης Β' 88

Παπαγιαννάκης Α., πληρεξούσιος Χανίων
1866 Ζ' 290

Παπαγιαννάκης Ίωάννης, πληρεξούσιος
Χανίων 1866 Ζ' 290

Παπαδάκης Στυλιανός, πληρεξούσιος Ήρα-
κλείου 1866 Ζ' 290

Παπαδόπουλος Ίωάννης, λοχαγός Β' 88

Παπαδόπουλος Ν., εκδότης εφημερίδας «Φή-
μη» Β' 88

Παπαδόπουλος Χαράλαμπος, γενικός γραμ-
ματέας Έπιτροπής Προσωρινής Διοική-
σεως της Άνατολικής Ελλάδος 1825
Άπρ.-1826 Ίαν. Α' 6

Παπαδόπουλος Β' 91

Παπαδόπουλος Β' 135

Παπαδοσταυριανού Γ., Κρητικός κάτοικος
Σίφνου Β' 134

Παπαθανασίου Άναγνώστης, δημοτικός
σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125

Παπαθωμάς Άνδρ., θύμα ληστείας Θ' 340

Παπαθωμάς Παναγ., θύμα ληστείας Θ' 340

Παπαϊωάννου Άναστάσιος, πληρεξούσιος
Χανίων 1866 Ζ' 290

Παπακώστας Νικ. Β' 88

Παπαλεξάκης Άναγν., πληρεξούσιος Ρεθύ-
μνης 1866 Ζ' 290

Παπανικόλαος πρωτόπαπας Σελίνου, πληρε-
ξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290

Παπαπολίτης Χαράλαμπος, μέλος Έπιτρο-
πής Προσωρινής Διοικήσεως της Άνα-
τολικής Ελλάδος 1825 Άπρ.-1826 Ίαν.
Α' 6

Παπαρρηγόπουλος Κωνσταντίνος Β' 88

- Παπαρρηγόπουλος Πέτρος Β' 88
 Παπαρρηγόπουλος Σ. Β' 88
 Παπασταθόπουλος, αξιωματικός Α' 51
 Παπατζώνης, συνταγματάρχης, ύπασπιστής
 Όθωνα Δ' 212
 Παπαχατζής Άδριανός, θύμα ληστείας Θ'
 343
 Παπαχάτζης Σωτήριος, θύμα ληστείας Θ'
 343
 Παππᾶς Χ., δημοτικός σύμβουλος Πέτρας
 Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Παραμυθιά Γ' 185
 Παρθένι Μαντινείας Α' 77
 Παρθένιος Περίδης, ιερομόναχος, πληρεξού-
 σιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Παρθενόπουλος, εἰρηνοδίκης Β' 88
 Παρίσης, αξιωματικός Α' 28
 Παρίσι Α' 53, 57, 59, Γ' 168, 189, 191, 196,
 197, Ε' 223, 224, 225, 227, 229, 230,
 231, 232, 233, 234, 236, 237, Σ' 242,
 248, 251, 256, 258, 259, Ζ' 262, 263,
 265, 266, 269, 270, 273, 274, 276, 277,
 278, 279, 280, 281, 286, 289, 296, 297,
 Η' 304, 306, 307, 308, 309, 310, 311,
 312, 314, 316, 317, Θ' 327, 330, 341
 Παρνασσίδα Β' 112
 Πάρος Σ' 256
 Πατάκης Άπόστολος Κ., πληρεξούσιος Ρε-
 θύμνης 1866 Ζ' 290
 Πατεράκης Άρτέμιος, πληρεξούσιος Ρεθύ-
 μνης 1866 Ζ' 290
 Πατίστας Γεώργιος Β' 88
 Πάτρα Α' 51, 60, 61, Β' 108, Γ' 169, 174,
 176, 177, Θ' 324
 Παυλίδης, αξιωματικός Α' 29
 Πεδεμόντιο Δ' 214
 Πειραιᾶς Γ' 169, Δ' 219, 220, Ε' 221, 223,
 227, 229, Ζ' 298
 Πελοπόννησος Α' 60, 61, 65, 68, 77, 78, Γ'
 189
 Περάκης Μαρ., ἀπεσταλμένος τῶν Κρητῶν
 στήν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα 1825 Α'
 13
 Περαιχώρα Α' 44, 49, 51, 53, 55, 61, 65
 Περ(ρ)ωτής Γεώργιος Β' 88, Γ' 162, 189
 Πεταλᾶς Κωνσταντῖνος Β' 88
 Πετμεζᾶς Άθανάσιος, ὑπουργός Ἐσωτερι-
 κῶν 1863 Ἰαν.-1864 Μάρτ. Ζ' 263
 Πετμεζᾶς Άντώνιος, δημοτικός σύμβουλος
 Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Πέτρα Βοιωτίας Β' 95, 96
 Πετράκης Άνάργυρος, δήμαρχος Ἀθηναίων
 1843 Β' 87, 109, 112
 Πετρόπουλος Ἰω. Β' 88
 Πετρούπολη Β' 119, Γ' 163, 182, Ε' 222,
 223, Σ' 242, Ζ' 278, Θ' 323
 Πετσάλης Χρ. Ν. Β' 88
 Πετυχάκης Ἐμμ. Β' 88
 Πετυχάκης Χ.Ν. Β' 88
 Πιε(ρ)άκος, συνταγματάρχης Γ' 157, 162,
 175
 Πισκοπάκης Ἰωάννης Β' 88
 Πιττακός Β' 88
 Πλάκα, συνοικία Ἀθηνῶν Β' 111
 Πλαπούτας Δημήτριος, μέλος Ἑπταμελοῦς
 καὶ Τριμελοῦς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς
 Ἑλλάδος 1832 Ἀπρ.-1832 Σεπτ. Α' 69
 Πλαστήρας, πληρεξούσιος Ναυπακτίας 1864
 Ζ' 271
 Πολυμερόπουλος Π., δήμαρχος Ἀποδοτίας
 1843 Β' 96
 Πονηρόπουλος Νικόλαος, γραμματεὺς ἐπὶ
 τῶν Οἰκονομικῶν 1824 Ἰουλ.-1826
 Μάρτ. Α' 14, Β' 88
 Πονηρός Νικόλαος Β' 88
 Πόρος Α' 19, 22, 23, 28, 29, 34, 35, 36, 37,
 39, 41
 Πορταλάκης Γεώργιος Β' 88
 Ποστυλάκος Στέργιος Β' 88
 Πραιδης Γεώργιος, ἀναπληρωτὴς γενικοῦ
 γραμματέα τοῦ Ἐκτελεστικοῦ 1825 Α' 8,
 Β' 88
 Πρακτικίδης Ζαχαρίας, ἀντιπρόσωπος τῶν
 Κρητῶν στήν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα
 1825 Α' 13
 Πρέβεζα Γ' 178, 182
 Προεστᾶκης Κυριακός, πληρεξούσιος
 Χανίων 1866 Ζ' 290
 Προσφύρης Νικ., ἐκλέκτωρ πληρεξουσίων
 τῶν Κρητῶν 1843 Β' 88, 111
 Πρωσσία Ε' 223, Σ' 256
 Πρωτοπαππᾶς Γ. Β' 88
 Πυλαρινός Β' 88
 Πύργος Ἡλείας Θ' 334
 Πωλογιαννάκης Α., πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290, μέλος Γενικῆς Συνέλευσης
 Κρήτης 1866 Ζ' 294
 Πωλογιαννάκης Π.Γ., πληρεξούσιος Χανίων
 1866 Ζ' 290
 Ραβάνης Νικόλός, δημοτικός σύμβουλος
 Δυστίων 1843 Β' 125
 Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος Β' 88
 Ράλλης Α.Θ. (Πίτζης), Ἑλληνας τῆς παροι-

- κίας του Λονδίνου Γ' 173
 Ράλλης Θεόδωρος, Έλληνας της παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Ράλλης Θ.(Πιτζής), Έλληνας της παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Ράλλης Κωνστ. Θ., Έλληνας της παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Ράλλης, Πρόξενος της Ελλάδος στο Λονδίνο Γ' 167
 Ράμφος Κωνσταντίνος, διοικητής Πόρου 1831 Α' 29, 37, 73
 Ρεθύμνη, Ρέθυμνο Ζ' 290, 291, Θ' 329
 Ρενιέρης Έμμ., επικεφαλής στρατιωτικής Έπιμελητείας 1831 Α' 41
 Ρεσίντ Πασάς, ύπουργός Έξωτερικών Όθωμανικής αυτοκρατορίας 1837-1841 Θ' 322
 Ρήγας, βλ. Παλαμήδης Ρήγας
 Ρίζος Ι.Ν., γραμματεὺς Έξωτερικῶν καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου 1836 Α' 79
 Ρίο Θ' 324
 Ρογαλιδάκης Έμμ., πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Ρόδιος Α. Β' 88
 Ρόδιος Παναγιώτης Γ., γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, 1830 Ἀπρ.-1832 Μάιος Α' 27, 28, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 40, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 58, 60, 61, 63, 68, 73, *ύπουργός Στρατιωτικῶν 1844 Μάρτ.-1844 Αὐγ.* Β' 144.
 Ροδίτης Γ' 175
 Ρόκ (ἢ Ρόκ) Φωκίων, πληρεξούσιος τῆς Ἑλλάδος στὸ Παρίσι 1854; -1859 Γ' 155, Ε' 225, 230, Σ' 252, Ζ' 277, Η' 314, 319, Θ' 341
 Ρομπότζης Ἀνδρέας, πλοίαρχος Β' 88
 Ρουάν, βλ. Rouen
 Ρούκης, ἀξιωματικὸς Α' 44
 Ρουλαδάκης Σήφης, Κρητικὸς, κάτοικος Σίφνου Β' 124
 Ρουμέλη Α' 16, 29, 61, 62, 75, Γ' 185
 Ρούφος Μπενιζέλος Θ., βουλευτὴς Πατρῶν 1847, Γ' 179, Θ' 324, *πρωθυπουργός 1863 Ιούν.-1863 Όκτ., 1865 Νοέμβρ.-1865 Δεκ.* Ζ' 266, 284
 Ρόκ, βλ. Ρόκ
 Ρώμας Γ' 178
 Ρώμας Κ. Β' 88
 Ρωσία Α' 46, 57, Β' 119, Γ' 163, 181, 182, 183, Δ' 218, 219, 220, Ε' 222, 223, 229, 231, 232, Σ' 256, 258, Ζ' 267, 275, Η' 316, Θ' 340
 Ρώτας Ἰάκωβος Β' 88
 Ρώτας Π. Β' 88
 Σαβοΐα Σ' 9
 Σακελλαρίδης Δ. Β' 88
 Σακελλαρόπουλος Ἰω., γραμματέας Ἀγροστίνου Καποδίστρια Α' 26
 Σαλαμίνα Α' 25, 51, 57, 59
 Σαλονικιὸς Δημήτριος Α' 84
 Σαλτέλης Δημ., γενικὸς γραμματέας ὑπουργείου Πολέμου 1825 Α' 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 14
 Σάλωνα Α' 25, 48, 49, 51, 75, 76, 77, 78
 Σαμὴ ἐφέντης, ἐκτακτὸς ἀπεσταλμένος τοῦ Σουλτάνου στὴν Ἡπειρο 1848 Γ' 185
 Σαμουήλ Π. Θ' 323
 Σαπουντζάκης Βασίλειος, ἀνθυπολοχαγὸς 1831 Α' 41
 Σαπουντζάκης Σπυρίδων Β' 88
 Σαράντης Λεωνίδας Β' 88
 Σεβαστούπολη Δ' 220
 Σέλινο Κρήτης, ἄλωση 1822 Α' 75, 76, 77
 Σερβία Θ' 333
 Σεργάκης Παναγιώτης, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Σερνικάκι Ἀμφισσας Θ' 340
 Σέρρες Α' 84
 Σηφάκης Ἀντώνης Β' 88
 Σηφάκης Φ.Γ. Β' 88
 Σιγγλιοὶ Δ' 294
 Σίμος Ε.Α. Ε' 227, Σ' 252
 Σίνας Γεώργιος Β' 149
 Σισίνης Γεώργιος, μέλος Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑλλάδος 1826 Ἀπρ.-1827 Μάρτ. Α' 15
 Σισίνης Εὐστάθιος Β' 88
 Σισίνης Νικ. Ἰω. Β' 88
 Σίφνος Α' 16, 17, Β' 134
 Σκάλα Λακωνίας Α' 48
 Σκαλτσοδημάκης (Σκαλτσᾶς Ἀῆμος), πρωτεργάτης στὰ στασιαστικὰ κινήματα 1847 Γ' 179
 Σκανδαλίδης Ι.Α. Β' 113
 Σκαρβέλης Νικόλαος, συνταγματάρχης Γ' 157
 Σκουζάκης Ἀναγνώστης, πρόεδρος δημοτικοῦ συμβουλίου Χαιρωνείας 1843 Β' 99
 Σκουζές Γεώργιος, δημοτικὸς σύμβουλος Ἀθηναίων 1843 Β' 87
 Σκουλάς Μιχ. Α., πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 Σκουρτανιώτης, συμμέτοχος στὰ στασιαστι-

- κά κινήματα 1847 Γ' 176
 Σκούρτης Κυριάκος, μέλος τριμελούς 'Επιτροπής Τριπόλεως «καθησυχαστικής» 1824 Δεκ-1825 Α' 1
 Σκούφος Νικόλαος, αντικυβερνητικός 1831-32 Α' 36
 Σκυλίτζης 'Ιωάννης, Έλληνας τής παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Σκυλίτζης Ματθαῖος, Έλληνας τής παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Σμολένσκης Λεωνίδα, αξιωματικός, ύπουργός Στρατιωτικῶν 1855 Σεπτ.-1859 Μάιος Β' 88, Δ' 20, Ε' 223
 Σμύρνη Β' 133, Γ' 161
 Σοβάκης Νικ., πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 Σουατόγλους Γ. Β' 88
 Σουλιναραῖος 'Ιωάννης, πρόεδρος δημοτικού συμβουλίου Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 95
 Σούτσος, ύπασπιστής του Δημ. Καλλέργη 1832 Α' 53
 Σούτσος 'Αλέξανδρος Γ' 156
 Σούτσος Μιχαήλ Β' 88, Γ' 156, Θ' 334
 Σούτσος Παναγιώτης Β' 88
 Σούτσος Σκαρλάτος, αὐλάρχης του 'Οθωνα Α' 82, αὐλάρχης του Γεωργίου Α' Ζ' 272, 278, 285
 Σοφιανός 'Ανδρέας, πρόεδρος κοινότητας Κέας 1843 Β' 114
 Σοφιανός Μιχαήλ, άνθυπολοχαγός Α' 41
 Σπαθαρόπουλος 'Αθανάσιος Β' 121
 Σπανιολάκης Γ. Β' 88
 Σπανόπουλος Π.Κ. Β' 88
 Σπάρταλης Μιχαήλ, Έλληνας τής παροικίας του Λονδίνου Γ' 173
 Σπέτσες Α' 27, 75, 76
 Σπηλιωτάκης 'Αναγνώστης, μέλος του 'Εκτελεστικού 1824-1826 Α' 8
 Σπυρίδων Χαρ. ένωμοτάρχης Β' 88
 Σπυρομή(ι)λιος (Μιχαήλ), έπικεφαλής κυβερνητικῶν δυνάμεων 1832 Α' 51, 53, 55, *πρωτεργάτης στην έπανάσταση τής 3 Σεπτεμβρίου 1843* Β' 86, Γ' 157, Σ' 250
 Σπυρόπουλος 'Αναγνώστης, δήμαρχος Χαιρωνείας 1843 Β' 99
 Στάθης, αξιωματικός Α' 59, 60, 61
 Σταθόπουλος 'Ιωάννης ύπαξιωματικός Β' 88
 Στάικος 'Ιωάννης Γ' 158, 162
 Σταμαθιουδάκης Α., πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
 Σταματάκης 'Ιωάννης, ύποψήφιος εκλέκτωρ πληρεξουσίων τῶν Κρητῶν 1843 Β' 111
 Σταματάκης Κωνσταντῖνος Β' 88
 Σταματελόπουλος Νικήτας, έπικεφαλής κυβερνητικῶν δυνάμεων 1831-1832 Α' 30, 34, 35, 37, 39, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 62, 65, 67, Β' 88
 Σταύρου Γεώργιος, διοικητής 'Εθνικῆς Τράπεζας Β' 123, Γ' 194, 195, 196, Ζ' 277, 279, 286
 Στεκούλης Χ. Β' 88
 Στεργιόπουλος Χρήστος, κληρικός 'Αθήνας Β' 25
 Στεφανάκης Εὐθύμης, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Στεφανίδης Έμμ. Β' 88
 Στεφόπουλος Στέφος Β' 88
 Στουρνάρας Γ.Κ. Β' 88
 Στουρνάρης, αξιωματικός, διοικητής τάγματος Πατρῶν 1847 Θ' 324
 Στράτος 'Ιωάννης, αξιωματικός τής Φάλαγγας Β' 122
 Στράτος Ν. Β' 88
 Στράτος Στέφος, αξιωματικός τάγματος Πατρῶν 1847 Θ' 324
 Στράτος Σωτήριος, πρωτεργάτης στην έπανάσταση του 1854 Γ' 197
 Στρατουδάκης 'Αρτέμιος Β' 88
 Στρατουδάκης Έμμ. 'Ιω. Β' 88
 Στρατουδάκης 'Ιωάννης Β' 88
 Στυλιανουδάκης Στρατής, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Σύρα Α' 31, 57, 62, Γ' 157, 162, 175, Ζ' 271, Θ' 338
 Συρία Γ' 161, Θ' 328
 Σύψωμος, αξιωματικός τάγματος Πατρῶν 1847 Θ' 324
 Σφακιανάκης 'Ιωάννης Κ., πληρεξούσιος 'Ηρακλείου 1866 Ζ' 290
 Σφακιανάκης Κωνσταντῖνος, πληρεξούσιος 'Ηρακλείου 1866 Ζ' 290
 Σχινᾶς 'Ελευθέριος, άνθυπολοχαγός πυροβολικού 1831 Α' 41
 Σχινᾶς Ι.Μ. Β' 88
 Σχινᾶς Κ.Δ. Β' 88
 Σχινᾶς Μιχαήλ Γ. Β' 88
 Σχινόπουλος Λουκάς Α' 84
 Σωτηρίου Ζήσης Β' 88
 Σωτήρου 'Ανδ. Β' 88
 Ταϊγάνιον (Taganrok), Ρωσίας Ζ' 271
 Τεργέστη Σ' 250
 Τερτσέτης Γ. Β' 88
 Τζαβάρας Μιχάλης Α' 84

- Τζαβέλλας Κίτσος, επίκεφαλής κυβερνητικών δυνάμεων 1831-1832 Α' 43, 45, 52-55, 57, 58, 62, 63, *ἀρχηγός τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1854* Γ' 197
- Τζαβέλλας Νικόλαος, μέλος ἐπιτροπῆς «ἐφορευτικῆς» στὴ γενικὴ συνέλευση τῶν Κρητῶν τῆς Ἀθήνας 1843 Β' 111
- Τζακαρόλας Π. Β' 88
- Τζακαρόλας Χ. Β' 88
- Τζακίρης Θ. Β' 88
- Τζακίρης Ἰω. Β' 88
- Τζανάκας Κώστος, δημοτικὸς σύμβουλος Πέτρος Βοιωτίας 1843 Β' 96
- Τζάνης Α. Β' 88
- Τζανουδάκης Γ., Κρητικὸς, κάτοικος Σίφνου Β' 134
- Τζανουδάκης Μάρκος, πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1866 Ζ' 290
- Τζελίκης Κωνστ. Β' 88
- Τζικουδάκης Ἰω., Κρητικὸς ὀπλαρχηγός, ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Α' 3, 5
- Τζίντζιος Νικόλαος Α' 84
- Τζουκάτος Ἀναγν., μέλος τῆς Φροντιστικῆς Ἐπιτροπῆς Λεωνιδίου 1832 Α' 72
- Τζουστάκης Ἐμμανουήλ, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Τιμολέων, Κορίνθιος πολιτικὸς καὶ στρατιωτικὸς (5ος-4ος αἰ.π.Χ.) Β' 90
- Τόγιας Ἀγγελῆς, δημοτικὸς σύμβουλος Δυστίων 1843 Β' 125
- Τομαράς Ἰω. Β' 88
- Τομπάζης Ἐμμανουήλ, μέλος τῆς ἑκτακτῆς Ἐπιτροπῆς Πόρου 1828 Α' 23, *ἐπικεφαλῆς τῆς ἐκστρατείας στὴν Κρήτη 1823-1824* Α' 75, 76, 77
- Τοπόλια Βοιωτίας Γ' 165
- Τουλούζη Γαλλίας Α' 51
- Τουλῶν Γαλλίας Α' 11, Ζ' 277
- Τουρέτ, βλ. Touret
- Τουρίνο Σ' 256
- Τουρκία Γ' 181, 183, 201, Δ' 213, 218, Ε' 221, 222, Ζ' 292, 293, 297, Η' 316, Θ' 321, 322, 343
- Τουρκοχώρια Α' 75, 76, 77
- Τουρμάκης Σήφης, Κρητικὸς, κάτοικος Σίφνου Β' 134
- Τουρναβίτης, ἀξιωματικὸς Δ' 208
- Τουρνάκης Νικόλαος Β., πληρεξούσιος Ἡρακλείου 1866 Ζ' 290
- Τραχάκης Ν., πληρεξούσιος Χανίων Ζ' 290
- Τρίκκαλα Κορινθίας Α' 51
- Τρικούπης Σπυρίδων, μέλος τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑλλάδος 1826 Ἀπρ.-1827 Μάρτ. Α' 17, 18, *γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας 1828 Φεβρ.-1829 Φεβρ.* Α' 22, 23, 24, *γερουσιαστής* Γ' 155, 166, 167, 169, 180, 182, 192, Σ' 250, 260.
- Τρικούπης Χαρίλαος, ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν 1866 Δεκ.-1867 Δεκ. Ζ' 299, 301
- Τρίπολη Α' 1, 7, 75, 76, 77
- Τροιζήνα Α' 27
- Τροχάκης Σταμ., μέλος τῆς Φροντιστικῆς Ἐπιτροπῆς Λεωνιδίου 1832 Α' 72
- Τσαμαδὸς Δημήτριος, μέλος τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑλλάδος 1826 Ἀπρ.-1827 Μάρτ. Α' 15, 17, 18, *μέλος ἑκτακτῆς Ἐπιτροπῆς Πόρου 1828* Α' 23
- Τσαμαρέλος Β' 100
- Τσατσαρώνης, θύμα ληστείας Θ' 343
- Τσέπολης, ζωγράφος Γ' 196
- Τσερτίδης Κ. Θ' 324
- Τσίχλης Ἀναγνώστης Ι., πληρεξούσιος Ρεθύμνου 1866 Ζ' 290
- Τσοῦγκα Α' 45
- Τσουδερὸς Μιχαήλ, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
- Τσοῦρτζ, βλ. Church
- Τυπάλδος Ἰωάννης Γ. Β' 88
- Ὑδρα Α' 44, 45, 64, 75, 76, 77, Β' 115, Γ' 190, 194, 195, 201, Ζ' 271
- Ὑπάτη Β' 100, Γ' 179
- Ὑψηλάντης Δημήτριος, μέλος τῆς Ἑπταμελοῦς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς 1832 Ἀπρ.-1832 Σεπτ. Α' 69
- Ὑψηλάντης Σ' 251
- Φάληρο Α' 18, 75, 76
- Φαρμάκης Ἰωάννης, ἐπικεφαλῆς τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος στὴ Ναύπακτο 1847 Γ' 179, 180, 181, 196
- Φαρμακίδης Θ. Β' 88
- Φασούλης Α. Β' 88
- Φεράλδης, ναυτικὸς πράκτορας στὸν Πειραιᾶ Η' 307
- Φεφενάκης Νικόλαος, μέλος ἐπιτροπῆς «ἐφορευτικῆς» στὴ γενικὴ συνέλευση Κρητῶν Ἀθήνας 1843 Β' 111
- Φθιώτιδα Γ' 176
- Φιλάρετος Νικ., ἀξιωματικὸς χωροφυλακῆς Γ' 176
- Φιλήμων Ι. Β' 88
- Φιλήμων Τιμολέων, ἑκτακτος ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλλάδος στὴν Κοπεγχάγη 1863 Ζ'

- 222
 Φουντουλάκης Έμμ., πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Φουργιάκης Άναγν., πληρεξούσιος Ρεθύμνης 1966 Ζ' 290
 Φουρνέζης Ε' 230
 Φραγκάκης Άντώνιος, πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Φραγκιαδάκης Γρηγόριος, πληρεξούσιος Χανίων 1866 Ζ' 290
 Φραγκφούρτη Δ' 215
 Φραντζής Άμβρ. Β' 88
 Φυρικής Γ' 167
 Φωκίδα Β' 112
 Φωτομάρας Άθανάσιος, αξιωματικός στον εμφύλιο πόλεμο 1831-1832 Α' 55
- Χαβιαράς Χ. Β' 88
 Χαιρέτης Άριστείδης, ύποψήφιος εκλέκτωρ πληρεξουσίων των Κρητών 1843 Β' 111, πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Χαιρώνεια Β' 99
 Χάλης Βασίλειος, Κρητικός όπλαρχηγός συνταγματάρχης της Φάλαγγος Α' 34, 36 Β' 88
 Χαλκίδα Γ' 176, 177, Θ' 332.
 Χανιά Α' 75, 76, 77, Ζ' 290, 291, 292, 294, Θ' 331
 Χαραλαμπίδης Δ. Θ' 327
 Χαραμής Κ. Β' 88
 Χατηριάδης Ν., λοχαγός Β' 88
 Χατζηαναργύρου Άνδρέας, μέλος της Διοικητικής Έπιτροπής Έλλάδος 1826 Άπρ-1827 Μάρτ. Α' 15, 17, 18
 Χατζηγούτας Στρ., Κρητικός όπλαρχηγός, άγωνιστής του 1821 Α' 5
 Χατζηθάκης Ν., πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Χατζηιωάννου Άν. Β' 96
 Χατζημιχαήλ Πετρ. Β' 102
 Χατζηπέτρος Χριστόδουλος, στρατηγός, άρχηγός της επανάστασης του 1854 στη Θεσσαλία Γ' 157, 196, Δ' 206
 Χατζηπύλης Γεώργιος, γιός του έπόμενου Α' 84
 Χατζηπύλης Έμμ., διαθέτης οίκίας στον Δημ. Καλλέργη Α' 84
 Χατζηχρήστος, διοικητής δύναμης ίππικού 1832 Α' 69
 Χατζηστυλιανάκης Κοκόλης, πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
- Χατζόπουλος Κωνσταντίνος, Κρητικός, κάτοικος Άμφισσας Β' 112
 Χειμάρρα Γ' 185
 Χελιδόνης Άμβρόσιος Β' 88
 Χίλλ Ι.Ε. Β' 88
 Χιονουδάκης Σταμάτιος Μ. Β' 88
 Χίος Γ' 177
 Χορμόβας Λουκάς Α. Β' 88
 Χουρμούζης Μ. Β' 103
 Χρηστίδης Δημήτριος, ύπουργός Οικονομικών 1864 Μάρτ-1864 Μάιος Ζ' 270, Θ' 338
 Χριστινάκης Γεώργιος, πληρεξούσιος Ήρακλείου 1866 Ζ' 290
 Χριστοδούλου Παύλος, Μακεδών Β' 88
 Χριστόπουλος Τζανέτος Β' 88
 Χριστόπουλος Χ., δημοτικός σύμβουλος Πέτρας Βοιωτίας 1843 Β' 96
 Χρυσανθακόπουλος Δ. Β' 88
 Χρυσοβέργης Άριστείδης Β' 88
 Χρυσόγελος Νικόλαος Β' 134
 Χρυσό Παρνασσίδας Α' 48
 Χωματιανός Ίωάννης, δημοτικός σύμβουλος Άθηναίων 1843 Β', 87
- Ψύλλας Γ. Β' 88
 Ψυμόπουλος Π. Β' 88
- Abati Giuseppe, Ίταλός φιλέλληνας, φρούραρχος Πόρου 1831 Α' 35, 36
 Aberdeen George-Hamilton-Gordon, ύπουργός Έξωτερικών της Άγγλίας 1841-1846 Γ' 163
 Adalbert, πρίγκηπας άδελφός του Όθωνα, Ε' 229, 230, 232
 Alexandre, Γάλλος στρατηγός, διευθυντής της στρατιωτικής σχολής St Cyr 1853 Η' 315, 316
 Alfred Ernest Albert, δούκας του Edinburgh και του Saxe-Coburg Gotha, εκλεγμένος με δημοψήφισμα βασιλιάς της Έλλάδος 1862 Σ' 258, Ζ' 268
 Almeida Antoine Figueira, Ίσπανός φιλέλληνας, φρούραρχος Ναυπλίου 1832 Α' 73
 Aumale Henri Eugène Philippe δούκας, ύποψήφιος διάδοχος του Όθωνα Σ' 260
- Bellino, Ίσπανός, κάτοικος Άθηνών Β' 91
 Benedetti Vincent κόμης, ύπουργός Έξωτερικών της Γαλλίας 1854-1855 Ε' 230
 Berton Γ' 161

- Bertrand F. Γ' 188
 Bezzo A' 25
 Bonaparte Jérôme, πρίγκηπας, στρατάρχης, βασιλιάς της Βεσφαλίας S' 233, Z' 296, 298, Θ' 338
 Bonaparte Napoléon Joseph-Charles-Paul, πρίγκηπας, στρατιωτικός και πολιτικός, γιός του προηγούμενου Δ' 211, 217, 218, 222, 224, 226, 227, 231, 234, 236, 237, S' 241, 244, 245, 248, 257
 Bourée Nicolas-Prospér, πρεσβευτής της Γαλλίας στην Αθήνα 1860-1864 S' 249, 250, Z' 267
 Canning Stratford, Άγγλος διπλωμάτης Γ' 171, 174
 Carou, Γάλλος στρατηγός Γ' 161
 Chardon de la Barre Louis, φιλέλληνας, εισηγητής του συμβουλίου πολέμου επί Όθωνος Β' 89
 Charles X, βασιλιάς της Γαλλίας 1824-1830 Z' 285
 Church Richard, αρχιστράτηγος των πεζικών Έλληνικών δυνάμεων στην επανάσταση του 1821 A' 20, 77, Γ' 166, 167
 Church λαίδη, σύζυγος του προηγούμενου Γ' 171
 Clifford Charles Γ' 199
 Cochrane Alexander-Thomas, αρχηγός των Έλληνικών ναυτικών δυνάμεων στην επανάσταση του 1821 A' 16, 75, 76, 77, Γ' 174
 Cowley Henry Richard Charles Wellesley, πρεσβευτής της Άγγλίας στο Παρίσι 1852-1867 E' 227, Z' 262, 266, 289
 Derché A., πρόξενος της Γαλλίας στα Χανιά 1866 Z' 298
 Douglas Howard, Άγγλος άρμουςτής στα Ίόνια νησιά 1835-1841 Θ' 323
 Drouyn de Lhuys Edouard, Γάλλος ύπουργός Εξωτερικών 1852-1855, 1862-1866 Γ' 197, 199, 200, Δ' 218, Z' 263, 267, 282, 286, 289, 293, Θ' 338
 Elliot Henry George, Άγγλος διπλωμάτης, έκτακτος άπεσταλμένος στην Ελλάδα 1862 Δεκ.-1863 S' 260
 Erlanger Emile Δ' 215, Z' 289, 293
 Espinasse Charles Esprit général de, ύπασπιστής του αυτοκράτορα Ναπολέοντα ΙΙΙ E' 227
 Eynard Jean Gabriel, Έλβετός τραπεζίτης, φιλέλληνας A' 57, B' 123, Γ' 188
 Gardez L., δικηγόρος, κάτοικος Αθηνών B' 126
 Garibaldi Giuseppe, ήγέτης του άγώνα για την ανεξαρτησία και ένοποίηση της Ιταλίας S' 257
 Gérard, Γάλλος άξιωματικός, διοικητής των τακτικών Έλληνικών δυνάμεων 1831 A' 36, 40, 41
 Gladstone Catherine, σύζυγος του έπόμενου E' 239
 Gladstone William-Ewart, έκτακτος άρμουςτής στα Ίόνια νησιά 1858-1859 E' 238, 239
 Gobineau Joseph-Arthur, πρεσβευτής της Γαλλίας στην Αθήνα 1864-1868 Z' 286
 Goltz Robert Graf von der, πρεσβευτής της Πρωσίας στην Αθήνα 1854 E' 227, Θ' 332
 Gordon Thomas, Σκώτος φιλέλληνας, διοικητής στρατιωτικών δυνάμεων στην επανάσταση του 1821 A' 16, 17, 18, 75, 76, 77
 Gortzakoff Al., Ρώσος διπλωμάτης και πολιτικός E' 231
 Grey Sir George, Άγγλος διπλωμάτης και πολιτικός Z' 279, 289
 Griffiths Γ' 161
 Guérin Aug. B' 88
 Guizot Francois-Pierre - Guillaume, ύπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας 1840-1848 Γ' 161, 189
 Fabvier Charles, Γάλλος φιλέλληνας, διοικητής τακτικών δυνάμεων στην επανάσταση του 1821 A' 75, 76, 77
 Feder Maximilian, πρεσβευτής της Βαυαρίας στην Αθήνα - 1858 Δ' 222
 Ferdinand, ύπονήφιος διάδοχος του Όθωνα S' 260
 Fourcade, γραμματέας της γαλλικής πρεσβείας στην Αθήνα 1853 H' 307
 Franklin Benjamin, πρωτεργάτης της ανεξαρτησίας των Η.Π.Α B' 90
 Hastings Frank Abney, Άγγλος φιλέλληνας, κυβερνήτης του πολεμικού «Καρτερία» στην επανάσταση του 1821 A' 75, 76, 77
 Heideck Karl Wilhelm, Βαυαρός φιλέλληνας, μέλος της Επιτροπής για τα Εύρωπαϊκά

- βοηθήματα Α' 16, 21, 22
 Hess Bernard, Βαυαρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλ-
 ληνικοῦ στρατοῦ Β' 126
 Hubaine Em., ἰδιαίτερος γραμματέας τοῦ πρί-
 γκηπα Ναπολέοντα Ε' 224, 226, 231,
 234, 237, Σ' 241, 248
- Jean Baptiste-Joseph-Fabien-Sébastien, ἀρχι-
 δοῦκας τῆς Αὐστρίας Α' 81, Θ' 333
 Johnson Andrew, πρόεδρος τῶν Η.Π.Α.
 1865-1869 Ζ' 300
- Katakazy G., πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας στὴν
 Ἀθήνα 1833-1843 Α' 80
- La Fayette Marie-Jean-Paul-Roch-Uves-
 Gilbert, μαρκήσιος Β' 90
 Lalande Julien-Pierre-Anne, Γάλλος πλοίαρ-
 χος, ἀρχηγὸς Γαλλικῆς μοίρας 1831 Α'
 29, 39
 La Valette Charles-Jean-Marie-Félix, πρε-
 σβευτὴς τῆς Γαλλίας στὴν Κωνσταν-
 τिनούπολη 1860-1861 Σ' 249
 Lenormand Charles, γιὸς τοῦ Γάλλου φιλέλ-
 ληνα Lenormand Ζ' 285, 286
 Léopold, πρίγκηπας τοῦ Saxe Coburg Θ' 328
 Léranthe, βλ. Ναύπακτος
 Louis Philippe, βασιλιάς τῆς Γαλλίας 1830-
 1848 Γ' 120, Ε' 229
 Luitpold πρίγκηπας, ἀδελφὸς τοῦ Ὁθωνα Γ'
 174, Ε' 227
 Lyons Edmond, Ἀγγλὸς πλοίαρχος, πρε-
 σβευτὴς τῆς Ἀγγλίας στὴν Ἀθήνα
 1835-1847 Α' 39, Β' 129, Γ' 156, 161,
 166, 167, 168, 169, 170, 171, Θ' 334
- Macchia Antoine, φιλέλληνας, ταγματάρχης
 στὶς κυβερνητικὲς δυνάμεις 1831-1832
 Α' 62, 73
 Mackenzie Stewart, Ἀγγλὸς ἄρμοστής στὰ
 Ἴονια νησιά 1841-1843 Θ' 323
 Maison Nicolas-Joseph, ἀρχηγὸς τοῦ γαλλι-
 κοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος στὴν Ἑλ-
 λάδα 1828-1829 Α' 76
 Maurer Ludwig Georg, μέλος τῆς Ἀντιβασι-
 λείας Γ' 182
 Mercier Henri, πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας στὴν
 Ἀθήνα 1855 Ἰουλ.-1857 Σεπτ. Δ' 214,
 217, Ε' 227, 229, 231, 233, 236
 Metternich Clemens, καγκελάριος τῆς Αὐ-
 στρίας Γ' 189
 Mocquard, γραμματέας τοῦ αὐτοκράτορα
 Ναπολέοντα III, Ε' 237, 238, Σ' 242, Ζ'
 291, Η' 308, 316, 319
 Moltke Helmuth Graf von Ζ' 286
 Mont d' Or Γαλλίας Σ' 256
- Napoléon I., ὁ μέγας Σ' 244, 245, Η' 306
 Napoléon Charles-Louis-Bonaparte, πρίγκη-
 πας, πρόεδρος Γαλλικῆς Δημοκρατίας
 1848-1852, αὐτοκράτορας τῆς Γαλλίας
 1852-1870 Γ' 187, 188, 189, 192, 195-
 198, Δ' 203, 204, 205, 214, 216, 217,
 218, Ε' 223, 224, 225, 228, 229, 231,
 232, 233, 235, 236, 238, 240, Σ' 242,
 244, 245, 246, 247, 257, 258, 260, Ζ'
 278, 285, 286, 289, 291, 292, 293, 297,
 Η' 303, 304, 305, 306, Θ' 338
 Nesselrode K.R. κόμης, ὑπουργὸς Ἐξωτερι-
 κῶν τῆς Ρωσίας Β' 119, Γ' 181, 182
- Oldenburg πρίγκηπας, ἀδελφὸς τῆς βασίλισ-
 σας Ἀμαλίας Ε' 229
 Oxholm général de, Δανὸς Σ' 261
 Ozeroff πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας στὴν Ἀθήνα
 Θ' 329
- Palmerston Henry-John Temple, ὑποκόμης,
 ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας
 1830-1841 Θ' 321, 322, ὑπουργὸς Ἐξωτε-
 ρικῶν 1846-1851 Γ' 168, 182, ὑπουργὸς
 Ἐσωτερικῶν 1852-1854 Γ' 199 πρωθυ-
 πουργὸς 1855-1858, 1859-1865 Δ' 204,
 213, 218, Ε' 224, 227, 228, Ζ' 262, 289.
 Panzié, Γάλλος συνταγματάρχης τοῦ Ἑλ-
 ληνικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ 1831 Α' 40
 Parcollion, πρῶτος γραμματέας τοῦ πρίγκη-
 πα Ναπολέοντα Ε' 226
 Peel Sir Robert, πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας
 1841-1846 Γ' 165
 Pellion, Γάλλος ἀξιωματικὸς, ἐπιτελὴς τοῦ
 Ἑλληνικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ 1831 Α'
 40, 41
 Pellion, Γάλλος στρατηγὸς τοῦ γενικοῦ συμ-
 βουλίου τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τοῦ Σ'
 Cyr Η' 310
 Persiany, πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας στὴν
 Ἀθήνα Γ' 174, 181, Δ' 219, 220, Ε' 221,
 222, 223
 Piscatory Théobald Emile, πρεσβευτὴς τῆς
 Γαλλίας στὴν Ἀθήνα 1843-1847 Β' 129,
 Γ' 168, 180, 181, 183, 189
 Plombières, λουτρόπολη τῆς Γαλλίας Ε' 229,
 231

- Polignac Armand-Jules, Γάλλος πολιτικός και διπλωμάτης Γ' 161
- Ponsonby John, πρεσβευτής της 'Αγγλίας στην Κωνσταντινούπολη 1832-1841 Θ' 324, 325
- Pourchet, Γάλλος αξιωματικός του 'Ελληνικού τακτικού στρατού 1831 Α' 40
- Raiko Nik., Ρώσος φιλέλληνας, διοικητής πυροβολικού, διοικητής κεντρικού πολεμικού σχολείου Α' 40
- Reis Efendi, βλ. Ρεσίντ
- Riego, 'Ισπανός στρατηγός, διοικητής μονάδας που στασίασε 1820 Β' 139
- Rikord P.I., Ρώσος ναύαρχος Α' 29, 38, 39, 53, 59, 66
- Roeser, γιατρός του 'Οθωνα Ε' 230
- Roque, βλ. Ρόκ
- Rouen Forth βαρώνος, Γάλλος πρεσβευτής στην 'Αθήνα 1851-1855 Γ' 198, Δ' 216, Η' 306, 307, 308, 309, Θ' 338
- Russel John Lord, πρωθυπουργός της 'Αγγλίας 1846-1851 Γ' 166, *ύπουργός 'Εξωτερικών 1859-1865* Σ' 250
- Saint-Marc Girardin, καθηγητής στη Σορβόννη Θ' 340
- Scarlett Peter Campbell, 'Αγγλος πρεσβευτής στην 'Ελλάδα 1862-1864 Ζ' 265, 266
- Sponneck William Carol Epinger κόμης, σύμβουλος του βασιλιά της 'Ελλάδος Γεωργίου Α' Ζ' 266, 267, 269, 273, 277, 284, 285
- Stratford, βλ. Canning
- Thiersch Friedrich, Βαυαρός φιλέλληνας, μεσολαβητής στις αντιμαχόμενες μερίδες 1832 Α' 65, 67
- Thouvenel Edouard Antoine, πρεσβευτής της Γαλλίας στην 'Αθήνα 1848-1850, *ύπουργός 'Εξωτερικών 1859-1862* Γ' 188, 189, Σ' 249, 250, 257, Θ' 338
- Touret, Γάλλος αξιωματικός του 'Ελληνικού ιππικού 1832 Α' 26, 67, 70, 73, Β' 128
- Victoria, βασίλισσα της 'Αγγλίας 1837-1861 Ζ' 278, 286
- Vittorio Emmanuele II, βασιλιάς της 'Ιταλίας 1861-1878 Σ' 259
- Walewski Alexandre-Florian-Joseph Colónna κόμης, Γάλλος *ύπουργός 'Εξωτερικών 1855-1860* Ε' 10, 11, 12, 17
- Washington George, πρώτος πρόεδρος των Η.Π.Α 1789-1793, 1793-1797 Γ' 161
- Watson R.H. Β' 88
- Wendland G., προσωπικός γραμματέας του 'Οθωνα Γ' 198, Σ' 252, 256, Θ' 338
- Willaumez Jean-Baptiste, διοικητής του γαλικού στόλου στην 'Ανατολή 1855 Ε' 224, 235
- Wood Thomas, 'Αγγλος πρόξενος στην Πάτρα 1847 Θ' 324
- Wyse Sir Thomas, πρεσβευτής της 'Αγγλίας στην 'Αθήνα 1849-1862 Δ' 204, Ε' 229, Σ' 250, Θ' 332, 338, 341
- Young Sir John, 'Αγγλος άρμοστής στα 'Ιόνια νησιά 1855-1859 Ε' 238
- Zecchini, αξιωματικός του *ύγειονομικού 1831* Α' 41

ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6 ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΥ ΕΙΕ – ΚΥ-
ΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 1983
– ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ ΠΟ-
ΡΕΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ 77 ΤΗΛ. 3631622 – ΦΩΤΟ-
ΓΡΑΦΗΣΗ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΕΡΓΑ-
ΣΤΗΡΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΜΟΑΤΣΟΥ

